

USTAWA WEKSŁOWA

DLA CAŁEGO

CESARSTWA AUSTRYACKIEGO

W POJEDYNCZYCH JEJ CZĘŚCIACH ZEBRANA,

I W ALFABETYCNYM PORZĄDKU

PRZEDMIOTÓW W NIEJ ZAWARTYCH

PRZEDSTAWIONA

przez

Karola Lbyszewskiego

C. k. Radcę Gubernialnego,

Członka Krakowskiego Towarzystwa Sztuk Pięknych,

i Towarzystwa Dobroczynności miasta Krakowa.

KRAKÓW.

CZCIONKAMI DRUKARNI „CZASU.”

—
1856.

2506

1180108627

PAd

PRZEDMOWA.

Używanie weksłów dla ułatwienia przesylek pieniężnych, a tém samém i obrotu handlowego w onych czasach, kiedy summy pieniężne w samej tylko brzęczącej monecie wypłacano, wywołało potrzebę zaprowadzenia stałych form w wystawianiu weksłów, i niezmiennych zwyczajów w załatwieniu spraw wekslowych.

Po długoletnich doświadczeniach formy te i zwyczaje, zastosowane do potrzeb miejscowych i okoliczności handlowych krajów, w których weksle obowiązywać miały, ustaliły się z czasem przez przyjęcie ich w obrocie pieniężnym, a gdy w dalszym rozwoju kredytu w Europie, wynikłe z weksłów sprawy przed sądy wytoczyć się musiały, zaszła potrzeba uznania ich także w drodze prawnej, porównania praw i obowiązków niemi zastrzeżonych z ustawami względem układów (kontraktów) w każdym kraju istniejącemi, i podniesienia tych form i zwyczajów do ważności praw innych, jako już postanowień rządowych, czynności i stosunki prywatnych osób obejmujących.

Tym sposobem powstało prawo wekslowe, w osobnych ustawach krajów europejskich zawarte.

Gdy te ustawy co do pojedynczych przepisów w nich się znajdujących tak dalece między sobą się różniły, że nawet w krajach jednemu berłu podległych niejednakowe lecz rzecliczne zachodziły przepisy i zwyczaje od dawna zachowane, przez którą to niezgodność przeszkadzały rozwojowi handlu krajowego, przeto rządy krajów do związku niemieckiego należących postanowiły ułożyć ustawę wekslową, któraby we wszystkich tych krajach jednakowo obowiązywała. W tym więc celu zwołano w roku 1847 konferencyę z biegłych prawników i doświadczonych mężów stanu kupieckiego złożoną, która się w Lipsku odbyła, i w skutek której nowa ustawa wekslowa niemiecka, jeszcze w roku 1848. w księstwie saskiem Meiningen i księstwie Nassau, w roku zaś 1849 w królestwie Pruskiem, Hanowerskiem, Saskiem, Württemberskiem, w księstwach saskich Koburg, Koburg-Gotha, Weimar-Eisenach, w księstwie Brunswickiem, Badenskiem, Heskiem-Darmstadt, w księstwie Lippe-Detmold, Meklenburskiem, Oldenburskiem, Reuss-Schleiz i Waldek, nakoniec w miastach wolnych Bremen, Frankforcie, Hamburgu i Lubece, a w roku 1850 w królestwie Bawarskiem przyjętą i zaprowadzoną została.

W Austrii, która w téj konferencyi równie przez swoich mężów zaufania wspólnie działała, raczył Naj-

jaśniejszy Pan wydać pod dniem 25 stycznia 1850 ustawę wekslową dla całej objętości cesarstwa austriackiego, aby zadosyć uczynić naglącej potrzebie jednoistnego i w całej monarchii równo obowiązującego prawa wekslowego na korzyść obrotu handlowego, a przytém jak największą zgodność prawa austriackiego z powszechną ustawą wekslową związkowych państw niemieckich, zaprowadzić.

Przez tę ustawę znacznie się zbliżyły kraje ces król. austriackie do innych krajów związku niemieckiego w obrocie handlowym, a gdy także wszystkie pojedyncze i tak rozmaite poprzednie ustawy wekslowe dotąd w krajach austriackich istniejące na raz zniesione zostały, otrzymała ta nowa ustawa pod względem jej donośności niepospolitą ważność tak dla poddanych państwa Austriackiego jako i dla mieszkańców innych krajów niemieckich

W głównych zasadach prawa wekslowego zgadza się zupełnie ustawa wekslowa austriacka z ustawą wekslową państw związku niemieckiego, i tylko mało znaczące, tych zasad nie dotykające odmiany i dodatki okazały się potrzebnemi, aby ustawie wekslowej nadać zgodność z prawami w Państwie Austriackiem istnjącemi, szczególnie zaś w postępowaniu sądowém.

Różnicę tę tworzy odmiana artykułu 2. ustawy wekslowej niemieckiej, w którym kobiety nie trudniące się handlem lub innym przemysłem uwolnione są od przymusu osobistego, gdy prawa austriackie

kobiet od aresztu za długi nie wyłączają. Dla tego więc areszt ten przeciw kobietom dopuszczonym został. Oprócz tego zamieszczono w tym artykule postanowienie, przeciw którym osobom przymus osobisty ze względów na prawo publiczne ograniczeniom podlega. Daléj zachodzi w art 25. i 40. ta odmiana, iż według praw austriackich oprócz sądów, żadnych innych władz lub zakładów do przyjmowania depozytów w sprawach spornych nie ma, że zatém takowych w téj części ustawy nie wzmiankowano. Nakoniec dodane zostało w artykule 73 opuszczone w ustawie wekslowéj niemieckéj postępowanie sądowe z powodu żądanego umorzenia weksłów.

O prawie wekslowém tyle już pisano, iż przedmiot ten tworzy osobną niejako część literatury. Pominając dawniejsze dzieła przytoczę tu tylko te, które są w związku z nową ustawą wekslową niemiecką i austriacką, lub z powodu jéj zaprowadzenia wydane były:

Kritisches Handbuch des in den oesterreichisch deutschen Staaten geltenden Wechselrechts vom Dr. Vinzenz August Wagner.

Einleitung zum Wechselrecht vom Dr. Johann Siegel.

Motive zum Entwurf einer Wechselordnung für die preussischen Staaten nach den Beschlüssen der Commission des königlichen Staatsraths. Berlin 1847.

Protocolle der zur Berathung einer allgemeinen

deutschen Wechselordnung in der Zeit vom 20. October bis zum 9. Dezember 1847 in Leipzig abgehaltenen Conferenz, nebst dem Gesetzentwurfe. Mannheim 1848.

Allgemeine deutsche Wechselordnung mit Einleitung und Erläuterungen. Leipzig F. A. Brokhaus 1848

Allgemeine deutsche Wechselordnung erläutert vom Wilhelm Brauer Erlangen 1844.

Das Wechselrecht nach den Grundsätzen der allgemeinen deutschen Wechselordnung und nach seiner Anwendung in deutschen Ländern vom Dr. C. F. Koch. Breslau 1850

Die neue Wechselordnung erläutert vom M. v. Stubenrauch. Wien 1850.

Lehrbuch des österreichischen und gesammten deutschen Wechselrechts von Dr. Fr. Eduard Kalessa. Wien 1850.

Wechselrecht des österreichischen Kaiserstaates erläutert von Karl Peter Kheil. Prag 1854.

Anleitung zum Studium des Wechselrechts vom Professor Dr. Franz Heimerl. Wien 1855.

Po tych dziełach dalsze rozwodzenie się nad tymże samym przedmiotem byłoby zbyteczném. Odsyłając więc do nich, winienem tu zwrócić uwagę szanownych czytelników, iż celem pracy niniejszej jest zestawienie i ztreszczenie uwag i rozpraw nad nową ustawą wekslową austryacką napisanych, a przez nie ułatwienie pojęcia téj ustawy we wszystkich jój szczegółach, i

prędsze usposobienie czytelników do wykonania wszystkich tych czynności, do których wstąpiwszy w związek wekslowy prawnie powołanemi zostaną.

Do osiągnięcia tego celu obrałem rozbiór każdego szczególnego przedmiotu, wyjęty z pojedynczych artykułów ustawy wekslowej z dodaniem innych do tego przedmiotu odnoszących się przepisów i rozporządzeń w porządku alfabetycznym, jako najłatwiejszy sposób obeznania się z duchem téj ustawy i z wszechstronném stanowiskiem z jakiego się na pojedyncze postanowienia teje uchwały zapatrywać należy.

Każdy więc przedmiot, i każda osoba do związku wekslowego wstępująca, znajdzie pod właściwą swoją nazwą prawne i praktyczne oznaczenie, osobliwie zaś każda osoba określenie stosunku, w którym się do innych osób jako uprawniona lub obowiązana znajduje. O ile zaś te szczególne nazwy prawny i praktyczny związek między sobą mieć mogą, w następującym poglądzie ogólnym wyjaśniono.

Nakoniec nie mogę pominąć tego wyznania, iż starając się o łatwy i ile możności jasny wykład ustawy wekslowej w języku polskim, wiele korzystałem z przekładu teje ustawy p. Felixa Zielińskiego umieszczonego w bibliotece warszawskiej, któren pod względem dokładnego pojęcia ducha téj ustawy i uzasadnionego użycia wyrazów przyjętych, przed wszystkiemi innemi tłumaczeniami teje ustawy celuje.

POGLĄD OGÓLNY.

I.

Ustawa wekslowa dla całego państwa Austriackiego pod duiem 25 stycznia 1850. wydana, tak zwięźle i systematycznie jest ułożona, iż dla prawników i osób w praktyce spraw wekslowych wzrosłych, żadnego objaśnienia nie potrzebuje.

Nie chodzi tu więc tyle o obznajomienie czytelników z zasadami téj ustawy, ile raczej o ułatwienie pojęcia jéj w rozlicznych szczegółach, w osobnych ustępach i paragrafach umieszczonych, z których każdy odnosząc się do różnych osób i przedmiotów, różnego też nabywa znaczenia, w miarę stanowiska, z którego stosunki tych osób i przedmiotów oceniać należy. Zestawienie tych szczegółów tworzy zadanie niniejszego rozbioru.

Komu zaś na tém zależy, aby samą ustawę przeczytał i przejrzał, znajdzie ją tu równie w dokładnym przekładzie tekstu jéj pierwotnego, i w tym rozbiore tylko dla zachowania zamierzonego porządku alfabetycznego na rozmaite przedmioty rozłożonego, pod następującemi słowami:

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Zdolność do działań wekslowych.

Artykuł 1—3.

ROZDZIAŁ DRUGI.

o wekslach przekazowych.

Ustęp I. Wymogi weksłu przekazowego. Art. 4—7.

„ II. Obowiązek wystawcy. Art. 8.

„ III. Indossament (przeniesienie weksłu.) A. 9—17.

„ IV. Przedstawienie do przyjęcia. Art. 18—20.

„ V. Przyjęcie (Akcept, Akceptacya.) A. 21—24.

„ VI. Poszukiwanie zwrotne (Regres.) zabezpieczenia. Art. 25—29.

„ VII. Wykonanie zobowiązania wekslowego. Art. 30—40.

„ VIII. Poszukiwanie zwrotne (Regres) z powodu niewypłaty. Art. 41—55.

„ IX. Wyręczenie (Interwencya.) Art. 56—65.

„ X. Wielopismo (rozmnażanie) weksłu. A. 66—72.

„ XI. Weksle zaginione. Art. 73. 74.

„ XII. Weksle fałszywe. Art. 75. 76.

„ XIII. Przedawnienie wekslowe. Art. 77—80.

„ XIV. Powództwo wierzyciela wekslowego. Art. 81—83.

„ XV. Prawodawstwo zagraniczne. Art. 84—86.

„ XVI. Protest. Art. 87—90.

- Ustę p XVII. Miejsce i czas, do przedstawienia i
innych w rzeczy wekslowej zachodzących czynności. Art. 94—93.
- „ XVIII. Podpisy niedostateczne. Art. 94, 95.

ROZDZIAŁ TRZECI.

o wekslach własnych.

Art. 96—100.

Tym więc porządkiem przeczytana ustawa wekslowa stanowi zupełną całość prawa, i tworzy związek, pojedynczych przepisów w niém zawartych, przez prawodawcę ustanowiony.

II.

Znaczenie wekslu tak prawne jako i praktyczne, pod słowem „**weksel**“ jest wyjaśnione. Pod tém słowem wymienione są także i gatunki weksłów, a każdego z nich własności, tudzież zastosowane do tych własności postępowanie, pod właściwą ich nazwą rozwinięte zostały.

Starano się przytém zwrócić uwagę czytelników na wymogi wekslu przekazowego i własnego, bez których weksel żadnej mocy mieć nie może, tudzież na weksle zupełnie lub częściowo nieważne, dla ustrzeżenia ich od szkodliwych skutków niedokładnego wystawienia, a tém bardziej jeszcze od przyjęcia niedokładnych a przez to i nieważnych weksłów.

W ustawie wekslowej podzielone są weksle na weksle przekazowe (ciagnione) Art. 4—95. i na weksle własne czyli osobiste Art. 96—100. O ile przepisy względem weksłów przekazowych stosują się do weksłów własnych, z artykułu 98. okazuje się.

W artykułach 4. 5. 6. 7 96. i 97. ustawy wekslowej zawarte są przepisy dotyczące się wymogów (Erfordernisse) weksłu, czyli oznaczeń dokładnych obowiązków wekslowych co do summy pieniężnej, osób w związek wekslowy wstępujących, czasu przedstawienia i wypłaty, i miejsca urzeczywistnienia weksłu. Te oznaczenia tworzą formę weksłów, która przy ich wystawieniu ściśle zachowaną być winna, jak to z układu pod słowami **forma** i **wystawienie** okazuje się.

Bliższe objaśnienie wymogów a zatem i formy weksłów znajduje się pod słowami **a piacere**, **a vista**, **czas**, **datowanie**, **dzień wystawienia weksłu**, **dzień miesiąca**, **rok wystawienia**, **firma**, **okazanie**, **styl**, **zlecenie**, **miejsce wystawienia i wypłaty**, **zamieszczenie nazwy weksłu**, **podpisy**, **summa wekslowa**, **osoby**, **wystawca**, **remittent**, **przekazany**, **nakonie**, **prawomocność wekslowa**. Pod słowami zaś **podpisy niedostateczne** art. 94. 95. **falszywe weksle** art. 75, 76. wymienione są wypadki, w których weksle albo żadnej mocy nie mają lub tylko częściową moc mieć mogą.

Dla ułatwienia obrotu wekslowego zaprowadzono **wielopismo**, czyli dozwoleńie rozmnażania jednego i tego samego weksłu przez **wtoropisy** (duplikaty)

i **·kopije·** wekslu art. 66—72. — dla łatwiejszego użycia summy wekslowej i puszczenia wekslu w obieg handlowy, dozwolono przeniesienia wekslu na inne w nim nie wymienione osoby przez **indossament**; art. 9—17. w wypadku zaś zagubienia weksłów zaprowadzono postępowanie w celu ich **umorzenia** Art. 73, 74.

Z weksłów prawnie wystawionych, to jest wszystkie wymogi zawierających, wynikają prawa i obowiązki osób w związku wekslowym zostających, objaśnione bliżej pod słowami **·obowiązek·**, **·prawo wekslowe·**, **·poszukiwanie wekslowe·** i **·poszukiwanie zwrotne·** tudzież **·wykonanie zobowiązania wekslowego·** które czynności tu osobno są wzmiankowane.

Zaniedbanie czynności głównych w terminach ustawą wekslową nakazanych, pociąga za sobą przedawnienie wekslu artykułami 77—80 oznaczone, a po niém zupełne ustanie obowiązku wekslowego.

III.

Wszystkie **Osoby**, sprawy pieniężne w drodze wekslowej załatwiające, i w tym celu do działań wekslowych, a tém samém i do związku wekslowego przystępujące, wymienione są w tym rozbiorze pod słowami **·osoby·** i **·obowiązek·** obok pojedynczych czynności, w których udział mają, lub do których prawnie są obowiązane.

Te jednak osoby, w ten czas i tak długo tylko

czynności wekslowe wykonywać mogą, kiedy i o ile są zdolnymi do działań wekslowych.

Prawa i obowiązki osób zdolnych do działań wekslowych, wyłożone są pod nazwami, jakie te osoby z powodu rozmaitych czynności wekslowych przez nie przedsiębranych przybierają, jak n. p. wystawca weksłu, remittent, przekazany, indossant wyręczony i t. d.

O zdolności osób do działań wekslowych, pierwsze trzy artykuły ustawy wekslowej bliższe zawierają postanowienia. Ile cudzoziemcy i krajowcy, weksle za granicą wystawiający zdolnymi są do działań wekslowych, wyczytać można z artykułów 84, 85, 86. tejże ustawy. Pod ustępem **“o zdolności do działań wekslowych”** wymienione są osoby niezdolne do tych działań. Czyli niezdolność tych osób trwa na zawsze i jest zupełną lub częściową, pod nazwą każdej z nich wyczytać można. Dodać tu jeszcze wypada, że osoby prawnie zdolne do działań wekslowych, jeżeli nieumieją pisać, w ten czas tylko weksle prawomocne wystawiają, jak znaki któremi podpisy imienia i nazwiska zastępują, sądownie są uwierzytelnione; (art. 94.) tudzież że izraelici w języku hebrajskim lub żydowskim weksłów wystawiać nie mogą, że zatem niezdolnymi byłiby do wystawienia weksłów, gdyby ich w innym języku wystawić, lub też chociaż i w innym języku, jednak innemi głoskami jak hebrajskimi lub żydowskimi napisać nie chcieli, co pod słowem „**żydzi**“ udowodnioném zostało.

Nakoniec zachodzi między osobami zdolnymi do działań wekslowych ta różnica, że jak według arty-

kułu drugiego ustawy wekslowej w ogólności wszyscy dłużnicy wekslowi za wypełnienie zaciągniętych zobowiązań wekslowych osobą swoją i majątkiem odpowiadają, tak z powodu niewykonania tych zobowiązań przymus osobisty przeciw niektórym wekslowo obowiązany nie jest dopuszczalnym. Do liczby osób od aresztu wekslowego uwolnionych w artykule 2. wymienionych, należą inne jeszcze osoby pod słowem „**Areszt**“ wzmiankowane i pod właściwymi ich nazwami opisane.

IV.

Czynności z weksłu porządnie wystawionego, to jest zupełnego, wynikające, dążą do urzeczywistnienia osnowy jego, to jest danej przez wystawcę biorącemu weksel, czyli remittentowi obietnicy, wypłacenia pewnej summy pieniężnej w pewnym czasie i na pewnym miejscu.

W tych czynnościach zachodzi główna różnica między weksłami przekazowemi (ciągnionemi) a własnemi (osobistemi), co do *przedstawienia weksłu*, gdyż weksłu własnego zawierającego przyjęcie, przez samego wystawcę zapewnione, przedstawiać do przyjęcia nie potrzeba, z wyjątkiem tego jednego wypadku, gdyby weksel własny na czas oznaczony po okazaniu płatny był, gdy przeciwnie weksel przekazowy nie może być wypłacony bez uprzedniego przyjęcia przez przekazanego; a przekazany jeżeli weksłu nie przyjął, do wypłaty zmuszonym być nie może; naj-

bardziej zaś potrzebném jest przedstawienie do przyjęcia, weksłu na pewny czas po okazaniu brzmiącego, gdyż od przedstawienia czyli okazania go przekazanemu, a w wekslach własnych, wystawcy, zależy oznaczenie terminu wypłaty tego weksłu, a zatém i wykonanie rozmaitych złađ zczynających się czynności.

Ktokolwiek więc posiada weksel przekazowy, winien go przedstawić do przyjęcia. Kiedy te przedstawienie nastąpić ma, artykułami 18, 19 i 20 przepisano.

Po przedstawieniu następuje *przyjęcie weksłu* art. 21 — 24. a gdyby te otrzymaném nie było, *zwrotne poszukiwanie* (regres) z powodu nieprzyjęcia art. 25 do 28; takie poszukiwanie równie ma miejsce z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego art. 29.

Z weksłu własnego, lub przekazowego przyjętego, żąda się *wypłaty* na terminie weksłu art. 30 — 40. Nie kaźden jednak okaziciel weksłu może tak jak przyjęcia (art. 18) i zabezpieczenia z powodu nieprzyjęcia (art. 26) lub niepewnej wypłatności przyjmującego (art. 29), otrzymać wypłatę weksłu, tylko ten, co się według art. 36 z prawa do odbioru summy wekslowej wywiedzie. Z powodu nienastąpionej wypłaty okaziciel lub właściciel weksłu ma prawo *zwrotnego poszukiwania na wystawcy i indossantach* art. 41 — 55.

W przypuszczeniu zachodzącej niemoźności wypłaty weksłu przez osobę do teźże wypłaty przekazaną, wymieniają się w wekslu inne osoby mające wyre-

czyć przekazanego w przyjęciu i wypłacie, lub też wystawcę weksłu własnego w wypłacie. O tém *wy-
ręczeniu (interwencji)* zawierają artykuły 56 — 66 bliższe postanowienia.

Z każdej z tych czynności wynika *powództwo wierzyciela wekslowego*, czyli prawo zaskarżenia dłużnika i każdego innego, z weksłu obowiązanego, według artykułów 81, 82, 83, a podstawą każdej skargi wekslowej jest *Protest* w artykułach 87 — 90 wzmiankowany, i w sprawach wekslowych tylokrotnie potrzebny.

Objaśnienie wszystkich tych czynności znajduje się pod właściwemi ich nazwami. Szczególnie zaś starano się wymienić wypadki, w których założenie protestu jest koniecznie potrzebném i zestawić wszystkie do tych wypadków odnoszące się prawne postanowienia.

V.

Wykonanie tych czynności zawisło po największej części od treści weksłu samego, albowiem w nim oznaczyć należy prawa i obowiązki wekslowe, tudzież *czas i miejsce* wykonania.

Czynności wykonane nie w czasie oznaczonym i nie na miejscu wymienioném, byłyby bezskutecznemi. Dla tego zwrócono szczególnie uwagę czytelnika na te dwa główne czynniki wszelkich spraw wekslowych.

Pod słowem „**czas**“ zamieszczono uwagi nad płatnością weksłów, i o różnicy między terminem we-

kslu (Verfallszeit) a dniem wypłaty (Zahlungstag), tudzież zestawiono postanowienia ustawy wekslowej dotyczące się tych przedmiotów w ogólności. Dalszy rozbiór czynności od oznaczenia i dopilnowania czasu zawisłych, znajduje się w szczegółowych podziałach czasu na „dni” rozmaitego znaczenia, tudzież na oznaczenie **tygodnia, miesiąca, roku** wystawienia i płatności, i **stylu** kalendarza w datowaniu wekslu; szczególnie zaś pod słowem „**termin**” w którym wszystkie te czynności przedsięwziętemi być winny, a którego zachowanie do najważniejszych kroków pilności każdego okaziciela wekslu należy, równie jak niedopilnowanie tegoż terminu szkodliwe pociąga za sobą skutki.

Pod słowem „**miejsce**” znajdują się objaśnienia co do miejsca wystawienia, zamieszkania przekazanego weksel przyjąć mającego, i wystawcy wekslu własnego, tudzież co do miejsca wypłaty. Oznaczenie miejsca wypłaty niebędącego miejscem zamieszkania przekazanego, zowie się umiejscowieniem wekslu, (art. 24) zkad także nazwa „**weksłów umiejscowionych**” pochodzi, a pod témże słowem znaczenie ich i wynikające ztąd stosunki uprawnionych i obowiązanych osób wyczytać można. Te są bardzo ważne i wyjątkowe w swoich następstwach, gdyż zaniedbanie przedstawienia wekslu tego do wypłaty w miejscu, na które jest ciągniony, i zaprotestowania go na témże miejscu w czasie właściwym, pociąga za sobą (art. 43) utratę prawa poszukiwania wekslowego nie tylko na wystawcy i indossantach, lecz także i na przyjmują-

eym, z podobnego zaś weksłu własnego na wystawcy, jako przyjmującym (art. 99), a to jest jedyny wypadek, w którym obowiązek przyjmującego weksel, przed wzmiankowanym w artykułach 77 i 100 ust. weks. terminem przedawnienia, ustaje.

„Wykonanie zobowiązania wekslowego“ pod tym artykułem rozbioru opisane, zawiera w sobie „**wypłatę**“ weksłu osobno wyłożoną, na terminie oznaczonym. Przy wypłacie należy mieć baczność na „**summę**“, wekslem objętą i jej „**kurs**“ czyli bieg zmiany na miejscu właściwém, tudzież na jej oznaczenie w wekslu według „**waluty rachunkowej**“ (Rechnungswährung) lub pieniędzy niebędących w obiegu w kraju tutejszym, któremi miałyby być wypłaconą według użycia wyrazu „**rzeczywiście**“ (effectiv) art. 37.

Po wypłacie następuje „**wydanie**“ weksłu zakwitowanego z „**rachunkiem powrotnym**“ i „**protestem**“ jeżeli wypłata po zwrotném poszukiwaniu nastąpiła, tudzież „**weksłu zwrotnego**“; jeżeli ten według art. 53 ciągniony był na zwrotnie obowiązanego.

Wypłata samój summy wekslowej w ten czas tylko kończy stósunek między uprawnionym okazicielem weksłu a dłużnikiem wekslowym, jeżeli po niej nie zachodzi prawo zwrotnego poszukiwania; w tym bowiem razie, jak się to z artykułu 54 okazuje, po wypłacie sprawa wekslowa nową przybiera postać, i wypłacający indossant wstępuje w prawa okaziciela przeciw swoim poprzednikom i wystawcy, a wypłacający wyřęczyciel według art. 63 w teź prawa przeciw wyřezonemu, jego poprzednikom i przyjmującemu.

VI.

Skutki niewykonania czynności będących powinnością tak uprawnionego czyli okaziciela weksłu, jako i obowiązowanego czyli dłużnika wekslowego, tudzież skutki omieszkania kroków pilności, to jest ścisłego zachowania terminu i stawienia się na miejscu oznaczoném, pod słowem „**zaniedbanie**“ wzmiankowane zostały.

Zaniedbanie tych czynności pociąga za sobą 1) **ustratę prawa** żądania poszukiwania wekslowego, poszukiwania zwrotnego i połączonych z niemi należności ze strony uprawnionego; 2) „**odpowiedzialność**“ z jej następstwami jako to: „**egzekucyą**“ do majątku i na osobie, „**aresztem**“ „**zwrotem szkody**“ i t.d. ze strony obowiązowanego; na koniec; 3) „**przedawnienie**“ weksłu.

Wypadki w których utrata tych praw, tudzież odpowiedzialność, i przedawnienie następują, pod każdym z tych słów wzmiankowane są.

VII.

Z obowiązków i praw weksłami oznaczonych, i z weksłów pochodzących, wynikają rozmaite sprawy wekslowe, z których każda ma swój osobny cel, dążący do urzeczywistnienia weksłu, jako jego ostatecznego załatwienia.

Rzeczą więc jest każdego uprawnionego i obowiązane go wiedzieć przedewszystkiem, jak sobie w każdym wypadku jego dotyczącym postąpić winien.

Postępowanie zatem każdej z tych osób niemniej jest ważnem w sprawach wekslowych; i dla tego każda osoba w tym rozbiorze wzmiankowana znajdzie pod właściwą nazwą przepis ustawy wekslowej, nakazujący, co jój w każdym razie szczególnym uczynić wypada.

O ile zaś przez to wchodzi w stosunek z sądem właściwym, i równie czego ma żądać lub czego się ma spodziewać od tegoż sądu, dowie się pod słowami „**postępowanie**“ i „**sąd**“ któremi postępowanie sądowe w różnych krajach koronnych zaprowadzone, w całej treści ustaw dla tych krajów wydanych, z późniejszymi odmianami tych ustaw, dokładnie określone zostało.

VIII.

Nakoniec nie omieszkanie zamieścić w tém zestawieniu przepisów tyczących się „**należytości stęplowych**“ a następnie; „**marków stęplowych**“ któremi weksel każdy według tych należytości zaopatrzonym być winien, jako przepisów zostających w ścisłym związku z postępowaniem wekslowém.

Z tych przepisów każdy wystawca weksłu, remitent i przyjmujący dowie się, kiedy weksel należytościom wedle I a kiedy wedle II skali stęplowej podlega, co się należy od przedłużenia, od intabulacji

lub prenotacyi; tudzież co od wielopisma; kopij wekslu; a możność zachowania tych przepisów uwolnigo od niedogodności zasiągania cudzej rady lub szperania po księgach i dziennikach praw, często mozolnego, a nader uciążliwego w ten czas, kiedyby weksel wystawić lub przedłużyć natychmiast wypadało.

Adress; obacz przekaz na wypadek, *Roth-Adresse*.

Adressant; o. zawiadamiający.

Adressat; o. zawiadomiony.

Afryka; o. Azja, przedawnienie.

Akcept; o. przyjęcie.

Akceptant; o. przyjmujący.

Akcyonaryusze; o. wspólni.

Aktorowie teatru nadwornego; przeciw nim za długi wekslowe, przymus osobisty, Areszt, jest dozwolony. Dekret nadworny z dnia 1 lipca 1803, i dekret najwyższego trybunału z dnia 8 lutego 1828, do liczby 2328 o. Areszt

Alimentacya dłużnika wekslowego o. Areszt, rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1850 § 9, 10, 11, 13, i 14

Alonge; o. dodatek.

Amortyzacya; o. umorzenie.

Apiacere, dowolność okazania, przedstawienia weksłu, brzmiącego na okazanie *Sicht* o. wymogi weksłu przekazowego i własnego; art. 4, Nro. 4, i art. 96 Nro. 4.

Ta dowolność może jednak przysługiwać właścicielowi lub okazicielowi Weksłu do terminu w nim osobno oznaczonego, lub też najdalej do dwóch lat po wystawie weksłu o. wykonanie zobowiązania wekslowego art. 31 tudzież okazanie, prawo poszukiwania.

Apellacyi zapowiedzenie o. zapowiedzenie.

Apteka nadworna; na jej subjektów Areszt za długi wekslowe nałożonym być nie może. Dekret nadworny z dnia 6 kwietnia 1805 do L. 319.

Areszt, areszt za długi wekslowe, przymus osobisty. Za dopełnienie zaciągniętego zobowiązania wekslowego, dłużnik wekslowy odpowiada osobą i majątkiem, o. zdolność do działań wekslowych art. 2

Takięj odpowiedzialności podlegają: wystawca, art. 8 Indossanci art. 14 przeakazny po przyjęciu weksłu, art. 23 przyjmujący przez wyreczenie art. 60 i wszystkie osoby, które weksel, kopię wekslową, przyjęcie albo przeniesienie Weksłu (Indossament) podpisały art. 81.

Wierzycielowi wekslowemu pozostawiony jest wybór żądania i przewidzenia egzekucyi na majątek, albo też przymusu osobistego dłużnika wekslowego, jeżeli ten obowiązku sądownie pod zagrożeniem wekslowo prawnęj egzekucyi nakazanego w terminie wyznaczonym nie wypełni. Jak długo jednak oskarżony w areszcie za długi zostaje, na majątek jego egzekucya ani wyjednaną, ani dalej prowadzoną być nie może o. postępowanie § 48.

Z powodu nakazanego po wystawie weksłu, przeciw dłużnikowi przymusu osobistego, może być żądaniem zabezpieczenie summy przez niego przyjętęj, o. zwrotne poszukiwanie art. 29.

Przymus osobisty nie jest dopuszczalnym :

1. przeciw spadkobiercom dłużnika wekslowego ;
2. za oświadczenia wekslowe w imieniu korpora-

cyi lub innych osób moralnych (jurydycznych), wspo-
łek akcyonaryuszów, lub w sprawach osób niezdol-
nych do zarządzenia własnym majątkiem, przez ich za-
stępców uczynione;

3. przeciwko tym wszystkim osobom, które według
właściwych w szczególnych krajach koronnych istnie-
jących praw przymusowi osobistemu nie ulegają, o.
zdolność do działań wekslowych art. 2.

Do osób na ostatku wspomnionych, od przymusu
osobistego uwolnionych, należą :

a) wszystkie osoby do juryzdykcyi wojskowej na-
leżące, wyjąwszy kupców i rzemieślników na pogra-
niczu wojskowym i mieszkańców gmin wojskowych.
Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 1 wrze-
śnia 1852. o. postępowanie §. 18.

b) wszyscy urzędnicy państwa, patent z dnia 25
października 1798 Nro 436; do tych zostali przyłą-
czonemi;

c) praktykanci zaprzysiężeni i dekretemi przyjęcia
do urzędu zaopatrzeni; Dekret nadworny z dnia 19
grudnia 1800 Nro. 513.

d) Urzędnicy urzędu zastawniczego, (Verfatzamt)
zakładów dla chorych i zaopatrzenia, tudzież urzędnicy
miejscy; Dekret nadworny z dnia 26 stycznia 1799
Nro 453.

e) Urzędnicy funduszów stanowych i miejskich;
Dekret nadworny z dnia 3 kwietnia 1838 do L.
6842.

f) Służba c. k. Dworu która równie z urzędnika-
mi państwa ze skarbu ogólnego płacę swą pobiera ;

Dekret nadworny z dnia 26 kwietnia 1799 Nro. 468.

g) Urzędnicy teatru nadwornego; Dekret najwyższego trybunału z dnia 8 lutego 1828 do L. 3328.

h) Nauczyciele publiczni, duchowni i miejscy, nauczyciele szkół normalnych tudzież nauczycielki szkolne; Dekreta nadworne z dnia 3 lipca 1894 Nro. 532 i z dnia 10 sierpnia 1822 Nro 4787.

i) Hurtowni trafikanci tytoniu; Dekret nadworny z dnia 18. stycznia 1805 Nro. 709.

k) Subjekci apteki nadwornój, Dekret nadworny z dnia 6 kwietnia 1805 Nro 349.

l) Przełożeni gmin żydowskich; Dekret nadworny z dnia 22 lutego 1822 do L. 2330.

m) Proch wyrabiający; patent z dnia 21. grudnia 1807 § 16. nakoniec

n) Duchowni; o. Areszt dla Krakowa § 4.

Te uwolnienie odmówioném zostało Aktorom teatru nadwornego; dekretami nadwornemi z dnia 4 lipca 1801 Nro 614 i z dnia 8 lutego 1828 do L. 2328 tudzież egzaminowanym Expedytorom poczty dekretem nadwornym z dnia 2 lutego 1835 do L. 3389.

Areszt za długi tak względem zabezpieczenia jako i względem wypłaty wekslowej wyjednany, ze wszystkiem dłużej jak rok bez przerwy trwać nie może, o. postępowanie i t. d. § 21.

Z układów wekslowych przymus osobisty w ten czas tylko miejsce mieć może, jeżeli temuż dłużnik wekslowy sam wyraźnie się poddał; o. tamże § 19.

Nawet i wtedy, jak dług wekslowy zabezpieczonym

został, może być przewidziona egzekucya przez wierzyciela przeciw osobie niepłacącego dłużnika o. tamże § 20.

Dla wielkiego księstwa Krakowskiego raczył Najjaśniejszy Pan najwyższą uchwałą z dnia 28 lipca 1850 następujące przepisy względem wykonania aresztu wekslowego zatwierdzić

§ 1 Jeżeli dłużnik wekslowy włożonemu na niego wyrokiem, pod zagrożeniem wekslowej egzekucyi obowiązki, w przeciągu terminu na to wyznaczonego zadosyć nie uczyni, wierzyciel ma wybór prowadzenia egzekucyi albo na majątku albo przeciw osobie dłużnika. Wolno mu zaraz po upływie terminu wypłaty i po nastąpieniu prawomocności wyroku, bez poprzedzającej na majątku egzekucyi, areszt egzekucyjny przeciw dłużnikowi uzyskać. Egzekucya na majątku może być przed i po wykonaniu przymusu osobistego prowadzoną, dopóki jednak oskarżony w areszcie za długi się znajduje, wierzyciel który jego przymus osobisty uzyskał, nie ma prawa egzekucyi na majątku dłużnika ani żądać, ani też jęj dalej prowadzić.

§ 2. Z ugód mogących być w drodze egzekucyi wykonanemi, wekslowa egzekucya tylko wtedy nastąpić może, jeżeli jęj się dłużnik co do należytości wekslowej wyraźnie poddał

§ 3. Wierzyciel wekslowy nawet przy zabezpieczeniu należytości wekslowej, przymus osobisty dłużnika co do wypłaty przewieść może, bez poprzedniego zrzekania się zabezpieczenia, o ile przez nie natychmiast zaspokojonym być nie może.

§ 4. Wolnemi od aresztu osobistego są.

1. Osoby wojskowe, w rzeczywistej służbie zostające, pensyonowane albo też i te co w charakterze wojskowym wystąpiły,
2. Urzędnicy publiczni w służbie państwa i duchowni.

§ 5. Żądanie dozwoleń przymusu osobistego winno być ze skargą wekslową połączone. Trybunał krakowski pierwszej instancyi, z zawyrokowaniem co do przedmiotu głównego orzecz zarazem, czyli przymus osobisty ma miejsce a w razie dozwoleń wyznaczy komornika sądowego, któremu wykonanie aresztu poleconém będzie.

§ 6. Na żądanie powoda może sąd także za kaucją lub też i bez téjże wyrok za tymczasowo wykonalny uznać. W takim razie kroki czynione przeciw wyrokowi, wykonania przymusu osobistego nie wstrzymują.

§ 7. Prowadzący egzekucją chcąc wykonać przymus osobisty dłużnika wekslowego, winien się udać do wyznaczonego komornika sądowego z głównym wyściąganiem wyroku, któren natychmiast po odebraniu tego wyroku, pozwanemu odpis nakazu aresztowania doręczy, jego zaaresztuje i do miejsca na przyjęcie aresztowanych za długi przeznaczonego odprowadzi, a zarazem przełożonemu tego miejsca aresztu odpis wyroku doręczy.

§ 8. Aresztowani za długi nigdy z osobami za zbrodnie uwięzionymi, tém mniej z więźniami kryminalnymi trzymani być nie mogą.

§ 9. Wierzyciel, który przymus osobisty przeciw

dłużnikowi uzyskał, obowiązany jest koszta alimentacyi dla aresztownego ponosić latem po 20 kr., zimą zaś po 24 kr. mon. k. dziennie, i w tym celu tygodniowo przypadającą ilość składać z góry u zawiadowcy aresztu.

§ 10. Zaniechanie złożenia raty alimentacyjnej w czasie należytych, pociąga za sobą natychmiast wypuszczenie dłużnika z aresztu, i utratę prawa wierzyciela do nowego przewiedzenia przymusu osobistego z téj saméj należytości. Zawiadowca aresztu o każdym takim wypuszczeniu prowadzącego egzekucyę niezwłocznie pismiennie zawiadomić winien.

§ 11. Jeżeli kilku wierzycieli areszt przeciw temu samemu dłużnikowi uzyskali, tenże również koszta alimentacyjne (§ 9) lecz tylko raz jeden pobierać ma. W tym więc wypadku zależy od żądających aresztowania, albo porozumieć się co do wspólnego dostarczania alimentów, albo oznaczyć sposób, jakim takowe stósownie do §fu 9. na przemian składać chcą.

§ 12. Aresztowani za długi żadnemu przymusowi do pracy, ani żadnemu innemu ograniczeniu z pozbawieniem wolności niekoniecznie połączonemu ulegać nie mogą.

§ 13. Wolno jest wierzycielowi ulżyć według upodobania dłużnikowi zaaresztowanemu areszt przeciw niemu za długi wyrobiony, w szczególności zaś dozwolić mu wolnego wychodzenia na czas krótszy lub dłuższy, w dzień albo w nocy, za zrzeczeniem się albo i bez zrzeczenia się prawnéj alimentacyi. Zezwolenie jednak takie nie może zrządzać uszczerbku

w prawach trzeciego wierzyciela, który także uzyskał areszt za długi przeciw oskarżonemu.

W tym przypadku, jak również, gdy pozwany przez jednego wierzyciela z uwięzienia swego zupełnie uwolnionym zostanie, albo gdy przez tegoż wierzyciela rata alimentacyjna w należytym czasie złożoną nie będzie, zawiadowca aresztu winien następnego wierzyciela aresztowania żądającego, o tém pismennie zawiadomić i do złożenia alimentacyi w przeciągu 24 godzin wezwać.

§ 14. Jeżeli kto za długi w areszcie siedzący z powodu choroby do szpitalu przeniesionym być musi, w ówczas zarządzić należy, by pomiędzy zbrodniarzem umieszczonym nie został, ani ostrzej trzymanym nie był, jak w areszcie w ciągu jego choroby z nim się obchodzono.

Przeciąg czasu na areszt za długi przeznaczonego, nie przerywa się przeniesieniem dłużnika do szpitalu

Równie i obowiązek do dawania alimentów żadnej zmianie nie podlega.

§ 15. Areszt za długi, bezwzględnie czy z powodu jednego, czy też z powodu kilku długów nie może trwać nieprzerwanie dłużej jak przez rok jeden

Po upływie przeto przez rok jeden nieprzerwanie wytrzymanego aresztu, dłużnik natychmiast z niego wypuszczonym być winien, i z powodu tychże samych długów więcej aresztowanym być nie może.

§ 16. Przepis niniejszy wchodzi w moc obowiązującą od dnia ogłoszenia, i nie ma zastosowania do zapadłych przed tymże dniem wyroków.

Rozporządzenie, ministerstwa sprawiedliwości z dnia 1 sierpnia 1850. Dziennik praw państwa i rządu, część CVI Nro 321.

Attest o. karta kursu.

Au porteur. Weksle brzmiące na okaziciela au porteur są nieważne, ponieważ weksle tak przekazowe (ciagnione) jako i własne, nazwisko albo firmę, osoby której, albo na zlecenie której wypłata nastąpić ma, wyraźnie w sobie zawierać winny. o. wymogi i t. d. art. 4. Nro 3 art. 96. Nro 3.

W przeciwnym stósunku przeniesienia weksłu (indossamentu) do treści każdego weksłu, przeniesienie weksłu bez wymienienia osoby (in blanco) jest ważném, (o. Indossament art. 13.) tylko przy żądaniu wypłaty okaziciel weksłu przeniesionego, z własności weksłu wywieść się powinien. o. wykonanie zobowiązania wekslowego art. 36.

Austria powyżej i poniżej Anizy, rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. Sady.

Aval o. poręczyciel. Poręka.

A vista za okazaniem o. okazanie.

Azya i Afryka. Prawo okazicielowi weksłu do zwrotnego poszukiwania służące, tudzież takie same prawo Indossanta przeciw wystawcy i innym poprzednikom, przedawnia się, jeżeli w krajach Azji i Afryki na brzegach morza śródziemnego i czarnego położonych, lub na wyspach tych morz do tych krajów należących, weksel okaziciela był płatny, lub

jeżeli zwrotnie poszukujący w tych krajach mieszka, — w sześć miesięcy, w innych zaś krajach Azji i Afryki w 18 miesięcy o. przedawnienie art. 78, 79

Bankructwo o upadłość majątku *Failiment*.

Bezpieczeństwo o. zabezpieczenie.

Bieg zmiany o. kurs.

Blanco Indossament, *indossament*, przeniesienie *in blanco*, jest takim przeniesieniem weksłu, w którym nazwisko osoby mającej być *indossatem* czyli okazicielem weksłu, wymienionem nie zostało, a na którym tylko przenoszący, *indossant*, swoje nazwisko czyli swoją Firmę na odwrotnej stronie weksłu albo na kopij, albo też na dodatku (*Alonge*) wypisał. Takowe przeniesienie tak jest ważne, jak gdyby zapelnionem było, o. *Indossament* art. 12.

Każdy okaziciel (*Inhaber*) może zapelniać znajdujące się na weksłu przeniesienia *in blanco*; może także i bez tego zapelnienia weksel dalej przenosić (*indossować*) o. tamże art. 13.

Z *indossamentu in blanco* może być także zażądana wypłata, jeżeli przenoszący przez poprzedników swoich jako *indossat*, to jest jako ten wynienionym został któremu prawo do dalszego przeniesienia weksłu przysłuży. Jeżeli na *indossament in blanco* dalszy *indossament* nastąpił, natenczas uważa się, że wystawca ostatniego nabył weksel przez *indossament in blanco*, o. wykonanie i t. d. art. 36.

W skutek tego ostatniego przepisu może weksel być płatnym chociażby rząd cały *indossamentów in*

blanco w sobie zawierał, jeżeli sam weksel nie jest fałszywy ani zfałszowany, a dłużnik wekslowy czyli przekazany (Bezugene) przyjęcie weksłu za swoje uznał; gdyż płacący nie jest obowiązany do dochodzenia prawdziwości indossamentów; o. tamże art. 36.

Czyli więc indossamenta są zapełnione lub nie, skutek jest jednakowy, jeżeli tylko okaziciel weksłu jako prawdziwy i prawny posiadacz weksłu się okaże. W tym razie różnią się od siebie indossamenta in blanco od wyżej wspomnianych weksłów au porteur, ponieważ tym ostatnim jeden z głównych wymogów każdego weksłu zupełnie brakuje, gdy okaziciel weksłu indossamentem in blanco opatrzonego, może i powinien się wywieść z prawa do odebrania należytości; o. tamże art. 36. a w treści weksłu samego zawsze ten komu zapłata należy jest wymieniony, i tylko ostatni okaziciel ściślejszemu sprawdzeniu podlega.

W indossamentach tylko pełnomocnictwo oznaczających (Procura, do odebrania, zainkassowania), indossament in blanco miejsca mieć nie może, ponieważ pełnomocnik czyli tak nazwany prokurysta zawsze wymienionym być musi, tudzież, ponieważ indossament in blanco uważa się za właściwy indossament, a indossat prokury nie może przenieść weksłu przez właściwy indossament, tylko przez dalszą prokurę; o. Indossament art. 47.

Buda; Sporządzanie protestów wekslowych w Budzie przez notaryuszów pesteńskich; o. Pest.

Bukowina; przepis względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów. o. Sąd.

Cedula; o. Karta kursu

Chorzy; o. zakłady dla chorych i areszt.

Ciągniony weksel; o. przekazowy weksel.

Ciągniony; o. przekazany.

Cudzoziemcy; ich zdolność do działań wekslowych, prawa wekslowe i obowiązki z weksłów wynikające, o. prawodawstwo zagraniczne.

Cudzy, obcy kraj, za granicą; moc weksłu za granicą wystawionego i tegoż forma o. prawodawstwo zagraniczne. Art. 84, 85, 86.

W razie zwrotnego poszukiwania (regressu) na miejsce zagraniczne, nie wyłączają się wyższe nad przepisy artykułów 50 i 51 tam dopuszczalne, zasady obliczenia. o. zwrotne poszukiwanie art. 52.

Czas i miejsce przedstawienia i innych w rzeczy wekslowej zachodzących czynności. o. Miejsce i czas i t. d. i Termin.

Płatność weksłu, to jest **czas czyli termin do wypłaty weksłu** oznaczony (Verfallzeit) jest najważniejszą częścią treści każdego weksłu; termin ten jest w najściślejszym związku z dniem wypłaty, którego data do głównych wymogów weksłu należy. Wedle artykułu 30. ustawy wekslowej, płatność weksłu zaczyna się od oznaczonego w nim dnia wypłaty i od niego zależy. Ścisłe rozważywszy, płatności weksłu znaczenie o tyle równa się ze znaczeniem dnia wypłaty, o ile po nastąpieniu tej płatności czyli terminu

wypłaty, wykonanie obowiązku wekslowego, to jest zupełna wypłata w miejscu wymienioném, w sposób przyjęty i przez przekazanego przyobiecany, żądaniem być może. Termin jednak, płatność weksłu oznaczający, ściślej ma znaczenie jak dzień wypłaty, ponieważ w tym terminie, w tym roku, miesiącu i dniu weksel staje się płatnym; dzień ten zmienia zatem głównie położenie okaziciela weksłu w jego postępowaniu, w jego obejściu się z dłużnikiem wekslowym; z dniem tym weksel dojrzywa, dzień płatności przynosi prawo żądania wypłaty, a z nim i czas wypłaty. Po dniu czyli terminie płatności następuje bezpośrednio dzień wypłaty. Na tym terminie łączy się prawo okaziciela weksłu do żądania zadosyć uczynienia obowiązkowi wekslowemu, z obowiązkiem przyjmującego (akceptanta) lub też innego dłużnika wekslowego (o. osoby) do wykonania onego.

Jednak dzień wypłaty nie oznacza tylko, jako termin płatności, zobowiązania się do wypłaty, lecz także i wypłatę na dniu pewnym rzeczywiście następującą.

Termin wypłaty (Verfalltag) musi poprzedzić wypłatę, ponieważ weksel pierwój płatnym być winien nim wypłata żądaną być może. Że jednak wypłata nie zawsze w terminie oznaczonym następuje, okazuje się to z artykułów 40, 41 i 62 ustawy wekslowej, na mocy których summa wekslowa w terminie nie zażądana, dopiero po upływie czasu do założenia protestu z powodu niewypłaty przeznaczonego w sądzie złożoną, protest zaś także w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty założonym być, a zatem i wypłata

na tymże samym dniu nastąpić może, do której także okaziciel, weksel, przyjmującemu przez wyrećcenie przedstawić ma.

Okazuje się więc różnica między dniem płatności a dniem wypłaty, i tylko nierozdzielniemi są od siebie te dnie, o ile dzień płatności weksłu oznacza czas wykonania obowiązku wekslowego, w którym czyli także i po którym też wykonanie bezpośrednio nastąpić powinno.

Termin wypłaty jest więc dniem upoważniającym do żądania wypłaty ale nie zawsze dniem rzeczywistej wypłaty, jeżeli ta także i drugiego dnia powszedniego po tym terminie nastąpić może.

Z tych więc przyczyn czas wypłaty w artykule 4 Nro. 4 i 96, N. 4 ustawy wekslowej wymieniony, i do oznaczenia w przekazowych i własnych wekslach, na dzień pewny, za okazaniem (a vista, Sicht), na czas pewny po okazaniu, na czas pewny po wystawieniu (po dacie), i na czas jarmarku lub targu, przepisany, nazwanym został w art. 30 terminem wypłaty, chociaż ta i w innym czasie nastąpić może, a to: oprócz wyżej wspomnianego dnia drugiego powszedniego na czasie założenia protestu, także i po tym czasie na pierwszym dniu powszednim, jeżeli termin wypłaty w dzień świąteczny zapadł, (art. 92) na placu zaś wekslowym gdzie istnieją dnie ogólnej rozpłaty, jeżeli weksel nie płatny za okazaniem, pomiędzy dniami rozpłaty stał się płatnym, na najbliższym dniu tejże rozpłaty; o. miejsce i czas etc. art. 93.

Przekazany staje się przez przyjęcie wekslowo obo-

wiązanym do wypłacenia w terminie summy przyjętej; o. Przyjęcie art. 23.

Jeżeli weksłu przekazany nie przyjmie, natenczas indossanci i wystawca obowiązani są dać bezpieczeństwo za wypłatę w terminie, summy wekslem objętej. o. zwrotne poszukiwanie art. 25

Płatność weksłu następuje:

1. na wyżej wspomnianym, artykule 4. Nro 4 przepisany terminie wypłaty, a jeżeli za czas wypłaty podany jest środek miesiąca, dnia piętnastego tego miesiąca; o. wykonanie zobowiązania wekslowego art. 30.

2. przeciw przyjmującemu weksel, którego przyjęcia swego nie datował, jeżeli założenie protestu z powodu nie przyjęcia weksłu na czas oznaczony po okazaniu brzmącego nie nastąpiło, liczy się termin wypłaty od ostatniego dnia czasu na przedstawienie zakreślonego; o. przedstawienie art. 20 i powtórne okazanie.

3. przy okazaniu weksłu na okazanie (*Sicht*) wystawionego, przy czém jednak termin przedstawienia osobno w wekslu lub też w indossamencie zastrzeżony, dotrzymanym być winien, a gdyby go nie było, weksel taki tylko w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, lecz nie później płatnym być może; o. wykonanie etc. art. 34.

4. Termin weksłów płatnych na czas oznaczony po okazaniu lub po dacie, przypada, jeżeli termin oznaczony jest na dnie, w dniu ostatnim terminu, przy czém nie liczą się ani dzień wystawienia weksłu po dacie ani dzień przedstawienia do przyjęcia weksłu

płatnego po okazaniu; jeżeli termin obejmuje tygodnie, miesiące, kwartały, półroku lub téż rok, w dniu tygodnia lub miesiąca wskazanych do wypłaty, odpowiadającym swą nazwą albo liczbą dniom wystawienia albo przedstawienia, jeżeli zaś takich dni nie ma w miesiącu wypłaty, w ostatnim dniu tego miesiąca. Wyrażenie „pół miesiąca” znaczy przeciąg dni piętnastu, które przy dłuższym terminie na ostatku doliczać się mają; o. tamże art. 32.

5. w wekslach w kraju tutejszym płatnych, lecz wystawionych w kraju, w którym liczą wedle starego stylu lub kalendarza, po dacie, jeżeli w nich nie ma zastrzeżenia, że data weksłu położona jest wedle stylu nowego, lub jeżeli weksel ma datę podwójną, dzień wypłaty oblicza się dniem nowego stylu, którego odpowiada dniowi wystawienia według stylu starego; o. tamże art. 34 na koniec:

6. weksle jarmarkowe czyli targowe stają się płatnymi w dniu, prawem w miejscu jarmarku lub targu obowiązującym, na wypłatę oznaczonym; jeżeli zaś takiego oznaczenia nie ma, w dniu poprzedzającym prawne zakończenie jarmarku lub targu. Jeżeli jarmark lub targ trwa tylko dzień jeden, czas wypłaty w tym dniu przypada, o. tamże art. 35 weksle jarmarkowe lub targowe.

Względem płatności weksłów na targach lub jarmarkach w Węgrzech i krajach przyległych płatnych; o. weksle jarmarkowe lub targowe.

Płatności weksłu ma nie tylko okaziciel lecz także i przekazany jako przyjmujący dopilnować, o. przyjęcie art. 23.

Płatność weksłu czyli termin wypłaty z téj przyczyny na szczególną zasługuje uwagę, ponieważ weksel aż do przedawnienia swego ciągle skutecznie przenoszony (indossowany) i jako pieniądz papierowy kupiecki użyty być może, prawa zaś indossatów nie zawsze są jednakowe, tylko od téj okoliczności zależą, czyli przeniesienie weksłu przed terminem wypłaty lub też po nim nastąpiło, tudzież czyli protest w czasie przyzwoitym założony został albo nie. W tych wypadkach tworzy zatem **termin wypłaty, główny przedział** między prawami okazicieli weksłu a odpowiedzialnością wekslowo zobowiązanych.

Z weksłów **przed tym terminem indossowanych** i w czasie przyzwoitym zaprotestowanych, indossamenta podlegają zasadom artykułu 14; przenoszący ręczy wekslowo każdemu późniejszemu okazicielowi weksłu za jego przyjęcie i wypłatę.

Jeżeli weksłu w przyzwoitym czasie nie zaprotestowano, okaziciel utracą prawo zwrotnego poszukiwania przeciw wystawcy i indossantom, (art. 25, 29, 41.) i zatrzymuje tylko prawo weksłowe przeciw przyjmującemu (art. 44), które dopiero we trzy lata się przedawnia; (art. 77) jeżeli zaś założenie protestu z powodu niewypłaty weksłów **umiejscowionych** zaniedbanem zostało, na ten czas i prawo poszukiwania weksłowego przeciw przyjmującemu z upływem terminu do założenia protestu oznaczonego ustaje; o. zwrotne poszukiwanie art. 43.

Z weksłów **po terminie wypłaty indossowanych** i z powodu niewypłaty **zaprotestowanych**, indossatowi

wedle art. 16 ustawy wekslowej, służą tylko prawa indossanta, którego weksel na niego przeniósł, przeciw przyjmującemu, wystawcy i tym, którzy weksel aż do zaprotestowania przenosili; indossant zaś czyli bezpośredni poprzednik jego w tym razie nie jest wekslowo obowiązany, ponieważ on już należy do nowego rzędu indossantów po terminie wypłaty, którzy po założeniu protestu zupełnego prawa wekslowego nadać nie mogą; inni wekslowo zobowiązani mają także prawo założenia odezwy przeciwniej jego żądaniu (ekscepcyi), wedle art. 82, a indossatowi pozostaje tylko niezmienione prawo żądania zwrotu artykułem 83 dozwolonego, o ile by udowodnić zdołał, iżby się pomienieni wekslowo zobowiązani jego szkodą zubożać mieli, o. indossat.

Jeżeli z weksłów **po terminie wypłaty indossowanych założenie protestu zaniedbanem było**, na ten czas otrzymuje indossat prawa z akceptu (przyjęcia) jakiby się znajdował, i prawa zwrotnego poszukiwania na tych, którzy przenosili weksel już po upływie tego czasu; ponieważ, gdy przez te zaniedbanie prawo wekslowe zniesionem być nie mogło, indossanci drugiego rzędu, to jest indossamenta po terminie wypłaty nastąpione, tworzą drugi okres (Période) prawa wekslowego, za które indossanci ręczyć winni, gdy przeciwnie indossanci pierwszego rzędu przed terminem wypłaty, do zwrotnie obowiązanych po tém zaniedbaniu protestu już nie należą (art. 16 i 41). Jednak przeciw przyjmującemu trwa prawo poszukiwania pomimo zaniedbanego protestu aż do przedawnienia weksłu, (art.

77) jeżeli tenże nie jest wekslem umiejscowionym, art. 43, o zaniechanie o. indossat.

Po nastąpionym terminie wypłaty w kopij wekslowej oznaczonym, okaziciel téj kopij, któremu pierwopis (oryginał) weksłu przez zachowcę jego wydanym nie został, ma prawo poszukiwania zwrotnego wypłaty po założeniu protestu przeciw tym indossantom, których oryginalne indossamenta na téj kopij się znajdują, o. wielopismo weksłu art. 72.

Termin 45 dni do wydania weksłu zaginionego, w postępowaniu sądowém względem umorzenia tego weksłu, przeznaczają się, jeżeli weksel jeszcze nie jest płatny na pierwszy dzień po terminie wypłaty, a po rozpoczęciu tego postępowania tudzież po terminie wypłaty weksłu, może właściciel żądać wypłaty od przyjmującego, jeżeli sam dał zabezpieczenie do umorzenia weksłu, o. zaginione weksle art. 73.

Od terminu wypłaty weksłu mają się rachować:

1. termin roczny do wytoczenia skargi o wypłatę weksłu przeciw zwrotnie obowiązującemu, który dał zabezpieczenie; o. zwrotne posz. art. 28 Nro 2.

2. roczne procenta po 6 od sta summy wekslowej nie zapłaconej z prawa zwrotnego poszukiwania okaziciela wynikające; o. tamże art. 50.

3. przedawnienie prawa poszukiwania przyjmującego weksel przekazowy; o. przedawnienie art. 77 i

4. przedawnienie prawa poszukiwania na wystawcy weksłu własnego; o. własne weksle art. 100.

Dni względności (Respecttage) miejsca nie mają, o. dni względności.

Weksle na raty są nieważne, o. weksle na raty.

Weksle uzo zwane z niewyrażonym a rozmaitym terminem wypłaty równie są nieważne: o. uzo weksle.

Względem postępowania stemplowego z weksłami w kraju płatnemi, Skali I podlegającemi, jeżeli te w przepisany terminie do wypłaty przedstawonemi nie są; o należytości stemplowe, rozporządzenie min sprawiedliwości z dnia 23 lipca 1853.

Czas i dzień wypłaty przypada w wyżwspomnionym terminie wypłaty (*Berfallzeit*) to jest w oznaczonym dniu wypłaty (*Zahlungstag*) wyjąwszy gdyby ten dzień wypadł na niedzielę lub święto ogólne, w którym wypadku dniem wypłaty jest najbliższy dzień powszedni; o. art. 30 i 92

Wypłata może także i dnia drugiego po dniu płatności nastąpić, w którym jak wyżej wspomniono założenie protestu jest dozwolone, (o. zwrotne posz. art. 41), tudzież na dniu ogólnej rozpłaty najbliższym po terminie, jeżeli dnie takowe w miejscu wypłaty są używane, i jeżeli weksel nie jest na okazanie wystawiony, art. 93.

Od dnia rzeczywistej wypłaty liczy się prowizya z procentami zapłaconej summy w zwrotném poszukiwaniu indossantów przeciw ich poprzednikom i wystawcy; o. poszu. zwrotne art. 54 — W zwrotném poszukiwaniu okaziciela, któren weksel z powodu niewypłaty zaprotestował, prowizya i koszt protestu liczą się od dnia założenia protestu, (o. zwrotne posz. art. 50), ponieważ okaziciel wedle art. 41 zwrotne poszukiwanie z powodu niewypłaty tylko po założeniu prote-

stu w czasie przyzwoitym wykonać może. Procentów od summy wekslowej, jak się wyżej powiedziało okaziciel od terminu wypłaty żądać może; o. procenta, wypłata.

Czechy, rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. sąd.

Częściowa wypłata, téj nie może nieprzyjąć okaziciel weksłu nawet i w ten czas, gdy przyjęcie na całą w weksłu wymienioną summę nastąpiło; o. wykonanie &c. art. 38. sposób zakwitowania téjże wypłaty, o. tamże art. 39.

Dalmacya, przepis o zakresie działania i właściwości sądów w tém królestwie tak w sprawach wekslowych jako i przy umorzeniu weksłów. o. sąd.

Dato weksle, po dacie, o. po dacie.

Datowanie weksłu to jest wymienienie miejsca dnia, miesiąca i roku wystawienia jako i przyjęcia dla tego jest bardzo ważném, gdyż bez tegoż weksel wystawiony (art. 4 Nro 6) z niedostatku jednego z wymogów weksłu, żadnejby nie miał mocy wekslowej; (art. 7), powtórę, ponieważ wymienienie miejsca wystawienia służy za podstawę przy orzeczeniu, wedle praw jakiego kraju ważność weksłu osądzoną być ma; (art. 85), nakoniec, ponieważ każdemu okazicielowi weksłu tak miejsce wystawienia weksłu i zamieszkania wystawcy (art. 97) jako i miejsce przyjęcia zwykłego i przyjęcia przez wyłączenie (*Ghren-Mannhyme* art. 4 Nro 8 i art. 59) wiadomém być powinno, ażeby w razie

nieprzyjęcia lub też niewypłaty weksłu, zwrotne poszukiwanie na wystawcy mógł wykonać.

Jeżeli datowanie przyjęcia odmówioném zostało, okazicielowi należy przedstawienie weksłu do przyjęcia w czasie przepisany, przez protest zabezpieczyć; o. przedstawienie art. 20

Od datowania wystawienia weksłu wedle starego lub nowego stylu, zależy oznaczenie płatności czyli terminu do wypłaty weksłu; o. wykonanie &c. art. 34.

Dług wekslowy, według summy nim objętej wymierza się należytość stęplowa z weksłu; o. należytość stęplowa, summa pieniężna

Dłużnik wekslowy odpowiada za wykonanie przyjętego zobowiązania wekslowego swoją osobą i majątkiem, o. zdolność do działań wekslowych art. 2.

On tylko za wydaniem weksłu zakwitowanego płacić obowiązany. Przy wypłacie częściowej może jednak tylko żądać, aby wypłata na weksłu odpisaną była, i aby mu kwit na odpisie weksłu wydano; o. wykonanie &c. art. 39.

Dłużnik wekslowy za wypłatą summy wekslowej z procentami i kosztami, może od okaziciela żądać wydania zakwitowanego weksłu i protestu z powodu niewypłaty założonego; a jako zwrotnie obowiązany także i rachunku powrotnego; o. posz. zwrotne art. 48 i 54 wyręczenie art. 63. On na zaskarżenie, takie tylko odezwy przeciwne przywodzić może, jakie lub z samego prawa wekslowego wypływają, lub służą mu bezpośrednio przeciw każdemu powodowi; o. powództwo wierzyciela wekslowego art. 82.

Wszystkich dłużników wekslowych można jedną skargą do właściwego sądu miejsca wypłaty zapozwać, (o. postępowanie § 4). Skarga jednak tylko przeciw tym dłużnikom skutkuje, którym zupełny egzemplarz skargi doręczony został; o. tamże § 6.

Oskarżonemu dłużnikowi wekslowemu nakazaną być może wypłata summy wekslowej z należytościami bez jego zapytywania, jeżeli skarga dokładnie uzasadnioną została, o. tamże § 5.

Przeciw osobie lub na majątku dłużnika wekslowego może wierzyciel egzekucję przewieść, jeżeli tenże nie wykona rozkazu sądowego względem wypłaty lub innego zobowiązania wekslowego; o. postępowanie § 13, 14, 16, 18. o. egzekucya.

Dni feryalne, o. dni świąteczne, termin.

Dni kasowe, czyli dni ogólnej rozpłaty, nazywają się zwykle dniami obrachunkowymi (*Sfontrotage*) i tam tylko gdzie istnieją jako to w Augsburgu Bremie &c. uwzględnione być mogą. W Augsburgu dni te ustawa wekslową bawarską z dnia 25 lipca 1850 na poniedziałek i czwartek przeznaczone zostały. O ile dni te w oznaczeniu terminu wypłaty są ważne, o czas, tudzież miejsce i czas &c. art. 93 i termin, dni powszednie

Dni powszednie, najpóźniej drugiego dnia powszedniego po zapadłym dniu wypłaty, winien być

1. założony protest z powodu niewypłaty, o. zwrotne poszukiwanie art. 41.

2. przedłożony weksel przyjmującemu przez wyłączenie, jako i

3. wszystkim przekazanym na wypadek, do wypłaty, a skutek tego przedłożenia ma być wyrażony w proteście z powodu niewypłaty lub w dodatku do tegoż; o wyłączenie art. 60 i 62.

Jeżeli weksel w niedzielę lub w święto ogólne stał się płatnym, natenczas następujący dzień powszedni jest dniem wypłaty. Równie i każda czynność w sprawach wekslowych żadaną i wykonaną być może, tylko w dniu powszednim, a jeżeliby czas, w którym wykonanie to najpóźniej żadanem być musiało, wypadł na niedzielę lub jakie święto ogólne, takowe także tylko w następującym dniu powszednim nastąpić może, o. miejsce i czas &c. art. 92.

Założenie protestu artykułem 41 drugiego dnia powszedniego po zapadłym dniu wypłaty dozwolone, równie następującego dnia powszedniego nastąpi, jeżeli dzień ten ostateczny na święto jakie przypada, art. 92 lecz nie może być tak jak sama wypłata na dzień kasowy czyli ogólnej rozpłaty odłożonym, jeżeli do założenia protestu na miejscu w którym te dnie istnieją, termin ostateczny między te dnie kasowe zapadł, art. 93; o. Praga, Tryest

W processie wekslowym termin na niedzielę lub święto ogólne przypadający także do następnego dnia powszedniego przedłuża się, o. postępowanie § 25, żydzi.

Dni świąteczne ogólne i niedziela każda nie są dniami wypłaty, i na tych dniach żadna czynność w sprawach wekslowych przedsięwziętą być nie może; o. miejsce i czas &c. art. 92 tudzież dni powszednie.

Dni te w processie wekslowym jako dnie feryalne uważane być mają, i żadna strona nie jest obowiązana do stawiania przed sądem w dniach świątecznych jój religii, o. postępowanie § 25 i żydzi.

Dni względności. (Respecttage) Wcelu uchylenia wielokrotnie zaszyłych wątpliwości i zapytań, czy przepisy obwieszczonej patentem z dnia 25 stycznia 1850 powszechnój ustawy wekslowej, także i do weksłów, przed 1 maja 1850 wystawionych, zastosowane być mogą, na wniosek mego ministra sprawiedliwości następujące postanowienia zatwierdzam.

Weksłom przed pierwszym maja tego roku wystawionym, dni względności, wedle dotychczasowego ustawodawstwa onym przyznane, nawet i wtedy przysługują, gdy takowe weksle dopiero na dniu 1 maja tego roku albo po tymże dniu stają się płatnemi.

W sprawach zaś i czynnościach prawnych, jakie względem weksłu pierwój wystawionego dopiero od dnia 1 maja 1850 przedsięwziętemi będą, postanowienia powszechnój ustawy wekslowej z dnia 25 stycznia 1850 zupełnie zastosowane być mają. Rozporządzenie cesarskie z dnia 12 kwietnia 1850 w części XLIV Nro 144 dziennika praw państwa.

Oprócz tego dni względności miejsca nie mają, o. wykonanie &c. art 33

Dni względności zaprowadzono dawniej na korzyść wekslowo zobowiązanych.

Dni te nie mogą być pomieszane z dniami protestu wyżwspomnionym artykułem 44 dozwołonemi,

choć załóżenie protestu równie jak i wypłata na drugim dniu powszednim po terminie wypłaty a nawet i później nastąpić może, jak to już przy dniach powszednich powiedziano, (art 92, 93) zawsze jednak przedłużenie to, jest dogodnością, nie z dawnego zwyczaju wypływającą, tylko z innych okoliczności jako wyników postępowania wekslowego, których uwzględnienie pominioném być nie mogło, która więc nie tak, i nie wtenczas jak dawniejsze dni względności następuje.

Dodatek, Alonge, jest papier złączony z wekslem lub jego kopiją na którym zwykle się pisze indossament albo indossament in blanco, z innemi zastrzeżeniami; o. indossament art. 11, 12.

Dokumenta, (Urfunden), powinny być załączone w pierwopisach do skargi wekslowej; o. postępowanie § 5.

Jeżeli to się nie stało, okazanie tych pierwopisów (oryginałów) nastąpić ma przy rozprawie ustnej na skargę wekslową zarządzonej; o. tamże § 9.

A jeżeli powód tego w terminie do téj rozprawy oznaczonym nie uczynił, natenczas utracą prawo żądania bezpieczeństwa z przyczyny przedłużenia sporu wekslowego; o. tamże § 13.

Domaganie się prawa wekslowego, o. prawo poszukiwania.

Domicyliat, o. umiejscowiony.

Domicyliowany weksel; o. umiejscowiony weksel.

Doreczenie (Zustellung). Od dnia doreczenia skar-

gi albo zapozwu indossantowi, upływa czas przedawnienia przeciw temuż, jeżeli indossant weksłu przed wytoczeniem skargi przeciw niemu nie wypłacił; o. przedawnienie art. 79.

Tylko przez doręczenie skargi powoda, albo zapowiedzenia sporu ze strony zaskarżonego czyli zapozwanego, przedawnienie się przerywa; o. tamże art. 80.

Doręczenie skargi wekslowej; zaskarżonym, winno nastąpić w tym porządku, w jakim ciż w skardze lub prośbie wymienieni są, o ile liczba egzemplarzy skargi załącznikami opatrzonych wystarcza; o. postępowanie § 6.

Z dniem pierwszym po doręczeniu wyroku, upływa czas do wykonania obowiązku zaskarżonemu nałożonego; o. tamże § 126.

Bezpieczeństwo dane przed doręzeniem wyroku sądu wyższego (apelacyjnego) trwać ma tak długo, dopóki wyrok tego sądu nie stanie się prawomocnym albo też orzeczenie najwyższego trybunału nie nastąpi; o. tamże § 15.

Dowód, o. wykazanie.

Duchowni wolni są od przymusu osobistego; o areszt przepis dla w. Księstwa krakowskiego § 4 tudzież Zakonnicy

Duplikaty, o. wtoropisy.

Dworu służba, o. służba.

Dzień wystawienia weksłu, w nim zapisany być winien; o. wymogi weksłu art 4 Nro 6, art 96 Nro 6.

Przedstawienia do przyjęcia weksłów targowych lub jarmarkowych, o. weksle jarmarkowe lub targowe patent § 3; dzień przedstawienia innych weksłów może natychmiast nastąpić; (o. przedstawienie art. 18) weksłów zaś wystawionych na pewny czas po okazaniu oznaczony, musi nastąpić wedle rozporządzenia w nich zawartego, a w braku takowego w ciągu lat dwóch po wystawieniu; o. tamże art. 19.

Założenia protestu z powodu nieprzyjęcia, w terminie przedstawienia jak wyżej.

Dzień protestu uważa się za dzień przedstawienia, a od ostatniego dnia czasu do przedstawienia zakreślonego, liczy się termin wypłaty względem przyjmującego, którego daty na swoim przyjęciu nie położył; o. tamże art. 20.

Dzień wypłaty, na dniu pewnym, za okazaniem, lub na czas pewny po okazaniu, na czas oznaczony po wystawieniu, na czas jarmarku lub targu, ma być także w każdym wekslu wymieniony; o. wymogi art. 4 Nro 4, art. 96 Nro 4.

O prawdziwym dniu wypłaty; o. czas, i wykonanie zobowiązania wekslowego art. 30 — 35 tudzież dni powszednie; Art 92, 93.

Dla zachowania prawa wekslowego przeciw przyjmującemu, przedstawienie weksłu w dniu wypłaty, wyjąwszy weksle umiejscowione (art. 43), nie jest potrzebném, o. zwrotne poszukiwanie art. 44.

Dzień założenia protestu z powodu niewypłaty, jest na dniu wypłaty, albo na następującym dniu powszednim jeżeli dzień wypłaty na święto wypada, albo

też najpóźniej drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty, o. zwrotne posz. art. 41, i miejsce i czas &c. art. 92.

Protest ma także zawierać ten dzień kalendarzowy, w którym wezwanie do wykonania zobowiązania wekslowego nastąpiło, o. protest Art. 88 Nro 4.

Dzień rozprawy w sporze wekslowym czyli względem wytoczonej skargi wekslowej, o. termin sądowy, termin.

Dzień początku działania ustawy wekslowej jest 1. maja 1850; o. ustawa wekslowa § 5. Z tym dniem także postępowanie w sprawach wekslowych zaprowadzone zostało, wyjąwszy w sądach wojskowych w pograniczu wojskowém i za témże, dla których osobne postępowanie rozporządzeniem ministerstwa wojny z dnia 1. września 1852 z tym dodatkiem ogłoszoném zostało, że te rozporządzenie w czternastu dni po ogłoszeniu działać poczyna, o. postępowanie § 27.

Działanie ustawy wekslowej i postępowania rozciąga się także do wszystkich sporów wekslowych względem których rozprawa sądowa przed 1. maja 1850 jeszcze się nie zakończyła, o. tamże § 27.

Dzień miesiąca wystawienia weksłu, w każdym wekslu ma być wymieniony, o. wymogi art. 4 Nro 6. Art. 96, Nro 6.

Jeżeli czas wypłaty na połowę miesiąca oznaczony został, natenczas weksel na dniu 15. tego miesiąca jest płatny, o. wykonanie &c. art. 30.

Termin wypłaty na tygodnie, miesiące lub na prze-

ciąg czasu więcej miesięcy obejmujący (rok, półroku, kwartał,) oznaczony, przypada w tym dniu tygodnia lub miesiąca, którego przez swą nazwę albo liczbę dniowi wystawienia albo przedstawienia odpowiada; jeżeli dzień ten w miesiącu wypłaty się nie znajduje, termin wypłaty dnia ostatniego tego miesiąca wypada. — Wyrażenie pół miesiąca znaczy przeciąg dni piętnastu; w wekslu na jeden lub więcej miesięcy i pół miesiąca wystawionym, dni piętnaście doliczają się na ostatku, o wykonanie &c. art. 32.

Wskazanie miesiąca, w którym wezwanie do osoby obowiązanej uczynioném zostało lub téż uczynić je bezskutecznie usiłowano, w proteście zawarte być winno, o. protest. Art. 88. Nro 4.

Dzień płatności, o. płatność, czas, (Verfallzeit).

Dzień wypłaty (Zahlungstag), o. czas.

Edykt, o. obwieszczenie.

Egzekucya. Jeżeli przedsięwzięta po wystawieniu wekslu egzekucya na majątku przyjmującego nie przyniosła skutku, żądać można zabezpieczenia summy przyjętej, o. posz. zwrotne art. 29. Nro 2.

Jeżeli skarga wekslowa za uzasadnioną uznana została, należy na żądanie powoda nakazać dłużnikowi wekslowemu wypłatę summy wekslem objętej z należyciami przybocznymi w przeciągu trzech dni, pod zagrożeniem egzekucyi wekslowej, o. postępowanie § 5.

Rozstrzygając wątpliwość, czyli egzekucya ku zabezpieczeniu przeciw dłużnikowi wekslowemu, przed upływem trzydniowego terminu w nakazie wypłaty

oznaczonego, żądana być może, unministerstwo sprawiedliwości uznało za potrzebę następujące dać objaśnienie: Gdy według § 5 rozporządzenia min. spraw. z dnia 25. stycznia 1850. Nro 52 dziennika praw państwa, i § 4 rozp. min. spraw. z dnia 31. marca 1850 Nro 125 dz. p. p. zaskarżonemu dłużnikowi egzekucya obok oznaczenia trzydniowego terminu wypłaty tylko zagrożoną być ma, przeto przed upływem tego terminu egzekucya w ogólności, a zatem i ku zabezpieczeniu przeciw niemu, dozwoloną być nie może. Po upływie zaś tego terminu, chociażby dłużnik wekslowy w ciągu tegoż zarzuty swoje przeciw nakazowi wypłaty do sądu wniósł, winna być daną egzekucya powodowi jeżeli o nią prosi, niezważając na rozprawę względem zarzutów dłużnika rozpoczętą, ku jego zabezpieczeniu, w skutek § 8 rozp. min. spraw. 2 dnia 25. stycznia 1850 Nro 52 dz. p. p. i § 7. rozp. min. spraw. z dnia 31. marca 1850. Nro 152 dz. p. p. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 13. kwietnia 1855. Nro 75. dziennika praw państwa.

O wykonaniu przymusu osobistego czyli aresztu wekslowego w wielkiem Księstwie Krakowskiem, o. Areszt. rozp. min. spraw. z dnia 1. sierpnia 1850.

Wierzyciel może egzekucyą prowadzić na majątek lub przeciw osobie dłużnika, jeżeli ten odebranych nakazów względem dania bezpieczeństwa z powodu wysłuchania świadków lub obejrzenia naocznego, (o. postępowanie § 13) lub z powodu apelacyi albo też rewizyi (§ 14) w ciągu trzech dni nie wykonał (§ 16).

Jak długo jednak zaskarżony w areszcie za długi się znajduje, egzekucya na jego majątek ani uzyskana ani też dalej prowadzoną być nie może, o. tamże § 18.

Z układów sądowych egzekucya wekslowa w ten czas tylko miejsce mieć może, jeżeli się jęj dłużnik wekslowy wyraźnie poddał; (o. postępowanie § 19) pomimo jednak danego zabezpieczenia wierzyciel ją na osobie dłużnika przewieść może jeżeli daném zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być nie mógł, (§ 20) a nawet i w razie upadłości majątku na rzeczy ruchome, za należytość wekslową zastawione lub prawnie zatrzymane, o. tamże § 22.

Postanowienia tyżące się przewidzenia egzekucyi także i w tych razach zastosowane być mają, w których wyrok sądowy lub nakaz wypłaty przed dniem 1. maja 1850 jako dniem, w którym ustawa wekslowa działać poczęła, stał się prawomocnym, o. tamże § 27.

Europa, prawo okaziciela i indossanta poszukiwania zwrotnie na wystawcy i innych poprzednikach w Europie, z wyjątkiem Islandij i wysp Faröer mieszkających, przedawnia się w 3 miesiące, w Islandij i na wyspach Faröer w 18 miesięcy, o. przedawnienie art. 78, 79.

Excepcya, o. odezwa przeciwna.

Fałszywe weksle. XII. ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 75. Prawdziwe przyjęcie i przeniesienia (indossamenta) weksłu, zachowują skutek wekslowy nawet i w ten czas, gdy podpis wystawcy jest podrobiony (fałszywy) lub zfałszowany.

Art. 76. Do weksłu zawierającego podrobione (fałszywe) lub zfałszowane przyjęcie albo przeniesienie, wszyscy indossanci i wystawca których podpisy są prawdziwe zobowiązani są według prawa wekslowego.“

Te postanowienia także i dla własnych weksłów mają moc obowiązującą, o. art. 98. Nro 9.

Dla krajów węgierskich następujące przepisy prawa wekslowego węgierskiego z roku 1840 paragrafem 7. patentu z dnia 25 stycznia 1850 nową ustawę wekslową obwieszczającego, względem weksłów fałszywych zatrzymane na dal zostały.

§ 39. Nawet gdy weksel całkiem jest fałszywy zachowują przeniesienia (indossamenta) swą prawomocność. Gdyby jednak weksel prawdziwie wystawiony zfałszowanym został, natenczas następują skutki prawne przeniesień przeciw tym indossantom, którzy weksel przed jego zfałszowaniem przenosili w tym stopniu zobowiązania, jaki pierwotkowo przed zfałszowaniem istniał; ci zaś indossanci, którzy weksel po zfałszowaniu przenosili, odpowiedzialni są za zupełne dotrzymanie zobowiązania w wekslu zfałszowanym zawartego.

§ 40. Jeżeli weksel zfałszowanym został, natenczas utrzymuje się, że przeniesienia (indossamenta) poprzedziły zfałszowanie, jeżeli się nie udowodni stan rzeczy przeciwny.

Daléj nakazano §fem 28 VI artykułu prawa węgierskiego z roku 1844, również § 7 pomienionego patentu obwieszczającego zatrzymanym, że sądy wekslowe przy okazujących się wekslach fałszywych lub

zfałszowanych, tak o tém, czyli weksel jest fałszywy lub zfałszowany, jako téż i o zobowiązaniach z takiego weksłu wynikających, a w tym razie o ile to z dat przedłożonych okazać się może, także i o zwrocie szkody orzekać, a potém akta sądowi karnemu odstępować mają.

Faröer wyspy; przedawnienie prawa zwrotnego poszukiwania w 18 miesiącach, o. Europa i przedawnienie.

Feryalne dni; o. dni &c.

Firma wystawcy i remittenta winna być w wekslu wymieniona, o. wymogi &c. art. 4 Nro 3, 5. Art. 96 Nro 3, 5, także i przekazanego art. 4 Nro 7.

Firma osób na rzecz których i przeciw którym protest założony zostaje, ma być w proteście zawartą, o. protest art. 88 Nro 2.

Wymienienie w wekslu nazwiska czyli firmy wystawcy, remittenta i przekazanego należy do głównych wymogów każdego weksłu, gdyż bez tych dat, to jest bez dokładnego wymienienia wystawcy, ani przekazany weksłu przyjąć ani by go remittent (biorący weksel) do przyjęcia i wypłaty przedstawić nie mógł, równie jak weksel nie mógłby być wypłaconym przez przekazanego bez dokładnego wymienienia biorącego weksel (remittenta), a bez dokładnego wymienienia przekazanego, nie dałby się ani przedstawić do wypłaty, ani dalej przenieść na kogo innego.

Forma weksłu dokładnie jest oznaczoną wymogami z których weksel składać się ma, i bez których weksel jest nieważny; o. wymogi art. 4 i własne weksle art. 98 Nro 4.

Ustalenie i zachowanie pewnych form przy wystawieniu weksłów, konieczne jest potrzebném, ażeby się z niemi jednakowo obchodzić, a przez to i łatwiej zfałszowaniom zapobiedz można.

Długoletniém używaniem obrotu pieniężnego wekslami, złączono wymogi czyli główne data, jako części weksłu przekazowego i własnego, w jedną stałą formę od której teraz już odstąpić nie można. Ażeby wedle téj formy weksle zawsze wystawiano, wydano ich formularze litografowane, które tylko należyce wypełnić trzeba, ażeby jako prawomocne pisma, dokumenta, w sprawach wekslowych uważane były. Gdy te blankiety na wszystkich miejscach targowych się znajdują, przeto wystawienie weksłów znacznie jest ułatwioném, zwłaszcza gdy weksel wedle tych formularzów całkiem pisany być może, gdyby ich na miejscu wystawienia zabrakło; o. marki stęplowe rozp. z dnia 1 grudnia 1854.

Względem formy weksłu zagranicą wystawionego, jako i względem czynności do wykonywania i zachowania prawa wekslowego zagranicą przedsiębrać się mających, orzeka prawo tam obowiązujące, o. prawodawstwo zagraniczne art. 85, 86.

Funduszów miejskich i stanowych urzędnicy, o. urzędnicy.

Galicja i Lodomerya z księstwem Zatora i Oświęcima, tudzież z wielkiem Księstwem Krakowskiem; rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. sąd.

Gatunek monety; o. moneta.

Giełda, (Börse) czynności w sprawach wekslowych zachodzące, na giełdzie tylko za obopólném stron porozumieniem się przedsięwzięte być mogą, o. miejsce i czas &c. Art. 91.

Giro; o Indossament.

Głuchoniemi i upośledzeni na umyśle nie są zdolni do działań wekslowych, pierwsi jednak w tenczas, jeżeli są słabego umysłu § 275 kodeksu cywilnego; o. zdolność &c. Nro 5

Gorycya i Gradyska, rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów; o. sądy.

Honorant, o. wyręczyciel.

Honorat, o wyręczony.

Jarmarkowe czyli targowe weksle. Patentem Cesarskim z dnia 25 stycznia 1850, którym powszechna ustawa wekslowa na całą objętość cesarstwa austriackiego wprowadzoną, a działalność jój poczynszy od 1 maja 1850 nakazaną została, postanowiono względem weksłów jarmarkowych lub targowych, co następuje

§ 2.

„Od dnia 1 maja 1850 poczynszy, w krajach koronnych w których powszechny kodeks cywilny obowiązuje, następujące przepisy względem terminu przedstawienia i wypłaty weksłów jarmarkowych lub targowych (Art. 35 ustawy wekslowej) stanowić mają.

§ 3.

Weksle z wypłatą na krajowe jarmarki lub targi wystawione, nie mogą być przedstawione do przyjęcia przed zaczęciem targu, a jeżeli ten trwa dni ośm albo dłużej, przed jego drugą połową.

§ 4.

Płatność takich weksłów następuje, na targu lub jarmarku dzień jeden tylko trwającym, tegoż samego dnia; na targu dni kilka, jednak nie więcej nad dui ośm trwającym, dnia poprzedzającego prawne zakończenie targu, na targach dłuższego jak ośmiodniowego przeciągu czasu, trzeciego dnia przed prawném zakończeniem targu.“

W każdym wekslu zawarte być winno oznaczenie czasu wypłaty a zatém także i wymienienie jarmarku lub targu; o. wymogi &c art. 4 Nro 4.

Główną oznaką weksłów jarmarkowych lub targowych jest czas jarmarku lub targu w nich wyrażony jako termin wypłaty, nie zaś miejsce w którém jarmarki lub targi się odbywają, gdyż termin przedstawienia lub wypłaty w innych dniach jak w targowych albo jarmarkowych oznaczony, nie nadałby wekslowi znaczenia wekslu jarmarkowego albo targowego. Dla tego, tylko prawdziwe weksle jarmarkowe czyli targowe dopiero w prawnie przepisany czasie przedstawienia do przyjęcia, na miejscu jarmarku czyli targu przedstawione, a w razie nieprzyjęcia zaprotestowane być mogą; o. przedstawienie art. 18. Weksle te stają się płatnemi w terminie prawami miejsc jarmar-

ku lub targu oznaczonym, a w braku takiego oznaczenia w dniu poprzedzającym prawne zakończenie jarmarku lub targu, jeżeli zaś te jeden tylko dzień trwa-
ją, tego samego dnia; o. wykonanie &c. art. 35.

Gdy artykułami 18 i 35 ustawy wekslowej terminu prawami miejsca jarmarku czyli targu do przedstawienia i wypłaty oznaczony, za ważny uznany, za-
tém utrzymany został, przeto ztąd wynika, że czas przedstawienia i wypłaty takich weksłów, tam tylko wedle §§ 3 i 4, pomienionego Patentu z dnia 25 stycznia 1850 uważany i zachowany być musi, gdzie podobne prawa miejscowe nie istnieją, co także i z rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 lipca 1853 i 28 marca 1854, przeznaczającego godziny do założenia protestu z powodu niewypłaty w miastach Pradze i Tryeście wynika, jak równie z artykułem 41 ustawy wekslowej w związku zostaje, o. czas, Praga, zwrotne poszuk. Tryest.

Weksle na jarmarki Krakowskie w dniu Śgo Wojciecha i Śgo Michała przypadające, ciągnięte, według rozporządzenia c. k. rządu krajowego z dnia 5 stycznia 1856, na dniu przedostatnim tych jarmarków czternastodniowych są płatnymi i muszą być zapłacone przed odejściem poczty.

Względem weksłów płatnych na jarmarkach czyli targach tych krajów koronnych w których prawo wekslowe węgierskie z roku 1840 obowiązywało, przepisy tego prawa §fem 7 patentu zaprowadzającego ustawę wekslową z dnia 25 stycznia 1850 utrzymane zostały.

O przedstawieniu tych weksłów stanowi § 57, obacz termin. — Dalej § 97 płatność weksłów na jarmarki lub targi wystawionych jest rozmaita.

Weksle *a/* na jednodzienne targi ciągnięte, dnia tego, *b/* na ośmiodzienne targi ciągnięte ostatniego dnia targu, *c/* na dłuższy czas jak dui ośm ciągnięte w środę drugiego tygodnia stają się płatnemi.

§ 109. Wypłata weksłu w ogólności na dniu wypłaty do 12 godziny przed południem nastąpić winna. Od téj reguły wyjęte są tylko weksle na jednodzienne targi wystawione, których wypłata aż do 4 godziny z południa nastąpić może.

Indossament (przeniesienie) III. ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 9. Biorący weksel (remittent) może ustąpić weksłu komu innemu przez indossament, przeniesienie (giro). Jeżeli przecieź wystawca zabronił przeniesienia weksłu w słowach „nie na zlecenie“ lub przez inne równoznaczające wyrażenie, przeniesienie nie ma skutków wekslowych.

Art. 10. Skutkiem indossamentu wszelkie prawa z weksłu przechodzą na indossata, mianowicie zaś możność dalszego przenoszenia weksłu. Weksel może być także ważnie przeniesiony na wystawcę, przekazanego, przyjmującego lub którego z wcześniejszych indossantów, i przez nich dalej przeniesiony.

Art. 11. Indossament winien być napisany na weksłu, na kopij tegoż albo na dodatku (alonge) czyli papierze złączonym z wekslem lub kopiją.

Art. 12. Indossament jest ważny, jeżeli przenoszący (indossant) podpisze się z nazwiska lub firmy na stronie odwrotniej wekslu, kopij lub dodatku, (Indossament in blanco.)

Art. 13. Każdy okaziciel może zapełniać znajdujące się na wekslu przeniesienia in blanco; może także i bez tego zapełnienia weksel dalej przenosić (indossować).

Art. 14. Indossant odpowiada według prawa wekslowego każdemu późniejszemu okazicielowi (Inhaber) wekslu za jego przyjęcie i wypłatę. Jeżeli jednak do Indossamentu dołączył słowa: „bez rękojmi“ „bez obligo“ lub inne równoznaczające zamieścił zastrzeżenie, natenczas uwolnionym jest od zobowiązania ze swego przeniesienia.

Art. 15. Jeżeli w przeniesieniu (Indossamencie) dalsze ustąpienie wekslu jest zabronione przez słowa „nie na zlecenie“ lub przez inne równoznaczające wyrażenie, ci, do których weksel dojdzie z rąk indossata nie mają zwrotnego poszukiwania na przenoszącym, (indossancie).

Art. 16. Jeżeli weksel przeniesionym zostanie po upływie czasu na zaprotestowanie niewypłaty przeznaczonego, indossatowi służą względem przekazanego prawa z przyjęcia jakieby się znajdowało, i prawa zwrotnego poszukiwania na tych, którzy przenosili weksel już po upływie tego czasu.

Jeżeli by zaś zaprotestowanie niewypłaty nastąpiło przed przeniesieniem, indossat używa tylko

praw indossanta weksel na niego przenoszącego względem przyjmującego, wystawcy i tych, którzy weksel przenosili aż do zaprotestowania. Indossant w takim razie także wolnym jest od odpowiedzialności wekslowej.

Art. 17. Przy zamieszczonej w indossamencie uwadze „do odebrania (zainkasowania) „dla zastępstwa“ (procura) lub innych pełnomocnictw oznaczających wyrazach, indossament nie przelewa własności weksłu, lecz upoważnia indossata do odbioru należności wekslowej, do założenia protestu i zawiadomienia poprzednika swego indossanta o niewypłacie (art. 45) jak również do wytoczenia skargi w razie niewypłaty długu wekslowego, i do podniesienia go z depozytu.

Taki indossat ma prawo przenieść władzę swoją na trzeciego przez dalsze przeniesienie zastępstwa, procura, lecz nie jest mocen puścić weksłu w dalszy obieg przez indossament właściwy, chociażby w przeniesieniu zastępstwa dodatkowe „lub na zlecenie“ był zamieszczony.“

Te postanowienia i względem własnych weksłów zachowują moc obowiązującą. Art. 98. Nro 2.

Indossament nie ma mocy wekslowej, jeżeli na takim piśmie zamieszczony został któremu schodzi na jakim z istotnych wymogów weksłu, o. wymogi art. 7.

Osobny termin do przedstawienia, w przeniesieniu weksłu, za okazaniem wystawionego zakreslony, winien być pod utratą poszukiwania wekslowego dotrzymany; o wykonanie &c. art. 31.

Dochodzący aż do okaziciela przeniesionego weksłu szereg indossamentów własność weksłu udowodnia. Jak te indossamenta napisane być mają i jaki jest skutek w tym razie indossamentów in blanco; o. tamże art. 56. Płacący nie jest obowiązany do dochodzenia prawdziwości indossamentów. Art. 36.

W wytoczeniu skargi wekslowej okaziciel weksłu nie jest obowiązany trzymać się kolej indossamentów, o. zwrotne poszukiwanie art. 49.

Każdy indossat od poprzednika swego żądać może powtórzenia poprzedzających indossamentów na wtóropisie (duplikacie) weksłu, o. wielopismo weksłu art. 66.

Każdy pierwotny (oryginalny) indossament zamieszczony na kopii obowiązuje indossanta tak, jakby stał na pierwopisie weksłu, o. tamże art. 71.

Zachowujący u siebie pierwopis weksłu ma go wydać okazicielowi - kopij opatrzonej jednym lub więcej indossamentami pierwotnemi, o ile tenże prawa swoje do odebrania jako indossat lub w inny sposób wykaże. Z pierwotnego indossamentu okaziciel kopij, któremu pierwopis weksłu wydany nie został, zwrotnie poszukiwać może na indossantach, których pierwotne indossamenta na kopij się znajdują, zabezpieczenia, tylko po założeniu protestu, (art. 69. Nro 1.), wypłaty zaś po dniu płatności wymienionym na kopij, o. tamże art. 72.

Prawdziwe indossamenta także i na fałszywych albo zfałszowanych weksłach zachowują skutek wekslowy, równie i z weksłu zawierającego fałszywy lub zfałszowany indossament wszyscy indossami są obowiąz-

zani, których podpisy są prawdziwe, o. fałszywe weksle art. 75, 76.

Ten obowiązek ciąży na każdym, którego indossament chociażby tylko jako poręczyciel (per aval) podpisał, o. powództwo wierzyciela wekslowego art. 84.

Dosłowny odpis wszystkich na wekslu lub jego kopij znajdujących się indossamentów musi być w protestie zawarty, o. protest art. 88. Nro 4.

Każdy indossant, którego zaspokoił jednego z swoich poprzedników, może swój własny jako i poprzedników swoich indossament wymazać, o. zwrotne posz. art. 55

Wykręślone indossamenta uważają się przy sprawdzeniu wyvodu (legitymacyi) za nieistniejące, o. wykonanie &c. art. 36.

Dopiero przez indossament weksel puszczony został w obieg powszechny; a gdy tym sposobem stał obok innych oznak papierowych pieniężnych, które szczególnie w ruchu kupieckim zastępuje, przeto *wprowadzenie indossamentu*, to jest dozwolenia przelewu czyli przeniesienia prawa do wypłaty pewnej osobie, a mianowicie remittentowi służącego, na inną osobę, a przez takie przeniesienie utworzenia tyle osobnych weksłów ile się indossamentów na wekslu znajduje, o ile także współnikom weksłu puszczenie w obieg summy wekslowej na ich korzyść, potrzebny i doradny się być wydaje, — za najważniejsze ustanowienie w zawodzie wekslowym, uważać należy

Indossant. Gdy każdy indossament jest wekslem, a ile indossamentów na pierwotnym wekslu się znajduje, tyle osobnych weksłów na odwrotną

stronie weksłu lub na jego dodatku się dostrzega, przeto także i każdy indossant jako wystawca indossamentu a oraz i nowego weksłu w ogólności odpowiada równie z wystawcą początkowego weksłu każdemu późniejszemu okazicielowi weksłu za jego przyjęcie i wypłatę (art. 14), z wyjątkiem wypadków niżej wymienionych.

Weksel może być także na którego z wcześniejszych indossantów ważnie przeniesiony, i przez tegoż dalej przeniesiony, o. tamże art. 10

Jeżeli indossant zbył weksel bez oznaczenia miejsca, natenczas jego poprzednik o niewypłacie uwiadomionym być ma, o. zwrotne posz. art. 47.

Każden indossant po wypłacie weksłu, swój, i indossament poprzedników swoich wykreślić może, o. tamże art. 55.

Indossant jest odpowiedzialnym :

1. każdemu późniejszemu okazicielowi za przyjęcie i wypłatę weksłu, o. art. 14 ;

2. za bezpieczeństwo w razie całkiem odmówionego lub pod zastrzeżeniami albo tylko na mniejszą sumę nastąpiętego przyjęcia, względem wypłaty w terminie summy wekslem objętej lub ilości nieprzyjętej i zwrotu kosztów przez nieprzyjęcie zrządzonych, o. zwrotne posz. art. 25 ;

3. za wypłatę przy której nieotrzymaniu przeciwnemu zwrotne poszukiwanie z powodu niewypłaty wykonywa się, o. tamże art. 41 ,

4. z wszystkich egzemplarzy tego samego weksłu,

które on na różne osoby przenosił, o. wielopismo wekslu art. 67, Nr. 4;

5. z wekslu fałszywego lub zfałszowanego jeżeli jego indossament jest prawdziwy, o. fałszywe weksle, art. 75;

6. z wekslu zawierającego fałszywe lub zfałszowane indossamenta jeżeli jego podpis jest prawdziwy, o. tamże art. 76;

7. w ogółności z każdego wekslu któren wspólnie z innými podpisał; (o. powództwo &c. art. 81); chociażby weksel także i przez niezdólnego do działań wekslowych był wystawiony, o. zdolność &c. art. 3

8. nakoniec może być na niego jako zwrotnie obowiązany ciągniony weksel zwrotny (Rückwechſel), o. zwrotne posz. art. 53 i zwrotny weksel.

Przeciwnie uwolnionym zostaje indossant od obowiązku z indossamentu wynikającego.

1. jeżeli w indossamencie zamieścił zastrzeżenie „bez rękojmi,“ „bez obligo“ lub inne równoznaczające wyrazy, o. indossament. art. 14;

2. jeżeli w indossamencie dalsze ustąpienie wekslu zabronione zostało, a weksel z rąk indossata do innych osób przeszedł, o. tamże art. 15;

3. jeżeli weksel już przed indossamentem z powodu niewypłaty zaprotestowany został, o. tamże art. 16;

4. jeżeli weksel na pewny czas po okazaniu brzmiaćcy nie był przedstawionym do przyjęcia wedle rozporządzenia w wekslu zawartego, albo w braku takowego w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, albo jeżeli czas na przedstawienie takiego wekslu przez samego

indossanta w przeniesieniu oznaczony bezskutecznie upłynął, o. przedstawienie art. 19;

5. jeżeli okaziciel po nieuzyskaném przyjęciu albo po odmówioném datowaniu przyjęcia przez przekazanego (Bezogegenen), nie założył na dowód przedstawienia wekslu w właściwym czasie, protestu w ciągu czasu, artykułem 19. na przedstawienie zakreślonego, o. także art. 20.

6. przez zaniedbanie terminu przedstawienia wypłaty przez indossanta w przeniesieniu wekslu zakreślonego, o wykonanie &c. Art. 34

7. przez zaniedbanie zaprotestowania z powodu niewypłaty umiejscowionych weksłów przekazowych u przekazanego lub wskazanego w umiejscowieniu (Domiziliaten). (ob. zwrotne poszukiwanie art. 43.) a własnych weksłów umiejscowionych u wskazanego w umiejscowieniu albo wystawcy o. własne weksle art. 99.

8. przeciw wyręczycielowi (Interventent), przez którego wypłatę indossant z obowiązku wekslowego zwolnionym nie został, gdyby to przez wypłatę innego z tém się oświadczającego wyręczyciela mogło być nastąpić, o. wyręczenie art. 64.

9. po nastąpieniem przedawnienia praw okaziciela zwrotnego poszukiwania na indossancie, o. przedawnienie art. 78 i własne weksle art. 98. Nro 10. nakoniec

10. nie jest obowiązany indossant, którego wekslowy obowiązek ustał, do ciążącego na wystawcy i przyjmującym zwrotu téj szkody okaziciela wekslu, która-

by się po ustaniu ich zobowiązania wekslowego zubożali, o. powództwo &c. art. 83. o. zubożony.

Co indossant, który weksel wypłacił, lub w wypłacie (rimesse) otrzymał, od wcześniejszego indossanta albo od wystawcy żądać ma prawo, o. zwrotne posz. art. 51, 52, 53, kiedy prawo indossanta prawnego poszukiwania na wystawcy i innych poprzednikach przedawnia się, o. przedawnienie art. 79.

Czas przedawnienia upływa przeciw indossantowi jeżeli wypłacił nim skarga wekslowa przeciw niemu wytoczoną została, od dnia wypłaty; we wszystkich innych wypadkach od dnia doręczenia mu skargi albo zapozwu, o. tamże.

Zwrotne poszukiwanie na indossancie z powodu niewypłaty także i z weksłów własnych przewidzione być może, o. własne weksle art. 98. Nro 6.

Indossat zowie się ten, na którego prawo podniesienia summy wekslem objętej, przez indossanta przeniesione zostaje.

Przez indossament przechodzą wszystkie prawa z weksłu na indossata, o. indossament art. 10.

O tych prawach sędzi się wedle czasu następnego indossamentu, a to, jeżeli tenże wypadł przed terminem wypłaty, natenczas przysługują mu zupełnie wedle artykułu 14; po czasie płatności zaś, jeżeli weksel przeniesionym był po upływie terminu na zaprotestowanie niewypłaty przeznaczonego, indossatowi służą względem przekazanego prawa z przyjęcia jakoby się znajdowały, i prawa zwrotnego poszukiwania na tych, którzy przenosili weksel już po upływie

tego czasu. Jeżeliby zaś zaprotestowanie niewypłaty przed przeniesieniem weksłu nastąpiło, indossat tylko praw swego indossanta względem przyjmującego, wystawcy i tych używa, którzy weksel przenosili aż do zaprotestowania, o. Indossament art. 16 i czas art. 16.

Prawo zatem wekslowe indossata tylko przeciw przyjmującemu jest nieodmienne, ponieważ prawo poszukiwania wekslowego na przyjmującym przedawnia się dopiero w lat trzy od terminu weksłu, (art. 77.) wcześniej zaś wedle art. 43 tylko przez zaniedbanie zaprotestowania niewypłaty weksłu umiejscowionego utracą się.

Przed czasem płatności utracą indossat prawo wekslowe przeciw wystawcy i indossantom, jeżeli weksłu na pewny czas po okazaniu oznaczony wystawionego, w czasie w tymże weksłu do przedstawienia wymienionym, albo w przeciągu dwóch lat po wystawieniu do przyjęcia nie przedstawił, i jeżeli nieuzyskawszy przyjęcia albo po odmówioném datowaniu przyjęcia, nie założył na dowód przedstawienia weksłu w czasie właściwym, protest w ciągu czasu na przedstawienie zakreślonego, o przedstawienie art. 19, 20

Po czasie płatności weksłu, założenie protestu jest podstawą osądzenia praw indossata; jeżeli to nie nastąpiło, natenczas ma on oprócz praw do przyjmującego weksle nieumiejscowione, także i prawa zwrotnego poszukiwania, jednak tylko na indossantach, po upływie terminu zaprotestowania na weksłu zapisanych, ponieważ po upływie tego terminu drugi zaczyna się rząd indossamentów, a zatem i nowe pra-

wo wekslowe tym upływem terminu obwarowane, które tylko przeciw indossantom drugiego rzędu, z téj przyczyny ważność swą zachowuje, że téż same prawo przeciw indossantom pierwszego rzędu, to jest przed czasem płatności zapisanyin, na mocy artykułu 44. utracone już zostało, o. uniejscowione weksle, zwrotne poszukiwanie, czas.

Z indossamentów po założeniu protestu niewypłaty w czasie płatności nastąpionych, indossat nie ma już prawa zwrotnego poszukiwania na indossantach drugiego rzędu, tylko prawo swego indossanta przeciw przyjmującemu, wystawcy i indossantom pierwszego rzędu, ponieważ prawo zwrotnego poszukiwania według artykułu 44 już przez protest zastrzeżone zostało, a indossat, któren wiedząc o tém nabył później weksel, przyjmuje tylko prawo swego indossanta mogące się także przez protest odpowiedni zabezpieczyć, oprócz którego protestu indossant, nie inający sam innego prócz wyżwspomnionego prawa, do żadnego obowiązku wekslowego, więcej zmuszony być nie może.

Z indossamentu zawierającego dodatek pokury, indossat nie staje się właścicielem, tylko pełnomocnikiem swego poprzednika; o. Indossament art. 47 procura.

O prawie indossata, żądania zabezpieczenia od wystawcy i indossantów, tudzież od przyjmującego i innych poprzedników w razie niezyskanego przyjęcia lub niepewnej płatności przyjmującego, o. poszukiwanie zwrotne, art. 25, 29.

Zporządku rzeczy wypada, że pierwszy indossament winien być z nazwiska podpisany przez biorącego weksel (remittenta), a każdy następujący indossament przez tego, którego poprzedzające przeniesienie indossatem mianuje. Tym sposobem okaziciel weksłu indossowanego, wykazuje własność jego przy żądaniu wypłaty; o. wykonanie &c. art. 56.

Nie ten wywód jest możliwym z indossamentów in blanco, o. Blanco-indossament.

Indossat jako okaziciel weksłu z powodu niewypłaty zaprotestowanego, winien jest uwiadomić swego bezpośredniego poprzednika o niewypłacie weksłu w przeciągu dwóch dni po założeniu protestu, o. posz. zwrotne art. 45.

Indossat może zażądać wtoropisu (duplikatu) weksłu i ma się w téj mierze udać do swego bezpośredniego poprzednika, od którego także każdy indossat powtórzenia wcześniejszych indossamentów na wtoropisie wymagać może, o. wielopismo weksłów art. 66.

Zachowujący egzemplarz weksłu do przyjęcia przesłanego, ma go indossatowi, własność weksłu udowodniającemu, wydać, (o. tamże art. 68.) jako i pierwopis weksłu posiadaczowi kopij jednym lub więcej indossamentami pierwotnemi (oryginalnemi) opatrzonéj, o ile ten się jako indossat, lub innym sposobem z prawa swojego do odebrania wywiedzie, o. tamże art. 72. o. okaziciel art. 68, 72.

Indossat tylko przez przeniesienie staje się właścicielem weksłu, gdy biorący weksel remittent, jest pierwszą w samym weksłu wyrażoną osobą, której

weksel wypłaconym być winien, a bez której wymienia tak przekazowy jako i własny weksel byłby nieważnym, o. wymogi art. 4. Nro 3 i art. 96 Nro 3.

Interwenencya, o. wyreżczenie.

Interwenient, o. wyreżczyciel.

Islandya; prawo zwrotnego poszukiwania tak okaziciela na wystawcy wekslu w Islandyi płatnego, jako i mieszkającego w Islandyi indossanta przeciw gdzie indziej mieszkającemu wystawcy i innym poprzednikom, przedawnia się w 18 miesięcy, o. przedawnienie art. 78, 79.

Istrya; rozporządzenie względem zakresu działania właściwości sądów w sporach wekslowych, i przy umorzeniu weksłów, o. Sąd.

Izraelici; o. żydzi.

Karta kursu (ceduła), wydaje się urzędownie. Wyrownywa jej poświadczenie przysięgłego meklera (stręczyciela) albo w niedostatku obu tych środków poświadczenie dwóch kupców, o. posz. zwrotne art. 50.

Karta kursu załączoną być winna do skargi wekslowej, jeżeli potrzebną jest do uzasadnienia prawa zaskarżenia, o. postępowanie § 5.

Karyntia i Karniola; rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. Sąd.

Kasowe dni, o. dni kasowe.

Konkurs, (upadłość majątku,) rozpisany na majątek przyjmującego, albo wstrzymanie wypłat przez tegoż, upoważnia do zwrotnego poszukiwania za-

bespieczenia z powodu niepewnej płatności przyjmującego, o. poszukiwanie zwrotne art. 29 Nro 1.

Kopje weksłów; o. wielopismo wekslu art. 70, 71, 72.

Na kopij wekslu pisze się indossament, tudzież indossament in blanco, o. indoss. art. 11, 12; na niej bywa także wypłata częściowa zakwitowana, o. wykonanie art. 39.

Po uwadze że dotąd odpis zatrzymuje się kopja, to jest, po odpisie wekslu kopja przestaje nią być, i zaczyna dalej przedstawiać pierwopis, na którym zatem wszystkie pierwotne indossamenta mają moc wekslową. Kopja wekslu tak ma być numerowana, jak rozmnożone egzemplarze wekslu (duplikaty).

Kopja wekslu różni się od wtropisu (duplikatu) w tém, że

1. kopję kaźden okaziciel wekslu, wtropis zaś tylko trassant (wystawca) wystawie może,

2. kopja nigdy przyjęcia zastępować nie może, tylko do zamieszczenia indossamentów służy (art. 71), gdy wtropis do obu tych czynności wystawiony być i jedną albo drugą w sobie zawierać może,

3. że wtropisy tylko w wekslach przekazowych (ciągnionych), kopje zaś w przekazowych i własnych mogą być używane, art. 66, 70; nakoniec

4. wyobrażają wtropisy weksel całkowity jako i inne wtropisy tego samego wekslu, gdy kopja tylko pierwopis wekslu zastępuje, bez któregoby jednak żadnej wartości nie miała.

Korporacye; z oświadczeń wekslowych ich za-

stepców, przymus osobisty ostatnich miejsca nie może; o. zdolność do działań wekslowych art. 2, Nro 2.

Koszta przez nieprzyjęcie weksłu zrządzone, winni są indossanci i wysławca zabezpieczyć za zwrotem protestu z powodu nieprzyjęcia założonego, o. posz. zwrotne art. 25.

Na koszt i niebezpieczeństwo okaziciela złożyć może przyjmujący sumę wekslową w sądzie, jeżeli wypłata w terminie zażądana nie była, o. wykonanie art. 40.

Zastrzeżenie bez protestu bez kosztów, uchodzi tylko za wezwanie do niezałożenia protestu lecz nie uwalnia od obowiązku zwrócenia kosztów protestu, o. poszukiwanie zwrotne art. 42.

Okaziciel weksłu czyli indossat traci prawo domagania się procentów od summy i kosztów, od poprzedników, których o niewypłacie weksłu nie zawiadomił, szczególnie zaś od swego bezpośredniego poprzednika, jeżeli go w swém zawiadomieniu pominął, o. tamże art. 45.

Za wypłatą summy wekslowej z procentami i kosztami może każdy dłużnik wekslowy żądać od okaziciela wydania zakwitowanego weksłu i protestu niewypłaty, o. tamże art. 48. Równie za wypłatą kosztów ma być przyjmującemu przez wyręczenie, wydany protest nieprzyjęcia, a płacącemu przez wyręczenie, weksel i protest niewypłaty, o. wyręczenie art. 58 i 63.

Koszta protestu i inne wydatki z prowizją $\frac{1}{3}$ procentu od summy wekslowej wynoszącą, tworzą pod-

stawę zwrotnego poszukiwania okaziciela, któregoen weksel z powodu niewypłaty zaprotestował, i indossanta, któregoen weksel wypłacił lub w wypłacie otrzymał, o. poszukiwanie zwrotne art. 50, 54.

Kraj cudzy, o. cudzy kraj.

Krajowa moneta, o. Moneta.

Krajowiec. Oświadczenia wekslowe, któremi krajowiec zobowiązuje się względem krajowca za granicą, mają moc wekslową chociażby tylko wymaganiom krajowego prawodawstwa odpowiadały, o. zagraniczne prawodawstwo art. 85.

Kraj tutejszy (Inland). Płatność wekslu po dacie, w kraju płatnego, lecz wystawionego w kraju, w którym liczą czas wedle starego stylu czyli kalendarza, o. wykonanie zobowiązania wekslowego art. 54 czas.

Cudzoziemiec staje się zobowiązanym przez zaciągnięcie w kraju tutejszym zobowiązania wekslowego, o ile według praw tutejszo-krajowych zdolność do działań wekslowych posiada, chociażby do tego według praw kraju swego zdolnym nie był, o zagraniczne prawodawstwo art. 84.

Krakowskie wielkie księstwo. Rozporządzenie względem wykonania przymusu osobistego, z dnia 1 sierpnia 1850, o. Areszt.

Rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. Sąd.

Kroacya, także same rozporządzenie; o. Sąd.

Zaprowadzenie tamże tymczasowego postępowania sądowego z zastosowaniem do spraw wekslowych, o. postępowanie.

Kroki pilności; o. miejsce i czas &c. tudzież zaniedbanie.

Krydataryusze nie są zdolni do działań wekslowych jeżeli wydają oświadczenia wekslowe na majątek składający część massy krydalnej. Dekret nadworny z dnia 12 listopada 1787. Ustawa krydalna § 16 i § 880 kodeksu cywilnego.

Kurs, bieg zmiany; weksel na monetę niebędącą w obiegu w miejscu wypłaty wystawiony, może być wypłacony w terminie według swjej wartości (kursu) w monecie krajowej, jeżeli wypłata w monecie w wekslu wymienionej, przez użycie słowa *·rzeczywiście·* (effectiv) lub innego podobnego wyrażenia, wyraźnie zastrzeżoną nie była, o. wykonanie &c. art. 37.

Wedle jakiego kursu zwrotne poszukiwania okaziciela weksłu i indossanta obliczone i wypłacone być mają, o. posz. zwrotne art. 50 i 51, tudzież miejsce i czas &c. przy art. 50 i 51.

O zatwierdzeniu prawomocném kursu o. art. 50.

Kwit, zakwitowanie, wydane być może tylko na częściową wypłatę summy wekslowej na odpisie weksłu, ponieważ po wypłacie całej summy dłużnik sam weksel odbiera, i tylko za wydaniem weksłu całkowitą sumę wypłacić jest obowiązany, o. wykonanie &c. art. 39.

Lombardzko-weneckie królestwo; ma prze-

pisane dla siebie osobne postępowanie w sprawach wekslowych rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 31. marca 1850, o. postępowanie.

Tudzież rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sprawach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, o. sąd.

Gdy w przekładzie na język włoski ustawy wekslowej z dnia 25. stycznia 1850 patentu zaprowadzającego też ustawę i należących do tego trzech rozporządzeń o postępowaniu w sprawach wekslowych, w dzienniku praw pod liczbami 51, 52, 53 i 125 ogłoszonym, spostrzeżono wiele niedokładności, zatem na mocy najwyższego upoważnienia Jego c. k. Apostolskiej Mości z dnia 16. marca 1855. pomieniony włoski przekład ogłasza się za nieważny, i oraz się postanawia, ażeby jednocześnie ogłoszony nowy przekład Włoski tych praw uważanym był jako urzędowy przekład, na miejscu wcześniejszego tłumaczenia. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19. marca 1855 dziennik praw państwa część XVI. Nro 52.

Majątek dłużnika wekslowego; ktokolwiek on jest czyli przekazany, czy indossant czyli wystawca, zawsze majątkiem odpowiada za dopełnienie zaciągniętego zobowiązania wekslowego, o. zdolność do działań wekslowych art. 2.

Jeżeli przedsięwzięta po wystawieniu weksłu egzekucya na majątku przyjmującego nie przyniosła skutku, może być zażądane bezpieczeństwo względem przyjętej summy z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego, o posz. zwrotne art. 29.

Na majątku dłużnika może być przewidziona egzekucya przed i po wykonaniu przymusu osobistego; jak długo jednak oskarżony w areszcie za długi się znajduje, wierzyciel nie ma prawa egzekucyi na majątku ani wyrabiać ani dalej prowadzić, o. postępowanie § 18 egzekucya, nakoniec areszt dla Krakowa.

Małoletni w ogólności nie są zdolni do działań wekslowych, gdyż za siebie żadnego ważnego zobowiązania się zaciągnąć nie mogą §§ 21, 152, 244 kod. cyw. Gdy jednak wedle §§ 151, 246, 247 kod. cyw. tym co sobie przez swą pilność i pracę zarobili, jako i rzeczami danemi im do użytku po osiągniętej doletności (*Mündigkeit*), wolno zarządzać i tak względem tej własności, jak równie przeszedłszy dwudziesty rok życia samowolnie zobowiązywać się mogą względem odstąpionej im do wolnego rozrządzenia przewyżki dochodów ich majątku, przeto mają prawo tak względem tych części majątku jako i w ten czas ważnie wydawać oświadczenia wekslowe, jeżeli wedle § 252 kod. cyw. uznanie pełnoletności (*veniam aetatis*) zyskali, albo jeżeli im handel lub też rzemiosło jakie przez władzę właściwą pod zarząd oddane zostały, przez co ich równie za pełnoletnich uznano.

Marki steplowe zaprowadzone zostały rozporządzeniem c. k. ministerstwa skarbu z dnia 28. Marca 1854, o. dziennik praw państwa część XXIV Nro. 70.

Mocą § 4 tego rozporządzenia do a) zaszedł od postanowienia: że marka steplowa na pierwszej stronie każdego arkusza albo dokumentu czyli pisma ja-

kiego nad pierwszym wierszem przyklepioną być winna; ten wyjątek względem weksłów zagranicznych w kraju zaś płatnych (o. punkt 9), że jeżeli obowiązek stęplowania już przez sam upływ czasu w § 23 praw z dnia 9 lutego i 2 sierpnia 1850 oznaczonego nie zachodzi, w tym razie marka stęplowa na tém miejscu weksłu przymocowaną i wedle § 3 powyższego rozporządzenia zapisaną być winna, na którym akt prawny, obowiązek stęplowania po upływie pomienionego czasu uzasadniający, to jest przyjęcie, jakiegokolwiek przeniesienie (indossament) lub zakwitowanie, spisane i zatwierdzone bywa.

§ 23 prawa z dnia 9 lutego i 2 sierpnia 1850 jest następującej osnowy:

Dokumenta prawne za granicą lub w uwolnionym od należitości kraju tutejszym wystawione, które stosownie do ich własności, w podległym stęplowi kraju tutejszym przy wystawieniu zaraz zastępowane być winny; muszą być w przeciągu trzydziestu dni po przeniesieniu ich do kraju należitościom stęplowym podległego zastępowane, jeżeli dotyczą przedmiotu prawnego dopiero w kraju stęplowi podległym moc prawną nabyć mającego, a w każdym razie przed upływem tego czasu, nim dojdą do urzędowego użytku, albo nim z dokumentu wynikający obowiązek dopełnionym lub też na mocy tego dokumentu czynność jaka prawnie obowiązująca przedsięwziętą będzie.

Jeżeliby zaszała wątpliwość w którym czasie dokument lub pismo do kraju należitościom stęplowym podległego przeniesione zostały, natenczas płacić ma-

jącego obowiązkiem będzie, wszystkie do tego czynu odnoszące się okoliczności udowodnić.

Względem użycia marków stęplowych przy wystawieniu weksłów krajowych, c. k. ministerjum skarbu odnośnie do § 3 rozporządzenia z dnia 28 marca 1854 nakazało, ażeby weksle w kraju wystawione, przez wystawcę, a jeżeli przekazany swoje nazwisko lub firmę na wekslu zamieścić ma, także i przez przekazanego na samą marcę stęplowej podpisane były, inaczéjby obowiązek stęplowy za niedopełniony uznany został.

Marka więc stęplowa na tém miejscu ma być przyklejoną, na którém temu rozporządzeniu zadosyć uczynioném być może. Podpis przekazanego lub samo przyjęcie (Akcept), może być wedle zwyczaju na ukos przez markę lub przez sam znak stęplowy zamieszczony. Podpis zaś wystawcy na kaźden wypadek w sposób § 3 pomienionego rozporządzenia uczynionym być musi.

Nawet i na kopijach wekslowych indossowanych, podpisy odpisane tych osób, tym samym sposobem na marcę stęplowej przepisane być winny. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 8 listopada 1854. Dziennik praw. część XCIV Nro 288.

Ministerstwo skarbu dozwoliło uznać za dopełniony obowiązek stęplowy co do weksłów krajowych temu obowiązkowi podlegających, jeżeli te są wystawione na blankiecie, na którego przedniej lub odwrotnej stronie odpowiednie marki stęplowe pierwéj przyciśnione i stósownie do przepisów przestęplowane były.

Do przestępowania marków stępowych na blankietach wekslowych przymocowanych, upoważnione są tylko urzęda do wymierzenia należitości stępowych przeznaczone (n. p. centralny urząd taksowy w Wiedniu, urzęda podatkowe; *uffici di commisurazioni*). Przestępowanie te jednak nie może być wykonane, jeżeli blankiet okazany ma już na sobie podpis wystawcy lub przyjmującego lub obydwóch razem.

Każdemu wolno jest dopełnić obowiązku stępowego w sposób wyżwspomniony, albo téż przez zapisanie marki nazwiskiem wystawcy i przyjmującego, rozporządzeniem z dnia 8 listopada 1854 nakazane; ztąd więc samo z siebie się rozumie, że na wekslu marką przestępowaną zaopatrzonym, tak dla wystawcy jako i dla przyjmującego zapisanie marki stępowej ich nazwiskami nie jest koniecznym obowiązkiem. Obowiązkanemu do opłaty stęplu niewolno jest naznaczyć markę cechą stępową (*Stampiglie*) zamiast pomienionego jój zapisania.

Dla łatwiejszego korzystania z dozwolenia, w tém rozporządzeniu wymienionego, pozwala się handlarzom upoważnionym dotąd do sprzedaży stępowanych blankietów wekslowych, предаwać także i takie blankiety wekslowe, na których znajdują się marki stósownie do przepisów przymocowane, i przez urząd do tego uprawniony przestępowane. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 1 grudnia 1854. Dziennik praw część C. Nro 306.

Marnotrawca sądownie za takiego uznany, nie

jest zdolny do działań wekslowych: § 270 i 273 kod. cyw.

Massy zastępcy, o. zastępcy.

Mekler, stręczyciel przysięgły, może wydać świadectwo kursu czyli biegu zmiany, o. poszukiwanie zwrotne art. 50.

Jego należytości, o. należytości.

Miejsce i czas przedstawienia i innych w rzeczy wekslowej zachodzących czynności; XVII ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 91. Przedstawienie do przyjęcia lub wypłaty, założenie protestu, zażądanie wtoropisu wekslowego, i wszelkie inne czynności mające być przedsięwziętymi u oznaczonej osoby, będą sporządzone w jej miejscowościach sprawowania interesów, a w tych niedostatku w jej mieszkaniu. W inném miejscu n. p. na giełdzie może to nastąpić tylko za obustronném zezwoleniem.

Niemожność wynalezienia miejsca sprawowania interesów lub mieszkania, w ten czas dopiero uważa się za udowodnioną, gdy także i zapytanie o to policyi miejscowej przez notaryusza lub urzędnika sądowego, pozostało bez skutku, o czém wzmianka ma być uczynioną w proteście.

Art. 92. Jeżeli termin weksłu przypada na niedzielę lub święto ogólne, dniem wypłaty jest najbliższy dzień powszedni. Tylko w dniu powszednim można także domagać się wydania wtoropisu, oświadczenia względem przyjęcia i wszystkich innych czynności. Jeżeliliby dzień w którym

uskutecznienia której z tych czynności najpóźniej domagać się należało, przypadał na niedzielę lub święto ogólne, należy żądać załatwienia w najbliższym dniu powszednim.

To samo rozporządzenie stosuje się i do założenia protestu.

Art. 93. Jeżeli na placu wekslowym istnieją dnie ogólnej rozpłaty (*Cassiertage*), wypłata weksłu który nie jest płatny za okazaniem, i którego termin przypada pomiędzy dniami rozpłaty, może być odłożona do najbliższego dnia rozpłaty

Czas jednak w art. 41 zakreślony na sporządzenie protestu niewypłaty, nie może być przekroczonym.

Te postanowienia także i dla własnych weksłów obowiązują, art. 98, Nro. 10.

Czynności w obrocie wekslowym zachodzące, opisane są tu wszystkie dokładnie pod właściwymi ich nazwami. Wykonanie czynności, do zachowania prawa wekslowego prawnie przepisanych, nazywają także solennością (*Solennität*) a właściwiej krokami pilności. Zaniechanie tych kroków pilności pociąga za sobą szkodliwe skutki do których artykuł „zaniechanie” odnosi się.

Kolój tych po sobie następujących kroków pilności, które przyspieszenie urzeczywistnienia czyli wypłaty weksłu na celu mają, polega, po należytem wystawieniu weksłu i puszczeniu go w obieg przez indossamenta, — na przepisaniem w ustępach IV, V, VI, VII, VIII, XVI i XVII drugiego rozdziału ustawy

wekslowej, przedstawieniu do przyjęcia, przyjęciu wekslu albo zwrotném poszukiwaniu zabezpieczenia z powodu nieprzyjęcia lub niepewnej wypłatności przyjmującego, dalej na wykonaniu zobowiązania wekslowego, to jest wypłacie w dniu wypłaty albo zwrotném poszukiwaniu z powodu niewypłaty, dalej na założeniu protestu z powodu każdej takiej nie wykonanej czynności, w miejscu do sprawowania interesów wekslowo obowiązanego, lub w jego mieszkaniu, i na odpowiednim dniu powszednim.

Jeżeli weksel na rzecz dłużnika wekslowego przyjęty i wypłacony zostaje przez wyreczenie (*Intervention*), zażąda się wtoropis lub kopija wekslu, jeżeli weksel zaginie, jest fałszywy lub ma podpisy niedostateczne, na to mają być osobne kroki pilności użyte, szczególnie zaś muszą być tak przy tych jako i wyżej wspomnianych czynnościach terminu przepisane ściśle dotrzymane, które tak z pomienionych jako i z ustępów IX, X, XI, XII i XVIII drugiego rozdziału ustawy wekslowej tudzież z jój trzeciego rozdziału się okazują, o. własne weksle i termin.

O prawie zaskarżenia czyli powództwie, wekslowemu wierzycielowi po wykonaniu tych czynności przysługującym, zawierają XIV ustęp drugiego rozdziału téj ustawy, jako i przepisy o postępowaniu w sprawach wekslowych, osobne postanowienia, a względem czynności z przekazowym lub własnym wekslem zagranicznym, lub za granicą płatnym, do zachowania prawa wekslowego przedsięwziąć się mających, potrzebne rozporządzenia w ustępie XV drugiego rozdziału ustawy wekslowej

znajdują się, o. prawo poszukiwania, przyjujący, wystawca, zawiadomienie, odczwa przeciwna, termin, indossant, okaziciel, wykazanie, zamiedbanie, poprzednicy, następcy, osobliwie zaś osoby, także i żydzi. —

Że miejsce tak wystawienia jako i wypłaty weksłów przekazowych i płatnych na tychże wekslach zamieszczone być musi, zatém do głównych wymogów każdego wekslu należy, okazuje się to z art. 4, Nro 6 i 8, tudzież z art. 96 Nro 6 i art. 97. Bez tego wymienienia każdy weksel wedle art. 7. ustawy wekslowej jest nieważny.

Miejsce *przy nazwisku lub firmie przyjmującego* zamieszczone w wekslu, w którym osobne miejsce wypłaty wskazaném nie zostało, uważaném być ma *za miejsce wypłaty* wekslu; a oraz i *za miejsce zamieszkania* przekazanego, o. wymogi art. 4 Nro 8. Na własnych zaś wekslach uważane ma być miejsce wystawienia, jeżeli nie wymieniono osobnego miejsca wypłaty, jako *miejsce wypłaty a oraz i miejsce zamieszkania wystawcy*. Art. 97.

W umiejscowionych wekslach inne jest miejsce wypłaty, a inne miejsce zamieszkania przekazanego czyli wystawcy, o. przyjęcie art 24 własne weksle art. 99.

Jeżeli *na miejscu wypłaty* wymieniony w wekslu *gatunek monety* nie jest w obiegu, summa wekslowa wedle jój wartości w terminie wypłaty wypłaconą być może w monecie krajowej, o. wykonanie &c. Art. 37.

Według kursu weksli płatnych za okazaniem ciągnionych z *miejsca wypłaty na miejsce zamieszkania* zwrotnie obowiązanego, muszą być *żądania zwrotnie*

poszukującego okaziciela wypłacone, jeżeli zwrotnie obowiązany na inném a nie w miejscu wypłaty mieszkania. Jeżeli w miejscu wypłaty nie ma kursu wekslowego na miejsce zamieszkania, na ten czas bierze się kurs placu najbliższego miejscu zamieszkania, o poszukiwanie zwrotne art. 50.

Żądania zwrotnie poszukującego *indossanta* mają być znowu płacone *według kursu weksli* płatnych za okazaniem, *ciągnionych z miejsca zamieszkania* zwrotnie poszukującego na *miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązanego*, albo w niedostatku tego kursu, według kursu placu najbliższego miejscu zamieszkania obowiązanego, o. tamże art. 51.

Miejsca więc wypłaty i zamieszkania są według tych artykułów głównemi datami przy wyrachowaniu żądań zwrotnie poszukujących. Gdy okaziciel wypłatę wekslu tylko na miejscu wypłaty żądać może, przeto po nieuzyskanéj wypłacie musi zwrotu kosztów na najbliższym indossancie, albo na przekazanym jako przyjmującym, albo z weksłów własnych także i na wystawcy, jeżeli ci nie w miejscu wypłaty mieszkają, domagać się według kursu miejsca wypłaty na miejsce zamieszkania, ażeby rachunek ten zwrotu kosztów był dokładnym i sprawiedliwym. U indossantu inny zachodzi stósunek. On w ogólności nie jest wypłatnikiem a zatem nie jest przywiązany do miejsca wypłaty. Musi jednak wedle artykułu 14 weksel w ten czas wypłacić, jeżeli przekazany na to dłużnik wekslowy nie uczynił tego, ponieważ każdy indossament osobnym jest wekslem, a okazicielowi wolno

jest wedle art. 49. każdego wekslowo zobowiązanego podług upodobania do tego wezwać.

Okaziciel wszakże żądać niemoże, ażeby wypłata przez indossanta na miejscu wypłaty uskutecznioną była, gdyż nawet w wekslach umiejscowionych osoba do tego przeznaczona wymienioną być winna, a gdyby to nienastąpiło, do takiej wypłaty wedle art. 24 i 99 tylko przekazany albo wystawca zmuszonym być może. Jeżeli więc zajdzie wypadek spłaty weksłu przez indossanta, ta tylko w miejscu jego zamieszkania nastąpić może. Z téj także przyczyny indossant w zwrotném poszukiwaniu pretensye swoje tylko wedle kursu, jaki ma weksel za okazaniem wystawiony z miejsca jego zamieszkania na miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązane, obliczać może.

Oznaczenie miejsca ważném jest także przy *indossamentach*, bo jeżeli indossant zbył weksel bez oznaczenia miejsca, natenczas o niewypłacie weksłu nie on, lecz jego poprzednik zawiadomionym będzie, o. posz. zwrotne art. 47.

Od przekazów (adressów) na wypadek, *na miejsce wypłaty* brzmiących, musi być przed zażądaniem zabezpieczenia, pierwój wymagane przyjęcie, a przekazom na wypadek, na miejsce wypłaty brzmiącym, okaziciel ma weksel nie wypłacony do wypłaty przedłożyć, o. wyreczenie art. 56, 62. Bez oznaczenia miejsca wypłaty przekazy na wypadek nie mogłyby być uwzględnione, ponieważ te oznaczenie do głównych wymogów każdego weksłu należy.

Ważność miejsca wystawienia pod nazwą *dato-*

wanie udowodnioną została. Wskazanie miejsca w którym wezwanie oskarżonego uczynioném zostało, lub uczynić bezskutecznie usiłowano, winno być w protestcie zamieszczone, o. protest art. 88, Nro 4.

Nakoniec ma *sąd miejsca wypłaty* przewieść postępowanie względem unorzenia zaginionych weksłów (o. zaginione weksle art. 75) a do sądu wekslowego lub handlowego miejsca wypłaty lub też zamieszkania albo tymczasowego pobytu zaskarżonego, mają być podawane skargi wekslowe, o. postępowanie § 1, 2.

O czasie, w którym różne wyżej wspomniane czynności w obrocie wekslowym przewidziane być mają, o. »czas« »termin«.

Miejsce sprawowania interessów; o. miejsce i czas art. 94.

Miejsce wystawienia; o. tamże art. 4, 96, 97.

Miejsce wypłaty; o. tamże art. 4, 96, 97, 98, 24, 37, 50, postępowanie § 1, 2.

Miejsce zamieszkania; o. tamże art. 4, 96, 97, 24, 99, 50, 51, 94.

Miejscy urzędnicy; o. urzędnicy.

Mieszkanie; w mieszkaniu wekslowo zobowiązanego winny być czynności w sprawach wekslowych przepisane, dopełnionemi, jeżeli tenże miejsce osobnego do sprawowania interessów (bióra, comptoaru) niema, o. miejsce &c. art. 94.

Moc wekslowa; o. prawomocność wekslowa.

Moneta krajowa; o. monety gatunek.

Moneta liczebna; o. waluta rachunkowa art. 37.

Monety gatunek. Jeżeli weksel wystawiony jest

na gatunek monety nie będącej w obiegu w miejscu wypłaty, summa weksli objęta może być wypłacona w terminie według swjej wartości w moniecie krajowej, chybaży wystawca wyraźnic zastrzegł wypłatę w gatunku monety w wekslu wymienionój przez użycie słowa »rzeczywiście« (effektiv) lub innego podobnego wyrażenia, o. wykonanie art. 37.

Dla królestwa Węgier i krajów jemu przyległych, § 112 węgierskiej ustawy wekslowej z roku 1840 §em 7 patentu z dnia 25 stycznia 1850 utrzymany (o. ustawa wekslowa) tak opiewa :

§ 112. Summa wekslowa winna być wypłaconą w walucie w wekslu wymienionój; jeżeli o niej w wekslu nie ma wzmianki natenczas uważać się ma za ważną stopa konwencyjna 20 złotych rynskich.

Mocą c. k. patentu z dnia 2. czerwca 1848 przyjęto noty uprzywilejowanego banku narodowego austriackiego przy wszystkich wypłatach w zupełnej ich wartości nominalnej; te więc muszą pomocniczo uchodzić za monetę srebrną, jako też wypłacone w banknotach summy wekslowe, od wierzycieli wekslowych w kraju tutejszym nieprzyjętemi, odkazanemi być nie mogą.

Morawia rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych tudzież przy umorzeniu weksłów, o. Sąd.

Należytości stęplowe. Do kosztów zwrotnie poszukującego artykułami 50 i 51 objętych, dodają się także i opłaty stęplowe, o. poszukiwanie zwrotne art. 53.

Rozporządzeniem c. k. ministerstwa skarbu z dnia 9 lutego 1850 podwójna skala do wymierzenia należności od dokumentów prawnych w stosunku wartości się podnoszących, przepisana i ogłoszona została, to jest dla krajów koronnych wyjąwszy królestwo lombardzko - weneckie, i dla tegoż królestwa, z podwójnem ustanowieniem tych należności.

A.

*Dla wszystkich krajów koronnych wyjąwszy
królestwo lombardzko-weneckie.*

I			należność		II			należność	
			złr.	kr.				złr.	kr.
nad	100	do 200	"	3	nad	20	do 40	"	3
"	200	do 350	"	6	"	40	do 70	"	6
"	350	do 500	"	10	"	70	do 100	"	10
"	500	do 1000	"	15	"	100	do 200	"	15
"	1000	do 1500	"	30	"	200	do 300	"	30
"	1500	do 2000	"	45	"	300	do 400	"	45
"	2000	do 4000	"	1	"	400	do 800	"	1
"	4000	do 6000	"	2	"	800	do 1200	"	2
"	6000	do 8000	"	3	"	1200	do 1600	"	3
"	8000	do 10000	"	4	"	1600	do 2000	"	4
"	10000	do 12000	"	5	"	2000	do 2400	"	5
"	12000	do 16000	"	6	"	2400	do 3200	"	6
"	16000	do 20000	"	8	"	3200	do 4000	"	8
"	20000	do 24000	"	10	"	4000	do 4800	"	10
"	24000	do 28000	"	12	"	4800	do 5600	"	12
"	28000	do 32000	"	14	"	5600	do 6400	"	14
"	32000	do 36000	"	16	"	6400	do 7200	"	16
"	36000	do 40000	"	18	"	7200	do 8000	"	18
"			"	20	"			"	20

nad 40000 złr. od każdych 2000 złr. o 1 złr. więcej opłacać należy, przyczem każda kwota resztująca niżej 2000 złr. jako zupełna uważać się ma.	nad 8000 złr. od każdych 400 złr. o 1 złr. więcej opłacać należy, przyczem każda kwota resztująca niżej 400 złr. jako zupełna uważać się ma.
---	--

B.

Dla królestwa lombardzko-weneckiego

I			należytość		II			należytość	
			liry	cent				liry	cent.
	do	300 lir	"	15		do	60 lir	"	15
nad	300	do 600	"	30	nad	60	do 120	"	30
"	600	" 1050	"	50	"	120	" 210	"	50
"	1050	" 1500	"	75	"	210	" 300	"	75
"	1500	" 3000	"	50	"	300	" 600	"	1 50
"	3000	" 4500	"	25	"	600	" 900	"	2 25
"	4500	" 6000	"	3	"	900	" 1200	"	3 "
"	6000	" 12000	"	6	"	1200	" 2400	"	6 "
"	12000	" 18000	"	9	"	2400	" 3600	"	9 "
"	18000	" 24000	"	12	"	3600	" 4800	"	12 "
"	24000	" 30000	"	15	"	4800	" 6000	"	15 "
"	30000	" 36000	"	18	"	6000	" 7200	"	18 "
"	36000	" 48000	"	24	"	7200	" 9600	"	24 "
"	48000	" 60000	"	30	"	9600	" 12000	"	30 "
"	60000	" 72000	"	36	"	12000	" 14400	"	36 "
"	72000	" 84000	"	42	"	14400	" 16800	"	42 "
"	84000	" 96000	"	48	"	16800	" 19200	"	48 "
"	96000	" 108000	"	54	"	19200	" 21600	"	54 "
"	108000	" 120000	"	60	"	21600	" 24000	"	60 "
nad 20000 lir, od każdego 6000 lir o 3 liry więcej opłacać na- leży, przyczem resztująca kwota niżej 6000 lir, jako zupełna uwa- żać się ma					nad 24000 lir od każdego 1200 lir o 3 liry więcej opłacać na- leży, przyczem resztująca kwo- ta niżej 1200 lir jako zupełna uważać się ma.				

Skala I także i do tych dokumentów zastosowana być ma, dla których użycie stępu wekslowego jako uwzględnienie, wyjątkowo dotąd dozwolonym było.

Wedle tego rozporządzenia podlegają:

1. Wymiarowi należności w skali I zawartej, według ich wartości, następujące *weksle*:

a) w kraju tutejszym do tych należności obowiązującym wystawione, a w 6 miesięcy albo i w krótszym czasie od dnia wystawienia płatne;

- b) w kraju od należitości wolnym wystawione, na kraj do należitości obowiązany przeniesione, a nie później jak w 6 miesięcy od dnia wystawienia w kraju płatne;
- c) za granicą wystawione, na kraj tutejszy do należitości obowiązany przeniesione, a nie później jak w 12 miesięcy od dnia wystawienia w kraju należitościom podległym płatne.

2. Weksle za granicą wystawione i tam płatne, wolne są od należitości.

3. Weksle za okazaniem, do których przedstawienia żaden, albo przynajmniej termin nie dłuższy nad 6 miesięcy za wystawione w kraju, a nad 12 miesięcy za wystawione za granicą weksle zawarowany został, podlegają przy ich wystawieniu, lub po ich przeniesieniu do kraju należitościom podległego, postanowieniem dla weksłów na czas pewny wystawionych, obowiązującym.

Jeżeliby jednak weksel za okazaniem w kraju należitościom podległym lub też od nich wolnym wystawiony, nie był przedstawionym do wypłaty w przeciągu 6 miesięcy, a jeżeli za granicą wystawiony jest, w przeciągu 12 miesięcy, rachując od dnia wystawienia, natenczas po upływie tych terminów taka ilość opłacona być ma, o którąby należitość za weksel przy zastósowaniu skali II wyżej wypadła.

Takowe termina 6 i 12 miesięcy mają być w wekslach przed 15 marca 1850 wystawionych, wedle rozporządzenia ministerstwa skarbu z dnia 3 marca

1850 (dziennik praw państwa część XXVI Nro 78) od 15 marca 1850 liczone.

4. Wszystkie inne weksle podlegają stęplowej należności wedle skali II.

5. Jeżeli się weksle przedłużają, należy za każde przedłużenie, które wedle różnicy wystawienia weksłu w kraju lub za granicą 6 albo 12 miesięcy nie przekraczają, znowu tę samą należność opłacić; jeżeli zaś termin wypłaty przechodzi ten przeciąg czasu 6 lub 12 miesięcy, stępel już wedle skali II opłacać należy.

6. Jeżeli zobowiązanie wekslowe przez weksel utworzone, ustało, lub jeżeli weksel w celu osiągnięcia prawa hipotecznego intabulowano albo prenotowano, i jeżeli za to należność tylko według skali I lub według wymiaru ustawy stęplowej z dnia 27 stycznia 1840 opłacono, natenczas z ustaniem wekslowego zobowiązania albo przed podaniem intabulacyjnej lub prenotacyjnej prośby, tę ilość dodatkowo zapłacić należy, która zapłaconą należność wedle skali II przewyższa.

7. Sekunda - i tercja - weksle podlegają należności pierwszego egzemplarza.

8. Odpisy, kopije weksłu, które przez indossament w obieg się puszczają, co do należności stęplowej równają się pierwopisowi weksłu.

9. Zagraniczne albo w kraju wolnym od należności wystawione, i w kraju płatne weksle, muszą być przed przyjęciem, przeniesieniem, przed wypłatą lub założeniem protestu, na każdy zaś wypadek przed

upływem 30 dni po przeniesieniu ich do kraju należności podległego, opłaceniu należności poddane, c. Taryfę wekslową $\frac{96}{113}$.

10. Przyjęcia, przeniesienia czyli indossamenta, poręczenia i poświadczenia odbioru na wekslach od należności uwolnionych, albo skali I podległych zamieszczone, są bezwarunkowo wolne od należności. Takowym oświadczeniom uwolnienie to i wtedy przysłuży, jeżeli się weksłów jako załączzeń (allegatów) używa, o. Taryfa stęplowa $\frac{12}{102}$ lit n.

11. Protesta wekslowe podlegają należności 30 kr. od każdego arkusza, o. tamże $\frac{112}{116}$ lit. g.

Z powodu zaszłego zapytania, względem wymiaru należności od wekslowo-sądowych nakazów wypłaty, przypomina się w porozumieniu z ministerstwem sprawiedliwości, w celu zapobieżenia wszelkim powątpiewaniom, — że mocą taryfy stęplowej do liczby pozycyjnej $\frac{104}{103}$ tymczasowego prawa z dnia 9 lutego i 2 sierpnia 1850, Nro 50 i 329 dziennika praw państwa, wekslowo-sądowe nakazy wypłaty, podlegają stałej należności 30 krajcarów, jeżeli zaskarżony dług wekslowy 50 Złr. nie przenosi, zaś stałej należności 1 Złr. tak dla powoda jako i zaskarżonego, jeżeli dług wekslowy przenosi 50 Złr. ale nie 200 Złr., i że jeżeli dług wekslowy przenosi 200 Złr., od nakazu wypłaty należność w taryfie stęplowej pod liczbą $\frac{104}{103}$ II A. b. wzmiankowana ($\frac{1}{2}$ procentu od wartości przysądanego przedmiotu) natychmiast wymierzona być winna bez oczekiwania, czyli w téj mierze dalsze postępowanie sądowe miejsce mieć będzie albo nie. Je-

żeli te nastąpi, a w skutek tego nakaz wypłaty zniesiono lub odmieniono, natenczas na żądanie skazanego stósownie do § 63 praw pomienionych, zapłacona kwota od téj należytości, która od późniejszego stanowczego wyroku na postępowanie sądowe zapadłego, po uzyskany nakazie wypłaty wypada, odtrącona, a o ile ta ostatnia wypłata niższąby się okazała, jak należytość za pierwszy nakaz wypłaty już zapłacona, uadwyżka téj wypłaty skazanemu zwróconą będzie. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 4 sierpnia 1851 w dzienniku praw państwa części LV Nro 198.

Należytość prawem z dnia 9 lutego i 2 sierpnia 1850 od takich weksłów ustanowiona, które w kraju o pewnym czasie, po wystawieniu oznaczonym, stają się płatnemi, może być ze względu na uwagę 1 pozycyi $\frac{104}{103}$ taryfy stęplowój (tu w punkcie 5 wymienioną) tak uważana, jakby tylko na pewny czas, to jest na 6 miesięcy dla weksłów krajowych, a na 12 miesięcy dla weksłów zagranicznych wymierzona była.

Jeżeli weksel w oznaczonym terminie wypłaty, z powodu którego skali 1 podlega, niebył przedstawiony do wypłaty, a termin wypłaty nad czas odpowiedni należytości wypłaconój, milczeniem *przedłużony* został, natenczas po upływie czasu za który należytość opłacono, a mianowicie po upływie każdych 6 miesięcy za weksle krajowe a 12 miesięcy za weksle za granicą wystawione, winna być należytość podług skali 1. zawsze znowu opłacona, dopokąd nienastąpi wymienione w uwadze 2 pozycyi $\frac{96}{113}$ ustawy stęplowój

przedawnienie prawa poszukiwania wekslowego, (o. punkt 6) a zatem i zastosowanie tejże uwagi.

Za wykonanie tego obowiązku odpowiedzialni są, oprócz tego, który przy nastąpieniu obowiązku do nowój opłaty należytości jest okazicielem weksłu, wszyscy jego następcy, ten co wypłaca, i każdy inny co w czasie nastąpienia lub po nastąpieniu nowego obowiązku wypłaty czynność jaką prawnie obowiązującą na podstawie stósunku wekslowego przedsięwzemie. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 23 lipca 1853 w dzienniku praw państwa części XLV, Nro 143.

Te postanowienie z powodu *przedłużenia* weksłu wynikłe, zostaje w związku z § 35 ustawy stęplowój z dnia 9 lutego 1850, mocą którego przedłużenia weksłów, w prawach lub zobowiązaniach tamże zawartych, co do miejsca, czasu, gatunku lub objętości praw czyli zobowiązań, zmianę jaką za sobą pociągające, względem należytości stęplowych, za dokumenta na nowy jaki interes uważane być mają.

Jeżeli jednak w innych wypadkach zachodzącego przedłużenia weksłu przez jaki dodatek na pierwotnym dokumencie, lub też przez osobne pismo tylko termin, w przeciągu którego wypłata nastąpić ma, albo miejsce w którym wypłata uiszczoną być winna, zmieniono, zmiana ta tylko stałej należytości stęplowój 15 kr., a nie wymiarowi do wartości wypłaty lub wzajemnego zobowiązania zastosowanemu podlegać ma, o ile interes prawny początkowo prawnie opłacony został.

Należytości meklerów czyli stręczycieli za pośredniczenie w wystawieniu weksłu zwrotnego, może żądać zwrotnie poszukujący od zwrotnie obowiązowanego, o. poszukiwanie zwrotne, art. 53.

Na raty weksle wystawione, o. weksle.

Następcy. Biorący weksel (remittent) i indossat, żądający od wystawcy i innych swoich poprzedników zabezpieczenia, i w tym celu wytaczający skargę w drodze processu wekslowego, nie potrzebuje okazywać weksłu ani dowodzić, że sam zwrotnie poszukujący wystawił bezpieczeństwo dla swoich następców, o. poszukiwanie zwrotne art. 26.

Wykonane zabezpieczenie służy dla wszystkich następców zabezpieczającego, o ile na nim zwrotnie poszukują zabezpieczenia. Żądać dalszego bezpieczeństwa w ten czas tylko mają prawo, jeżeli usprawiedliwić zdołają zarzuty przeciw wysokości lub sposobowi wystawionego zabezpieczenia, o. tamże art. 27.

Każden indossant który zaspokoił jednego z następców swoich, może wykreślić ich, i własne swoje przeniesienie, o. tamże art. 55.

Przyjmujący przez wyręczenie staje się przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym względem wszystkich następców wyręczonego, o wyręczenie art. 60.

Następcy wyręczonego nie mogą zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia, jeżeli weksel zostanie przyjęty przez przekazanego na wypadek, lub innego wyręczyciela, o. tamże art. 61.

Kiedy okaziciel traci zwrotne poszukiwanie na prze-

kazującym lub wyręczonym i ich następcom, o. tamże art. 62.

Nauczyciele szkół publicznych, duchownych, miejskich, i nauczycielki szkolne wolne są od przymusu osobistego. Dekret nadworny 3 lipca 1801, Nro 532 i z dnia 10. sierpnia 1822, Nro 1787.

Nauczyciele szkół normalnych mniejszy i stanowi także są wolni od tego przymusu, o. tamże.

Nauczycielki szkolne toż samo i tamże.

Niedołężni, o. obłąkani.

Niedostateczne podpisy, o. podpisy.

Niedziele i święta, o. dni świąteczne.

Nie na zlecenie, o. zlecenie.

Niepewna wypłatność przyjmującego uprawnia do żądania zabezpieczenia, o. poszukiwanie zwrotne art. 29.

Nieumiejący pisać winni poddać swoje znaki podpisu legalizacyi sądowej, o. podpisy niedostateczne, art. 94.

Nieważne weksle. Weksle mogą być całkiem albo tylko częściowo nieważne.

Całkiem nieważne są takie weksle, którym jednego z głównych wymogów weksłu niedostaje, art. 4, 7, 96.

Tudzież fałszywe podrobione lub zfałszowane art. 75, 76, także i niedostatecznymi podpisami sądownie nie uwierzytelnionymi, opatrzone weksle art. 94, 95; dalej weksle uso nazwane za granicą używane a na kraj tutejszy ciągnięte, weksle na raty, weksle brzmiące na okaziciela w nich nie wymienionego (au por-

teur), ponieważ wymienienie biorącego weksel (remitenta) koniecznie jest potrzebne; nakoniec weksle wystawione przez osoby do działań wekslowych niezdolne, i weksle w języku hebrajskim, lub w innym języku jednak głoskami hebrajskimi napisane, o. uso weksle, weksle na raty, au porteur, zdolność do działań wekslowych, żydzi.

Częściowo nieważne weksle są te, na których obok niedostatecznych, fałszywych lub zfałszowanych, tudzież obok podpisów osób niezdolnych do działań wekslowych, ważne, prawdziwe podpisy osób zdolnych do działań wekslowych się znajdują.

W takich wypadkach prawo wekslowe tylko względem niezdolnych osób do działań wekslowych, nie zachodzi, inne zaś zdolne osoby czyli są wystawcami, przyjmującami, indossantami, albo też i poręczycielami (aval) odpowiadają wekslowo za ich ważne i prawdziwe podpisy, art. 2, 8, 14, 16, 25, 26, 29, 81, tudzież 3, 75, 76, 94, 95.

Weksle zresztą ważne, z indossamentów swoich także mocy wekslowej nie mają, jeżeli te przez wystawcę zabronione były (art. 9), a jeżeli już indossant dalszego przeniesienia weksłu nie dozwolił, natenczas indossat na którego weksel dalej przeniesiony został, nie ma zwrotnego poszukiwania na zabraniającym indossancie art. 15.

Jeżeli weksel przez niezdolnego do działań wekslowych wystawcę na równie niezdolnego przekazanego ciągniony, a przez tego ostatniego na kogo zdolnego do działań wekslowych przeniesiony został, natenczas

pierwszy indossat weksel ten dalej w obieg puszczający, ręczy jako indossant, każdemu następcy, ponieważ indossament sam z siebie tworzy weksel wedle art. 14 i 81; jednak on sam prawa wekslowego przeciw wystawcy i przekazanemu użyć nie może.

Przeciw poręczycielowi do działań wekslowych niezdolnemu nie masz prawa wekslowego, jeżeli zaś zdolny poręczyciel ręczył za niezdolnego, natenczas jest wekslowo odpowiedzialnym, art. 81 i § 1352 kod. cyw.

Notaryusze i urzędnicy sądowi nie są odpowiedzialni za obowiązaną wekslową, ciężącą wedle art. 81 ustawy wekslowej na innych osobach weksel podpisujących, jeżeli tylko niedostateczne podpisy weksłu urzędownie uwierzytelniają (art. 94) a przytém urząd swój z mocy którego weksel podpisują, wymieniają.

Jakie należności im za sporządzenie protestu w Węgrzech i innych krajach koronnych są przyznane, o. protest.

Każdy protest ma być przez notaryusza lub urzędnika sądowego bez przyzwania świadków lub protokolisty sporządzony, i przez niego przy wyciśnieniu pieczęci urzędowej podpisany, o. tamże art. 87, 88.

Notaryusz lub urzędnik sądowy ma sporządzone protesta w całej ich podstawie każdodziennie i w porządku daty do osobnego wciągnąć rejestru, opatrzonego liczbą bieżącą od strony do strony, o. tamże 90.

Tenże ma niewynalezienie miejscowości do sprawowania czynności prawnych lub zamieszkania téj

osoby, z którą czynność wekslowa ma być przedsięwziętą, sprawdzić przez zapytanie o to policyi miejscowej, i o tém wzmiankę w proteście uczynić, o. miejsce &c. art. 91.

Notaryusze w Peszcie urzędujący mogą protesta wekslowe także i w Budzie sporządzać, o. Peszt.

Obejrzenie naoczne (Augenschein); jeżeli te sąd na skargę wekslową za potrzebne uzna, natenczas może skarżący po doręczeniu rezolucyi prosić o sądowy nakaz, aby oskarżony pod zagrożeniem egzekucyi wekslowej w trzech dniach dał zabezpieczenie żądanej summy, o. postępowanie § 13.

Obligo, o. rękojmia.

Obłąkani nie są zdolni do działań wekslowych § 21 i 270 kod. cyw. toż samo i niedołężni § 21. kod. cyw.

Obowiązani o. zwrotnie.

Obowiązek wystawcy; ustęp II drugiego rozdziału.

„Art. 8. Wystawca weksłu odpowiada za jego przyjęcie i wypłatę wedle prawa wekslowego.“

Te postanowienie służy tylko dla weksłów przekazowych, gdyż w wekslach własnych wystawca jest oraz i przyjmujący tudzież wypłatnik, zatem przyjęcie w nich złączone jest z wystawieniem, i niepotrzebuje być później dokonaniem jak u weksłów przekazowych.

Niezdolni do działań wekslowych mogą się wekslowo obowiązywać przez ich pełnomocników, zastępców sądowych lub kuratorów, o. opiekunowie, zastępcy, pełnomocnicy.

O ile małoletni się wekslowo zobowiązywać mogą, o. małoletni.

Podpisy niezdolnych do działań wekslowych, nie mają żadnego wpływu na innych wekslowo zobowiązanych na wekslu ważnie podpisanych, o. zdolność do działań &c. art. 3.

Wystawca nie jest obowiązany indossatowi, jeżeli zabronił indossamentu (art. 9.).

Obowiązanym jest wydać na żądanie biorącego weksel i indossata więcej równobrzmiących egzemplarzy wekslu, o. wielopismo wekslu art. 66. I po ustaniu obowiązku wekslowego, wystawca o tyle okazicielowi jest zobowiązany, o ile by się jego szkodą zbagacił art. 83.

Wystawca i indossant mają dać zabezpieczenie, jeżeli przyjęcie nie nastąpiło (o. posz. zwrotne art. 25, 26.) on jest odpowiedzialnym z wszystkimi indossantami i następcami (poręczycielami, prokurystami czyli pełnomocnikami) także i z fałszywego lub zfałszowanego wekslu, jeżeli ich podpisy są prawdziwe, o. fałszywe weksle art. 75, 76.

Przeciw wystawcy prawo wekslowe przekazanemu nie służy, o. przyjęcie art. 23.

Przekazany tylko *jako przyjmujący* (akceptant) jest odpowiedzialnym, ale w ten czas wekslowo także i wystawcy, za przyjętą summę (art. 23). Obowiązkiem jego jest dać zabezpieczenie przyjętej summy, gdyby wypłatność jego stała się niepewną (poszukiwanie zwrotne art. 29) lecz tylko w ten czas wypłacać, jak mu weksel zakwitowany doręczony będzie (wykonanie &c. art. 39.) z wyjątkiem jednak, gdyby przy roz-

poczęciu postępowania względem umorzenia weksłu zaginionego, właściciel weksłu po terminie wypłaty aż do umorzenia sam dał zabezpieczenie (zaginione weksle art. 73). Nakoniec przekazany odpowiedzialnym jest z kilku egzemplarzy tego samego weksłu, za przyjęcia na egzemplarzach przy wypłacie nie zwróconych, (o. wielopismo weksłu art. 67) tudzież okazicielowi którego szkodą by się zubożył art. 83.

Przyjmujący przez wyłączenie staje się przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym względem wszystkich następców wyłączonego (o. wyłączenie art. 60). Jemu zaś ma być weksel przedstawiony w czasie przyzwoitym do wypłaty, to jest najpóźniej w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty, (o. tamże art. 62) a obowiązkiem jego jest, zawiadomić wyłączonego o jego przyjęciu przez wyłączenie, o. tamże art. 58.

Indossant jest wekslowo zobowiązanym każdemu późniejszemu okazicielowi za przyjęcie i wypłatę weksłu, jeżeli do indossamentu zastrzeżenia *bez rękojmi* albo *bez obligo* nie dodał (art. 14) i dalszego odstąpienia weksłu nie zabronił; (art. 15) jeżeli nakoniec weksel przed terminem wypłaty przeniósł, gdyż po tym czasie, jeżeli weksel po nastąpionym proteście niewypłaty przeniesiony został, on już do niczego więcej obowiązany nie jest (art. 16).

Obowiązek ten wekslowy nie ustaje, chociażby skarga wekslowa przeciw niemu wytoczona nie była, ponieważ według artykułu 49 okazicielowi weksłu z powodu niewypłaty zaprotestowanego, wolno jest skargę wekslową przeciw wekslowo zobowiązanym podług

upodobania wytoczyć, nie tracąc przez to poszukiwania na tych przeciw którym nie wystąpił; obowiązek ten jednak przedawnia się, jeżeli przedawnienie przez skargę wekslową przerwaniem nie było (art. 80), a jak zobowiązanie wekslowe indossanta raz już ustało, to okaziciel ani przysługującego mu przeciw wystawcy i przyjinującemu prawa poszukiwania zwrotu szkody, przez którą ciby się zbogacić mogli, przeciw niemu więcéj użyć nie może (art. 83).

Indossant odpowiada także za kaźden pierwopis indossamentu na kopij wekslu zamieszczony, (art. 71) równie jest obowiązany na żądanie indossata, swój indossament na wtoropisie wekslu powtórzyć (art. 66) z którego także jest wekslowo odpowiedzialnym jeżeli ten indossament na wtoropisach do różnych osób się odnosi, o. wielopismo wekslu art. 67.

Okaziciel wekslu na czas pewny po okazaniu oznaczony brzmiącego, obowiązany jest weksel ten przedstawić do przyjęcia w przeciągu czasu w wekslu oznaczonego albo w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, w tym samym czasie także i weksel za okazaniem (art. 49, 31) a weksel umiejscowiony w miejscu na które jest wystawiony, do wypłaty przedstawić; (art. 43, 99) przytém ma terminu do przedstawienia w wekslu umiejscowionym oznaczonego ścisłe dotrzymać (art. 24). Taki sam obowiązek ciąży na nim co do założenia protestu, jeżeli nie uzyskał przyjęcia wekslu na czas po okazaniu oznaczony brzmiącego, albo jeżeli przekazany odmówił zamieszczenia daty na swojém przyjęciu (art. 20) tudzież jeżeli wy-

płata w powyższych artykułach wymieniona, nie nastąpiła, a to wszystko pod utratą prawa poszukiwania wekslowego. Nakoniec obowiązany jest okaziciel weksłu z powodu niewypłaty protestowanego, tak przekazowego jako i własnego, zawiadomić o niewypłacie swego bezpośredniego poprzednika (posz. zwrotne art. 45, 47) a po nastąpieniu wyręczeniu przedłożyć weksel do wypłaty, najpóźniej drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty, wszystkim przekazanym na wypadek i przyjmującemu przez wyręczenie (wyręczenie art. 62), tudzież przedstawienie do przyjęcia lub wypłaty, założenie protestu, zażądanie wtoropisu weksłu, wykonać w miejscu do sprawowania interesów (biórze komptoarze) albo w braku tegoż, w zamieszkaniu wekslowo zobowiązanego, o. miejscu &c. art. 94.

Zachowujący egzemplarz weksłu do przyjęcia przesłany, obowiązany jest wydać go indossatowi lub komu innemu co się z prawa do odebrania go w inny sposób wywiedzie (art. 68), jako i pierwopis weksłu wydać posiadaczowi kopij weksłu, jeden lub więcej pierwotnych indossamentów zawierającej, o. wielopismo weksłu art. 72.

Każden jest wekslowo obowiązany, co weksel, kopiją jego, przyjęcie, lub przeniesienie weksłu wspólnie podpisał; (o. powództwo art. 81) także i po ustaniu zobowiązania wekslowego trwa ono jeszcze o ile by się wystawca lub przyjmujący szkodą okaziciela co swe prawa przez to utracił, zbogacił, o. tamże art. 83.

Cudzoziemiec, według praw swego kraju nie zdolny do działań wekslowych, staje się obowiązany

przez przyjęcie zobowiązania wekslowego w kraju tutejszym, o ile w ostatnim uznanym być może za zdolnego do działań wekslowych. Ten obowiązek trwa także z weksłu według praw zagranicznych niedostatecznego, jeżeli oświadczeniem w nim zawartém zadosyć uczynił wymaganiom prawa tutejszo-krajowego, o. zagraniczne prawodawstwo art. 84, 85.

Taki sam obowiązek ciąży na *krajowcu* z oświadczenia wekslowego za granicą uczynionego, które ważnem jest według praw krajowych, o. tamże art. 86.

Późniejsze, dodatkowe dopełnienie jednego z głównych wymogów weksłu, w ten czas tylko może zmianę jaką zrządzić w obowiązku wekslowym, jeżeli udowodnioném zostanie, że z dokumentu jeszcze nie wypełnionego uczyniono użytek prawu przeciwny, o. wymogi &c. rozporządzenie min. spraw. z dnia 6 października 1853.

Obwieszczenie (*Edict*) w celu umorzenia weksłu, o. zaginione weksle art. 73.

Odezwa przeciwna (*Contrede*), o. zarzut.

Odpis; na odpisie weksłu ma być zakwitowana częściowa wypłata przez dłużnika wekslowego uiszczoną, o. wykonanie &c. art. 39.

Kopije weksłu muszą w sobie zawierać odpis weksłu, znajdujących się na nim zastrzeżeń i indosamentów, tudzież mają być opatrzone oświadczeniem »aż dotąd odpis« lub inną wzmianką podobnego znaczenia, o. wielopismo &c. art. 70.

Odpis weksłu lub kopji jego i wszystkich na nich

zamieszczonych indossamentów i zastrzeżeń winien być do protestu załączony, o. protest art. 88, Nro 1

Różnica między wyrazami odpis i kopia w ustawie wekslowej na tém polega, że odpis służyć tylko może jako załączenie (allegat) protestu lub skargi wekslowej, gdy kopia weksłu stać się może prawomocnym dokumentem, jeżeli na niej zachodzą pierwotne (oryginalne) indossamenta, potem zaś według art. 70 z odpisu weksłu dopiero tworzy się kopia jego, którą się wystawia częścią dla wygody, częścią też dla zabezpieczenia spraw wekslowych.

Odpowiedź osoby, przeciw której protest się zakłada, względem żądania do niej uczynionego, albo wzmianka że żadnej nie dała lub że jęj zastać nie było można, winna być w proteście zamieszczona, o. protest art. 88, Nro. 3.

Odpowiedzialność w ogolności ciąży na obowiązanych wekslowo, nawet i z weksłów na których podpisy osób, do działań wekslowych niezdolnych, się znajdują (o. zdolność &c. art. 3); tudzież na każdym co weksel, kopiją jego, przyjęcie albo indossament nawet tylko jako poręczyciel podpisał (o. powództwo art. 81) a jeżeli podpis jego jest prawdziwy, także i z weksłów lub indossamentów fałszywych albo zfałszowanych (o. fałszywe weksle art. 75, 76) — dalej z wtoropisów weksłu, ciąży na indossantach, którzy więcej egzemplarzy tego samego weksłu przenieśli na różne osoby, z późniejszymi indossantami, których podpisy na egzemplarzach weksłu przy wypłacie nie zwróco-

nych się znajdują, tudzież na przyjmujących z przyjęcia więcej przez niego przyjętych, a przy wypłacie nie zwróconych egzemplarzy tego samego weksłu (o. wielopismo art. 67); nakoniec na indossantach z pierwotnych indossamentów na kopij weksłu zamieszczonych (o. tamże art. 71) i na zachowującym pierwopis weksłu, jeżeli go posiadaczowi kopij, pierwotnemi indossamentami opatrzonej, nie wydał (o. tamże art. 72); jako też na pełnomocnikach wydających oświadczenia wekslowe bez pełnomocnictwa lub z przekroczeniem onego, (o. niedostateczne podpisy art. 95) niemniej na okazicielu, który swego poprzednika o niewypłacie weksłu, i na przyjmującym przez wyłączenie, który wyłączonego o tém przyjęciu nie zawiadomił, o posz. zwrot. art. 45 i wyłączenie art. 58.

Dla otrzymania odpowiedzialności w drodze zwrotnego poszukiwania na wekslowo zobowiązanym z powodu niezyskaniej wypłaty, winny być tak przekazowy jako i własny weksel do wypłaty przedstawione, i tak te przedstawienie jako i niezyskanie wypłaty w proteście na to założonym udowodnione, o. zwrotne poszukiwanie, art. 44.

Z oświadczeń wekslowych zamiast nazwiska krzyżami lub innemi znakami podpisanych, odpowiedzialność tylko w razie uwierzytelnienia podznaczeń tych, sądowego lub notaryalnego, nastąpić może, o. podpisy niedostateczne art. 94.

Odpowiedzialność wystawcy i przyjmującego nawet i po ustaniu ich wekslowego zobowiązania względem

okaziciela o tyle pozostaje, o ileby się pierwsi przez to szkodą ostatniego z bogacili, o. powództwo art. 83.

Szczególne odpowiedzialność osób w związek wekslowy wstępujących bliżej się okazuje pod ich zobowiązaniami wekslowymi i w ich stosunkach wekslowych, jako *wystawca, przyjmujący, zawiadamiający, cudzoziemiec, oskarżony, z bogacony, zabezpieczający, pełnomocnik, przekazany, poręczyciel, wskazany w umiejscowieniu, przyjmujący przez wyręczenie, indossant, indossat, okaziciel, wyręczyciel, zastępca mussy, następca, przekazany na wypadek, procura-indossat, zwrotnie obowiązany, poprzednik, zastępca, opiekun, na koniec dłużnik wekslowy*, pod którymi nazwami też odpowiedzialność dokładnie wyłuszczoną została.

Kiedy odpowiedzialność ustaje, o. prawo poszukiwania, zaprzeczenie, zaniedbanie, obowiązek i wyżej wspomniane osoby.

Odsetki, o. procenta.

Ograniczenia, pod którymi przekazany chce weksel przyjmować tylko co do zmniejszenia summy w wekslu wyrażonej ważne być mogą; inne ograniczenia uważają się jako zupełne odmówienie przyjęcia, o. przyjęcie art. 21, 22.

Po przyjęciu wekslu pod ograniczeniami, obowiązani są indossanci i wystawca dać zabezpieczenie za wypłatę całej w wekslu wyrażonej summy, albo kwoty nie przyjętej z kosztami, o posz. zwrotne, art. 25.

Okazanie (*Œicht*). Weksle za okazaniem, *à vista*, *à piacere*, czyli na pewny czas po okazaniu, muszą być w treści weksłu wymienione, o. wymogi weksłu art. 4, Nro 4 i art. 96, Nro. 4.

Tylko weksle na czas oznaczony po okazaniu brzmiące obowiązany jest okaziciel przedstawić do przyjęcia w osobnym, w weksłu oznaczonym terminie, albo w przeciągu dwóch lat po wystawieniu (o przedstawienie art. 19) a jeżeli przyjęcia nie uzyskał, natenczas ma przedstawienie protestem udowodnić, o. tamże art. 20, tudzież własne weksle art. 98, Nro 3 i okazanie powtórne.

Weksel wystawiony za okazaniem, płatny jest przy okazaniu. Winien być przedstawiony do wypłaty w osobnym terminie w weksłu wyrażonym albo w braku tego w przeciągu dwóch lat, o. wykonanie &c. art. 31

Płatność weksłów wystawionych na czas pewny po okazaniu oznaczony, okazuje się z artykułu 32 ustawy wekslowej, o. tamże art. 32.

Bieg zmiany weksłu za okazaniem, ciągnionego za miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązanego, służy za podstawę wyrachowania kursu żądań zwrotnego poszukiwania, o. posz. zwrotne art. 50, 51.

Dni ogólnej rozpłaty na placu wekslowym istniejące nie mogą być uwzględnione przy weksłach za okazaniem płatnych, o. miejsca i czas &c. art. 93.

Okazanie powtórne (*WiederŒicht*) zowie się przedstawienie *weksłu brzmiącego na czas pewny po okazaniu oznaczony*. Weksle przekazowe przedstawiają się przekazanemu (art. 19, 20) a weksle własne

wystawcy będącemu oraz przyjmującym (art. 98, Nro 3) z którego to powodu przedstawienie te powtórniem okazaniem nazwano, ponieważ wystawca takiego weksłu własnego raz go przy wystawieniu powtórnie zaś przy przedstawieniu oglądać musi, a okazanie jego winien jest przyjęciem, to jest zamieszczeniem dnia, miesiąca i roku, w którym przedstawienie nastąpiło na pierwopisie weksłu zatwierdzić, i sam się na to własnoręcznie podpisać. Przedstawienie te czyli okazanie powtórne dla tego jest koniecznie potrzebne, gdyż bez przyjęcia pomienionego weksłu jako skutku przedstawienia, weksel ten nie miałby terminu wypłaty, zatem nie stałby się płatnym, i ponieważ płatność takiego weksłu liczoną być może dopiero od dnia przyjęcia, albo jeżeli przyjmujący daty przyjęcia nie zamieścił, od ostatniego dnia terminu przedstawienia, któren albo się z osobnego postanowienia w wekslu wyrażonego okazuje, albo dnia ostatniego drugiego roku po wystawieniu następuje (art. 19, 20). Termin ten przedstawienia winien być jednak zatwierdzony przez założenie protestu w tym samym terminie. Jeżeli tym sposobem termin wypłaty pomienionego weksłu ustanowiony został, natenczas weksel powtórnie w tym samym terminie do wypłaty przedstawiony być winien, o. wykonanie &c. art. 32 i własne weksle art. 98, Nro 5.

Obowiązkowi przedstawienia do przyjęcia, weksłu na pewny czas po okazaniu brzmiącego, podlega szczególnie okaziciel własnego takiego weksłu, gdyż

przez zaniedbanie tego przedstawienia, wedle artykułów 19, 20 i 98 Nro 3 ustawy wekslowej utracą się prawo poszukiwania wekslowego na indossantach i wystawcy jako także przyjmującym, azatém w tym razie art. 100 wedle którego te prawo przeciw wystawcy własnego weksłu w innych wypadkach w lat trzy po terminie wypłaty się przedawnia, zastósowanym być nie może. W wekslach przekazowych jednak termin przedawnienia artykułem 77 oznaczony, przeciw przyjmującemu, nie będącemu wystawcą, i w tym wypadku się nie zmienia.

Okaziciel weksłu (Inhaber); tym się okazać może: zwykle, biorący weksel (remittent) jako osoba której wypłacić należy, jeżeli weksel do terminu wypłaty przy nim pozostaje, tudzież jako remittent, wystawca, jeżeli wystawia weksel na własne zlecenie; (art. 4 Nro 3 art. 6 i 96 Nro 3) jeżeli zaś weksel dalej w obieg puszczony został, natenczas może znowu stać się okazicielem lub właścicielem weksłu indossat, a jako taki, wystawca, przekazany, przyjmujący, dalej pełnomocnik albo spadkobierca tych osób, indossat przez prokurę, zastępcę massy krydalnej, nakoniec płaćący przez wyręczenie, i wcześniejszy indossant, który weksel wypłacił albo w wypłacie otrzymał — art. 10, 17, 51, 63.

Każdy okaziciel weksłu ma prawo zapełnienia indossamentu in blanco na nim się znajdujacego, i może weksel także i bez tego zapełnienia dalej przenieść, o. indossament art. 13.

Okazicielowi weksłu odpowiada indossant wekslowo, za jego przyjęcie i wypłatę, o. tamże art. 14.

Okaziciel ma prawo przedstawienia przekazowego weksłu przekazanemu do przyjęcia, a w niedostatku przyjęcia do założenia protestu. Tylko weksle jarmarkowe lub targowe dopiero w terminie na miejscu jarmarku lub targu prawnie oznaczonym, w ogólności zaś według § 3 patentu ogłaszającego ustawę wekslową z dnia 25. stycznia 1850, nigdy przed zaczęciem targu, a jeżeli ten trwa ośm dni albo i dłużej nigdy przed drugą połową tego czasu, do przyjęcia przedstawionemi być nie mogą, o. przedstawienie art. 18.

Wszakże obowiązkiem jest okaziciela weksłu na czas pewny po okazaniu brzmiącego, przedstawić go do przyjęcia w czasie w weksłu oznaczonym, albo w niedostatku tego w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, jako téż i ściśle zachowywać termin przedstawienia, jeżeli przez indossanta oznaczony został, (o. tamże art. 19) tudzież przedstawienie w terminie przez protest zatwierdzić, jeżeli przyjęcie takiego weksłu uzyskaném być nie mogło, albo przekazany odmówił datowania swego przyjęcia (art. 20) gdyż płatność weksłu na czas pewny po okazaniu brzmiącego od zamieszczenia téj daty, to jest od dnia okazania liczyć się ma.

Okaziciel weksłu przeniesionego wywodzi się z własności weksłu nieprzerwanym aż do niego dochodzącym szeregiem przeniesień, jeżeli na nich jako indossat jest wymieniony, o. wykonanie &c. art. 36.

Prawa jego jako indossata pod tą ostatnią nazwą są opisane; lecz on może także innym sposobem z prawa do odebrania weksłu pierwotnego, egzemplarza weksłu do przyjęcia przesłanego, i do żądania wtoropisu weksłu się wywieść, jeżeli n. p. jest spadkobiercą indossata, jego pełnomocnikiem, albo zastępcą jego masy krydalczej lub jakiej osoby moralnej, korporacyi, spółki akcyonaryuszów &c. &c., o wielopismo weksłu art. 68, 72.

Nie może odmawiać ofiarowanej mu upłaty częściowej, a jeżeli spłaty weksłu w terminie nie zażąda, przyjmujący złożyć może w sądzie sumę wekslową na jego koszt i niebezpieczeństwo, o wykonanie &c. art. 38, 40.

Okaziciel weksłu przekazowego lub własnego, z powodu niewypłaty zaprotestowanego, winien o niewypłacie pisemnie zawiadomić swego bezpośredniego poprzednika (zwrotne posz. art. 45) i może skargę wekslową wytoczyć przeciw wszystkim wekslowo zobowiązanym albo tylko przeciw kilku z nich lub przeciw jednemu, nie tracąc przez to prawa poszukiwania na tych, przeciw którym nie wystąpił. Nie jest również obowiązany do trzymania się kolej przeniesień (indossamentów); o posz. zwrotne art. 49.

Prawo zwrotnego poszukiwania służące okazicielowi który z powodu niewypłaty założył protest, ogranicza się: 1. do summy wekslem objętej z procentem 6 od sta licząc od dnia płatności, 2. do kosztów protestu i innych wydatków, 3. do prowizyi $\frac{1}{3}$ od sta, procentu od kapitału, o. tamże art. 50.

Od tego nie wyłączają się jednak w razie zwrotnego poszukiwania na miejsce zagraniczne, wyższe tam dopuszczalne zasady obliczenia (o. tamże art. 52) i wolno jest okazicielowi jako zwrotnie poszukującemu, ciągnąć na zwrotnie obowiązane go weksel zwrotny (Rückwechſel) do wysokości należności swojej, jako i żądać zwrotu należytości streczycieli (meklerów) za pośredniczenie w wystawieniu weksłu zwrotnego, tudzież opłaty stępla jakaby wypadła, o. tamże art. 53.

W przekazach na wypadek (Notth-Wechſſen) albo przyjęciach przez wyłączenie, brzmiących na miejsce wypłaty, okaziciel najpóźniej drugiego dnia powszedniego po terminie wypłaty, weksel do wypłaty przedstawić winien; o. wyłączenie art. 62.

W prawa okaziciela wstępuje płaćący przez wyłączenie, przez samą wypłatę, o. tamże art. 63.

Okaziciel wtoropisu na którym zapisano, u kogo znajduje się egzemplarz przesłany do przyjęcia, nie może zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia w razie nieprzyjęcia, a wypłaty w razie niewypłaty, aż gdy protestem stwierdzi:

1. że egzemplarz przesłany do przyjęcia nie został mu wydany przez tego u kogo był w zachowaniu;
2. że i na wtoropis przyjęcia lub wypłaty otrzymać nie można było, o. wielopismo weksłu art. 69

Taki sam protest i zwrotne poszukiwanie okazicielowi przysłuży, jeżeli mu jako do odebrania uprawnionemu posiadaczowi kopij, pierwotne indossamenta zawierającej, pierwopis weksłu przez zachowawcę wydany nie został, o. tamże art. 72.

Okaziciel w ten czas tylko umorzenia zaginionego weksłu żądać może jeżeli się z własności weksłu wywiedzie, gdyż w przeciwnym razie inny okaziciel weksłu okazać się i w sądzie go złożyć może, o. zaginione weksle art. 73.

Jako udowodniony właściciel weksłu przekazowego lub własnego, może okaziciel tylko w ten czas do wydania go być zmuszonym, jeżeli go w złej wierze nabył, lub w tém nabyciu grubiej dopuścił się opieszałości, o. tamże art. 74.

Powództwo okaziciela art. 49 jako wierzyciela wekslowego, art. 81, 83, o. postępowanie § 4.

Okaziciel nie jest obowiązany dozwolić przyjęcia przez wyręczenie, osobie na weksłu w przekazie na wypadek nie wymienionej, (o. wyręczenie art. 57) jednak częściowej upłaty nawet i w ten czas odmawiać nie może, chociażby przyjęcie nastąpiło na całą sumę wekslem objętą; (o. wykonanie art. 38) tylko wypada mu dla zachowania prawa zwrotnego poszukiwania założyć protest względem reszty niewypłaconej, jeżeli od tego protestu przez zastrzeżenie w artykule 42 wymienione, uwolnionym nie został.

Kiedy okaziciel utracą prawo poszukiwania wekslowego, o. prawo poszukiwania.

Utrata prawa zwrotnego poszukiwania odnosi się do słowa „poszukiwanie zwrotne“.

Opiekunowie odpowiadają osobiście za oświadczenia wekslowe, które wydali bez, albo z przekroczeniem pełnomocnictwa, o. niedostateczne podpisy, art. 95.

Opieszałość o. zaginione weksle art. 74.

Oryginał o. pierwopis weksłu, indossamentu.

Orzeczenie (decyzja) staje się prawomocne, jeżeli od niego w przeciągu 3 dni nie apelowano. Równie i po zaszłej prawomocności winno być wykonanem w przeciągu 5 dni od dnia doręczenia, o. postępowanie § 12 b.

Osoby jurydyczne, moralne, jako to Korporacje, towarzystwa, komuny, spółki akcyonaryuszów, przeciw ich zastępcom wydającym w ich imieniu oświadczenia wekslowe, areszt wekslowy nie jest dopuszczalnym; równie i przeciw wszystkim tym osobom, które według właściwych w szczególnych krajach koronnych istniejących praw, przymusowi osobistemu nie ulegają, o. zdolność do działań wekslowych art. 2 Nro 2, 3 o. areszt.

Podpisy osób niezdolnych do działań wekslowych nie mają żadnego wpływu na odpowiedzialność innych wekslowo zobowiązanych, o. tamże art. 3.

Nazwisko wystawcy, osoby której płacić należy, i osoby która wypłacać ma, winno być wymienione w każdym wekslu, o. wymogi art. 4 Nro 3, 5 i 7, art. 96, Nro 3, 5.

Równie winno być wymienione nazwisko czyli firma osoby, dla której, i osoby przeciw której protest się zakłada, w samymże proteście (o. protest art. 88) i tylko jeden dokument protestu jest potrzebny chociażby czynność wekslowa od więcej osób zażądana była, o. tamże art. 89.

Jeżeli zaś skarga wekslowa przeciw więcej osobom

się wytacza, natenczas winien być doręczony zupełny egzemplarz skargi z załącznikami każdemu zaskarżonemu, gdyż bez tego doręczenia, skarga względem osób jej nie ctrzymujących bezskuteczną by była, o. postępowanie § 6.

W ogólności należą osoby biorące udział w sprawach wekslowych, do klasy *uprawnionych i obowiązanych*, a jako takie, są albo *wierzycielami* lub też *dłużnikami wekslowemi*, w dalszym zaś rozwoju wynikających z obrotu wekslowego czynności, albo *zwrotnie poszukującemi* lub też *zwrotnie obowiązkanemi*.

Gdy jednak w rzeczach wekslowych także i takie zachodzą czynności, w skutek których weksel nie tylko jako przekazanie pieniężne do wypłaty przechodzi, lecz szczególnie przez przeniesienie jako papier kredytowy i pieniądz kupiecki w obieg puszczany bywa, przeto w ustawie wekslowej okazuje się tyle nazwisk tych osób, ile czynności też osoby w powyższym celu na swoją lub na korzyść drugich z jednym i tym samym wekslem przedsiębiorą.

Dla tego każdy weksel przekazowy ma najpierw *swego wystawcę, biorącego weksel, (remittenta) i przekazanego*, a każdy weksel własny zawiera nazwisko *wystawcy* któren razem i *wypłatnikiem* jest zamiast *przekazanego*, tudzież *remittenta* jako *wierzyciela wekslowego*.

Wystawca (Trassant), może na wekslach przekazowych na własne zlecenie, samego się wymienić jako remittenta, a w wekslach przekazanych na siebie, samego siebie podać za *przekazanego* (trassata). Przy

wyręczeniu uważa się *wystawca* za *wyręczonego*, (*honorata*) jeżeli *przyjmujący* przez *wyręczenie* w swoim przyjęciu nie wyraził, na czyją rzecz *weksel* przyjął, a z *weksłów* umiejscowionych własnych obowiązany jest do wypłaty, jeżeli nikt inny w umiejscowieniu wskazany niebył.

Przekazany staje się dłużnikiem *wekslowym* przez przyjęcie, przez które jedynie zobowiązać się może; on także i w *przekazowych* *wekslach* zastąpić winien *wskazanego* w *umiejscowieniu* to jest zapłacić, jeżeli tenże w takim *wekslu* umiejscowionym wyraźnie wymienionym nie był, art. 4, 96, 6, 59, 99, 24.

Przez indossament, przeniesienie, przechodzi *weksel* z rąk *remittenta*, któren jest pierwszym *indossantem* (art. 36) do rąk *indossata*. Jeżeli *wystawca* *przeniesienia* *weksłu* (art. 9) nie zabronił, natenczas i on, tak jak *remittent* i każdy późniejszy *indossant* może być jako *indossat* wymieniony. Ostatni zaś jest uprawnionym, i wierzycielem *wekslowym*, oraz *okazicielem* *weksłu*, lecz znowu staje się obowiązany i dłużnikiem *wekslowym*, jeżeli *weksel* dalej przenosi, zaś i odpowiada z swego *indossamentu* jako z nowego *weksłu*, za jego bezpieczeństwo (art. 9, 10, 14.).

Nakoniec *indossatowi* przez *zastępstwo* (*procura*) nadane są prawa pełnomocnika, któren *weksłu* inaczej jak znowu przez *zastępstwo* przenieść nie może art. 17.

Przedstawienie do przyjęcia okazuje się jako obowiązek w *wekslach* brzmiących na czas po okazaniu oznaczony. *Okaziciel* *weksłu* takiego *przekazowego*,

ma go *przekazanemu*, a własnego, *wystawcy* przedstawić. *Prosty posiadacz* weksłu ma także prawo przedstawienia go do przyjęcia, a *indossant* może na wyżej wspomnianym weksłu zakreślić czas na przedstawienie w swoim przeniesieniu. W mowie wekslowej nazywa się uprawniony do przedstawienia okaziciel *presentant* a ten komu się weksel przedstawia, *prezentat* (art. 18, 19, 98 Nro 3).

Przyjęcie (akceptacyę) podpisuje *przekazany*, z którego powodu *przyjmującym (akceptantem)* nazywa się, i *wskazany w umiejscowieniu (domicyliat)*, którego przekazany zastępuje, jeżeli w umiejscowionym weksłu nie został wymieniony.

Przytém okazuje się także *okaziciel, indossat, właściciel* albo *posiadacz weksłu*, który przyjęcia do dalszego urzeczywistnienia weksłu domagać się może, jednak utracą prawo zwrotnego poszukiwania na wystawcy i indossantach, jeżeliby przedstawienia umiejscowionego weksłu do przyjęcia, przez wystawcę przepisane, zaniedbał (art. 21—24, 43).

Jeżeli przyjęcie wcale nie, albo tylko warunkowo, lub też na mniejszą sumę nastąpiło, natenczas żąda *remittent* i każdy *indossat* jako *wierzyciel wekslowy i zwrotnie poszukujący*, zabezpieczenia od indossantów i wystawcy, i w ten czas zowie się w zwykłej mowie wekslowej *regredientem*. Indossanci i wystawca, którzy jako *zwrotnie obowiązani* bezpieczeństwo dać mają, zowią się także *regressatami, i zabezpieczającymi (Besteller)* jeżeli bezpieczeństwo rzeczywiście zapewnili.

Nakoniec także i *następcy* zabezpieczającego dalsi

indossanci, indossaty mają być uważani jako *zwrotnie poszukujący*, jeżeli przeciw niemu zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia wykonali (art. 25—27).

Przy *zwrotném poszukiwaniu* z powodu *niepewnej wypłatności przyjmującego*, zachodzą: *przyjmujący*, *tudzież właściciel, okaziciel, posiadacz weksłu* i każdy *indossat* jako taki; ci mogą żądać zabezpieczenia od *ich poprzedników* i od *przyjmującego*. Z własnych weksłów spada *zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia* z powodu *niepewnej wypłatności przyjmującego*, na *wystawcę* (art. 29 i 98 Nro 4).

Wykonania zobowiązania wekslowego żąda *remittent* na dniu wypłaty, a z weksłu przeniesionego każdy *okaziciel*, co się według artykułu 36 z własności weksłu wywiedzie (o *okaziciel* art. 68, 72.). Proste posiadanie weksłu do tego nie jest dostateczném. *Okaziciel, właściciel, indossat* czyli *remittent* są *wierzycielami wekslowemi*, *przyjmujący* czyli *przekazany, wystawca* i *indossanci*, o tyle są *dłużnikami wekslowemi*, o ile od nich wszystkich albo od którego z nich wykonanie zobowiązania wekslowego według artykułu 49 żądane, i przez skargę wekslową uzasadnione bywa (art. 30—40, 84). Do *dłużników wekslowych* należy także *poręczyciel* któren weksel albo *indossament per aval* wspólnie podpisał (art. 84).

Po *nieuzyskanėj wypłacie* następuje *zwrotne poszukiwanie z powodu niewypłaty* ze strony *okaziciela, właściciela, indossata, indossata przez zastępstwo* czyli *pełnomocnika* jako *zwrotnie poszukujących*, na *indossantach, wystawcy, przekazanym* jako *przyjmującym*,

tudzież z weksłów umiejscowionych na *wskazanym w umiejscowieniu* albo w niedostatku tegoż na *przekazanym* w wekslu przekazowym, lub na *wystawcy* własnego wekslu, jako *wekslowo zobowiązanych, dłużnikach wekslowych*, azatém także i *zwrotnie obowiązanych*. *Zwrotnie poszukujący* winni są zawiadomić swych bezpośrednich *poprzedników* o niewypłacie wekslu, a gdy przesyłają pismo o tém wzmiankujące *zwrotnie obowiązanych*, nazywają się *adressantami*, a *zawiadomieni poprzednicy adressatami* (art. 41 — 55) o także weksel zwrotny.

Przy wyřczeniu najpierwéj żąda się przyjęcia wekslu przekazowego, od *przekazanego na wypadek* w miejscu wypłaty zamieszkałego (*Notth-Adresse*). *Przyjmujący przez wyřczenie*, uwalniający obowiązanych przez wyřczające przyjęcie, winien zawiadomić *wyřzonego (honorata)* o wyřczeniu, i nazywa się tak jako i *płacący przez wyřczenie, wyřczyciel (intervenient)*. Z przyjęcia przez wyřczenie może być *zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia przez wyřzonego* i jego *poprzedników*, ale nigdy *przez okaziciela* i *następców wyřzonego* przewidzione. *Wyřczyciel* wstępuje przez wyřczającą wypłatę w prawa *okaziciela* przeciw *wyřczonemu* jego *poprzednikom* i *przyjmującemu*, art. 56—65.

Do rozmnożenia czyli *wielopisma wekslu* obowiązany jest *wystawca*, jeżeli te żądane bywa przez *remittenta* lub téż *indossata*. Na kopijach wekslu okazują się *indossanci* z ich *indossamentami*, i ci z *poprzednikami indossata* i *przyjmującego* stają się obo-

wiązani za przyjęcie lub przeniesienie więcej egzemplarzy tego samego weksłu. Także i *zachowca* egzemplarza do przyjęcia przesłanego jest obowiązany wydać go wykazującemu się według art. 36 lub też w inny sposób *posiadaczowi*, *właścicielowi* albo *pełnomocnikowi*; równie ma *zachowca* wydać pierwopis weksłu *posiadaczowi* kopij weksłu, jeden lub też więcej pierwotnych indossamentów zawierając art. 66—72.

Przy *umorzeniu zaginionych weksłów*, na weksłach *falszowych lub zfałszowanych* i na *takichże indossamentach*, w *przedawnieniu weksłu* i w rozdziale o *miejscu i czasie do czynności w rzeczy wekslowej zachodzących*, te same osoby wchodzą jako udział w tych czynnościach mające, i tylko z przepisów o powództwie wierzyciela wekslowego wykrywa się stosunek między *powodem* a *zaskarżonym*, przez postępowanie w sprawach wekslowych bliżej oznaczony, jako i odpowiedzialność *wystawcy* i *przyjmującego*, którzyby się szkodą *okaziciela* po zupełném ustaniu ich obowiązków wekslowych *zbogacili* (art. 83) a w ustępie XV o *prawodawstwie zagraniczném* wyłuszczonej został stosunek *cudzoziemców* do *krajowców*, i *krajowców* między sobą względem weksłów za granicą wystawionych a w kraju tutejszym płaconych.

Protest zakłada się przez *powoda (skarżącego)*, przed *notaryuszem* lub *urzędnikiem sądowym*. Zakładający protest zowie się także *protestant*, a *zaskarżony protestat*. *Protokolista* i *świadkowie* nie są przy tém potrzebni.

Nakoniec należą do spraw wekslowych wymienieni

w ustępie XVIII o podpisach niedostatecznych *pełnomocnicy, opiekunowie i zastępcy*, o ile ci w imieniu swoich mocodawców, albo powierzonych swęj opiece osób, wekslowe oświadczenia wystawiają i za nie odpowiadają.

Za główną jednak zasadę służyć ma, że wszystkie te osoby tylko wtenczas jako uprawnione i obowiązane uważanemi być mogą, jeżeli są zdolnemi do działań wekslowych, o. zdolność do działań wekslowych.

Według tego wykładu rzeczy, może się stać *remittent, indossat, wyręczyciel, pełnomocnik*, nakoniec także i *wystawca* weksłu, *przekazany i przyjmujący jako indossat, okazicielem weksłu, remittent* czyli biorący weksel, *indossat, wyręczyciel* albo *spadkobierca której z tych osób, właścicielem weksłu*; — przeciwnie *właściciel weksłu* nie zawsze może być jego *okazicielem* lub *posiadaczem*, gdy *posiadacz* jest albo *okazicielem* lub też *właścicielem*, a znowu *okaziciel* może, nie samym *zachowawcą weksłu*, bez własności *remittenta, indossata, wyręczyciela i pełnomocnika* być, lecz także i nabyć go w drodze zakładu, mocą wyroku sądowego, lub wziąć jako zastaw. Jakkolwiek te stosunki z obrotu wekslowego najrozmaicięj się wykształcić mogą, zawsze jednak oznaczenie ich, dla pojęcia prawnego, ogólnym jakim wyrazem objęte być musi, którym i położenie w jakim się te osoby z różnych powodów znajdują dokładnięj się określa. Dla tego użyto w ustawie wekslowęj wyrazów ogólnych *okaziciela, właściciela, posiadacza*, z uwzględnieniem różnicy w znaczeniu tych osób z różnych

ich stosunków pochodzącą, tam, gdzie też wyrazy dla stosunków tych osób jako *dłużników i wierzycieli wekslowych*, tudzież jako *zwrotnie poszukujących i obowiązanych*, razem tak do jednej jako i do więcej osób tego samego znaczenia i stosunku, w którychby w skutek obrotu jednego i tego samego weksłu przechodziły, zastosowane być mogą. Dla tego też użyto także wyrazów ogólnych *dłużników i wierzycieli wekslowych*, tudzież *zwrotnie poszukujących i zwrotnie obowiązanych* tam, gdzie więcej osób naraz niemi stać się mogą, i tak nazwanemi być muszą.

Osoby wojskowe, ob. wojskowi.

Oświadczenie wekslowe niema mocy wekslowej z pisma któremu brakuje jednego z głównych wymogów weksłu, ob. wymogi Art. 7.

Za oświadczenia wekslowe zastępców osób moralnych, korporacyi i osób niezdolnych do działań wekslowych, areszt wekslowy tych zastępców nie jest dopuszczalny, ob. zdolność Art. 2.

Każde na weksłu napisane i przez przekazanego podpisane oświadczenie uchodzi za przyjęcie bezwarunkowe, jeżeli wyraźnie zastrzeżone w niemi nie jest że przekazany albo wcale nie, albo tylko z pewnemi ograniczeniami przyjmuje, ob. przyjęcie Art. 21.

Jaką moc wekslową oświadczenia wekslowe za granicą mają, ob. prawodawstwo zagraniczne Art. 84, 85.

Oświadczenia wekslowe niedostatecznemi podpisami opatrzone, winny być sądownie uwierzytelnione, Art. 94.

Za oświadczenia wekslowe wystawione bez, lub

z przekroczeniem pełnomocnictwa, odpowiada wystawca osobiście, ob. niedostateczne podpisy Art. 95.

Pełnomocnik zdolnym jest do działań wekslowych, ob. zdolność Art. 2 Nr. 2.

Mocodawca odpowiada swoim majątkiem i swoją osobą za wszystko do czego się jego zastępca przez oświadczenie wekslowe zobowiąże, o ile do takiego oświadczenia upoważnionym jest przez dane mu pełnomocnictwo.

Pełnomocnictwo, procura, winno być prawomocne, i w tym celu stwierdzone przez sąd wekslowy i w dzienniku sądowym zapisane, a mocodawcy (mandant) wypada o tém zawiadomić przez okólnik wszystkie firmy w miejscu sprawowania przez niego interesów, a szczególnie firmy nie będące w miejscu jego zamieszkania z którymi w związkach się znajduje.

Kto podpisze oświadczenie wekslowe jako pełnomocnik innego, nie mając do tego pełnomocnictwa, odpowiada osobiście w ten sam sposób jakby mocodawca sam odpowiadał, gdyby mu tego umocowania udzielił, ob. niedostateczne podpisy art. 95.

O ile proste posiadanie weksłu zastępuje pełnomocnictwo, ob. posiadanie Art. 18 i 29, i pełnomocnictwo.

Przeciw nieprawemu pełnomocnikowi może być przewidziany przymus osobisty, gdy ten względem prawnego pełnomocnika miejsca mieć nie może, ob. zdolność etc. Art. 2 Nr. 2 i Art. 95.

Pełnomocnictwo wyraża się w indossamencie dodatkiem „do odebrania“ „dla zastępstwa“ (procura),

lub innym oznaczającym moc działania za innego, i nie przenosi własności weksłu, tylko upoważnia indossata do czynności w zwykłych sprawach wekslowych i do dalszego indossamentu przez zastępstwo, Art. 17.

Proste posiadanie weksłu zastępuje miejsce pełnomocnictwa do przedstawienia weksłu do przyjęcia, i do założenia protestu z powodu nieprzyjęcia (ob. przedstawienie Art. 18), tudzież do żądania zabezpieczenia z powodu nieprzyjęcia od indossantów i wystawcy, a po przyjęciu, od niepewnego przyjmującego (akceptanta), ob. zwrotne poszukiwanie Art. 26 i 29.

Odpowiedzialność wystawcy oświadczenia wekslowego bez pełnomocnictwa lub z przekroczeniem onego, ob. pełnomocnik Art. 95.

Peszt. Dla łatwiejszego zadosyć uczynienia potrzebom stron w sprawach wekslowych co do spieszniejszego postępowania przy sporządzaniu protestów, ministerstwo sprawiedliwości uznało za potrzebne dozwolić aż do dalszego rozporządzenia, ażeby notaryusze w Peszcie już ustanowieni, protesta wekslowe także i w Budzie sporządzali. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20. grudnia 1853 w dzienniku praw części XC. Nro 268.

Pieczczęć urzędowa winna być umieszczona na protestie obok podpisu notaryusza albo urzędnika sądowego, o. protest art. 88 Nro 6.

Pierwopis indossamentu, zamieszczony na kopij wekslowej tak obowiązuje indossanta, jakby się na pierwopisie weksłu znajdował, o. wielopismo weksłu art. 71.

Pierwopis (oryginał) weksłu. Na kopij weksłu ma być wzmiankowane u kogo się znajduje przesłany do przyjęcia pierwopis weksłu, o. tamże art. 70.

Zachowujący pierwopis weksłu obowiązany jest wydać go posiadaczowi kopij jednym lub więcej pierwotnymi indossamentami opatrzonéj, o ile się ten z prawa do odebrania jako indossat lub innym sposobem wywiedzie, o. tamże art. 72 tudzież okaziciel przy art. 68, 72.

Pierwopis weksłu ma być do skargi wekslowéj załączony, o. postępowanie § 5.

Plac wekslowy, o. dni kasowe, dni wypłaty.

Płacący przez wyřczenie (Ehrenzähler) wstępuje przez wypłatę w prawa okaziciela (art. 50 i 52) przeciw wyřczonemu (honoratowi) jego poprzednikom i przyjmującemu. Jemu należy wydać weksel z protestem niewypłaty za zwrotem kosztów, o. wyřczenie art. 63.

Pierwszeństwo płacącego przez wyřczenie przed innemi, należy temu, przez którego wypłatę najwięcej wekslowo zobowiązanych uwolnionemi zostają; kiedy jemu nie służy zwrotne poszukiwanie na indossantach przez niego nie uwolnionych, o. tamże art. 64.

Płacący przez wyřczenie winien jest przyjmującemu przez wyřczenie, którego do wypłaty nie dopuścił, zapłacić prowizję $\frac{1}{3}$ od sta, o tamże art. 65.

Płatność weksłu; o. czas.

Płatny weksel; płatnym staje się na terminie wypłaty; o. czas.

Poczta. Okaziciel weksłu przekazowego lub wła-

snego z powodu niewypłaty zaprotestowanego, wien zawiadomienie pisemne, o niewypłacie weksłu przesłać na pocztę swemu bezpośredniemu poprzodnikowi (o. posz. zwrotne art. 45). Przyjmujący przez wyłączenie tym samym sposobem wyłączonego o nastąpióném wyłączeniu (interwencyi) zawiadomić ma, o. wyłączenie art. 58 o. wykazanie.

Do terminu trzydniowego odezwy przeciwnój nakazowi wypłaty summy wekslowój, nie doliczają się dnie, w przeciągu których ta odezwa pocztę przebywała, o. postępowanie § 7.

Względem sposobu wystawiania rewersu pocztowego w okolicznościach protestów wekslowych, ministerstwo handlu przemysłu i robót publicznych rozporządzeniem z dnia 25. sierpnia 1850 postanowiło co następuje:

Zgodnie z §§ 45 i 46 ustawy wekslowój z dnia 25 stycznia 1850 nakazuje się wszystkim pocztowym władzom i urzędóm, ażeby przy odbieraniu rekomendowanych listów w okolicznościach protestów wekslowych, które zawsze na adressie jako takie wymienione być mają, — tak na rewersie oddawczym jako i zwrotnym, (gdyby ten zażądany był) zupełną firmę czyli imie i nazwisko adressata (zawiadomionego) tak, jak brzmi adress listu, tudzież na odwrotnej stronie rewersu oddawczego, zupełną firmę czyli imie i nazwisko list oddającego wypisywali. Oddawca zaś takiego listu ma być wezwany, ażeby stósownie do § 15 ustawy pocztowej, na stronie zapieczetowania listu rekomendowanego całkowite swoje na-

zwisko czyli firmę zamieścić. W dzienniku praw części CXVI Nro 337.

Pocztowe świadectwo o. wykazanie art. 46.

Pocztowi pisarze (Postexpeditoren) egzaminowani nie należą do klasy urzędników i nie są uwolnieni od aresztu za długi wekslowe. Dekret nadworny z dnia 24. stycznia 1835 do l. 3694.

Po dacie zowią się weksle, których płatność oznaczona jest na pewny czas po wystawieniu; o. wymogi wekslu art. 4. Nro 4 art. 96 Nro 4.

Takie weksle zowią się także weksle dzienne albo datoweksle, także téż i weksle a dato, o ile płatność ich brzmi na pewną liczbę dni, tygodni albo i miesięcy po dniu wystawy. Przy oznaczeniu terminu nie dolicza się dzień, w którym weksel został wystawiony, o. wykonanie &c. art. 32.

Podpisy wystawcy, przyjmującego i indossanta muszą być własnoręczne. Podpisy osób nie zdolnych do działań wekslowych nie mają żadnego wpływu na odpowiedzialność innych wekslowo zobowiązanych; o. zdolność &c. art. 3.

Podpis wystawcy należy do głównych wymogów wekslu (art. 4 i 96 Nro 5) musi także i przez przyjmującego na wekslu być zamieszczony (art. 24). Pierwszy indossament ma być przez biorącego weksel, (remittenta) a każdy późniejszy indossament przez indossanta podpisany (art. 36). Te osoby mogą się także i przy podpisach dać zastąpić przez pełnomocników (prokurystów) art. 17 i 95.

Przy więcéj egzemplarzach wekslu odpowiedzialni

są indossant i przyjmujący za takie podpisy, które się znajdują na egzemplarzach przy wypłacie niezwróconych; o. wielopismo weksłu Art. 67 i 72.

Prawdziwe podpisy zachowują moc wekslową także i na fałszywych lub zfałszowanych wekslach, przyjęciach, lub indossamentach, ob. fałszywe weksle Art. 75, 76. Obowiązek wekslowy ciąży na każdym co weksel, kopiją weksłu, przyjęcie albo indossament, nawet tylko jako poręczyciel podpisał. Art. 84 powodztwo etc.

O ile podpisy uwierzytelnione być winny; ob. pod słowem następującem.

Podpisy niedostateczne XVIII ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 94. Oświadczenia wekslowe zamiast podpisu krzyżami lub inaczéj podznaczone mają moc wekslową tylko w razie uwierzytelnienia podznaczeń sądownie lub notaryalnie.

Art. 95. Kto nie mając do tego pełnomocnictwa podpisuje się na oświadczeniu wekslowém jako pełnomocnik drugiego, odpowiada osobiście, tak samo jakby odpowiadał mniemany mocodawca, gdyby pełnomocnictwo był udzielił.

To samo stosuje się do opiekunów i innych zastępców wystawiających wekslowe oświadczenia z przekroczeniem swej władzy.“

Te postanowienia obowiązują także mających udział w czynnościach z własnych weksłów Art. 98 Nr. 10.

Że podpisy osób, nie mogących albo wcale, albo z zupełnym skutkiem zaciągać zobowiązań wekslowych,

nie mają żadnego wpływu na odpowiedzialność innych wekslowo zobowiązanych, to już pod słowem „podpisy“ Art. 3 wyrażone zostało.

Z niedostatecznego weksłu, któremu schodzi na jakim z istotnych wymogów (Art. 4), żadna odpowiedzialność wekslowa nie wynika, ob. wymogi etc. Art. 7.

Do niedostatecznych podpisów należy także pismo hebrajskie czyli tak nazwane żydowskie, którémby oświadczenia wekslowe podpisane lub całkiem zapisane były, dlatego te także uwierzytelnione być mają, ob. Żydzi. Dekret nadworny z dnia 20 grudnia 1842 do L. 5211 i z dnia 4 marca 1846 do L. 7135.

Policyjna władza ma wynaleść miejsce sprawowania interesów lub też zamieszkanie osoby do czynności wekslowych wezwanój, a niemożność tego wynalezienia poświadczyć na żądanie notaryusza lub urzędnika sądowego, ob. miejsce i czas etc. Art. 91.

Poprzednicy; od nich może biorący weksel i każdy indossat z powodu nieprzyjęcia weksłu żądać zabezpieczenia (Art. 26), równie jak i z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego, ob. zwrotne poszukiwanie Art. 29.

Każden okaziciel weksłu ma swego bezpośredniego poprzednika o niewypłacie weksłu pisemnie zawiadomić; a do tego samego postępowania obowiązany jest zawiadomiony poprzednik względem swego bezpośredniego poprzednika, ob. tamże Art. 45.

Przy tém jednak zawiadomieniu nie uwzględnia, czyli raczej pomija się tego poprzednika, który

zbył weksel bez oznaczenia miejsca, obacz tamże Art. 47.

Poprzednikom wyřęzonego (honorata) służy zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia, jeżeli weksel zostanie przyjęty przez przekazanego na wypadek lub innego wyřęzyciela, ob. wyřęczenie Art. 61.

Płacący przez wyřęczenie nabywa praw okaziciela przeciw poprzednikom wyřęzonego, ob. tamże 63.

Od poprzednika może kaŹden indossat Źądać powtórzenia wcześniejszych indossamentów na wtoropisie weksłu, ob. wielopismo weksłu Art. 66.

Przeciw poprzednikom przedawnia się prawo zwrotnego poszukiwania w terminach artykułami 78 i 79 ustawy wekslowej oznaczonych, ob. przedawnienie.

Poręka (Aval, Bürgschaft) jest przystąpieniem do zobowiązania się drugiego, i obowiązuje wekslowo, jeżeli weksel przez dającego porękę, jako poręczyciela, per aval, podpisany został. Poręczyciel wekslowy odpowiada solidarnie za tego, za którego jako poręczyciel wstąpił w związek wekslowy, a jego obowiązek wszystko obejmuje, czego okaziciel weksłu z powodu niedopełnienia obowiązku wekslowego Źądać może, ob. powoŹdztwo wierzyciela wekslowego Art. 81 i poręczyciel

Oświadczenie poręki dane na piśmie, któremu zbywa na jednym z głównych wymogów weksłu, niema mocy wekslowej, ob. wymogi Art. 7.

Poręczyciel przystępuje do zobowiązania wekslowego innej osoby, ta jednak osoba za którą ręczy, nie jest zwolnioną z obowiązku przez swoje oświad-

czenie wekslowe zaciągniętego. Poręczyciel zastępujący niepłacącego dłużnika wekslowego, ma według §§. 1358, 1422 i 1423 kodeksu cywilnego prawo żądania zwrotu od tego dłużnika, i może na nim te same przewieść poszukiwanie któreby przysłużyło okazicielowi weksłu, jeżeli od tegoż każe sobie wydać protest niewypłaty i skargę wekslową.

Przeciw poręczycielowi zachodzi przedawnienie w tych samych terminach jakie są artykułami 77, 78, 79 i 100 względem osób przepisane, za które ręczy.

Gdy poręczyciel według art. 81 ust. weks. solidarnie odpowiada za te osoby dla których wstąpił w związek wekslowy, przeto jemu także przysługują wszystkie prawne postanowienia względem uwolnienia wekslowo zobowiązanych od ich powinności, które pod słowami „prawo poszukiwania“ „odpowiedzialność“ i „zaniedbanie“ dokładniej są wyjaśnione.

Poręczyciele wekslowi w ogólności podlegają sądowi głównego dłużnika, i wraz z nim tą samą skargą zapozwanymi być mogą, ob. postępowanie §. 4.

Posiadacz czyli okaziciel weksłu przeniesionego (indossowanego) wywodzi się z własności weksłu nieprzerwanym, i aż do niego dochodzącym szeregiem indossamentów, ob. wykonanie etc. Art. 36.

Posiadaczowi kopij, jeden lub więcej pierwotnych indossamentów (przeniesień) zawierającej, ma zachowujący pierwopis weksłu, wydać go, jeżeli się

pierwszy jako indossat lub innym sposobem z prawa do odebrania wywiedzie, ob. wielopismo Art. 72.

Posiadacz zaś weksłu przekazowego lub własnego, prawo swoje wedle Art. 36 wykazujący, wtenczas tylko do wydania go zmuszonym być może, jeżeli nabył weksel w złej wierze, lub przy tém nabyciu grubiej dopuścił się opieszałości, ob. zaginione weksle Art. 74.

Posiadanie; samo posiadanie weksłu nadaje moc przedstawienia go do przyjęcia i zaprotestowania nieprzyjęcia (ob. przedstawienie Art. 18), tudzież zastępuje miejsce pełnomocnictwa do żądania w razie niepewnej wypłatności przyjmującego, zabezpieczenia od przyjmującego, a gdyby danemu nie było, do założenia protestu, ob. poszukiwanie zwrotne Art. 29.

Posiadanie protestu nieprzyjęcia daje biorącemu weksel i każdemu indossatowi moc żądania od wystawcy i innych swoich poprzedników zabezpieczenia i wytaczania skargi w drodze processu wekslowego. Ob. tamże Art. 26.

Postępowanie krydalne ob. konkurs.

Postępowanie w sprawach wekslowych.

Aby postępowanie w sprawach wekslowych ile możności upojedynczyć i przyspieszyć, raczył Najjaśniejszy Pan, na wniosek ministra sprawiedliwości i za doradą rady ministrów, najwyższém postanowieniem z dnia 25 stycznia 1850 przepisy tymczasowe zatwierdzić, a to ze względu na szczególne stosunki obywatelskie, handlowe i prawne pojedynczych krajów

koronnych, tak jako i na istniejące w nich prawodawstwo cywilne, — 1) pod dniem 25 stycznia 1850 w dzienniku praw państwa części XXIII Nr. 52 dla tych krajów koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego i pogranicza wojskowego;

2) pod dniem 25 stycznia 1850 r. w d. p. p. części XXIII Nr. 53 dla Węgier, Kroacyi, Sławonii, Województwa Serbskiego i Banatu Temeskiego.

3) pod dniem 31 marca 1850 r. w d. p. p. części XXXVII Nr. 125 dla królestwa Lombardzko-Weneckiego, i

4) pod dniem 1 września 1852 w skutek najwyższej uchwały z dnia 29 sierpnia 1852 r. w d. p. p. Części LV Nr. 176 dla sądów wojskowych w pograniczu wojskowém i oprócz niego.

Rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3 maja 1852 w d. p. p. Części XXX Nr. 104 nakazano przy zaprowadzeniu prowizorycznej ustawy postępowania w processach cywilnych w księstwie Siedmiogrodzkiém, trzymać się postępowania w sprawach wekslowych dla krajów koronnych powszechną księgę ustaw cywilnych zachowujących, rozporządzeniem tegoż ministerstwa z dnia 25 stycznia 1850 Nr. 52 dziennika p. p. ogłoszonego, — z tym dodatkiem, że o ile postępowanie w sprawach wekslowych żadnych szczególnych przepisów nie zawiera, w księstwie Siedmiogrodzkiém także i w sporach wekslowych, do wyżej wspomnianej ustawy postępowania w procesach cywilnych zastosować się należy. Dlatego szczególnie oświad-

czono, że zachodzące w §. 12 postępowania wekslowego odniesienie się do niektórych postanowień najwyższej uchwały z dnia 18 października 1845 względem processu summarycznego w Siedmiogrodzie, żadnego więcej zastosowania nie znajduje, i że zamiast tych ostatnich, przepisy nowej ustawy processu cywilnego, z odmianami w postępowaniu wekslowém, a szczególnie w jego §. 12 zawartemi obowiązywać mają.

Art. XXXI tego rozporządzenia.

W artykule XIV rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 16 września 1852 w dzienniku p. p. części LIX Nr 190 nakazującego zaprowadzenie tymczasowej ustawy postępowania w processach cywilnych dla Węgier, Krocacy, Slawonii, województwa Serbii i banatu Temeskiego, zapowiedziano, że w sporach wekslowych, poczynszy od 1 stycznia 1853 także i w Węgrzech, Krocacy, Slawonii, województwie Serbii i banacie Temeskim, ogłoszone rozporządzeniem tegoż ministerstwa z dnia 25 stycznia 1850 Nr. 52 dziennika państwa, postępowanie w sprawach wekslowych wykonywane być winno jako i w innych krajach koronnych, i że przez to, rozporządzenie tegoż ministerstwa z dnia 25 stycznia 1850 Nr. 53 dziennika p. p. jako i druga część XV Artykułu prawa węgierskiego z roku 1840, tudzież odnoszące się do niego postanowienia VI artykułu prawa z roku 1844 zupełnie moc swą utracają.

O ile jednak postępowanie w sprawach wekslowych żadnych szczególnych przepisów nie zawiera, także i w sporach wekslowych wedle tego postępo-

wania w processach cywilnych, zachować się należy. Dla tego także i tu jak w księstwie Siedmiogrodzkiem szczególnie oświadczono, że zachodzące w §. 12 postępowania wekslowego odniesienia się do niektórych postanowień najwyższej uchwały z dnia 18 października 1845 względem summarycznego processu w wymienionych tu krajach koronnych, żadnego zastosowania nie znajduje, lecz że zamiast tego przepisy nowój ustawy processu cywilnego, z odmianami w postępowaniu wekslowém a mianowicie w §. 12 onegoż zawartemi, zachowują moc obowiązującą.

W skutek tych rozporządzeń istnieją względem postępowania w sprawach wekslowych wyżwspomniane trzy przepisy:

I. z dnia 25 stycznia 1850 Nr. 52 dla krajów koronnych zachowujących powszechną ustawę cywilną, tudzież dla Siedmiogrodu, dla Węgier, Kroacyi, Sławonii, województwa Serbii i banatu Temeskiego;

II z dnia 31 marca 1850 Nr. 125 dla królestwa Lombardzko-Weneckiego; 1

III z dnia 1 września 1852 Nr. 176 dla sądów wojskowych w pograniczu wojskowém i oprócz niego.

Przepisy te o ile się z sobą zgadzają razem zebrane, lub gdzie się od siebie różnią, osobno wzmiankowane, w następujący sposób przytaczają się:

§. 1.

„Skargi wekslowe bez względu czy z weksłów przekazowych lub własnych pochodzą, mają być wniesione

I.

do sądu krajowego miejsca wypłaty lub też miejsca zamieszkania, albo czasowego pobytu zaskarżonego, a jeżeli w siedzisku sądu krajowego znajduje się sąd krajowy, przez ten ostatni,

II.

albo do sądu wekslowego miejsca wypłaty, albo miejsca zamieszkania, lub czasowego pobytu zaskarżonego.

W prowincjach Medyolanu i Wenecyi łącznie właściwemi są sądy handlowe i wekslowe tych miast stołecznych, w innych zaś prowincjach trybunały prowincjonalne, stósownie do §. 9 Normy jurysdykcji w sprawach wekslowych z dnia 29 września 1819,

III.

albo do sądu wojkowego czyli magistratualnego, w innych sporach prawnych wedle osobistego znaczenia, i miejsca zamieszkania zaskarżonego, właściwego, albo do tego sądu wojkowego któremuby zaskarżony wedle osobistego znaczenia swego podlegał, gdyby na miejscu wypłaty stałe miał zamieszkanie.

§. 2.

tylko dla I.

W owych krajach koronnych, w których nowe urządzenie sądu jeszcze do skutku nie przyszło, skargi wekslowe albo przed sąd wekslowy miejsca wypłaty, lub miejsca zamieszkania, lub czasowego miejsca pobytu zaskarżonego, albo

przed sądy wedle powszechnych przepisów jurysdykcyjnych właściwe, jednakże, jeżeliby na miejscu gdzie sprawa prowadzoną być ma, znajdował się sąd wekslowy, tylko przed tenże wytoczone być winny.“

Późniejszymi przepisami, a mianowicie patentem cesarskim z dnia 20 listopada 1852 w dzienniku praw państwa części LXXIII Nr 251 LXXVI Nr 259 LXXVIII Nr 261 tudzież z dnia 16 lutego i 3 lipca 1853 w d. p. p. części XI Nr 30 i części XLI Nr 129 tak zakres działania sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, jako i właściwości tych sądów we wszystkich wynikających czynnościach bliżej oznaczone zostały.

W skutek tych przepisów wytoczone być mogą skargi wekslowe z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego w którym powyższy §. 1 patentem cesarskim z dnia 20 listopada 1852 utrzymany został,— w Dalmacyi i Siedmiogrodzie tylko przed sąd pierwszej instancji do wykonywania sądownictwa handlowego przeznaczony, w innych zaś krajach koronnych tylko przed sąd handlowy albo do wykonywania sądownictwa handlowego przeznaczony pierwszej instancji. Sądy wojskowe utrzymane zostały przy powyżej wzmiankowanej działalności. W Dalmacyi pozostawiono wyborowi powoda, w miejscach, gdzie się sąd do wykonywania sądownictwa handlowego nie znajduje, te skargi wnieść do téj pretury, która wedle ich osnowy za właściwy sąd służyć może.

§. 3 dla I a 2 dla II.

„Wojskowe osoby o należytości z weksłów, do właściwego sądu wojskowego pozywać należy.

§. 4 dla I a 3 dla II.

Do właściwego sądu miejsca wypłaty może okaziciel weksłu wszystkich dłużników wekslowych tą samą skargą zapozwać. Do innych sądów oprócz miejsca wypłaty, kilku dłużników wekslowych jedną skargą tylko wtenczas przyzwać można, jeżeli miejsce ich zamieszkania w okręgu tego sądu (dla II w tej samej prowincyi) leży.“

To postanowienie brzmi w §. 2 przepisu dla III wydanego, jak następuje.

„Do sądu wojskowego miejsca wypłaty mogą być zapozwani wszyscy dłużnicy sądownictwu wojskowemu podlegli, z tego samego weksłu, jedną skargą.

Do innych sądów wojskowych lub magistratualnych tylko ci wekslowo zobowiązani jedną skargą zapozwani być mogą, którzy tym sądom ze swego znaczenia i z miejsca zamieszkania podlegają.“

Co do poręczycieli wekslowych (Wechselbürgen) jednobrzmiące są §§. 5 dla I. 3 dla II i 2 dla III.

„Poręczyciele weksłowi w ogólności podlegają sądowi głównego dłużnika, i wraz z nim tą samą skargą zapozwanymi być mogą.

§. 3 dla III.

„Oprócz wzmiankowanego w §. 2 stosunku poręki mają być osoby wojskowe tylko przed właściwy sąd wojskowy zapożywane.

§. 4 dla III.

Rozprawy względem skarg wekslowych i orzeczenia w tój mierze mają być wykonane w magistratach gmin pogranicza wojskowego na sesjach do spraw sądowych przeznaczonych, z przyzwaniem dwóch ławników (assydentów) ze stanu kupieckiego, a w regimentach pogranicznych, tudzież w batalionie piechoty pogranicznej Titlu, przez komisyję sądową złożoną z dwóch audytorów i dwóch ławników ze stanu kupieckiego lub przemysłowego, pod naczelnictwem podpółkownika, lub innego w miejscu sztabu znajdującego się oficera sztabowego.

Gdyby w którym regimentcie dwóch audytorów nie było, miejsce zbywającego zastąpione będzie przez przydzielonego do zarządu, lub innego zdolnego oficera.

W wolnej gminie wojskowej Zengg pozostaje urządzony mocą rozporządzenia nadwornej rady wojennej z dnia 20 stycznia 1819 B. 347 sąd wekslowy z tamtejszym magistratem połączony; ten się ma jednak zachowywać najściślej według ogłoszonej najwyższym patentem z dnia 25 stycznia 1850 dla całej monarchij ustawy wekslowej tak tam, jako po wszystkich sądach wojskowych obowiązującej, z uwzględnieniem cesarskiej uchwały z dnia 3 lipca 1852 w dzienniku p. p. Nr 138.

§ 5. dla I i III a 4. dla II.

„Jeżeli skarga zasadza się na wekslu cudzym

lub własnym, wszystkimi własnościami do ważności przepisaniem zaopatrzonym, na ten czas, jeżeli przeciw weksłowi żadne nie okazują się wątpliwości, a oprócz oryginalnego weksłu wniesiono protestu pierwopis i rachunek powrotny wraz z kartą kursu (o ile te załączenia do uzasadnienia powództwa potrzebne są), — na żądanie powoda nakazać się ma zapozwanemu dłużnikowi weksłowemu bez poprzedniczego wysłuchania tegoż, wypłacenie summy wekslowej wraz z wykazanymi należytościami pobocznymi, w ciągu trzech dni pod zagrożeniem wekslowo-prawnej egzekucyi.

§ 6. I, III 5. II.

„Wytoczonej przeciw kilku osobom skargi wekslowej, każdemu zaskarżonemu egzemplarz zupełny z załączeniami doręczyć należy. Jeżeliby nie podano potrzebnej liczby egzemplarzy z załączeniami, doręczenie ich zaskarżonym z kolój, jak ich w skardze lub proźbie wymieniono, nastąpić ma, o ile liczba egzemplarzów załączeniami opatrzonych wystarczy, a w rezolucyi wyrazić się ma którym z współoskarżonych skarga doręczoną nie została. Przeciw tym skarga jest bez skutku.

§. 7 I III 6. II.

„Dłużnicy weksłowi którym wypłatę summy wekslowej w trzech dniach nakazano, w przeciągu tego samego terminu wszystkie swe zarzuty do sądu podać i udowodnić mają. Termin ten bieży od dnia doręczenia nakazu sądowego; je-

dnak do niego dni, podczas których podane zarzuty pocztę przechodziły doliczone być nie mogą. Względem takowych nakazany być ma termin sądowy na czas jak najkrótszy wedle prawa wekslowego do ustnej rozprawy.

Przeciw dozwolonemu nakazowi wypłaty rekurs miejsca niema.

§. 8 I III 7 II.

„Powodowi należy nie zważając na tę zapowiedzianą rozprawę udzielić egzekucyą ku zabezpieczeniu, jeżeli tego zażąda.“

Rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 19 kwietnia 1855 r. Nro 75 dziennika p. p. oznajmiono w celu wyjaśnienia wątpliwości; czyli egzekucyą ku zabezpieczeniu przeciw dłużnikowi wekslowemu i przed upływem trzydniowego terminu w nakazie wypłaty oznaczonego żadaną być może, co następuje. Gdy według §. 5 rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 25 stycznia 1850 r. Nro 52 dziennika p. p. i §. 4 podobnegoż rozporządzenia z dnia 31 marca 1850 r. Nro 125 dz. p. p. egzekucya ta zaskarżonemu dłużnikowi przy oznaczeniu trzydniowego terminu do wypłaty tylko zagrożoną być ma, przeto przed upływem tego terminu przeciw zaskarżonemu żadna egzekucya w ogólności, zatem także i egzekucya ku zabezpieczeniu dozwoloną być nie może.

Zato po upływie tego terminu, chociażby dłużnik wekslowy zarzuty swoje w nim przeciw nakazowi wypłaty do sądu podał, należy powodowi dać egzekucyę ku zabezpieczeniu, nie zważając na rozprawę

o te zarzuty wytoczoną, jeżeli o to prosił, a to stosownie do §. 8 powyższego rozporządzenia z dnia 25 stycznia 1850 r. i §. 7 powyższego rozporządzenia z dnia 31 marca 1850 r.

§. 9 I III 8 II.

„Jeżeli powód tylko rozpoczęcia postępowania wekslowego żąda, lub jeżeli dla niezupełności przyłączonych aktów pomocnych nakaz wypłaty wydany być nie może, natenczas stanowi się termin sądowy do ustnej rozprawy na czas jak najkrótszy wedle prawa wekslowego, a jeżeli skarga wytoczona jest przeciw kilku zaskarżonym części w innych powiatach sądów krajowych, w innych krajach koronnych albo za granicą zamieszkałych tedy dzień do rozprawy w ten sposób oznaczyć należy, ażeby każdy z zaskarżonych przy niej osobiście albo przez pełnomocnika obecnym być mógł.

§. 10 I III 9 II.

Sąd w sprawach wekslowych wszelkie skargi i proźby bezzwłocznie załatwiać, a rozprawy ile możliwości przyspieszać winien.

§. 11 I III 10 II.

W procesie wekslowym ustnie postępować należy. Pisemne postępowanie wtedy tylko miejsce mieć może, jeżeliby o to obie strony własnoręcznie podpisanem, lub osobiście przed sąd podanem oświadczeniem upraszały i termina do podania pism processowych za obopólnem porozumieniem się oznaczyły.

§. 12 I III 11 II.

W postępowaniu wekslowém zachowane być mają przepisy zawarte

I.

w §. 18 włącznie do 20 §. 22 aż włącznie do 50 w §. 53 i 54 rozporządzenia względem sumarycznego postępowania w sporach cywilnych, w skutek najwyższej rezolucyi z dnia 18 października 1845 zaprowadzonego, (w §. 19 aż włącznie do 21, 23 tudzież 26 aż włącznie do 51, 54 i 55 najwyższej rezolucyi z dnia 6 marca 1848 względem zaprowadzenia sumarycznego postępowania w Dalmacyi).“

(Postanowienie względem postępowania według najwyższej rezolucyi z dnia 18 października 1845 roku zniesione zostało rozporządzeniem ministerstwa sprawiedliwości z dnia 3 maja 1852 r. dla Siedmiogrodu, a takież rozporządzeniem z dnia 16 września 1852 dla Węgier, Kroacyi, Slawonii, województwa Serbu i banatu Temeskiego, jak to na początku artykułu o postępowaniu wekslowém doniesiono).

II.

„w §. 20 włącznie do 22, §. 24 tudzież 27 aż włącznie do 52. §. 55 i 56 rozporządzenia względem zaprowadzonego w skutek najwyższej rezolucyi z dnia 31 marca 1850 sumarycznego postępowania w sporach cywilnych.

III.

w §§. 18 włącznie do 20 §. 22 tudzież 25 aż włącznie do 50, §. 53 i 54 rozporządzenia

nadwornéj rady wojennéj z dnia 10 lutego 1847.
F. 189 względem sumarycznego postępowania
w sporach cywilnych.

I II III.

z następującemi jednak odmianami:

a) I II b) III proźba o usprawiedliwienie nie-
stawienia się na terminie sądowym w przeciągu
trzech dni, licząc od dnia w którym ustała prze-
szkoda stawienia się na tym terminie, a proźba
o przywrócenie dawnego stanu dla upłynionego
terminu stanowczego, w przeciągu trzech dni po
upływie terminu stanowczego podaną być ma.

b) I II c) III w wyroku mocą którego zaska-
rzony za upadłego na sprawie uznany został, wy-
znaczyć należy termin do wypełnienia jego obo-
wiązku na trzy dni pod uniknieniem weksłowo
prawnéj egzekucyi.

Termin ten poczyną się, jeżeli od wyroku nie
apellowano,

I II.

z pierwszym dniem po doręczeniu jego, jeżeli
zaś apellowano,

I II III.

z pierwszym dniem po zaszłéj prawomocności
wyroku.

c) I II d. III. Do dowodu przez przysięgę
przystąpić należy w ciągu 24 godzin, licząc od
dnia, w którym wyrok stał się prawomocnym.

d) I II e. III. Zapowiedzenia apellacyi i re-
wizyi tudzież odnoszące się do nich pisma, za-

żalenia i rekursa przeciw wyrokom pierwszej lub drugiej instancyi w ciągu trzech dni po doręczeniu wyroku lub rezolucyi podane być mają.

Dla sądów wojskowych III znajduje się pod *a.* następujące postanowienie:

a) III znajdujące się w §. 12 pomienionego rozporządzenia (10 lutego 1847, F. 188) polecenie względem wniesienia potwierdzenia kompanij wojskowej, jako między powodem a zaskarżonym zgodę bezskutecznie zawrzeć usiłowano, nie znajduje zastosowania w skargach z prawa wekslowego wynikających.

§. 13 I III 12 II

Jeżeli pierwszy termin sądowy na skargę wyznaczony odroczono, lub jeżeli przez sąd wysłuchanie świadków, albo obejrzenie naoczne uchwalono, powód w pierwszym razie przy lub po terminie sądowym, w drugim razie po doręczeniu rezolucyi, upraszać może o sądowy nakaz do zaskarżonego, aby tenże w ciągu trzech dni pod uniknieniem weksłowo-prawnej egzekucyi żądaną należytość zabezpieczył. Taka prośba jednak nie dopuszcza się, jeżeli odroczenie terminu sądowego nastąpiło z przeszkody, z winy powoda zaszłej, lub jeżeli powód dokumentów pierwotnych (oryginalnych) do uzasadnienia skargi potrzebnych na terminie sądowym nie okazał.

§ 14 I III 13 II.

Jeżeli zaskarżony przeciw wyrokowi pierwszej lub drugiej instancyi, którym mu wykonanie obo-

wiązku bezwarunkowo nakazano, lub którym na przysięgę spór kończącą uznano, założył apelację lub rewizję, powód natychmiast upraszać może o sądowy nakaz do zaskarżonego, by tenże w ciągu trzech dni pod umiarkowaniem wekslowoprawnej egzekucyi zabezpieczył należność żadaną
§. 15 I III 14 II.

Jeżeli zaskarżony w pierwszej instancji osądzony, przez sąd apellacyjny warunkowo lub bezwarunkowo uwolniony został, a zabezpieczenie dano przed dążeniem wyroku sądu apellacyjnego, wtedy też tak długo się utrzymuje dopóki wyrok sądu apellacyjnego prawomocności nie nabędzie lub rozstrzygnięcie najwyższego trybunału nie nastąpi

§. 16 I III 15 II

Jeżeliby nakazów sądowych w §§. 13 i 14 (dla II 12 i 13) wspomnianych w terminie wyznaczonym nie wykonano, wolno wierzycielowi będzie według przepisu §. 18 (dla II 17).

I II.

prowadzić egzekucję przeciw osobie, albo na majątek dłużnika

III

prowadzić egzekucję przeciw osobie dłużnika, jeżeli w ogólności przeciw niemu dopuszczalną jest, albo też na jego majątek.

§. 17 I III 16 II.

Zabezpieczenie sposobem w §. 25 ustawy wekslowej przepisany dane być winno.

§. 18 I III 17 II.

Jeżeliby dłużnik obowiązku wyrokiem lub rezolucją pod zagrożeniem wekslowo-prawnej egzekucyi nakazanego, w przeciągu terminu ku temu wyznaczonego nie wykonał, natenczas wierzyciel ma wybór prowadzić egzekucyę na majątek lub przeciw osobie dłużnika.

III.

jeżeli ten nie jest prawnie uwolnionym od przymusu osobistego.

I II.

Do woli mu się zostawia, zaraz po upływie terminu wypłaty i po zaszłej prawomocności wyroku bez poprzedzającej na majątek egzekucyi, wyjednać na dłużnika areszt egzekucyjny. Na majątek prowadzić można egzekucyą przed i po wykonaniu przymusu osobistego; jednakże wierzyciel uzyskawszy przymus osobisty, dopóki zaskarżony w areszcie za długi zostaje, nie ma prawa egzekucyi na jego majątek, ani wyjednać, ani dalej prowadzić.

III.

Uwolnienie od przymusu osobistego służy wszystkim osobom do sądownictwa wojskowego należącym, wyjąwszy kupców i rzemieślników w pograniczu wojskowem i mieszkańców gmin wojskowych. Jeżeli dłużnik podlega przymusowi osobistemu, wtedy wolno jest wierzycielowi zaraz po upływie terminu wypłaty i po nastąpieniu prawomocności wyroku bez poprzedzającej

na majątek egzekucyi uzyskać areszt osobisty; może być także przewidziona egzekucya na majątek przed albo po wykonaniu przymusu osobistego, jednakże wierzyciel pierwszej żądać lub dalej prowadzić nie może, jak długo dłużnik w areszcie za długi się znajduje.

Przy egzekucyi na majątek zachowane być winny w pograniczu wojskowém postanowienia pogranicznego prawa zasadniczego z dnia 7 maja 1850 szczególnie w §§. 16 i 36 zawarte.

§. 19 I III 18 II.

Do układów sądowych wekslowo-prawna egzekucya tylko w tym razie zastosowaną być może, jeżeli się tejeż względem żądania należytości wekslowej dłużnik wyraźnie poddał.

§. 20 I III 19 II.

Wierzyciel wekslowy nawet i wtedy, gdyby pretensją wekslową zabezpieczono, przewieść może względem wypłaty przymus osobisty na dłużniku,

III.

od aresztu nie uwolnionym,

I II III.

nie będąc przez to zmuszonym zrzec się wprzód zabezpieczenia, jeżeliby daném zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być nie mógł.

§. 21 I III 20 II.

Areszt za długi czy względem zabezpieczenia czyli względem wypłaty należytości wekslowej

wyjednany, ze wszystkiém dłużej jak rok bez przerwy trwać nie może.

§. 22 I III 21 II.

Wierzyciel wekslowy ma prawo prowadzenia egzekucyi na ruchome, za należytość wekslową zastawione, lub prawnie zatrzymane rzeczy, jeżeli ich właściciel upadł na majątku (konkurs), w tym sądzie, u którego by się to bez wypadku konkursu stać mogło. Jednakże w tym razie próżby o egzekucyę przeciw zastępcy massy wystósowane być winny.

§. 23 I III 22 II.

Przywrócenie do dawnego stanu nie może być udzieloném ze szkodą osoby, która w głównym processie nie działała nierzetelnie, jeżeli ta osoba swe wekslowo-prawne pretensye do trzeciej osoby tym czasem przez upływ czasu w całkowitości albo w części utraciła, lub z powodu krótkości pozostającego jeszcze czasu już więcej urzeczywistnić nie zdołała.

§. 24 I III 23 II.

Rozprawa względem przywrócenia do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów, winna być połączoną z rozprawą o rzeczy głównej, a względem nich jednym i tym samym wyrokiem rozstrzygnąć należy. W skardze więc o przywrócenie musi oraz i żądanie w rzeczy głównej być wniesione.

§. 25 I III 24 II.

W procesie wekslowym uważają się za dni

feryalne li tylko niedziele i prawnie uznane święta powszechne. Wszelkie termina ubiegają bez przerwy i bez względu na dni feryalne. Tylko jeżeli ostatni dzień terminu na niedzielę lub święto powszechne przypada, termin aż do pierwszego dnia powszedniego przedłuża się. Żadna strona nie jest obowiązana do stawiania w sądzie w dni świąteczne swojej religii.

§. 26 I III 25 II.

O ile rozporządzenie niniejsze nie zawiera szczególnych przepisów dla procesu wekslowego, także i w sprawach wekslowych ustawy powszechne względem postępowania sądowego zachowywać należy.

§. 27 I III 26 II.

Przepis niniejszy działać poczyną

I.

we wszystkich krajach koronnych w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego i pogranicza wojskowego,

II.

w królestwie Lombardzko-Weneckiem

I II.

od 1 maja 1850.

III.

u wszystkich sądów wojennych w pograniczu wojskowym i ośrocz niego, w przeciągu 14 dni, poczynawszy od dnia jego ogłoszenia.

I II III.

Winien być zastosowany do wszystkich sporów, których rozprawa przed tym dniem jeszcze ukończoną nie została. Zawarte w tym przepisie postanowienia co do prowadzenia egzekucyi, także i w tych przypadkach moc mają, w których wyrok sądowy lub nakaz wypłaty przed właśnie wyżej pomienionym dniem stał się prawomocnym.“

Według rozporządzenia cesarskiego z dnia 12 kwietnia 1850 r. Nro 141 dziennika p. p. mają być przepisy ustawy wekslowej z dnia 25 stycznia 1850 także i do tych spraw i czynności prawnych zupełnie zastosowane, które dopiero począwszy od 1 maja 1850, z weksłu pierwój wystawionego się rozpoczynają, chociażby nawet weksłom takim, jeżeli dopiero 1 maja tamtego roku lub też po tym dniu stały się płatnemi, dni względności dawniejszém prawodawstwem dozwolone przysługiwały. W takich więc razach także, wyżej wzmiankowany przepis o postępowaniu w sprawach wekslowych obowiązuje, ob. dni względności.

Poszukiwanie wekslowe (der wechselfmässige Anspruch), może być przeciw wszystkim osobom przewidzione, które z oświadczeń wekslowych stały się weksłowo zobowiązanemi, i rozciąga się do wszystkich obowiązków które wykonane być winny przez te osoby, w skutek wspólnego podpisu weksłu, kopii, przyjęcia, indossamentu, jako też i poreki; ob. powództwo wierzyciela wekslowego Art. 81.

Poszukiwanie wekslowe szczególnie tam przysłuży, gdzie odpowiedzialność wekslowa obowiązanego prawnie postanowioną została, ob. odpowiedzialność.

Z indossamentu wytoczenie tego poszukiwania od téj okoliczności zależy, czyli weksel indossowano po upływie terminu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego, lub téż czyli ten weksel przed przeniesieniem, z powodu niewypłaty zaprotestowanym został, gdyż według tego, prawa indossata całkiem się innemi okazują (ob. indossament Art. 16). Poszukiwanie te różni się od siebie w miarę tego jak indossamenta przed lub po terminie wypłaty weksłu następowały, ob. czas Art. 16.

Poszukiwanie wekslowe miejsca niéma:

1) z indossamentu przez wystawcę słowami „nie na zlecenie“ zabronionego, ob. indossament Art. 9.

2) z dalszego przeniesienia weksłu, w indossamencie wcześniejszym również słowami „nie na zlecenie“ nie dozwolonego, ob. tamże Art. 15.

3) z indossamentu zastrzeżeniem „bez rękojmi“ „bez obligo“ opatrzonego, ob. tamże Art. 14.

4) przeciw indossantowi z weksłu przed przeniesieniem, z powodu niewypłaty zaprotestowanego, ob. tamże Art. 16.

5) przeciw indossantom po ustaniu ich obowiązku wekslowego, chociażby się szkoda okaziciela zbogacić mieli, ob. powództwo etc. Art. 83, nakoniec

6) przez odmianę w żądaniu wekslowém z różnych prawnych czynności wynikłą, ob. przedawnienie od 1 do 8.

Poszukiwanie wekslowe okaziciela weksłu ustaje:

1) przeciw indossantom i wystawcy, jeżeli okaziciel weksłu, na pewny czas po okazaniu brzmiącego, nie przedstawił go do przyjęcia w osobnym terminie w weksłu wymienionym, lub w braku takowego w ciągu lat dwóch po wystawieniu.

2) przeciw indossantowi z zaniedbania terminu do przedstawienia, przez niego w indossamencie oznaczonego. Art. 19, przedstawienie.

3) przeciw indossantowi i wystawcy, jeżeli po nieuzyskaném przyjęciu weksłu w pewny czas po okazaniu brzmiącego, albo po odmówioném zamieszczeniu daty przyjęcia, przedstawienie weksłu przez założony w terminie przedstawienia protest (Art. 19) nie zostało zatwierdzone, ob. tamże Art. 20.

4) przeciw indossantom i wystawcy, jeżeli weksel na okazanie (auf Sicht) wystawiony, stósownie do zawartego w nim szczególnego zastrzeżenia, a jeżeli go niéma, w ciągu lat dwóch od daty wystawienia, do wypłaty przedstawionym nie był, i

5) przeciw temu indossantowi którego terminu przedstawienia do wypłaty w jego indossamencie zastrzeżonego, zaniedbano, ob. wykonanie etc. Art. 31.

6) przeciw wystawcy, indossantom i przyjmującemu, jeżeli zaniedbano zaprotestowania weksłu umiejscowionego z powodu niewypłaty u wskazanego w umiejscowieniu (domicyliata) lub przekazanego, w miejscu na weksłu wskazaném, ob. poszukiwanie zwrotne Art. 43.

7) przeciw wszystkim poprzednikom którzy nie zo-

stali zawiadomieni o niewypłacie weksłu, względem kosztów i procentów, ob. tamże Art. 45.

8) następców wyreżzonego przeciw przyjmującemu przez wyreżzenie, jeżeli temu nie będzie weksel przedstawiony do wypłaty najpóźniej w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty; ob. wyreżenie Art. 60.

9) przeciw wystawcy i indossantom weksłów własnych umiejscowionych, jeżeli po ich niewypłacie założenie protestu w czasie przyzwoitym zaniedbaném zostało, ob. własne weksle Art. 99.

10) przedawnia się poszukiwanie weksłowe przeciw przyjmującemu w lat trzy od terminu wypłaty weksłu, ob. przedawnienie Art. 77, i

11) w tym samym czasie przeciw wystawcy weksłu własnego, ob. własne weksle Art. 100.

Chociażby okaziciel weksłu z powodu niewypłaty zaprotestowanego, nie wytoczył skargi wekslowej przeciw wszystkim weksłowo zobowiązanym, nie traci przecież prawa poszukiwania na tych, przeciw którym nie wystąpił, ob. zwrotne posz. Art. 49 i powodztwo Art. 81.

Z pretensyi wekslowej w drodze poszukiwania zabezpieczonej, wierzyciel weksłowy zawsze jeszcze przewieść może egzekucyę na osobie dłużnika, nie będąc przez to zmuszonym zrzec się wprzód zabezpieczenia, jeżeliby daném zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być niemógł, ob. postępowanie §. 20 i egzekucya.

Przeciw osobie w głównym processie nie działającej nierzetelnie, przywrócenie do dawnego stanu

z jej szkodą udzieloném być nie może, jeżeli ta osoba prawo poszukiwania wekslowego przez wpływ czasu w całkowitości lub w części utraciła, lub też tego poszukiwania dla krótkości pozostającego jeszcze czasu wykonać więcej nie zdoła, ob. postępowanie §. 23.

Prawo zwrotnego poszukiwania w następującym artykule, tudzież pod słowami „okaziciel“ bezpieczeństwo“ „wypłata“ „areszt dla Krakowa“ bliżej jest wyłuszczone.

Poszukiwanie zwrotne (Rückgriff) zabezpieczenia. VI ustęp drugiego rozdziału.

1. Z powodu nieotrzymanego przyjęcia.

„Art. 25. Jeżeli weksel albo wcale nie, albo na mniejszą sumę przyjęty został, indossant i wystawca wekslowo są obowiązani, za wydaniem im sporządzonego protestu nieprzyjęcia, dać dostateczne bezpieczeństwo co do wypłaty w terminie sumy wekslem objętej, lub ilości nieprzyjętej, i zwrotu kosztów przez nieprzyjęcie zrządzonych.

Umówienie się o sposób zabezpieczenia i o miejsce w którym zachowana być ma rzecz na bezpieczeństwo dana, pozostawia się stronom; w razie niezgodności między niemi, kwota o której zabezpieczenie idzie, winna być gotówką w sądzie złożoną.

Wierzyciel wekslowy ma prawo zastawu na rzeczy złożonej na zabezpieczenie chociażby mu wyraźnie daném nie zostało.

Art. 26. Posiadanie protestu nieprzyjęcia da-

je biorącemu weksel i każdemu indossatowi moc żądania od wystawcy i innych swoich poprzedników, zabezpieczenia, i wytacza o to skargi w drodze procesu wekslowego.

Zwrotnie poszukującego nie wiąże w tém działaniu ani kolej przeniesień ani raz uczyniony wybór.

Nie potrzebuje okazywać weksłu, ani dowodzić, że sam zwrotnie poszukujący wystawił zabezpieczeństwo dla swoich następców.

Art. 27. Wykonane zabezpieczenie służy nie tylko dla zwrotnie poszukującego, lecz i dla innych następców zabezpieczającego, o ile na nim zwrotnie poszukują zabezpieczenia. Żądać lepszego zabezpieczeństwa w ten czas tylko mają prawo, jeżeli usprawiedliwić zdołają zarzuty przeciw wysokości lub sposobowi wystawionego zabezpieczenia.

Art. 28. Wykonane zabezpieczenie ma być zwrócone :

1) jak tylko po jego wystawieniu zupełne przyjęcie weksłu nastąpi;

2) jeżeli w ciągu roku licząc od terminu weksłu nie zostanie o wypłatę z weksłu wytoczona skarga przeciw zwrotnie obowiązkanemu który dał zabezpieczenie;

3) gdy weksel wypłacony zostanie, lub moc wekslową utraci.“

Te postanowienia służą tylko dla weksłów przekazowych.

2. Z powodu niepewnej wypłacalności przyjmującego.

„Art. 29. Jeżeli weksel w całości lub części przyjętym został, zabezpieczenia ilości przyjętej żądać można tylko :

1 w razie ogłoszenia upadłości majątku (konkursu) przyjmującego, lub gdy przyjmujący wypłaty wstrzymał;

2 jeżeli przedsięwzięta po wystawieniu weksłu egzekucya jaka na majątku przyjmującego nie przyniosła skutku, lub jeżeli zarządzonóm przeciw niemu zostało wykonanie przymusu osobistego w przedmiocie dotyczącym jakiego pieniężnego zobowiązania.

Jeżeli w takich razach przyjmujący nie da zabezpieczenia, a to zaprotestowanóm zostanie, równie jeżeli i od żadnego z przekazanych na wypadek (Notth=Adressen) w wekslu może wymienionych, wedle treści okazanego protestu, przyjęcia otrzymać nie można; okaziciel i każdy indossat mocni będą żądać zabezpieczenia od swoich poprzedników za wydaniem im protestu. (Art. 25 do 28).

Samo posiadanie weksłu stoi za pełnomocnictwem do żądania, w przypadkach pod liczbą 1 i 2 wymienionych, zabezpieczenia od przyjmującego a gdyby daném nie było, do założenia protestu.“

Te postanowienia obowiązują także właścicieli weksłów własnych z tém zastrzeżeniem, że zwrotne

poszukiwanie zabezpieczenia z powodu niepewnej wypłatności, nie przyjmującego, lecz wystawcy jako oraz przyjmującego, na tym ostatnim przewidzianém być winno, ob. własne weksle Art. 98 Nro 4.

Poszukiwanie zwrotne z powodu niewypłaty.
VIII ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 41. Dla wykonania zwrotnego poszukiwania na wystawcy i indossantach z powodu nieotrzymanej wypłaty, potrzeba:

- 1) aby weksel był przedstawiony do wypłaty, i
- 2) aby tak przedstawienie wypłaty jak i jej nieotrzymanie ztwierdzoném było przez protest w tym przedmiocie, w czasie właściwym sporządzony.

Założenie protestu dopuszczalném jest w dniu wypłaty, najpóźniej przecież nastąpić winno w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty.

Art. 42. Zastrzeżenie niezakładania protestu („bez protestu“ „bez kosztów“) uwalnia od protestu, lecz nie od przedstawienia w czasie właściwym. Do zobowiązanego wekslowo, który to zastrzeżenie uczynił, należy stawić dowód, jeżeli przedstawienia w czasie właściwym zaprzecza. Zastrzeżenie powyższe nie znosi obowiązku zwrócenia kosztów protestu.

Art. 43. Weksle umiejscowione należy przedstawić do wypłaty wskazanemu w umiejscowieniu (domicyliatowi); jeżeli nikt taki wskazany nie został, samemu przekazanemu, w miejscu na które weksel jest wystawiony, a w razie nieotrzymania wypłaty, należy w tém miejscu protest założyć.

Nie założenie na czas protestu u wskazanego w umiejscowieniu, pociąga za sobą utratę prawa poszukiwania nie tylko na wystawcy i indossantach lecz i na przyjmującym.

Art. 44. Dla zachowania prawa wekslowego przeciw przyjmującemu, niepotrzeba (z wyjątkiem przypadku w Art. 43 wzmiankowanego) ani przedstawienia w dniu wypłaty, ani założenia protestu.

Art. 45. Okaziciel weksłu zaprotestowanego z powodu niewypłaty, obowiązany jest w ciągu dwóch dni od dnia założenia protestu zawiadomić na piśmie bezpośredniego swego poprzednika o niewypłaceniu weksłu, ku czemu dostatecznym jest oddanie w ciągu tego czasu pisma zawiadamiającego na pocztę. W takim samym sposobie i w takim samym przebiegu czasu, liczyć się mającym od dnia odebranego zawiadomienia, każdy zawiadomiony poprzednik winien uwiadomić najbliższego swego poprzednika

Okaziciel lub indossat zaniedbujący zawiadomienia, lub stosujący je nie do bezpośredniego swego poprzednika, staje się przez to odpowiedzialnym wszystkim przeskoczonym poprzednikom za szkody z niezawiadomienia wynikłe. Sam zaś utracą prawo domagania się od nich procentów i kosztów i tylko summy wekslem objętej żądać może

Art. 46. Dopełnionego na czas pismienno zawiadomienia dostatecznym dowodem jest świadectwo pocztowe, że list od zawiadamiającego do zawiadomionego w dniu wymienionym na pocz-

tę oddanym został, jeżeli się nie okaże, że list nadeszły był innéj osnowy.

Dzień odbioru zawiadomienia na piśmie może być również zaświadczeniem pocztowém udowodniony.

Art. 47. Jeżeli który z indossantów zbył weksel bez oznaczenia miejsca, należy o niewypłacie zawiadomić jego poprzednika.

Art. 48. Każdy dłużnik wekslowy ma prawo uiszczając sumę wekslem objętą z procentami i kosztami; żądać od okaziciela wydania za kwitowanego weksłu, i protestu niewypłaty.

Art. 49. Okaziciel weksłu zaprotestowanego z powodu niewypłaty, może wytoczyć skargę wekslową zbiorowo przeciw wszystkim do weksłu obowiązany, lub przeciw niektórym z nich, lub też przeciw jednemu, nie utracając przez to poszukiwania na tych, przeciw którym nie wystąpił.

Nie jest obowiązany trzymać się kolej indossamentów.

Art. 50. Prawo zwrotnego poszukiwania służące okazicielowi, który z powodu niewypłaty założył protest, ogranicza się:

1. do summy wekslem objętej z procentem 6 od sta rocznie, licząc od dnia płatności;
2. do kosztów i innych wydatków;
3. do prowizyi $\frac{1}{3}$ od sta.

Powyższe wypłaty będą uiszczone, jeżeli zwrotnie obowiązany mieszka nie w miejscu wypłaty, podług kursu weksli płatnych za okazaniem cią-

gnionych z miejsca wypłaty na miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązanego.

Jeżeli w miejscu wypłaty nie ma kursu wekslowego na miejsce zamieszkania, natenczas bierze się kurs placu najbliższego miejsca zamieszkania zwrotnie obowiązanego.

Kurs winien być w razie żądania zwrotnie obowiązanego ztwierdzony albo kartą kursu sporządzoną pod powagą urzędową, albo świadectwem przysięgłego meklera (stręczyciela) albo w niedostatku obu tych środków, poświadczeniem dwóch kupców.

Art. 51. Indossant który weksel wypłacił, lub w wypłacie (rimesse) otrzymał, ma prawo żądać od wcześniejszego indossanta lub od wystawcy:

1. wypłaconej przez siebie lub w wypłacie otrzymanej summy, z procentem 6 od sta rocznie, licząc od dnia wypłaty;

2. kosztów ztąd dlań wynikłych;

3. Prowizyi $\frac{1}{3}$ od sta.

Powyższe wypłaty będą uiszczone, jeżeli zwrotnie obowiązany mieszka gdzie indziej niż zwrotnie poszukujący, podług kursu weksli płatnych za okazaniem, ciągnionych z miejsca zamieszkania zwrotnie poszukującego na miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązanego. Jeżeli w miejscu zamieszkania zwrotnie poszukującego nie ma kursu wekslowego na miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązanego, służy za zasadę kurs placu najbliższego zamieszkania zwrotnie obowiązanego.

Do poświadczenia kursu stosuje się przepis artykułu 50.

Art. 52. Przepisy artykułów 50 i 51 pod liczbami 1 — 3 nie wyłączają, w razie zwrotnego poszukiwania na miejsce zagraniczne, użycia wyższych tam dopuszczalnych zasad obliczenia.

Art. 53. Zwrotnie poszukujący może ciągnąć na zwrotnie obowiązanego weksel zwrotny (Rückwechsel) do wysokości należności swojej, do której w takim razie dodają się należytości stręczycieli (meklerów) za pośredniczenie w wystawieniu weksłu zwrotnego, tudzież opłaty stępla.

Weksel zwrotny winien być z terminem płatności za okazaniem, i bezpośrednio (a drittura) wystawiony.

Art. 54. Zwrotnie obowiązany, tylko za wydaniem mu weksłu, protestu i pokwitowanego rachunku powrotnego (Retourrechnung) wypłatę uiścić winien.

Art. 55. Każdy indossant który zaspokoił jednego z zastępców swoich, może wykreślić ich, i własne swoje przeniesienie.“

Artykuły 41 i 42, tudzież Art. 45 — 55 o zwrotném poszukiwaniu z powodu niewypłaty na indossantach, zachowują moc obowiązującą dla weksłów własnych Art. 98 Nro 6.

Zwrotne poszukiwanie polega na zabezpieczeniu wypłaty, summy wekslem objętej lub kwoty nieprzyjętej, jako i zwrotu kosztów przez nieprzyjęcie weksłu zrzadzonych, na terminie wypłaty; i w razie od-

mówionego przyjęcia, zowie się zwrotném poszukiwaniem zabezpieczenia, — albo na żądaniu wynagrodzenia z powodu nienastąpionej wypłaty w którym razie wykonywuje się zwrotne poszukiwanie z powodu niewypłaty.

W obydwóch razach zwrotne poszukiwanie przewidzioném być może tylko po uprzedniém założeniu protestu zabezpieczenia lub niewypłaty, wedle artykułów 25, 29, 41, 50, 51, na mocy którego wytacza się skarga wekslowa. Uprawniony do żądania zwrotu okaziciel weksłu nazywa się zwrotnie poszukujący (Regreßnehmer) albo regredient, a do zwrotu obowiązany dłużnik wekslowy, zwrotnie obowiązany, regressat. (Regreßpflichtige).

Założenie protestu nieprzyjęcia i niewypłaty potrzebném jest także i okazicielowi wtoropisu lub kopij weksłu, aby mógł zwrotne poszukiwanie wykonać, ob. wielopismo weksłu Art. 69, 72.

Prawo zwrotnego poszukiwania uzasadniono artykułem 8 przeciw wystawcy, i Art. 14 przeciw indossantowi, którzy przez wystawienie i przeniesienie jako przez nowy weksel, za przyjęcie i wypłatę jego wekslowo są odpowiedzialni.

Z weksłu przeniesionego po upływie czasu na zaprotestowanie niewypłaty przeznaczonego, indossat otrzymuje prawo zwrotnego poszukiwania tylko na tych, którzy weksel po upływie tego czasu przenosili. Art. 16, ob. czas i indossat.

Jeżeli z kilku sporządzonych egzemplarzy jeden został wypłacony a inne przez to moc swoją tracą, to

przecież niemniej do zwrotnej należytości zmuszonemi być mogą: indossant który mając kilka egzemplarzy tego samego weksłu przeniósł je na różne osoby, i wszyscy późniejsi indossanci z ich indossamentów, tudzież przyjmujący który przyjął kilka egzemplarzy tego samego weksłu, z przyjęcia egzemplarzów przy wypłacie nie zwróconych; ob. wielopismo weksłu Art. 67.

Zwrotne poszukiwanie niema miejsca z czynności nie pociągających za sobą skutku wekslowego, mianowicie zaś:

1) z indossamentu przez wystawcę albo indossanta zabronionego Art. 9, 15.

2) z indossamentu zastrzeżeniem „bez rękojmi“ „bez obligo“ opatrzonego przeciw indossantowi, Art. 14.

3) z indossamentu przez indossata w zastępstwie, bezwarunkowo wystawionego, Art. 17; nakoniec

4) nie może płaćcy przez wyręczenie, którenby z porządku nie miał pierwszeństwa przed kim innym weksel wypłacić gotowym, a przez to większą liczbę obowiązanych jak pierwszy, uwalniającym, — wykonać zwrotnego poszukiwania na tych indossantach, którzyby przez oznajmioną gotowość wypłaty kogo innego, uwolnionemi byli, ob. wyręczenie Art. 64.

Zwrotne poszukiwanie utracą się:

1) z indossamentu nastąpionego po terminie weksłu i po upływie czasu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego przeciw tym, którzy weksel przed terminem indossowali, ob. czas Art. 16 i indossat.

2) przeciw wystawcy i indossantom, jeżeli okaziciel

weksłu umiejscowionego, zastrzeżonego w nim przedstawienia do przyjęcia zaniedbał, ob. przyjęcie Art. 24.

3) przez zaniedbanie protestu ku wykonaniu zwrotnego poszukiwania z powodu nieprzyjęcia i niewypłaty, ob. posz. zwrotne 25, 29, 44, 54.

4) przez zaniedbanie takiego samego protestu ze strony okaziciela wtoropisu lub kopij weksłu, ob. wielopismo weksłu Art. 69, 72.

5) przeciw przyjmującemu, jeżeli okaziciel weksłu przyjęcia częściowej opłaty odmówi, albo

6) po przyjęciu częściowej upłaty nie założy protestu ku zabezpieczeniu niewypłaconej części summy wekslem objętej, ob. wykonanie etc. Art. 38

7) jeżeli okaziciel weksłu nie żąda wypłaty w terminie, a summa wekslem objęta w sądzie złożoną zostanie, ob. tamże Art. 40.

8) tylko na zabezpieczenie, ze strony okaziciela i następców wyręzonego, jeżeli weksel przez przekazanego na wypadek lub innego wyręczyciela przyjęty został, ob. wyręczenie Art. 64.

9) na przekazującym (adressancie) czyli wyręczonym i ich następcach, jeżeli okaziciel weksłu niewypłaconego, wszystkim z oznaczeniem miejsca przekazanym na wypadek, i przyjmującemu przez wyręczenie, najpóźniej na drugim dniu powszednim po dniu wypłaty, do wypłaty nie przedstawi; równie i

10) przeciw następcom wyręzonego, jeżeli okaziciel przyjęcia wypłaty przez innego wyręczyciela ofiarowanej odmówi, ob. tamże Art. 62; наконец

11) przez niewytoczenie skargi wekslowej według

artykułu 49, a w skutek tego nastąpione

12) przedawnienie, ustaje prawo zwrotnego poszukiwania tak okaziciela jako i indossantów przeciw wystawcy i innym poprzednikom w wekslach przekazowych (Art. 78, 79), tudzież przeciw indossantom w wekslach własnych (Art. 98 Nr. 10), ob. „przedstawienie“ Art. 98 Nr. 6 „zaniedbanie“ „dzień wypłaty“ „czas wypłaty“ „zwrotnie poszukujący“ etc.

Poszukujący zwrotnie, ob. zwrotnie poszukujący.

Powód; powodowi należy pomimo zarzutów dłużnika wekslowego i rozprawy na nie rozpoczętj, gdy tego zażąda, udzielić egzekucyę ku zabezpieczeniu, ob. „postępowanie §. 9“ ob. „egzekucya“ rozporządzenie min. spraw. z dnia 19 kwietnia 1855 roku.

Jeżeli powód tylko zaprowadzenia postępowania wekslowego żąda, lub jeżeli żądanie jego względem nakazu wypłaty dla braku załączeń pomocnych spełnionem być nie może, wtedy na skargę jego termin sądowy się wyznacza, ob. „postępowanie“ §. 9.

Powód może, jeżeli pierwszy na skargę nakazany termin sądowy przedłuży się, przed terminem sądowym lub też po nim, albo jeżeli sąd nakaże wysłuchanie świadków lub obejrzenie naoczne, po doręczeniu rezulucyi prosić o zabezpieczenie należytości wekslowej (ob. postępowanie §. 13). Do podobnej prośby powód ma prawo, jeżeli zaskarżony przeciw wyrokowi jakiemu nie apellował lub rewizyi nie zapowiedział, ob. tamże Art. 14, ob. „powództwo“

„skarga“ „wierzyciel“ „egzekucya“ „bezpieczeństwo“ „odezwa przeciwna.“

Powództwo (prawo zaskarżenia) *wierzyciela wekslowego. XIV ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 81. Obowiązek wekslowy ciąży wystawcę, przyjmującego, indossanta weksłu, jak niemniej każdego, który współ z drugim na weksłu, przyjęciu lub przeniesieniu podpisał się, chociażby nawet nazwał się tylko poręczycielem (per aval).

Obowiązek tych osób rozciąga się do wszystkiego, czego okaziciel ma prawo żądać z powodu niewykonania zobowiązania wekslowego.

Okaziciel może co do całego swego żądania trzymać się każdego z nich pojedynczo; od jego wyboru zależy, na kim z obowiązanych do weksłu zechce naprzód praw swoich poszukiwać.

Art. 82. Dłużnik wekslowy tylko takie zarzuty przywodzić może, jakie lub z samego prawa wekslowego wypływają lub służą mu bezpośrednio przeciw każdorazowemu powodowi.

Art. 83. Wystawca i przyjmujący, których zobowiązanie wekslowe bądź w skutek przedawnienia, bądź z powodu zaniedbania czynności, dla zachowania prawa wekslowego prawnie przepisanych ustało, zostają w obowiązku względem okaziciela o tyle tylko, o ileby się z jego szkoda, z bogacili.

Poszukiwanie takie nie służy na indossantach których wekslowy obowiązek ustał.“

Postanowienia te także dla własnych weksłów

obowiązują, Art. 98 Nro 10; ob. „zbogacony“ „zapreczenie“ i „wymogi weksłu“ rozp. inin. spraw. z dnia 6 października 1853 r. jako objaśnienie Art. 82 i 85.

Powtórne okazanie, ob. okazanie.

Pozew zwrotnego poszukiwania przerywa przedawnienie, ob. przedawnienie Art. 80.

Praga, Jego ces. król. apostolska Mość Najjaśniejszy Cesarz, raczył najwyższą uchwałą z dnia 28 lipca 1853 r. na to zezwolić, ażeby w Pradze protesta wekslowe z powodu niewypłaty, w terminie, dopiero od pierwszej do piątej godziny z południa, a w dwóch dniach powszednich po dniu wypłaty, od dziewiątej godziny z rana do piątej godziny z południa, w innych zaś godzinach tylko z przyzwoleniem zaskarżonego (protestata), które w protestacie wzmiankowane być winno, sporządzane były. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 30 lipca 1853 r. w dzienniku praw państwa części XLVIII Nro 153.

Praktykanci przysięgli dekretemi urzędowemi zaopatrzeni, wolni są od przymusu osobistego. Dekret nadworny z dnia 19 grudnia 1800 do L. 513.

Prawodawstwo zagraniczne. *XV ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 84. Zdolność cudzoziemca do zaciągania zobowiązań wekslowych, ocenia się według praw państwa do którego cudzoziemiec należy. Wszakże cudzoziemiec niezdolny według praw kraju swego do działań wekslowych, staje się

zobowiązany przez zaciągnięcie w kraju tutejszym zobowiązania wekslowego, o ile według praw tutejszo krajowych zdolność do działań wekslowych posiada.

Art. 85. Istotne wymogi bądź weksłu, bądź każdego innego oświadczenia wekslowego wystawionego za granicą, oceniają się wedle praw miejsca, w którym oświadczenie nastąpiło.

Jeżeli wszakże oświadczenia wekslowe, dane za granicą, czynią zadość wymaganiom prawa tutejszo krajowego, okoliczność, że oświadczenia te według praw zagranicznych są niedostateczne, nie może być ze skutkiem przywodzona przeciwko ważności prawnej oświadczeń, w kraju tutejszym później na wekslu uczynionych.

Również oświadczenia wekslowe, któremi krajowiec zobowiązuje się względem krajowca za granicą, mają moc wekslową, chociażby tylko wymaganiom krajowego prawodawstwa odpowiadały.

Art. 86. Co do formy czynności dla wykonania lub zachowania prawa wekslowego na placu zagranicznym przedsiębrać się mających, rozstrzyga prawo tam obowiązujące.“

Te postanowienia służą dla weksłów własnych i przekazowych, Art. 98 Nro 10; ob. weksle „uso“ zwane.

Prawomocność weksłu oprócz weksłów porządnie wystawionych, tak zwanych doskonałych (*perfecte Wechsel*), zachowują:

1) wszystkie prawdziwe podpisy osób zdolnych do działań weklowych na wekslu wszystkimi wymogami zaopatrzonym, chociażby częściowo nieważnym, fałszywym lub zfałszowanym, tak na wekslu jako i na indossamencie, Art. 3, 7, 75, 76, 84; ob. nieważne weksle.

2) wtropisy wekslu nawet i po wypłacie jednego z kilku egzemplarzy wekslu, z przyjęcia na kilku egzemplarzach zamieszczonego, i z indossamentów którym indossant przenosił weksel na różne osoby, Art. 67.

3) kopije wekslu co do pierwotnych indossamentów na nich zamieszczonych, Art. 74.

4) takie wtropisy wekslu na których nie zamieszczono uwiadomienia u kogo się egzemplarz wekslu do przyjęcia przesłany znajduje, Art. 68.

5) takie kopije wekslu na których nie zamieszczono doniesienia kto posiada pierwopis wekslu do przyjęcia przesłany, Art. 70.

Bez tych uwag (4, 5) tylko protest zabezpieczenia i niewypłaty założonym być nie może, Art. 69, 72.

6) oświadczenia wekslowe za granicą wystawione i tam za niedostateczne uchodzące, jeżeli tylko wymaganiom praw tutejszo krajowych odpowiadają, Art. 85.

7) oświadczenia wekslowe zamiast podpisu krzyżami lub inaczej podznaczone, albo w języku hebrajskim czyli tak nazwaném pismem żydowskiém podpisane, jeżeli te podpisy sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionemi zostały, ob. Art. 94, ob. Żydzi.

8) oświadczenia wekslowe, przez pełnomocników, opiekunów lub zastępców zdolnych do działań we-

kslowych, bez, lub z przekroczeniem pełnomocnictwa wystawione, za które ciż osobiście odpowiadają, Art. 95; nakoniec

9) wtoropisy weksłu uważane będą za osobny weksel z osobną prawomocnością, jeżeli na nich nie zamieszczono oznaczenia ich jako drugi, trzeci, czwarty weksel (*secunda, tertia, quarta*), Art. 66.

Przeciwnie żadnej mocy wekslowej nie mają:

1) oświadczenia zamieszczone na piśmie któremu jednego z głównych wymogów weksłu niedostaje, Art. 7.

2) *indossament*, jeżeli wystawca przeniesienia weksłu zabronił, Art. 9.

3) żądanie *indossata* do *indossanta* któren w przeniesieniu swoim dodał zastrzeżenie „bez rękojmi“ „bez obligo“ Art. 14, i

4) podobne żądanie z *indossamentu* po zaprotestowaniu weksłu z powodu niewypłaty nastąpnego, Art. 16.

5) weksle przedawnione albo z innych powodów upadłe, co do żądania okaziciela weksłu przeciw *indossantowi*, wynikłego ze szkody przez pierwszego poniesionej z powodu upadłości weksłu, Art. 83.

6) weksle umiejscowione z powodu niewypłaty nie zaprotestowane w czasie właściwym, tak względem wystawcy i *indossanta*, jako i względem przyjmującego, Art. 43.

7) oświadczenia w wekslach na raty wystawionych zamieszczone, jako i na wszystkich nieważnych wekslach, ob. nieważne weksle.

8) wtoropisy weksłu po wypłacie jednego z kilku

egzemplarzy weksłu, co do wypłaty summy wekslem objętój, Art. 67.

Po ustaniu prawomocności weksłu zwrócone być musi zabezpieczenie, ob. poszukiwanie zwrotne Art. 28 Nro 3.

Kiedy prawomocność weksłowa ustaje, ob. „przedawnienie“ „ustanie“ ob. „poszukiwanie weksłowe“ „zaniedbanie.“

Prawo poszukiwania, ob. poszukiwanie weksłowe.

Prawo weksłowe. W przeszłych stuleciach jak weksle zaprowadzono, wniesione zostały przy ich wystawianiu i używaniu, stósownie do szczególnych spraw pieniężnych przez weksle znacznie ułatwionych, i według doświadczeń z obrotem weksłów i jego skutkami uczynionych, — różne zwyczaje i wyrazy w formie i w ówczesnej praktyce pieniężnej, które z czasem upojedynczone i do treści terażniejszych weksłów doprowadzone, powszechnie przyjęte zostały, i za ważne uchodziły. Zwyczaje te i sposób zaciągania obowiązków wekslowych znalazły powszechne uznanie, i przez samo zachowanie ich zostały zatwierdzone. Z rozmaitych interesów pieniężnych prowadzonych wystawieniem rozmaitych weksłów, to jest z ogólnego obrotu weksłowego powstały rozmaite prawa i stósunki. Powyższe formy i zwyczaje, zostały podporządkowane ogólnym zasadom praw istniejących, i z niemi podniesiono je do ważności praw innych; te prawa zaś były przez osobne uchwały i postanowienia rządowe dokładniej

oznaczone, a zebranie tych uchwał stanowi ogólne prawo wekslowe, zawarte na teraz w ustawie wekslowej.

W ściślejszem znaczeniu służy prawo wekslowe uprawnionemu przeciw wekslowo zobowiązanemu, w każdym pojedynczym wypadku przez ustawę wekslową przepisany. Tylko przekazanemu prawa tego przeciw wystawcy użyć niewolno, ob. przyjęcie Art. 23.

Prawo wekslowe *indossata* ocenia się wedle płatności weksłu, a szczególnie wedle indossamentu *przed terminem* albo *po nim*, a *po terminie*, *po założonym* albo *tęż zaniedbanym proteście* niewypłaty nastąpionego, ob. indossament i czas Art. 16.

Dla zachowania prawa wekslowego przeciw przyjmującemu, niepotrzeba, z wyjątkiem weksłów umieszczonego (Art. 43), ani przedstawienia w dniu wypłaty, ani założenia protestu (ob. poszukiwanie zwrotne Art. 44), gdyż te prawo dopiero w lat trzy od terminu weksłu przedawnia się, ob. przedawnienie Art. 77.

Dłużnik wekslowy może tylko takich zarzutów użyć przeciw skarżącemu, które z samego prawa wekslowego pochodzą, ob. powództwo etc. Art. 82.

Prawo wekslowe przedawnia się razem z wekslem i prawem zwrotnego poszukiwania (ob. przedawnienie). Kiedy zaś ustaje, ob. poszukiwanie wekslowe, zaniedbanie.

Prawo zastawu (Pfandrecht). Wierzyciel wekslowy ma prawo zastawu na rzeczy złożonej na

zabezpieczenie, chociażby mu wyraźnie daném nie zostało, ob. posz. zwrotne Art 25

Wierzyciel wekslowy ma prawo prowadzenia egzekucyi na ruchome, za należność wekslową zastawione, lub prawnie zatuzymane rzeczy, ob postępowanie §. 22

Dla krolestwa Węgier z przyległemi krajami następujące postanowienia węgierskiego prawa wekslowego z roku 1840, patentem ogłaszającym ustawę wekslową z dnia 25 stycznia 1850 r § 7 w mocy swej utrzymane zostały

„§. 193. Właściciel wekslu który uzyskał prawo zastawu na jaką rzecz ruchomą, używa tego prawa bez ograniczenia nawet i wtenczas, gdyby przeciw dawcy zastawu wśród tego używania upadłość majątku (konkurs) rozpisana została. Gdyby jednak po zupełnem zaspokojeniu właściciela wekslu ze sprzedaży zastawu przewyżka jaka została, ta do massy krydalnej oddaną być winna.

§ 194. Jeżeli więc w zastawie weksel jaki przyjęty się znajduje, może go wierzyciel zastawu pomimo upadłości majątku właściciela jego, w terminie kazać wypłacić, i żadaną należność swoją summą wekslem objętą zaspokoić, której reszta, należność tę przewyższająca, właścicielowi lub massie krydalnej wydaną być ma

§. 195 W tym celu może być weksel jako zastaw, na wierzyciela także i przez indossament przeniesiony, a okaziciel zastawu tego może

go także innemu w zastaw ustąpić, w tym jednak razie winna być summa, dla której zabezpieczenia weksel zastawiony został, w indossamencie wyrażoną.

§ 196. Posiadacz zastawu nietylko jest uprawnionym, lecz także ściśle obowiązany do przedsięwzięcia wszelkich potrzebnych kroków ku przedstawieniu zastawionego weksłu do przyjęcia lub wypłaty, tudzież w celu założenia protestu, i zawiadomienia o tém tych, których się to dotyczy, tak, jak gdyby do tego osobném pełnomocnictwem był zaopatrzony, a gdyby się jakiego zaniedbania, utratę należytości wekslowej za sobą pociągającego dopuścił, na tenczas nietylko według §. 194 przewyżkę weksłu właścicielowi zwrócić winien, lecz także uważany będzie jako zupełnie zaspokojony w żądaniu, dla którego zabezpieczenia zastaw mu był oddany.

§. 197. Wierzyciel któremu dla zabezpieczenia należytości wekslowej papiery skarbowe w zastaw oddano, ma prawo zatrzymania lub sprzedania ich według kursu którym w terminie wypłaty w Wiedniu miały, po upływie czasu zastawu, bez żadnego zajścia sądowego, i tylko przewyżkę oddać ma natychmiast właścicielowi, lub jeżeli ten na majątku upadł, massie krydalnej.

§. 198. Wierzycielowi wekslowemu którym sposobem prawnym niezabronionym przyszedł do posiadania pieniędzy lub innych rzeczy dłużnika

weslowego, służy prawo zatrzymania tych rzeczy nawet w tym razie, gdyby tymczasem upadłość majątku dłużnika rozpisana została. Może zatem pieniędzmi się zaspokoić ile należytość jego tychże wymaga, oddając resztę właścicielowi lub mass'e krydalnej; inne zaś rzeczy uważane być muszą jako zastaw, z którym się według §. 193 — 197 obchodzić ma.

§. 199. Zawarte w §§. 193 — do 198 prawa służą wystawcy weksłu przeciw przekazanemu, którego pomimo zabezpieczenia otrzymanego weksłu nie wypłacił, równie jak i przekazanemu przeciw wystawcy, jeżeli pierwszy przez wypłatę weksłu stał się wierzycielem ostatniego.

§. 200. Podobne prawa zastawu nabywają się nie tylko przez umowę lub testament i przez połączone z niemi oddanie rzeczy, lecz także prawo zastawu powstaje z nakazanego w XI rozdziale II części sądowego opisu egzekucyjnego tudzież opieczętowania w celu zabezpieczenia lub wypłaty.“

Prezentacya, ob. przedstawienie.

Procenta, odsetki. Kto niezawiadomił swego bezpośredniego poprzednika o niewypłacie weksłu, traci prawo domagania się procentów od summy wekslowej, ob. posz. zwrot. Art. 45.

Za wypłatą summy wekslowej z procentami żądanym być może wydanie zakwitowanego weksłu, ob. tamże Art. 48.

Procenta tworzą część roszczeń w drodze po-

szukiwania zwrotnego dozwolonych, a to po 6 od sta summy wekslowej, w tém zaś poszukiwaniu okaziciela od terminu wekslu (art. 50), a w poszukiwaniu indossanta od dnia wypłaty, ob. posz. zwrot Art. 51.

Proces wekslowy, ob. spór.

Proch wyrabiający uwolnieni są od przymusu osobistego. Patent z dnia 21 grudnia 1807 §. 16.

Prokura, ob. zastępstwo.

Protest. *XVI ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 87. Każdy protest ma być sporządzony przez notaryusza lub urzędnika sądowego, przyzwanie świadków lub protokolisty (pióro trzymającego) nie jest przy tém potrzebném.

Art. 88. Protest zawierać ma:

1) dosłowny odpis wekslu lub kopij ze wszystkimi zamieszczonemi na nich przeniesieniami i zastrzeżeniami;

2) nazwisko lub firmę osób, na rzecz których i przeciw którym protest założonym zostaje;

3) żądanie podane osobie przeciw której protest się składa, i jój odpowiedź lub wzmiankę że żadnej nie dała, lub że jój zastać nie było można;

4) wskazanie miejsca tudzież dnia kalendarzowego, miesiąca i roku w których wezwanie (Nr. 3) uczynioném zostało, lub uczynić je bezskutecznie usiłowano;

5) w razie przyjęcia lub wypłaty przez wyłączenie wzmiankę, przez kogo, za kogo i w jakich osób zostały ofiarowane i dopłacone;

6) podpis notaryusza lub urzędnika sądowego który sporządził protest, przy wyciśnięciu urzędowej pieczęci.

Art. 89. Jeżeli dopełnienie obowiązku wekslowego ma być od kilku osób wymaganém, na takie kilkakrotne wezwanie jeden tylko akt protestu jest dostateczny.

Art. 90. Notaryusz i urzędnicy sądowi obowiązani są sporządzone przez siebie protesta wciągnąć w całej ich osnowie każdodziennie, i w porządku daty, do osobnego rejestru opatrzonego liczbą bieżącą od strony do strony.“

Postanowienia te obowiązują także i w sprawach z weksłów własnych wynikłych, Art. 98 Nr. 10.

Założenie protestu jest w obrocie wekslowym czynnością, mocą której okaziciel weksłu, albo krok jaki pilności (solenność) do niego należący, prawnie przepisany, jednak w zwykłej drodze do skutku dojść niemogący, lub też przez wekslowo zobowiązanego odmówiony, np. przedstawienie, przyjęcie i t. d. w drodze sądowej wykonywuje, albo też sądownie donosi i udowadnia, że weksel przez obowiązowanego, lub też do wypłaty przekazanego (przyjmującego, przekazanego na wypadek, przyjmującego przez wyręczenie), w terminie wypłaconym nie został. Celem założenia protestu jest zabezpieczenie prawne przeciw szkodliwym następstwom niewykonania tych czynności, tudzież zabezpieczenie praw zwrotnego poszukiwania, i wszystkich środków do osiągnięcia praw tych dążących.

Zabezpieczenie te odbywa się sporządzeniem na to

dokumentu przez notariusza lub sądowego urzędnika, którym się przyczyna i osnowa założenia protestu urzędownic zatwierdza, sam zaś ten dokument, protest nazywa się.

Kto protest zakłada zowie się protestant, protestujący, a ten przeciw któremu się protestuje, to jest, którego do czynności jakiej w wekslu zawezwany, tego, lub też innego obowiązku swego nie wypełnia, nazywa się protestat.

Ponieważ protest z różnych powodów zakładanym bywa, i najważniejszym jest dokumentem w postępowaniu wekslowém, bez któregoby sprawy wekslowe nie mogły być dalej prowadzone gdyby wekslowo uprawniony lub zobowiązany tego co powinien nie uczynił, — przeto wymieniają się tu także rozmaite w ustawie wekslowej wzmiankowane wypadki, w których założenie protestu konieczne jest potrzebném, w następującój kolci:

W czasie przedstawienia do przyjęcia każdy okaziciel wekslu prawo ma do założenia protestu, jeżeli przekazany przyjęcia odmówi, lub te uzyskaném nie zostanie. Z weksłów jarmarkowych lub targowych, ma się to stać w terminie przedstawienia. Samo także posiadanie wekslu upoważnia do założenia protestu, które z weksłów za okazaniem, natychmiast po odmówieniu przyjęcia nastąpić winno, gdyż te weksle płatunami stają się bezpośrednio po ich okazaniu i przyjęciu, ob. Art. 18, 31.

Jeżeli weksel brzmi na czas pewny po okazaniu, i przedstawionym został do przyjęcia według terminu

w wekslu lub w przeniesieniu oznaczonego, albo w przeciągu dwóch lat po wystawieniu, jednak przyjęcia jego lub zamieszczenia daty na przyjęciu odmówiono, natenczas przedstawienie jego prawnocześnie winno być zatwierdzone przez protest w terminie przedstawienia założony, ob. przedstawienie Art. 19, 20.

Przedstawienie do wypłaty winno być także w razie niewypłaty zatwierdzone protestem, w czasie właściwym, to jest na dniu wypłaty, albo najpóźniej drugiego dnia powszedniego po terminie założonym (ob. posz. zwrotne Art. 44). Jeżeli wszakże po tém przedstawieniu nastąpi częściowa wypłata, natenczas okaziciel wekslu dla zastrzeżenia sobie prawa zwrotnego poszukiwania, założyć ma protest co do części niewypłaconej, wyjąwszy gdyby od tego protestu wedle Art. 42 uwolnionym został. W takim razie zatrzymuje weksel wedle art. 39 aby go przedstawić do żądania resztującej należitości, gdyż ta tylko samym wekslem podniesioną i zakwitowaną być może.

Za wydaniem protestu nieprzyjęcia, ma okaziciel wekslu od indossantów i wystawcy żądać bezpieczeństwa co do wypłaty i zwrotu kosztów. To *zwrotne poszukiwanie bezpieczeństwa* służy także biorącemu weksel (remittentowi) przez samo posiadanie takiego protestu (ob. posz. zwrotne art. 25, 26). Następcy zabezpieczającego którzy z tego bezpieczeństwa także korzystają, jeżeli go na nim zwrotnie poszukują, wtenczas tylko prawo mają zakładać podobny protest, jeżeli usprawiedliwić zdołają zarzuty przeciw wysokości lub sposobowi wystawionego zabezpieczenia Art. 27.

Przeciw wzmiankowanemu w artykułach 21, 22 i 24 sposobowi przyjęcia, protest także jest potrzebnym, Art. 27.

Z powodu *niepewnej wypłacalności przyjmującego* a w wekslach własnych *wystawcy*, zakłada się protest nie tylko przeciw tym osobom, lecz także przeciw przekazanym na wypadek (*Notth-Adressen*) jeżeli ich w wekslu wymieniono, do czego samo posiadanie weksłu w drodze pełnomocnictwa upoważnia, ob. posz. zwrot. Art. 29.

Protest niewypłaty zakłada się przy niedotrzymaniu terminu wypłaty (ob. wykonanie etc. Art. 30, 31, 32), czego szczególnie z weksłami jarmarkowymi lub targowemi dopilnować należy (Art. 35); dalej, jeżeli przyjmujący płaci nie w gatunku monety wymienionym z dodatkiem „rzeczywiście“ (*effectiv*) (Art. 37); jeżeli okazicielowi nie całą sumę wypłacono (Art. 38); jeżeli wypłata odmówiona lub nie w całości uiszczoną została (Art. 41), nawet i w tenczas gdy weksel zastrzeżenie „bez protestu, bez kosztów“ lub w podobnych wyrazach w sobie zawiera, a to w celu zabezpieczenia kosztów protestu, gdyż zastrzeżenie niezakładania protestu nie znosi obowiązku zwrócenia tych kosztów (Art. 42), jeżeli weksel umiejscowiony i w miejscu oznaczonym przedstawiony nie był wypłacalny, na co szczególnie uważać należy, gdy przez zaniedbanie protestu tego każda odpowiedzialność, nawet wystawcy i przyjmującego ustaje (Art. 43). Tak ten jako i protest niewypłaty własnych weksłów umiejscowionych, na tém miejscu, dokąd weksel umiejscow-

wionym został, sporządzonym być winien, ob. posz. zwrot. Art. 43 i własne weksle Art. 99.

Po upływie terminu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego, może przyjmujący złożyć w sądzie sumę wekslem objętą a w terminie wypłaty nie żadaną (ob wykonanie Art. 40). Gdyby jednak przyjmujący wykazania się okaziciela według Art. 36 jako właściciela wekslu nie uznawał, wtedy te zaprzeczenie przez protest stwierdzonemu być winno, ob. zachowujący Art. 68 dzień i czas wypłaty.

Przy wyłączeniu każe sobie przyjmujący przez wyłączenie, protest nieprzyjęcia wydać, a na nim lub w dodatku do niego zamieścić ma wzmiankę o przyjęciu przez wyłączenie. Przyjmujący ten, winien zawiadomić wyłączonego o nastąpieniem wyłączenia przesyłając mu protest nieprzyjęcia, i to zawiadomienie z protestem dać na pocztę w ciągu dwóch dni po zaprotestowaniu; ob. wyłączenie Art. 58. Protest Art. 88 Nro 5.

Zamieszczenie wzmianki o przyjęciu przez wyłączenie na dodatku do protestu nieprzyjęcia, niepotrzebnym czyni założenie nowego protestu. Gdy jednak pismem protestu jedynie składa się dowód nieprzyjęcia wekslu, wyřęczyciel nie pierwřj za wyřęzonego dać może rękojmię, dopokąd mu nie zostanie wydany protest nieprzyjęcia, i dopokąd się nie zatwierdzi jego przyjęcie przez wyřęczenie na tymże proteście. Rzeczą jego będzie dla własnego bezpieczeństwa dobrze obejrzeć weksel czy jest ważny, w przepisanej formie wystawiony, nie fałszywy, podrobiony lub zfałszowany,

i także nie zapadły, gdyżby w przeciwnym razie ze swego przyjęcia musiał się stać wekslowo obowiązany, nie mogąc już więcej odwetować szkody na wyreęczonym i jego następach; Art. 7, 75, 76, 83.

Jeżeli się weksel przedstawia przekazanym na wypadek, lub przyjmującemu przez wyreczenie, do wypłaty, na to winien być założony protest, lub jeżeli ten już pierwój z powodu niewypłaty sporządzonym został, więc na nim lub na dodatku do niego przedstawienie te wzmiankowane być ma; ob. wyreczenie Art. 62.

Z powodu wielopisma weksłów protest się zakłada, jeżeli wystawca okazicielowi weksłu wystawienie wtoropisów, lub jeżeli indossant indossatowi powtórzenia indossantów (przeniesień) na wtoropisie odmówi (Art. 66) jeżeli zachowujący egzemplarz weksłu do przyjęcia przesłany, nie wyda go indossatowi lub innemu według Art. 36 do odebrania go uprawnionemu (Art. 68), jeżeli okazicielowi przyjęcia i wypłaty wtoropisu odmówiono (Art. 69), nakoniec jeżeli posiadaczowi kopij weksłu jednym lub kilku pierwotnymi indossamentami opatrzonój, pierwopis weksłu przez zachowcę jego nie został wydany; Art. 72.

Z powodu zaginienia weksłu założenie protestu staje się potrzebném, jeżeli okaziciel po zaprowadzeniu rozprawy o umorzenie weksłu i daném przez niego do umorzenia zabezpieczeniu lub téż po umorzeniu weksłu, żąda od przyjmującego wypłaty lub zabezpieczenia, których nie otrzyma (Art. 73), tudzież jeżeli

się zażąda wydanie weksłu, od posiadacza prawo swoje wedle rozporządzeń Art. 36 wykazującego, Art. 74.

Nakoniec zakłada się *protest tak nazwany perkusyjny czyli nieobecności*, jeżeli miejsca do sprawowania interesów lub zamieszkania wekslowo obowiązowanego wynaleść nie można było; ob. miejsce i czas etc. Art. 91.

Skutki nastąpięnego lub omieszkanego założenia protestu, ważne są szczególnie przy ocenieniu praw okaziciela weksłu z indossamentów pochodzących, gdyż te ocenienie obok uwagi na termin czyli płatność weksłu, zależném uczyniono od dotrzymania lub zaniedbania terminu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego; ob. indossat, czas Art. 16.

Do założenia protestu ma także prawo indossat w zastępstwie (procura) jako pełnomocnik (ob. indossament Art. 17). Ten ma tak jako i każdy okaziciel weksłu przekazowego lub własnego, z powodu niewypłaty zaprotestowanego, zawiadomić swego bezpośredniego poprzednika o niewypłacie weksłu w ciągu dwóch dni po dniu założenia protestu, i może skargę wekslową za tym protestem wytoczyć przeciw wszystkiemu wekslowo zobowiązanym; ob. poszuk. zwrotne Art. 45, 49.

Dla zachowania prawa wekslowego *przeciw przyjmującemu*, nie potrzeba wyjąwszy weksle umiejscowione Art. 43, z innemi weksłami ani przedstawienia na terminie, ani założenia protestu (ob. posz. etc. Art. 44). Założenie protestu przeciw przyjmującym, nie potrzebuje koniecznie stać się na dniu wypłaty,

kiedy prawo poszukiwania wekslowego przedawnia się przeciw przyjmującemu według Art. 77 w lat trzy od terminu weksłu przekazowego, a przeciw wystawcy weksłu własnego jako oraz przyjmującego według Art. 100 w lat trzy równie od terminu weksłu; a gdy protest na te przedawnienie żadnego wpływu nie wywiera, tylko termin wypłaty, obojętną jest rzeczą czyli okaziciel weksłu przeciw przyjmującemu po nie uzyskanój wypłacie, założył protest w dniu wypłaty lub wedle Art. 41 dopiero drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty albo téż i później, jeżeli się to tylko w przeciągu owych trzech lat stanie, a przez to dowód się otrzyma przedstawienia weksłu do wypłaty ze strony okaziciela, ażeby przez skargę wekslową tym protestem zaopatrzoną, według Art. 80 przerwać mógł przedawnienie weksłu; ob. przedawnienie

Protest sporządzony być winien w miejscu sprawowania interesów, a w niedostatku tego w zamieszkanu wekslowo zobowiązanego na dniu powszednim (ob. miejsce i czas etc. Art. 91, 92). Jeżeli na placu wekslowym istnieją ogólne dni wypłaty, może być wypłata przedłużoną do najbliższego dnia rozpłaty, ale założenia protestu niewypłaty w terminie Art. 41 oznaczonym, do dnia tego zatrzymać nie wolno, Art. 93.

Każdy płaćący dłużnik wekslowy żądać ma prawo wydania weksłu pokwitowanego i protestu niewypłaty (ob. posz. zwrot. Art. 48). Także i płaćącemu przez wyłączenie weksel i protest niewypłaty oddany być winien (ob. wyłączenie Art. 63), jako téż i płaćącemu zwrotnie obowiązkanemu; ob. posz. zwrot. Art. 54.

Wydanie protestu nieprzyjęcia zwrotnie obowiązemu przez zwrotnie poszukującego, następuje przy zwrotném poszukiwaniu zabezpieczenia (Art. 25), a wydanie tego protestu wyręczonemu przez przyjmującego wyręczyciela, podczas wyręczenia, Art. 54.

Osobnemi przepisami nakazano, w których godzinach protesta z powodu niewypłaty weksłów w miastach Pradze i Tryeście sporządzane być mają; ob. Praga, Tryest.

Notaryusze w Peszcie ustanowieni, mogą weksłowe protesta także i w Budzie sporządzać; ob. Pesth.

Koszta protestu ustawą notaryalną z dnia 29 września 1850 r. ustanowione zostały.

Dla Węgier i krajów przyległych następujące postanowienie węgierskiej ustawy weksłowej z r. 1840 §. 7 patentu z dnia 25 stycznia 1850 r. utrzymane zostały:

„§. 135. Za każdy osobny protest, i także gdy ich więcej lecz na tym samym dokumencie sporządzono, należy dać takse dwóch Złr. w mon. konw., oprócz tego i koszta jazdy zwrócone być mają.“

Protesta weksłowe z za granicy tu przychodzące, winny być uwierzytelnione przez poselstwo austriackie, albo przez konsulat austriacki. Dekret nadworny z dnia 13 stycznia 1809 r. do L. 880, z dnia 8 lutego 1812 r. do L. 974 i 16 kwietnia 1818 r. do L. 1456, równie jako i dokumenta notaryalne za granicą sporządzone. Dekret nadworny z dnia 3 lutego 1838, w skutek najwyższej uchwały z d. 9 stycznia 1838.

Względem wystawienia rewersów pocztowych w okolicznościach protestów wekslowych; ob. poczta.

Weksle na raty, uważane są za nieważne, ponieważ sprzeciwiają się zasadom względem założenia protestu ustanowionym; ob. na raty.

Z dniem założenia protestu poczyną się przedawnienie przeciw okazicielowi weksłu; ob. przedawnienie Art. 78.

Z własnych weksłów, protest z powodu przedstawienia bezskutecznego, zabezpieczenia, niepewnej wypłacalności przyjmującego, wykonania zobowiązania wekslowego, tudzież z powodu zaginionych, fałszywych, lub zfałszowanych weksłów,—zakłada się przeciw wystawcy; ob. własne weksle Art. 98 Nro 3, 4, 5, 9.

Do skargi wekslowej winien być załączony pierwotny protest; ob. postępowanie §. 5.

Czas do zakładania protestu bliżej pod słowem „termin“ jest oznaczony, a dnie w Art. 41 do zakładania protestu niewypłaty dozwolone, zowią się dnie protestu.

Protest in piazza, czyli protest perkwizycyjny lub nieobecności, zakłada się dla udowodnienia, że wskazany w umiejscowieniu, przyjmujący, albo przekazany, nie znajdował się w miejscu wypłaty, i że miejsce sprawowania jego interesów lub jego zamieszkanie wynalezioném być nie mogło; ob. Art. 94.

Protokolista nie jest potrzebnym przy sporządzaniu protestu; ob. protest Art. 87.

Prowizya jest wynagrodzeniem za trudy przesyłek, zachodów, pisania listów i t. p. i liczy się w $\frac{1}{3}$ części

procentu od kapitału. Komu się należy i jak ma być płacona; ob. posz. zwrot. Art. 50, 51, 52, tudzież wyreżenie Art. 65; ob. „kurs“ „dzień i czas wypłaty.“

Przedawnienie wekslowe. *XIII ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 77. Prawo poszukiwania wekslowego na przyjmującym, przedawnia się w lat trzy od terminu weksłu.

Art. 78. Prawo okaziciela poszukiwania zwrotnie na wystawcy i innych poprzednikach, przedawnia się:

1) we trzy miesiące, jeżeli weksel był płacony w Europie z wyjątkiem Islandyi i wysp Faröer;

2) w sześć miesięcy, jeżeli weksel był płacony w krajach Azyi i Afryki, na pobrzeżu morza Śródziemnego i Czarnego, lub na wyspach tych mórz do owych krajów należących;

3) w ośmnaście miesięcy, jeżeli weksel był płacony w innym kraju zaeuropejskim lub w Islandyi albo na wyspach Faröer.

Przedawnienie rozpoczyna się przeciw okazicielowi z dniem założenia protestu.

Art. 79. Prawo indossanta (Art. 51) poszukiwania zwrotnie na wystawcy i innych poprzednikach przedawnia się:

1) we trzy miesiące jeżeli zwrotnie poszukujący mieszka w Europie z wyjątkiem Islandyi i wysp Faröer;

2) w sześć miesięcy jeżeli zwrotnie poszuku-

jący mieszka w krajach Azji i Afryki, na pobrzeżach morza Śródziemnego i Czarnego, lub na wyspach tych morz do owych krajów należących;

3) w ośmnaście miesięcy jeżeli zwrotnie poszukujący mieszka w innym kraju zaeuropejskim, lub w Islandyi albo na wyspach Faröer.

Czas przedawnienia upływa przeciw indosantowi, jeżeli wypłacił nim skarga w wekslu przeciw niemu wytoczoną została, od dnia wypłaty; we wszystkich innych wypadkach od dnia doręczenia mu skargi albo zapozwu.

Art. 80. Przedawnienie (Art. 77 do 79) przerwaném zostaje tylko przez doręczenie powództwa, i tylko względem tego przeciw komu skarga wytoczoną została.

Jednak zapowiedzenie sporu przez zapozwanego, zastępuje w tym względzie wydanie skargi.“

Z tych postanowień ma Art. 77. tylko dla przekazanych, inne zaś także i dla własnych weksłów moc obowiązującą, Art. 98 Nro 10.

Zapowiedzenie sporu pochodzi z prawa żądania rękojmi, układami w ogólności uzasadnionego. Wedle §. 931 powszechnéj księgi ustaw cywilnych winien jest posiadacz, chcący zrobić użytek z rękojmi, z powodu zażądanej przez trzeciego rzeczy posiadanej, zawiadomić o tém swego poprzednika, i żądać według przepisu ustawy sądowój aby był zastąpionym. Stósownie do §. 933 tychże ustaw winien jest ten co chce żądać rękojmi, prawo swoje do rzeczy nieruchomości w lat trzy, a do rzeczy ruchomych w sześć

miesiący wnieść i udowodnić, inaczéj prawo te ustaje.

Względem tego zastąpienia postanawia §. 49 ustawy sądowéj dla Galicyi zachodniéj z dnia 19 grudnia 1796 r. co następuje: Jeżeli kto sądzi się być uprawnionym do żądania od trzeciego wynagrodzenia na wypadek gdyby sprawę przegrał, winien jest o to się postarać aby temuż spór natychmiast sądownie był zapowiedziany, a to powód, przed wniesieniem skargi, a zaskarżony przed upływem połowy terminu, jemu do wniesienia odezwy przeciwnéj wyznaczonego. W przeciwnym razie niemóglby żądać wynagrodzenia w rzeczy głównej, ani kosztów procesu, ani téż z jakiegobądź innego powodu.

Jeżeli żądający zastąpienia z wezwanym zastępcą zgodzić się o to nie mogą, któren z nich proces ma prowadzić, żądający zastąpienia ma się nim zająć. §. 50. Proces o zastępstwo albo wynagrodzenie, każdego czasu według woli tych osób przewidzionym być może, aby tylko nie wstrzymywał procesu głównego; §. 51 ustawy sądowéj.

Przedawnienie także i przedłużeniem terminu wypłaty przerwaném być może; ob. należyłość stęplowa.

Oprócz przedawnienia prawa poszukiwania weksłowego, i oprócz utraty tego prawa ustawą weksłową zagrożonéj (ob. poszukiwanie weksłowe) może ustać, a właściwie zmienić się żądanie weksłowe:

1) przez nowacyę czyli układ odnowienia, mocą którego główny przedmiot żądania bez zajścia trzeciéj jakiegó osoby zmieniony zostaje, a ztąd dawne zob-

wiązanie w nowy obowiązek przechodzi; § 1,376 powsz. ks. ust. cyw.

2) przez przekazanie, assygnację albo delegację, mocą której zmiana obowiązku następuje za pomocą nowego dłużnika; §. 1,400 p. k. u. c.

3) przez ekspromissę w której trzeci zamiast dłużnika za jego zezwoleniem obiecuje wypłatę w miarę zaciągniętego zobowiązania się §. 1,422, 1,423 i 1,345 p k. u. c. Ekspromissya różni się od wyłączenia wekslowego (interwencyi) w tém, że w ostatniem trzeci jako przekazany na wypadek (Notf Adressé) do wypłaty wezwanym być może, co przy ekspromissy miejsca niéma, tudzież że płaćący przez wyłączenie, chociażby nie był przekazanym na wypadek, także i bez zezwolenia dłużnika summę wekslem objętą wypłacić może, jeżeli tylko wymieni tego, kogo przez wypłatę wyłącza. Przy ekspromissy wypłata przez trzeciego wierzycielowi bez zezwolenia dłużnika narzuconą być nie może (§. 1,423 u. c.) gdy przeciwnie okaziciel weksłu nie przyjmujący wypłaty przez wyłączenie, ukaranym zostaje utratą prawa zwrotnego poszukiwania na następcah wyłączonego (Art. 62). Nakoniec wyłączający domaga się należności wekslowych według przepisów ustawy wekslowej, płaćący zaś albo zastępca innego dłużnika według powszechnéj księgi ustaw cywilnych (§. 1,358 i 1,361 k. u. c.), ponieważ ostatni zwykle zastępuje ostatniego dłużnika bez względu na innych wekslowo obowiązanych, których uwolnić nie było jego celem, i ponieważ on albo sam być mógł dłużnikiem

wekslowego dłużnika, albo też z nim inny jaki zawarł układ, do którego ustawa wekslowa zastosować się nie da.

4) przez zaniedbanie kroków pilności do zachowania prawa wekslowego prawnie przepisanych, przez które także i weksel upada; ob. miejsce i czas, poszukiwanie wekslowe, zaniedbanie.

5) przez wypłatę lub wypłatę przez wyręczenie; ob. wyręczenie i §. 1412 &c p. k. u. c.

6) przez kompensację, jeżeli obustronne żądania z sobą się zchodzą jednakowe niezaprzeczone i takich własności, że rzecz do jednego jako wierzyciela należąca, przez tego jako dłużnika drugiemu oddaną być może. §. 1438 p. k. u. c.

7) przez połączenie uprawnienia z obowiązkiem w jednej osobie (konfuzya) §. 1445 p. k. u. c. na koniec

8) przez darowiznę, albo zrzeczenie się prawa poszukiwania wekslowego §§. 838, 839, p. k. u. c.

Przedawnienie w obrocie wekslowym miejsce ma dla okaziciela weksłu, albo w jego stosunku do wekslowo obowiązanego, przeciw niemu, wtenczas, kiedy nakazane prawnie kroki pilności, do utrzymania prawa wekslowego potrzebne, zaniedbaniami zostaną, w szczególności zaś jeżeli okaziciel nie postara się o zmuszenie obowiązanego do wypłaty weksłu w terminie ustawą wekslową oznaczonym.

Przez przedawnienie utracą okaziciel weksłu wszystkie prawa któreby mu w innym razie z tego weksłu służyły, a którego istota na ten czas zniszczoną zostaje, tudzież prawa przeciw osobom zaszyłym w stó-

sunek wekslowy, jako to: indossantom, poręczycielom i t. d. które równie już więcej istnieć nie mogą. Po przedawnieniu jednak wystawca i przyjmujący, lecz nie indossant, o tyle jeszcze obowiązani są okazicielowi, o ileby się jego szkodą z bogacili. Art. 83.

Czas przedawnienia liczy się, przeciw przyjmującemu od terminu weksłu, przeciw okazicielowi nie użytkującemu z prawa zwrotnego poszukiwania, od dnia założenia protestu, ponieważby on bez protestu według Art. 25, 28 i 41, zwrotnie poszukiwać nie mógł, a przeciw indossantowi od dnia wypłaty przed wytoczeniem skargi wekslowej, albo od dnia doręczenia mu skargi albo zapozwu, nawet gdyby i zapłacił po tém doręczeniu, ponieważ indossant z swoim prawem zwrotnego poszukiwania tylko w ten czas wystąpić może, jeżeli jako wypłatnik wstępuje w prawa okaziciela weksłu, albo jeżeli zapozwany, zmuszony jest domagać się zwrotnego poszukiwania przez skargę wekslową. Art. 77, 78, 79.

Oprócz wymienionych w artykułach 77, 78 i 79 terminów przedawnienia następujące przeciągi czasu do nich jeszcze należą: dwóch lat od wystawienia weksłu na przedstawienie do przyjęcia i wypłaty weksłów za okazaniem wystawionych, Art. 19 i 31; — roku jednego dla danego bezpieczeństwa, jeżeli w tym roku po terminie weksłu, o wypłatę weksłu skargi nie wytoczono, Art. 28, Nr. 2; trzech lat od terminu weksłu przeciw wystawcy weksłu własnego Art. 100, nakoniec przedawnia się weksel, po upływie każdego terminu na przedstawienie do przyjęcia lub wypłaty

weksłu za okazaniem wystawionego, przez wystawcę lub indossanta w tymże weksłu osobno oznaczonego. Art 19, 31 Względem przedawnienia weksłów własnych na czas pewny po okazaniu brzmiących, wyjątek zachodzący pod słowem „okazanie powtórne“ wzmiankowany został.

W celu oznaczenia terminu weksłu szczególnie na przepisy o wykonaniu zobowiązania wekslowego, w Artykułach 30, 31 i 32, tudzież w Art. 34 względem dnia kalendarzowego nowemu lub dawnemu stylowi odpowiedniego zawarte, uwagę zwracać należy.

Przedstawienie do przyjęcia. *IV ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 18. Okaziciel może natychmiast przedstawić weksel do przyjęcia przekazanemu, a w razie nieprzyjęcia protest kazać założyć.

Wyjątek zachodzi tylko co do weksli jarmarkowych lub targowych, które dopiero w czasie na przedstawienie w miejscu jarmarkowym lub targowym prawnie oznaczonym przedstawione do przyjęcia, i gdyby przyjętymi nie zostały, zaprotestowane być mogą.

Samo posiadanie weksłu nadaje moc do przedstawienia go i zaprotestowania nieprzyjęcia.

Art. 19. Obowiązek okaziciela względem przedstawienia weksłu do przyjęcia tylko w wekslach wystawionych na pewny czas po okazaniu oznaczony, zachodzi. Takie weksle powinny być pod utratą poszukiwania wekslowego na indossantach i wystawcy, przedstawione do przyjęcia wedle

osobnego rozporządzenia w nich zawartego, a w braku takowego w ciągu lat dwóch po wystawieniu.

Obowiązek wekslowy indossanta, który w przeniesieniu weksłu tego rodzaju zakreślił czas na przedstawienie, ustaje, jeżeli w ciągu tego czasu weksel do przyjęcia przedstawionym nie był.

Art. 20. Jeżeli przyjęcie weksłu, wystawionego na czas oznaczony po okazaniu, nie może być otrzymaném, lub jeżeli przekazany odmówił datowania swego przyjęcia, okaziciel winien na dowód przedstawienia weksłu w czasie właściwym założyć protest w ciągu czasu na przedstawienie zakreślonego, pod utratą prawa poszukiwania wekslowego na indossantach i wystawcy.

Dzień protestu uważa się w takim razie za dzień przedstawienia.

Jeżeli protest założonym nie został, termin wypłaty liczy się względem przyjmującego, który nie położył daty na swoim przyjęciu, od ostatniego dnia czasu na przedstawienie zakreślonego.“

Z tych postanowień mają Artykuły 19 i 20 moc obowiązującą dla własnych weksłów z tą odmianą, że weksel własny przedstawić należy wystawcy. Art. 98 Nr. 3.

Przedstawienie weksłów płatnych na tutejszo-krajowych jarmarkach lub targach do przyjęcia, niema miejsca przed początkiem targu, a jeżeli ten trwa dni 8

albo i dłużej przed drugą połową targu, ob. Patentu §. 3. w wekslach jarmarkowych lub targowych.

Przedstawienie do przyjęcia nie jest potrzebném, gdy weksel za okazaniem wystawiono, gdyż takie weksle zaraz przy okazaniu są płatnemi, zatém zaraz do wypłaty się przedstawiają, ob. wykonanie &c. Art. 34.

Przedstawienie do przyjęcia lub wypłaty nastąpić winno w miejscu do sprawowania interesów obowiązanego, lub gdy tego niema, w jego mieszkaniu, w inném zaś miejscu tylko za obustronném porozumieniem, ob. miejsce i czas &c. Art. 94.

Weksle płatne na czas oznaczony po okazaniu muszą być do przyjęcia przedstawione, a to, przekazowc przekazanemu, (Art. 32) a własne wystawcy, Art. 98, Nr. 3.

Przedstawienie weksli za okazaniem płatnych, do wypłaty, stać się ma stósownie do zawartego w nich szczególnego zastrzeżenia, albo w braku tego w przeciągu lat dwóch po wystawieniu (ob. wykonanie &c. Art. 34) przy wyřczeniu zaś mają być inne weksle wyřczycielowi najpóźniej drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty przedstawionemi, ob. wyřczenie Art. 60.

Przy oznaczeniu czasu płatności weksłu, nie dolicza się dzień, w którym weksel po okazaniu płatny przedstawiony był do przyjęcia, a płatność weksłu następuje, jeżeli termin po tygodniach, miesiącach lub po przeciągu czasu kilka miesięcy obejmującym oznaczono, na tym dniu tygodnia lub miesiąca wypłaty, któren odpowiada dniowi wystawienia albo przedsta-

wienia, ob wykonanie &c. Art. 33 i okazanie powtórne.

Przedstawienie weksłów jarmarkowych lub targowych do wypłaty, ob. jarmarkowe lub targowe weksle §. 4 i wykonanie &c. Art. 35.

Zaniedbanie przedstawienia tych weksłów nie pociąga za sobą utraty prawa poszukiwania wekslowego według Art. 18, jak weksłów na czas oznaczony po okazaniu brzmiących, (Art. 19, 20) ale po ich płatności Art. 35 okazanej, summa wekslem objęta według Art. 40, w sądzie złożoną być może.

Weksle umiejscowione przedstawione być mają do wypłaty wskazanemu w umiejscowieniu (domicyliatowi) lub gdy tego nie wymieniono, przekazanemu, w miejscu umiejscowienia weksłu, i tam winny być zaprotestowane (ob. posz. zwr. Art. 45).

Własne weksle umiejscowione w tém samym miejscu wskazanemu w umiejscowieniu lub téż wystawcy przedstawić należy, ob. własne weksle Art. 99.

Przedstawienie do wypłaty szczególnie dla wykonania zwrotnego poszukiwania z powodu niewypłaty, protestem ztwierdzone być winno, ob. posz. zwr. Art. 41 Nr. 2.

Zastrzeżenie niezakładania protestu nie uwalnia od obowiązku przedstawienia weksłu w czasie właściwym, a wekslowo obowiązany od któregooby te zastrzeżenie wychodziło, musiałby stawić dowód, jeżeli przedstawienia w czasie właściwym zaprzecza, ob. tamże Art. 42.

Dla zachowania prawa wekslowego przeciw przyj-

mującemu, wyjąwszy z weksłami umiejscowionemi (Art. 43) nie potrzebne jest przedstawienie w dniu wypłaty ani założenie protestu, ob. tamże 44, ob. prawo wekslowe

Artykuł 44 dla własnych weksłów dlatego w Artykule 98, Nr. 6 nie został wzmiankowany, ponieważ w tych weksłach osobnego przyjmującego nie ma, tylko nim jest wystawca, przeciw któremu poszukiwanie wekslowe wedle Art. 100 w lat trzy od terminu weksłu przedawnia się; artykuł więc 100 zastępuje w weksłach własnych, artykuł 44 dla weksłów przekazowych wydany. Z tego powodu Artykułem 98, Nr. 6. Artykuły 41 i 42 względem zwrotnego poszukiwania niewypłaty, tylko przeciw indossantom własnych weksłów moc otrzymały, którym przedstawienie w czasie właściwym tak jak w przekazanych weksłach udowodnione być musi, gdyż wystawca się tam już tylko jako przyjmujący uważa, przeciw któremu termin artykułem 41, do protestu oznaczony, nie uchodzi.

Przekaz na wypadek, (Roth = Adresse) czém jest ob. wyręczyciel.

Chociażby przyjęcia od przekazanych na wypadek, w weksłu wymienionych, otrzymać nie można było, okaziciel weksłu i każdy indossat może żądać zabezpieczenia od swoich poprzedników za wydaniem im protestu ob. posz. zwr. Art. 29.

Miedzy kilku przekazanemi na wypadek, temu należy pierwszeństwo, przez którego wypłatę najwięcej

wekslowo obowiązanych uwolnionem zostaną, ob. wyręczenie Art. 56.

Okaziciel weksłu nie jest obowiązany dopuścić przyjęcia przez wyręczenie od osoby na weksłu jako przekazany na wypadek nie wymienionój, ob. tamże Art. 57.

Jeżeli weksel zostanie przyjęty przez przekazanego na wypadek lub innego wyręczyciela, okaziciel i następcy wyręzonego nie mogą zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia, ob. tamże. Art. 61.

Jeżeli na weksłu przekazowym lub własnym, przez przekazanego lub wystawcę nie wypłaconym, lub na kopij jego znajdują się przekazy na wypadek brzmiące na miejsce wypłaty, okaziciel winien jest przedłożyć wszystkim przekazanym na wypadek równie jak i przyjmującemu przez wyręczenie weksel do wypłaty najpóźniej drugiego dnia po dniu wypłaty, ob. tamże Art. 62.

Przekazany (Trassat Bezogene) którego weksel wykupić czyli wypłatę uiszczyć winien, tego nazwisko czyli firma musi być w wekslu wymienioną, ob. wymogi weksłu Art. 4, Nr. 7.

Miejsce przy nazwisku lub firmie przekazanego wymienione uchodzi dla weksłu, jeżeli na nim nie podano innego miejsca wypłaty, za miejsce wypłaty i oraz zamieszkania przekazanego, (ob. tamże Art. 4 Nr. 8) a na weksłach umiejscowionych winien przekazany zamieścić uwagę, kto wypłatę na miejscu wypłaty, nie będącym miejscem zamieszkania przekazanego uiszczyć ma, gdyżby inaczej sądzić wypadało, że

przekazany sam na miejscu wypłaty też uczynić chce, ob. przyjęcie Art. 24.

Za przekazanego sam wystawca może się podać, jeżeli wypłata na inném jakiém miejscu, nie będącém miejscem wystawienia nastąpić ma, ob. wymogi &c. Art. 6.

Na przekazanego weksel może być ważnie przeniesiony, i przez niego dalej odstąpiony (indossowany) ob. indossament Art. 10.

Według Art. 24 może przekazany weksel dwojakim sposobem umiejscowić, jeżeli oznajni przez kogo weksel na miejscu przez wystawcę wskazaném wykupiony być ma, i jeżeli sam tak miejsce wypłaty jako i wskazanego w umiejscowieniu wymieni, w którym jednak ostatnim razie zawsze za swoje przyjęcie odpowiada.

Przyjęcie weksłu główną jest czynnością dla przekazanego, gdyż on dopiero jako przyjmujący zaciąga obowiązek wekslowy, i równie z wystawcą staje się obowiązany.

Każde oświadczenie przez przekazanego bez wyraźnego podpisane ograniczenia, nawet same zamieszczenie nazwiska lub firmy jego uchodzi za przyjęcie nieograniczone (ob. przyjęcie Art. 21), które już odwołaném być nie może. Przekazany może jednak ograniczyć przyjęcie do części summy wekslem objętej, inne zaś ograniczenia uważaneby były za odmówienie przyjęcia, ob. tamże Art. 22.

Przekazany wypłacić ma w terminie przyjętą przez niego sumnę i wystawcy wekslowo odpowiada z przy-

jęcia; sam zaś nie ma prawa wekslowego przeciw wystawcy, ob. tamże Art. 23.

Przeciw przekazanemu jako przyjmującemu zachowuje indossat prawo wekslowe z przyjęcia, nawet i wtenczas, kiedy indossament nastąpił po upływie czasu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego, albo też i po zaprotestowaniu niewypłaty; ob. indossament Art. 16.

Kiedy przekazanemu weksel do przyjęcia i wypłaty przedstawiony być winien, ob. przedstawienie do przyjęcia Art. 18, 19, 20, wykonanie zobowiązań wekslowych Art. 30 — 35 i poszukiwanie zwrotne Art. 43, 44.

Jeżeli odmówił datowania swego przyjęcia, przedstawienie weksłu winno być ztwierdżonem protestem w terminie przedstawienia (Art. 19) założonym; a płatność weksłu, jeżeli protest nie nastąpił, liczy się od ostatniego dnia terminu przedstawienia, ob. przedstawienie Art. 20.

Względem odpowiedzialności przekazanego, ob. „przyjmujący“, „posz. zwr.“, „wypłata“ i „wyřczenie“ Art. 63 — 65.

Przekazany płaćący weksel po nastąpiónym wyřczeniu, ma zwrócić przyjmującemu przez wyřczenie prowizyę $\frac{1}{3}$ procentu, ob. wyřczenie Art. 65.

Wtoropisy weksłu obowiązują przekazanego jeżeli je przyjął, i tylko przyjęty wtoropis ma wypłacić, jeżeli mu jednak żaden do przyjęcia przedstawiony nie był, natenczes może jeden egzemplarz weksłu bez różnicy któryby to był spłacić, ponieważ kaźden

z nich staje za wszystkie egzemplarze razem, ob. wielopismo weksłu Art. 66, 67.

Przekazowy weksel (Gezogener Wechsel) czém takie weksle są ob. weksel.

Przepisy dotyczące się weksłów przekazowych (ciągnionych) zawarte są w drugim rozdziale ustawy wekslowej od Art. 4 aż włącznie do 95

Przeniesienie ob. Indossament

Przenoszący ob. Indossant.

Przyjęcie (Akcept. Akceptacya) *V ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 21. Przyjęcie weksłu ma być pismienne nim wyrażone.

Każde oświadczenie na weksłu napisane i przez przekazanego podpisane, uważa się za przyjęcie bezwarunkowe, jeżeli wyraźnie zastrzeżone w nim nie jest, że przekazany albo wcale nie, albo tylko z pewnemi ograniczeniami przyjmuje.

Uważa się również za przyjęcie bezwarunkowe, jeżeli przekazany podpisze się z nazwiska lub firmy na głównej stronie weksłu bez żadnego dodatku.

Przyjęcie raz zaszłe cofniętém już być nie może.

Art. 22. Przekazany może przyjęcie weksłu ścieśnić do części summy nim objętej. Gdy zachodzą inne jakie ograniczenia przyjęcia, weksel uważa się tak, jakby w przyjęciu zupełnie został odmówiony; jednakże przyjmujący odpo-

wiada w granicach swego przyjęcia, według prawa wekslowego.

Art. 23. Przekazany staje się przez przyjęcie wekslowo obowiązany do wypłacenia w terminie summy przyjętej.

Podobnież i wystawcy z przyjęcia odpowiada.

Przeciwnie przekazanemu względem wystawcy nie służy prawo wekslowe.

Art. 24. Jeżeli miejsce wypłaty w wekslu wskazane różnem jest od miejsca zamieszkania przekazanego (Art. 4. Nr. 8 „weksel umiejscowiony“), przekazany winien, o ile z samego wekslu nie okazuje się, kto w miejscu wskazaném wypłatę ma uskutecznić, wyrazić to na wekslu, przy jego przyjęciu. Jeżeli tego nie uczynił, uważa się, że sam gotów jest uskutecznić wypłatę w miejscu wskazaném.

Wystawca wekslu umiejscowionego może w nim zastrzedz przedstawienie do przyjęcia. Niezastosowanie się do tego zastrzeżenia, pociąga za sobą utratę zwrotnego poszukiwania na wystawcy i przenoszących (indossantach).“

Te postanowienia tylko dla weksłów przekazowych służą.

Przyjęcie (akcept, akceptacya) jest pisemném oświadczeniem przyjmującego (przekazanego, przekazanego na wypadek, wskazanego w umiejscowieniu albo przyjmującego przez wyręczenie), zamieszczoném na we-

ksłu, którem się on obowiązuje summe pieniężną wekslem objętą, w oznaczonym czasie wypłacić.

Według powyższych artykułów ustawy wekslowej, jest przyjęcie *porządném*, *czystém*, jeżeli zupełnie zgodnie z osnową pierwotną weksłu przez Trassanta ciągnionego, przez przekazanego lub innego przyjmującego zamieszczone zostało; *nadzwyczajne*, jako to przyjęcie przez wyręczenie, i *warunkowe*, jeżeli przyjęcie nastąpiło z ograniczeniami, z których artykułem 22, tylko zmniejszenie summy wekslem objętej jest dozwolone, inne zaś ograniczenia za odmówienie przyjęcia uchodzą.

W autentycznym tekście niemieckim w wyrażeniu przyjęcia, uczyniono różnicę między przyjęciem (*Annahme*) a przyjęciem (*Accept*); pierwszym wyrazem oznaczono czyn przyjęcia czyli jego wykonanie, a drugim przyjęcie jako czyn dokonany w swoich następstwach. Gdy te wyrazy jednak ten sam przedmiot oznaczają, przeto je tu razem z tą różnicą zebrano, iż gdzie w tekście niemieckim wyrazu „*Accept*“ użyto, wyraz ten także i w niniejszym wykładzie do wyrazu „przyjęcie“ dodanym został.

Zarzut, jakoby w czasie zamieszczenia przyjęcia na weksłu, podpisu wystawcy jeszcze nie było, lub jakiego z innych wymogów weksłu w Art. 4 wymienionych niedostawało, i ten dopiero później dodanym został, w żadnym razie miejsca mieć nie może przeciw trzeciemu rzetelnemu okazicielowi weksłu; przeciw zaś tym którzy brali udział w dodatkowym wpisaniu, tylko wtenczas ważnym być może, jeżeliby udowodniono,

że z wekslem jeszcze nieuzupełnionym, przez wypełnienie jego niesłuszne lub sprzeciwiające się umowie zawartój, przeciw prawu sobie postąpiono. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6 października 1853 r. w dzienniku praw państwa części LXVI Nro 200.

Tylko przez przyjęcie staje się weksel *zupełnym*. Przyjęcie ustne lub na wekslu nie znajdujące się, jest nieważném, przeciwnie na wekslu napisane jest nieodwołałném, dla tego nawet i wtenczas mocy swój nie traci, gdyby kto przyjęcie w celu unieważnienia go przekreślił, ponieważ według Art. 36 ustawy wekslowej, tylko indossamenta wykreślone jako wcale nienapisane uważane być mają.

Przyjęcie (Akcept) zamieszczone na piśmie któremu jednego z głównych wymogów wekslu niedostaje, niema żadnej mocy wekslowej; ob. wymogi Art. 17.

Za przyjęcie wekslu odpowiedzialnym jest wystawca; ob. obowiązek Art. 8.

Jakie prawa indossatowi z przyjęcia (akceptu) wekslu, po upływie terminu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego, indossowanego przysługują; ob. indossament Art. 16 i przekazany.

Kiedy weksel przedstawiony być ma do przyjęcia; ob. Art. 18, 19, 20, przedstawienie.

Po odmówieniu datowania przyjęcia (akceptu) ze strony przekazanego, przedstawienie do przyjęcia przez protest zatwierdzić należy; ob. przedstawienie Art. 20.

Przyjmujący odpowiedzialnym jest wekslowo za swoje przyjęcie (akcept) nawet i wtenczas, gdyby

przyjęcie (akcept) nastąpiło z ograniczeniami wyrównywaniami odmówieniu przyjęcia; ob. przyjęcie Art. 22.

Z przyjęcia (akceptu) staje się przekazany nie tylko do wypłaty summy, lecz także i wystawcy wekslowo obowiązany; ob. tamże Art. 23.

Jeżeli przyjęcie odmówionem zostało, lub uzyskanem być nie mogło, albo też pod ograniczeniami albo tylko na mniejszą sumę nastąpiło, lub jeżeli niepewną wypłatność przyjmującego wykazano, na ten czas wierzycielowi wekslowemu winno być danem zabezpieczenie co do wypłaty summy wekslem objętej albo nieprzyjętej kwoty, jako też co do zwrotu kosztów przez nieprzyjęcie zrzadzonych; ob. posz. zwrot. Art. 23—29.

We wszystkich tych wypadkach sporządzonym być winien protest nieprzyjęcia, które i w tym razie założyć wypada, gdyby przyjęcie (akcept) przemazaniem zostało, ażeby go potwierdzić, a przez to uniknąć zawilego procesu z tego powodu.

Przyjmującemu nie służy prawo wekslowe przeciw wystawcy, ponieważ jemu wolno było weksel przyjąć lub nie, on zaś dobrowolnie zobowiązał się do wypłaty. Jeżeli żądanie jego przez wystawcę pokrytém nie zostało, wolno mu z niem wystąpić w drodze prawa zwyczajnej wedle §§. 1,019, 1,014 i 1,409 powszechnej księgi ustaw cywilnych.

W wekslach płatnych po upływie czasu oznaczonego po okazaniu albo po wystawieniu, nie liczy się do terminu wypłaty dzień w którym weksel po dacie płatny wystawionym, lub weksel po okazaniu płatny

do przyjęcia przedstawionym został; ob. wykonanie etc. Art. 32 Nro 1.

Chociażby cała summa wekslem objęta przyjętą została, nie może okaziciel weksłu nie przyjąć ofiarowanej mu częściowej wypłaty; ob. tamże Art. 38.

Przyjęcie przez wyłączenie; ob. wyłączenie Art. 56—61. Między zwyczajnem przyjęciem a przyjęciem przez wyłączenie, zachodzi ta prawna różnica, że przyjmujący przez wyłączenie tylko następcom wyłączonego i okazicielowi weksłu jako ostatniemu następcy wekslowo jest odpowiedzialny, gdy odpowiedzialność zwykłego przyjmującego rozciąga się do wszystkich indossantów i wystawcy (Art. 23 i 60).

Daléj ustaje odpowiedzialność z przyjęcia przez wyłączenie, jeżeli przyjmującemu przez wyłączenie weksel z protestem niewypłaty najpóźniej drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty, nie został do wypłaty przedstawiony (Art. 41, 60, 62), gdy inny przyjmujący aż do przedawnienia weksłu nieumiejscowionego (Art. 43), obowiązany zostaje (Art. 77). Obowiązek wekslowy przyjmującego przez wyłączenie ustaje także i wtenczas, jeżeli weksel na korzyść wystawcy lub innego dłużnika wekslowego przez wyłączenie przyjęty zaginął, a umorzenie jego niebyło w czasie właściwym rozpoczęte, i jeżeli nie żądano wypłaty lub złożenia summy wekslowej do sądu w terminie Art. 60 oznaczonym, Art. 40, 60, 62, 63.

Po wypłacie jednego z kilku egzemplarzy weksłu, przyjmujący którego więcej egzemplarzy tego samego weksłu przyjął, staje się odpowiedzialnym z przyjęcia

(akceptu) egzemplarzy przy wypłacie niezwróconych; ob. wielopismo wekslu Art. 67 Nro 2.

Zachowujący egzemplarz wekslu do przyjęcia (akceptu) przesłanego, ma go wydać indossatowi lub innemu do odebrania według Art. 36 upoważnionemu; a kto jeden z kilku egzemplarzy do przyjęcia przesłał, winien na innych egzemplarzach uczynić wzmiankę u kogo się przesłany do przyjęcia egzemplarz znajduje; ob. tamże Art. 68.

Okaziciel wtoropisu tą wzmianką zaopatrzonego, aby mógł zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia w razie nieprzyjęcia, winien jest protestem ztwierdzić, że egzemplarz przesłany do przyjęcia nie został mu wydany przez tego u kogo był w zachowaniu, tudzież że i na wtoropis przyjęcia otrzymać nie można było, Art. 69.

I na kopij wekslu ma być zamieszczone uwiadomienie u kogo przesłany do przyjęcia pierwopis wekslu się znajduje; ob. tamże Art. 70.

Jeżeli weksel zaginie, właściciel wekslu który nie dał zabezpieczenia summy wekslem objętej, może tylko złożenia w sądzie summy wekslowej z przyjęcia (akceptu) należącój żądać; ob. zaginione weksle Ar. 73.

Przyjęcie (akcept) prawdziwe zachowuje skutek wekslowy także i na wekslach podrobionych lub zfałszowanych, a z weksłów zawierających podrobione lub zfałszowane przyjęcie (akcept), obowiązani zostają wszyscy indossanci i wystawca, których podpisy są prawdziwe; ob. fałszywe weksle Art. 75, 76.

Kto przyjęcie (akcept) wspólnie podpisał, zostaje wekslowo obowiązany, chociażby się obok podpisu

tylko jako poręczyciel (per aval) wymienić; ob. powództwo etc. Art. 84.

Weksel przyjęty także akceptem nazywają.

Przedstawienie do przyjęcia stać się ma w miejscowościach sprawowania interesów lub w ich niedostatku w zamieszkaniu przekazanego; ob. miejsce etc. Art. 91.

Oświadczenie względem przyjęcia tylko w dniu powszednim żądaniem być może; a gdyby dzień w którym tego oświadczenia najpóźniej domagać się należało, przypadł na niedzielę lub święto ogólne, natenczas należy żądać tego oświadczenia w najbliższym dniu powszednim; ob. tamże Art. 92.

Przyjęcie weksłów na raty niema mocy wekslowej, ponieważ te weksle są nieważne; ob. weksle na raty: rozporządzenie min. sprawied. z dnia 29 października 1852 roku.

Przyjmujący (Akceptant) przyjmuje pisemnie weksel na niego ciągniony. Zwykle nim jest przekazany, trassat, przekazany na wypadek lub inny wyręczyciel (ob. przekazany, wyręczenie), którzy wszyscy dopiero przez przyjęcie weksłu stają się wekslowo obowiązani.

Na przyjmującego może być weksel ważnie przeniesiony, i przez niego dalej indossowany; ob. indossament Art. 40.

Kiedy z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia miejsce mieć może; ob. posz. zwrot. Art. 29.

Przyjmujący jest odpowiedzialnym:

1) jako dłużnik wekslowy za wykonanie zobowiązania wekslowego, swoją osobą i swoim majątkiem, o ile te zobowiązanie sam zaciągnął; ob. zdolność do działań wekslowych Art. 2.

2) ze swego przyjęcia nawet i wtenczas, kiedyby niemógł odwetować szkody na wystawcy niezdolnym do działań wekslowych; ob. tamże Art. 3.

3) jako przyjmujący i indossant podwójnie, jeżeli weksel wrócił do niego w drodze przeniesienia, a on go dalej odstąpił (ob. indossament Art. 10, 14), nawet i wtenczas kiedy indossament nastąpił po upływie czasu, do zaprotestowania niewypłaty przeznaczonego, Art. 16.

4) tak za wypłatę przyjętej summy w terminie, jako i wystawcy z przyjęcia (ob. przyjęcie Art. 23), a to aż do czasu przedawnienia (ob. przedawnienie Art. 77), nawet i wtenczas jak weksel przyjętym został z ograniczeniami zakazanymi (ob. przyjęcie Art. 22) i gdyby nie nastąpiło przedstawienie do wypłaty lub zaprotestowanie niewypłaty (ob. posz. zwrot. Art. 44), wyjąwszy weksle umiejscowione, które w samém umiejscowieniu przyjmującemu do wypłaty przedstawionymi, a jeżeli ta nienastąpi, tam protestowanymi być muszą, ob. posz. zwrot. Art. 43.

5) z wtoropisów weksłu odpowiedzialnym jest i po wypłacie jednego z kilku egzemplarzy, ze wszystkich akceptów, na egzemplarzach przy wypłacie niezwróconych znajdujących się; ob. wielopismo weksłu Art. 67, Nro 2.

6) za wypłatę weksłów zaginionych, jeżeli właściciel weksłu dał zabezpieczenie aż do umorzenia; ob. weksle zaginione Art. 73.

7) za każde podpisanie prawdziwe weksłu, chociażby podrobionego; ob. fałszywe weksle Art. 75.

8) za każde wspólne podpisanie weksłu, nawet jako poręczyciel (per aval), ob. powództwo etc. Art. 81; nakoniec

9) także i po ustaniu obowiązku wekslowego, jednak tylko o ileby się szkodą okaziciela weksłu zubożać; ob. tamże Art. 83.

Przyjmujący ma prawo złożyć w sądzie sumę wekslem objętą, jeżeli jej wypłata w terminie zażądana nie została; ob. wykonanie etc. Art. 40.

Przeciw przyjmującemu prawo poszukiwania wekslowego utracą się:

1) jeżeli protest niewypłaty weksłu umiejscowionego u wskazanego w umiejscowieniu (domicyliata) zaniedbany został; ob. posz. zwrot. Art. 43, i

2) przez przedawnienie w lat trzy od terminu wypłaty weksłu przekazowego; ob. przedawnienie Art. 77.

3) co do zwrotnego poszukiwania niewypłaty, jeżeli z tego powodu nie założono protestu w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty; ob. posz. zwrot. Art. 44.

4) co do procentów i kosztów założenia protestu niewypłaty, jeżeli przyjmującego w czasie właściwym o niewypłacie weksłu nie zawiadomiono; ob. tamże Art. 55.

5) jeżeli przyjmującemu przez wyręczenie nie przedstawiono weksłu do wypłaty najpóźniej drugiego dnia

powzedniego po dniu wypłaty; ob. wyręczenie Art. 60.

Dla zachowania prawa wekslowego przeciw przyjmującemu, nie potrzeba (z wyjątkiem weksłów umiejscowionych Art. 43) ani przedstawienia w dniu wypłaty, ani założenia protestu (ob. posz. zwrot. Art. 44). Założenie protestu równie przy przedawnieniu prawa poszukiwania wekslowego przeciw przyjmującemu nie jest potrzebném, gdyż te przedawnienie liczy się w lat trzy od terminu wekslu (ob. przedawnienie Art. 77), przedawnienie zaś od dnia założenia protestu, tylko przeciw okazicielowi wekslu liczyć się może; ob. tamże Art. 78.

O sprawach i obowiązkach przyjmującego przez wyręczenie; ob. wyręczenie Art. 55, 59, 60, 64, 65.

Płacący przez wyręczenie wstępuje przez wypłatę w prawa okaziciela przeciw przyjmującemu; ob. tamże Art. 63.

Przyjęcie przez wyręczenie (Chren = Unnahme), ob. wyręczenie Art. 56—64.

W proteście wyraźnie ma być wzmiankowane przez kogo, dla kogo i jakim sposobem przyjęcie lub wypłata przez wyręczenie, gdyby nastąpiła, oświadczoną i wykonaną była; ob. protest Art. 88, Nro 5.

Przyjmujący przez wyręczenie; ob. przyjmujący, przyjęcie, wypłata przez wyręczenie.

Przymus osobisty (Personal-Execution); obacz Areszt. Egzekucya.

Przysięga. Dowód przez przysięgę winien być w postępowaniu wekslowém w 24 godzin po dniu

w którym wyrok stał się prawomocnym, stawiony;
ob. postępowanie §. 12. c.

Przywrócenie do dawnego stanu, na szkodę osoby, w głównym procesie nie działającej wierzytelnie, udzielonym być nie może, jeżeli ta osoba prawo poszukiwania wekslowego na trzecim, przez upływ czasu całkowicie lub częściowo utraciła, albo z niem dla krótkości pozostałego czasu już więcej wystąpić nie może; ob. postępowanie Art. 23.

Rozprawa względem przywrócenia do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów, winna być połączoną z rozprawą o rzeczy głównej; ob. tamże Art. 24.

Rachunek powrotny (Retourrechnung). Zwrot nie obowiązany tylko za wydaniem weksłu, protestu i zakwitowanego rachunku powrotnego, winien wypłatę uskutecznić; ob. posz. zwrot. Art. 54. Rachunek ten nazywa się także Ricambio-Rechnung.

Rachunek powrotny zawiera w sobie kosztą protestu i wszystkie wydatki położone na wystawienie weksłu zwrotnego (Rückwechsel) albo na zakupienie pieniędzy, tudzież należności pocztowe; winien być przy wypłacie zakwitowany i płaćącemu wydany.

Raty w weksłu do wypłaty nie uchodzą; ob. weksel na raty.

Regress; ob. poszukiwanie zwrotne.

Rekurs miejsca niema przeciw dozwolonemu nakazowi wypłaty; ob. postępowanie §. 7. Od wyroków pierwszej i drugiej instancyi winien być w trzech

dniach po ich doręczeniu wniesiony; ob. tamże §. 12, tudzież zapowiedzenie apellacyi i rewizyi.

Rękojmia (*Obligo, Gewährleistung*), zamieszczając na indossamencie uwagę: „bez obligo“ „bez rękojmi“ lub inne jakie równoznaczające zastrzeżenie, indossant uwolnionym zostaje od obowiązku ze swego indossamentu; ob. indossament Art. 14.

Między zastrzeżeniem „bez obligo“ a zawartém w następującym artykule 15 „nie na zlecenie“ ta zachodzi różnica, że indossament z wyrazem „bez obligo“ indossanta bezwarunkowo uwalnia od każdego wekslowego obowiązku, a indossant uważa się jakoby zupełnie wystąpił ze związku wekslowego; gdy przez wyraz „nie na zlecenie“ indossant dozwala indossatowi przez niego wymienionemu zwrotnego na nim poszukiwania, oraz zaś oświadcza zakazem dalszego indossowania, iż względem żadnego innego indossata obowiązany wekslowo być nie chce, i że indossaty przez niego nie wymienieni, zwrotnego poszukiwania na nim wykonać nie mogą.

Remittent, biorący weksel jest tą w wekslu wymienioną osobą, której, lub na której zlecenie summa wekslem objęta, właściwie jemu assygnowana, wypłaconą być winna; ob. wymogi etc. Art. 4, Nro 3.

Remittent otrzymuje, przez nadanie mu własności wekslu od wystawcy, znak wartości, za którego rzetelność rzeczy mu wystawca, a w przekazanych wekslach także i przekazany. Wystawca sam się może wymienić remittentem; ob. tamże Art. 6.

Remittent może weksel na kogo innego przenieść przez indossament (ob. indossament Art. 9); on zawsze pierwszym jest indossantem i przeniesienie swoje własnem nazwiskiem podpisać winien; ob. wykonanie etc. Art. 36.

O prawach remittenta jako zwrotnie poszukującego; ob. zwrotnie poszukujący.

Na żądanie biorącego weksel obowiązany jest wystawca weksłu przekazowego dać mu kilka równobrzmiących egzemplarzy weksłu; ob. wielopismo weksłu Art. 66.

Remittent jest tą osobą, dla której się właściwie weksel wystawia. Daje on zwykle pieniądze wystawcy, za co mu ten weksel oddaje do wypłacenia w innem miejscu przez kogo innego, albo téż przez samego wystawcę w miejscu wypłaty. Remittent pierwszym jest właścicielem i odbieraczem weksłu, późniejsi są indossaci lub okaziele, którzy innym sposobem prawo swoje do odebrania należności wekslowej wykazali; ob. okaziciel Art. 68, 72.

Rewizya; ob. zapowiedzenie.

Rezolucya (Beſcheid) na skargę wekslową; w niej ma być wyrażonem, którym z wspólnie zaskarżonych skarga wraz z załączeniami doręczoną nie została, gdyż przeciw tym skarga skutku nie otrzyma; ob. postępowanie §. 6.

Rimessa czyli zastępstwo wypłaty, jest weksel przesłany, przedany. Indossant czyli go po zwrotnem poszukiwaniu wypłacił, czyli jako zwrotnie obowiązany swego poprzednika jako zwrotnie po-

szukującego zaspokoił, czyli téż nazad odebrał weksel w drodze ugody dla zastąpienia swoich wcześniejszych pretensyi jako rimessę, w każdym takim razie ma prawo, z wekslu indossowanego w jego posiadaniu znajdującego się,—gdy każdy indossament osobny weksel tworzy,—odnieść się do swego poprzednika, i domagać się zwrotnego poszukiwania na nim, tak jak to następcy jego według Art. 84 przeciw niemu uczynili; ob. poszukiwanie zwrotne Art. 54.

Rok wystawienia wekslu winien być w nim wymieniony; ob. wymogi wekslu Art. 4. Nro 6, i własne weksle Art. 96. Nro 6.

W proteście należy wymienić rok, w którym wezwanie do właściwej osoby względem przyjęcia, zabezpieczenia lub wypłaty uczynione było; ob. protest Art. 88, Nro 34.

Rozprawa (*Verhandlung*) w sporze wekslowym ustnie się ma odbywać, na piśmie zaś tylko za uproszeniem stron spór wiodących; ob. postępowanie §. 11.

Do ustnej rozprawy ma być termin sądowy w jak najkrótszym czasie wyznaczony; ob. tamże §. 9.

Nie zważając na tę rozprawę, udzieloną być ma powodowi egzekucya ku zabezpieczeniu należitości wekslowej; ob. tamże §. 8.

Rozprawy w rzeczy wekslowej, sądy według możliwości przyspieszać mają (§. 10); a rozprawy o przywrócenie do dawnego stanu z powodu wynalezienia

nowych dowodów, połączone być mają z rzeczą główną, ob. tamże §. 24.

Nowa ustawa wekslowa zastosowaną być ma we wszystkich sporach, których rozprawy przed 1 maja 1850 roku zakończonemi nie były; ob. tamże §. 27, i dni względności, cesarskie rozporządzenie z dnia 12 kwietnia 1850 roku.

Rzeczywiście (effectiv); przez użycie tego wyrazu lub innego podobnego dodatku, zastrzega się wyraźnie wypłata summy pieniężnej w monecie w wekslu wyrażonej, ob. wykonanie &c. Art. 37

Salzburg rozporządzenie względem zakresu działania i właściwości sądu w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, ob. sąd.

Sąd; względem złożenia w sądzie summy wekslowej ob. wykonanie zobowiązania wekslowego i summa pieniężna Art. 40 i posz. zwr. Art 25.

Postępowanie sądu przy umorzeniu weksłu, ob. zaginione weksle Art. 73.

Postępowanie sądu w sprawach wekslowych, ob. postępowanie.

Względem zakresu działania i właściwości sądów w sprawach osób prywatnych (Civil-Jurisdictionsnorm) wydane zostały osobne przepisy:

I. dla Austrii powyżej i poniżej Anizy, Salzburga, Styryi, Karyntyi i Karnioli, Gorycy i Gradyski, Istrii, miasta Tryestu i jego okolicy, Tyrolu, Czech, Morawii, Ślązka wyższego i niższego, Galicyi i Lodomeiry z Oświęcimem i Zatorem, Krakowa i Bukowiny,

cesarskim patentem z dnia 20 listopada 1852 roku w dzienniku praw państwa części LXXIII Nr. 251.

II. dla królestwa Lombardzko-Weneckiego cesarskim patentem z dnia 20 listopada 1852 w części LXXVI Nr. 259 dz. p. p.

III. dla Dalmacyi ces. pat. z dnia 20 listopada 1852 w części LXXVIII Nr. 261 dz. p. p.

IV. dla Węgier, Kroacyi, Sławonii, województwa Serbskiego i banatu Temeskiego, ces. pat. z dnia 16 lutego 1853 w części XI Nr. 30 dz. p. p.

V. nakoniec dla Siedmiogrodu ces. pat. z dnia 3 lipca 1853 w części XLI Nr. 129 dz. p. p.

W tych przepisach postanowiono zaprowadzić ich działalność z początkiem działalności nowo organizowanych urzędów powiatowych i innych władz sądowych w każdym z pomienionych krajów koronnych.

Zawarte w tych przepisach postanowienia dotyczące się sporów wekslowych, w następującej osnowie tu się nadmieniają:

dla I.

§. 57.

„Do zakresu działania sądów handlowych, i władz sądowych do wykonania sądownictwa handlowego w pierwszej instancyi przeznaczonych, należą:

1) bez względu na znaczenie osób spór wiodących, — —

c) Spory wynikające ze stószunków wekslowych.

§. 59.

W miejscach niezawierających w sobie sądów

handlowych lub władz sądowych do wykonywania sądownictwa handlowego w pierwszej instancji przeznaczonych, mogą być wniesione spory do nich należące, wyjąwszy jednak spory wekslowe (§. 57 Nr. 1 lit. c.) także i do właściwych sądów zwyczajnych.

§. 60.

Skargi wekslowe tylko do sądu handlowego, lub władzy sądowej, do wykonywania sądownictwa handlowego w pierwszej instancji przeznaczonej, podane być mogą.

Umorzenie weksłów do tego sądu handlowego, lub do téj władzy sądowej, do wykonywania sądownictwa handlowego w pierwszej instancji przeznaczonej należy, w której okręgu znajduje się miejsce wypłaty weksłu.

dla II.

§. 56.

Zakres działania sądu handlowego i morskigo w Wenecyi, sądu handlowego w Medyolanie, i trybunałów prowincjonalnych czyli sekcji w innych prowincjach, winien być oceniony, z wyjątkiem sporów wekslowych, (§. 59) według postanowień kodeksu handlowego (codice di commercio).

§. 58.

W miejscach gdzie się sąd handlowy lub senat handlowy nie znajduje, należące do nich spory, wyjąwszy spory wekslowe, przez powoda, także

i do właściwej pretury, według własności żądania wniesione być mogą.

§. 59.

Co do właściwości sporów wekslowych zachować się należy według prawa z dnia 31 marca 1850 które niniejszém utrzymuje się, ob. postępowanie.

§. 60.

Umorzenie weksłów do tego sądu handlowego (senatu handlowego) należy, w którego obwodzie znajduje się miejsce wypłaty.

dla III.

§. 55.

Zakres działania sądów pierwszej instancji o ile też sądownictwo handlowe lub morskie wykonywać mogą, winien być oceniony z wyjątkiem sporów wekslowych (§. 58) wedle postanowień kodeksu handlowego, (codice di commercio).

§. 57.

W miejscach gdzie się nie znajduje władza sądowa do wykonania sądownictwa handlowego przeznaczona, powód wolny ma wybór podania do pretury te skargi, które tam według ich treści złożone być mogą.

§. 58.

Właściwość sporów wekslowych osądza się według prawa z dnia 25 stycznia 1850 roku.

§. 59.

Umorzenie weksłów należy do tej władzy sądowej, do wykonania sądownictwa handlowego

w pierwszej instancji przeznaczonój, w której obwodzie znajduje się miejsce wypłaty. (Art. 73 ustawy wekslowej z dnia 25 stycznia 1850 roku dz. p. p. Nr. 51).

dla IV.

§. 55.

jak pod I §. 57.

§. 56.

Skargi należące do sądownictwa handlowego mogą być podane wedle wyboru powoda, albo do tego sądu handlowego, w którego okręgu oskarżony zwykle zamieszkuje, albo gdzie firma jego jest zapisana, lub też w którego okręgu handel prowadzi.

Sądy osobne w pewnych razach dla sporów osobistych dozwolone (§§. 31 i t. d.) także i w sądach handlowych używane być mogą

§. 57.

jak pod I §. 59.

§. 58.

jak pod I. §. 60.

dla V.

§. 55.

Do zakresu działania sądów handlowych, to jest władz sądowych do wykonywania sądownictwa handlowego przeznaczonych, należą: jak pod I §. 57.

§. 56.

jak pod IV §. 56.

§. 57.

jak pod I §. 59.

§. 58.

Skargi wekslowe podane być mogą tylko do władzy sądowej do wykonywania sądownictwa w pierwszej instancyi przeznaczonój.

Umorzenie weksłów etc. jak pod I §. 60.“

Względem zakresu działania i właściwości sądów wojskowych w prawach wekslowych, ob. postępowanie.

Sądowa ugoda; na sądową ugodę wekslowa egzekucya tylko w tym razie miejsce mieć może, jeżeli się jej dłużnik, względem jakiej należitości wekslowej wyraźnie poddał, ob. postępowanie §. 19.

Sądowy termin winien być do ustnej rozprawy na zarzuty, przeciw skardze wekslowej przez dłużnika wekslowego wniesione, w jak najkrótszym czasie oznaczonym, ob. postępowanie §. 7.

Z powodu zażądanego przez powoda tylko rozpoczęcia postępowania wekslowo-prawnego, lub gdy skarga wekslowa zaraz osądzoną być nie może, również termin sądowy winien być w jak najkrótszym czasie jednak w ten sposób oznaczony, ażeby każdy, nawet i w innych krajach koronnych lub za granicą mieszkający zaskarżony, był w możności stawienia się osobiście lub przez pełnomocnika do téj rozprawy, ob. tamże §. 9.

Prośba o usprawiedliwienie niestawienia się na terminie sądowym wniesioną być winna w dni trzy

po ustaniu przeszkody do tego stawienia się, ob. tamże §. 12.

Przedłużenie terminu sądowego nadaje powodowi prawo do żądania bezpieczeństwa jeżeli sam nie stał się przyczyną tego przedłużenia, ob. tamże §. 13.

Sądy handlowe, ob. sąd.

Sądy wojskowe, ob. sąd, postępowanie.

Ściągnięcie summy wekslowej, ob. własność, zastępstwo.

Serbskie województwo; zaprowadzenie nowego w niem postępowania w sprawach wekslowych, ob. postępowanie.

Przepis względem zakresu działania sądów w rzeczy wekslowej ob. sąd.

Siedmiogrodzkie księstwo; zaprowadzenie nowego w niem postępowania w sprawach wekslowych. Rozpr. min. sprawied. z dnia 3 maja 1852 ob. postępowanie. Przepis względem zakresu działania i właściwości sądów w sprawach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, ob. sąd, ces. patent. z dnia 3 lipca 1853.

Skarga. Do zaskarżenia niezapłaconego długu wekslowego także i ten indossat ma prawo, na którego weksel przeniesiony został z zastrzeżeniem „do odebrania“ „dla zastępstwa“ (procura) lub innym wyrazem oznaczającym pełnomocnictwo, ob. indossament Art. 17.

Biorący weksel, jako i każdy indossat, posiadający protest nieprzyjęcia, może od wystawcy i innych poprzedników żądać bezpieczeństwa i w drodze

processu wekslowego o to pozywać, niebędąc obowiązany do zachowania kolej przeniesień ani do raz uczynionego wyboru, ob. posz. zwrotne Art. 26.

Zaniedbawszy skargę o wypłatę wekslu w ciągu roku od terminu wypłaty, zwrócić należy wykonane bezpieczeństwo, ob. tamże Art. 28 Nr. 2.

Okaziciel wekslu zaprotestowanego z powodu niewypłaty może wytoczyć skargę wekslową przeciw wszystkim do wekslu obowiązany, lub przeciw niektórym z nich lub też przeciw jednemu i nie jest obowiązany trzymać się kolej przeniesień, ob. tamże Art. 49

Przeciw indossantowi któren nie wypłacił wekslu przed wytoczeniem skargi wekslowej, bieży termin przedawnienia od dnia doręczenia mu skargi albo zapozwu, ob. przedstawienie Art. 79.

Przedstawienie tylko przez doręczenie powództwa przerwaniem zostaje i tylko względem tego przeciw któremu skarga wytoczona została. Jednak zapowiedzenie sporu przez zapozwanego, zastępuje w tym względzie wydanie powództwa, ob. tamże Art. 80.

Do którego sądu skarga wekslowa podaną być ma, ob. sąd, postępowanie §. 1 — 4.

W skardze uzasadnionej może wierzyciel wekslowy żądać ażeby zapozwanemu dłużnikowi, bez jego poprzedniczego wysłuchania wypłacenie summy wekslowej w ciągu trzech dni nakazane zostało, ob. postępowanie §. 5.

Zapozywając więcj osób należy każdemu za-

skarżonemu doręczyć zupełny egzemplarz skargi z załączeniami, ob. tamże §. 6.

Skarżący ob. powód.

Slawonia przypis względem zaprowadzenia postępowania w sprawach wekslowych, Rozporz. minist. sprawiedl. z dnia 16 września 1852 roku ob. postępowanie.

Cesarski patent z dnia 16 lutego 1853 względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych, i przy umorzeniu weksłów, ob. sąd.

Służba ces. król. dworu która równo z urzędnikami państwa ze skarbu ogólnego płacę swą pobiera, wolną jest od przymusu osobistego, ob. areszt 3 f.

Spadkobiercy dłużnika wekslowego równie są uwolnieni od przymusu osobistego, ob. areszt i zdolność do działań wekslowych Art. 2 Nr. 1.

Spór wekslowy (Wechselprozeß) do prowadzenia tego sporu biorący weksel (remittent) jako i każdy indossat nabywa prawa przez same posiadanie protestu nieprzyjęcia, ob. posz. zwr. Art. 26, 29.

W sporze wekslowym tylko niedziele i prawnie uznane święta ogólne, za dni feryalne uważanemi być winny. Wszystkie termina ubiegają bez przerwy, i bez względu na dni feryalne, ob. postępowanie §. 25.

O ile ustawa wekslowa lub rozporządzenie względem postępowania w sprawach wekslowych, nie zawiera szczególnych przepisów dla procesu wekslowego, także i w sprawach wekslowych ustawy powszechnie wzglę-

dem postępowania sądowego zachowywać należy, ob. tamże §. 26.

Sporu zapowiedzenie; ob. zapowiedzenie.

Stanowych funduszków urzędnicy wolni od aresztu wekslowego, ob. urzędnicy.

Stęplowe należytości; ob. należytości.

Stęplowe marki; ob. marki.

Styl, kalendarz dawny lub nowy według którego weksel datowano, stanowi termin weksłu po dacie wystawionego w kraju, dawny styl zachowującym, a płatnego w kraju tutejszym, ob. wykonanie &c. Art. 34 i czas.

Styrya; przepis względem zakresu działania i właściwości sądu w sporach wekslowych, i przy umorzeniu weksłów; ob. sąd.

Subjekty apteki nadwornój; ob. apteka.

Summa do wypłaty wekslowo-sądowa (Zahlungss-Auflage); według niejwymierza się należytość stęplowa; ob. należytości stęplowe rozp. min. skarbu z dnia 4 sierpnia 1854.

Summa pieniężna wypłacić się mająca, winna być na wekslu zamieszczoną; ob. wymogi weksłu Art. 4 Nr. 2, Art. 96 Nr. 2.

Jeżeli co do summy mającej być wypłaconą zachodzi różnica między wyrażeniem jój liczbami a wypisaniem głóskami, trzymać się należy wypisania głóskami. Jeżeli różnica zachodzi w kilkakrotném wyrażeniu summy liczbami i w kilkokrotném wypisaniu jój głóskami, natenczas ważność ma summa mniejsza ob. tamże Art. 5.

Jeżeli weksel na mniejszą summę przyjęto, indossanci i wystawca obowiązani są dać dostateczne zabezpieczenie co do ilości nieprzyjętej, i zwrotu kosztów przez nieprzyjęcie zrzadzonych, i kwotę o której zabezpieczenie idzie w sądzie złożyć, gdyby nie nastąpiła umowa między stronami o sposób zabezpieczenia i o miejsce zachowania rzeczy na zabezpieczenie danej, ob. posz. zwrotne Art. 25.

Jeżeli nie żądano wypłaty weksłu na terminie, przyjmujący ma prawo po upływie czasu na założenie protestu niewypłaty zakreślonego, złożyć w sądzie summę wekslem objętą na koszt i niebezpieczeństwo okaziciela, ob. wykonanie &c. Art. 40.

Przeciwnie właściciel zaginionego weksłu nie może jak tylko żądać złożenia w sądzie summy wekslowej przez przyjmującego, jeżeli nie dał zabezpieczenia aż do umorzenia weksłu, ob. zaginione weksle Art. 73.

Świadectwo co do kursu pieniężnego; ob. posz. zwr. Art. 50 i kurs.

Świadectwo pocztowe; ob. poczta.

Świadkowie nie są potrzebni do założenia protestu, ob. protest Art. 87.

Wysłuchanie świadków nadaje prawo do żądania zabezpieczenia, ob. postępowanie §. 13.

Święta; ob. dni świąteczne.

Szkoda, jej zwrot, ob. zwrot.

Szlązk wyższy i niższy, o zakresie działania i właściwości jego sądu w sporach wekslowych, i przy umorzeniu weksłów, ob. sąd.

Targowe weksle; ob. jarmarkowe weksle.

Temeski banat, zaprowadzenie nowego sądownictwa w sporach wekslowych, ob. postępowanie.

Przepis względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów ob. sąd.

Termin (Trift). Dotrzymanie rozmaitych terminów w sprawach wekslowych przepisanych, należy do najważniejszych obowiązków okaziciela weksłu, po części zaś i dłużnika wekslowego, gdyż przez ich zaniedbanie wystawiłby się pierwszy na utratę swych praw poszukiwania wekslowego, ostatni zaś na wekslowo-prawną egzekucję.

Z tego powodu zostawione tu są termina przy wszystkich czynnościach obrotu wekslowego zachować się mające:

Przedstawienie do przyjęcia weksłów zwyczajnych nie zależy od żadnego terminu, (rozumie się jednak samo przez się, że biorący weksel i indossat w spieszném przedstawieniu weksłu własną swą znajdzie korzyść), jeżeli w tych wekslach wystawca lub indossant nie określił osobnego terminu przedstawienia, któren ściśle dotrzymanym być ma, ob. przedstawienie Art. 18, 19 i zaniedbanie Nr. 3 4 tudzież przedawnienie.

Weksle jarmarkowe lub targowe według §. 3 patentu ustawę wekslową z dnia 25 stycznia 1850 ogłaszającego, niemogą być przedstawione do przyjęcia przed początkiem targu, a jeżeli ten trwa dni ośm lub dłużej przed drugą tego czasu połową. Artykuł 18 ustawy wekslowej przepisuje te przedsta-

wienie w terminie na miejscu jarmarku lub targu prawnie oznaczonym, a §fem 57 węgierskiego prawa wekslowego z r. 1840 któren §. 7 wyżwspomnionego patentu w mocy swój zatrzymanym został, następujące terminu przedstawienia do przyjęcia weksłów jarmarkowych lub targowych w Węgrzech i przyległych do nich krajach oznaczone zostały.

a) Weksle brzmiące na targi dłużej nad dzień jeden nie trwające, nie potrzebują być przedstawionemi do przyjęcia;

b) wystawione na targi dłuższe, jednak nad 8 dni nie trwające, winny być przedstawione pierwszego dnia targowego;

c) na targi zaś dłużej jak 8 dni trwające winny być przedstawione w pierwszym tygodniu targu, lecz to stać się może każdego czasu do soboty włącznie.“

Przedstawienie do przyjęcia weksłów na pewny czas po okazaniu brzmiących nastąpić winno wedle rozporządzenia w nich zawartego, lub w braku takowego w ciągu lat dwóch po wystawieniu, równie jak i w terminie do przedstawienia przez indossanta osobno zakreślonym, ob. przedstawienie Art. 19 i własne weksle Art. 98 Nr. 3.

Nakoniec może być także przepisane przez wystawcę przedstawienie do przyjęcia weksłów umiejscowionych, chociaż te zwykle w umiejscowieniu wskazaném, tylko do wypłaty przedstawiają się, ob. przyjęcie Art. 24.

Przedstawienie do wypłaty weksłów za okaza-

zaniem wystawionych, połączone jest z przedstawieniem do przyjęcia. Nastąpić jednak winno albo według zawartego w wekslu szczególnego zastrzeżenia, a jeżeli go nie ma, w ciągu lat dwóch od daty wystawienia, ob. wykonanie &c. Art. 31.

Przedstawienie w czasie właściwym do wypłaty jest koniecznie potrzebném, a zastrzeżenie niezakładania protestu od niego uwolnić nie może; (ob. posz. zwrotne Art. 42), toż samo i z weksłami umiejscowionemi zachowane być musi, ob. tamże Art. 43.

Przedstawienie do wypłaty weksłów po upływie czasu po okazaniu zakreślonego, płatnych, zależy od przedstawienia do przyjęcia, to jest od dnia okazania wekslu, gdyż dopiero od tego dnia, który jednak wyłączony jest od policzenia do terminu wekslu, termin wypłaty, a zatem i przedstawienia do wypłaty bieczyć poczyną. Równie i z weksłów brzmiających na czas oznaczony po dniu wystawienia, dzień wystawienia do terminu wekslu nie dolicza się, a przedstawienie do wypłaty może na tym terminie nastąpić, który w artykule 32 tyczącym się wykonania zobowiązań wekslowych, bliżej jest oznaczony.

Od terminu przedstawienia do wypłaty i od nastąpnego lub zaniechanego przedstawienia zależy wymiar należitości stęplowych od weksłów za okazaniem wystawionych według I lub też II skali; ob. należitości stęplowe 3.

Założenie protestu nieprzyjęcia powinno nastąpić zaraz po niezyskaném przyjęciu zwyczajnych weksłów przekazowych, weksłów zaś jarmarkowych lub

targowych w czasie do przedstawienia oznaczonym; (przedstawienie Art. 18) tudzież weksłów na czas oznaczony po okazaniu brzmiących, w powyższym terminie do przedstawienia przepisany, ob. tamże Art. 19, 20.

Założenie protestu niewypłaty dopuszczalném jest w dniu wypłaty, najpóźniej jednak nastąpić winno w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty, ob. posz. zwr. Art. 41.

Termin ten przekroczonym być nie może nawet i w miejscu wypłaty, w którym się ogólne dni rozpłaty znajdują, chociażby wypłata weksłu między temi dniami płatnego dopiero na następujący dzień rozpłaty wypadła, ob. miejsce i czas &c. Art. 93.

Upływ czasu do założenia protestu niewypłaty oznaczonego, to jest termin weksłu, służy za podstawę przy ocenieniu praw tego indossata, na którego przeniesiony został weksel, po tym terminie za-protestowany, ob. indossament Art. 16.

W Pradze zakładają się protesta niewypłaty, na dniu wypłaty dopiero od pierwszej do piątej godziny z południa, a w ciągu dwóch dni powszednich po dniu wypłaty, od godziny dziewiątej z rana do godziny piątej z południa; w inny zaś czas tylko za dozwoleniem protestata, ob. Praga.

W Tryeście zakładają się także protesta na dniu wypłaty dopiero od czwartej do siódmej godziny wieczorem, w dwóch zaś dniach powszednich po dniu wypłaty od dziewiątej do dwunastej godziny z rana i od czwartej do siódmej godziny wieczorem, a w in-

nych dnia godzinach tylko za dozwoleństwem protestata, które winno być wzmiankowane w proteście, o. Tryest.

Termin wypłaty; ob. czas, wypłata, dzień wypłaty.

Termin zwrotu bezpieczeństwa; ob. poszukiwanie zwrotne Art. 28.

Termin do przedłożenia zaginionych weksłów 45 dni, a jeżeli weksel nie jest jeszcze płatny, początek terminu tego na pierwszy dzień po terminie weksłu wypada, ob. zaginione weksle Art. 73.

Do zawiadomienia o niewypłacie weksłu w ciągu dwóch dni po dniu założenia protestu; (ob. posz. zwr. Art. 45) ten sam termin służy do zawiadomienia wyřęczonego o następióńm wyřęczeniu, ob. wyřęczenie Art. 58.

Żądanie wypłaty od przyjmującego przez wyřęczenie winno nastąpić drugiego dnia powszedniego po dniu wypłaty; (ob. wyřęczenie Art. 62) od zwrotnie obowiązanego zaś któren dał zabezpieczenie, do podania skargi o wypłatę weksłu, w rok jeden po terminie weksłu, ob. posz. zwrotn. Art. 28, Nr. 2.

Termin po którym zobowiązania weksłowe ustają; ob. „przedawnienie“ Art. 77, 78, 79, tudzież „poszukiwanie“ „zaprzeczenie“ „ustanie“ „zaniedbanie“.

W terminie 3 dni powinny być wniesione 1) *zarzuty przeciw skardze weksłowej* (ob. postępowanie §. 7) od dnia doręczenia nakazu sądowego, bez doliczenia dni, w których te zarzuty pocztę przechodziły;

2) *prośba o usprawiedliwienie niestawienia się na*

terminie sądowym, od dnia w którym ustała przeszkoda tego stawienia się w sądzie;

3) *prośba o przywrócenie do dawnego stanu* dla upłynionego terminu stanowczego, po upływie terminu stanowczego; tudzież nastąpić ma

4) *spełnienie orzeczonego zobowiązania*, a to jeżeli przeciw wyrokowi nie apelowano, od dnia doręczenia wyroku, w razie zaś założenia rekursu, po nastąpionej prawomocności wyroku;

5) *zapowiedzenie apellacyi lub rewizyi* od dnia po doręczeniu wyroku lub rezolucyi, ob. postępowanie §. 12 na końcu

6) *danie bezpieczeństwa* na rozkaz sądowy, jeżeli pierwszy termin sądowy na skargęznaczony się przedłuża, albo się nakazuje wysłuchanie świadków lub obejrzenie naoczne, — tudzież i w ten czas jeżeli go powód zażądał po wniesieniu apellacyi lub rewizyi, ob. postępowanie §. 13, 14.

W terminie 24 godzin od dnia zaszłej prawomocności wyroku, ma być *złożona przysięga* nakazana, tudzież przez żądającego przymusu osobistego na dłużniku wekslowym *alimentacya zaaresztowanego*, jeżeli ta naprzód na cały tydzień, albo w czasie właściwym złożoną nie została, ob. postępowanie §. 12 c) i areszt dla w. ks. krakowskiego §. 9, 13.

Do podawania pism spornych w pisemnym procesie wekslowym terminów wyznaczenie zostawiono wzajemnemu porozumieniu się stron spór wiodących, ob. postępowanie Art. 11.

Wszystkie termina ubiegają bez przerwy i bez

względu na dni feryalne. Tylko jeżeli ostatni dzień terminu na niedzielę lub święto powszechne przypada, termin aż do pierwszego dnia powszedniego przedłuża się, ob. miejsce i czas &c. Art. 93 i postępowanie Art. 25.

Termin przedawnienia weksłu bieży: przeciw przyjmującemu, od dnia płatności, to jest od terminu weksłu, co się zaś tyczy prawa zwrotnego poszukiwania okaziciela i indossanta na wystawcy i innych poprzednikach, przedawnienie jeżeli przerwaném nie zostało, poczyną się przeciw okazicielowi z dniem założenia protestu, a przeciw indossatowi od dnia wypłaty weksłu, lub jeżeli nie wypłacił, albo zapłacił po wytoczonej przeciw niemu skardze wekslowej, od dnia doręczenia mu skargi albo zapozwu, (ob. przedawnienie Art. 77, 78, 79), to jest właściwie od tego dnia, w którym okaziciel i indossant nabyli prawa do zwrotnego poszukiwania, a potem nabyciu dalszych kroków pilności zaniedbali.

Skutki niedotrzymania wymienionych tu terminów pod słowem „zaniedbanie“ tudzież „poszukiwanie wekslowe“ i poszukiwanie zwrotne, dokładnie są wyłączone. W dawniejszych przed ustawą wekslową wystawionych wekslach terminu płatności weksłu 6 lub 12 miesięcy, od 15 marca 1850 liczone być mają; ob. należitości stęplowe Nr. 3.

Termin sądowy; ob. sądowy termin.

Termin wypłaty; ob. czas wypłaty.

Towarzystwa; przeciw tym, jako i za oświadczenia wekslowe przez ich zastępców wystawione

przymus osobisty wyrobionym być nie może, ob. zdolność do działań wekslowych Art. 2 Nr. 2.

Zakazane towarzystwa nie są zdolne do działań wekslowych, ob. §. 26 powszechnej księgi ustaw cywilnych.

Trassant; ob. wystawca.

Trassat; ob. przekazany.

Tryest; przepis względem zakresu działania sądów w rzeczach wekslowych, ob. sąd.

W skutek otrzymanego najwyższą uchwałą z dnia 28 lipca 1853 upoważnienia c. k. ministerstwo sprawiedliwości postanowiło, ażeby na placu wekslowym w Tryeście protesta wekslowe z powodu niewypłaty, na dniu wypłaty, dopiero od czwartej do siódmej godziny z południa, w ciągu zaś dwóch dni powszednich po dniu wypłaty, od dziewiątej do dwunastej godziny z rana, i od czwartej do siódmej godziny z południa, w innych zaś godzinach tylko za dozwoleńiem protestata, które w proteście wzmiankowane być winno, zakładane były. Rozporządzenie tego min. z dnia 28 marca 1854 w dzienniku praw państwa części XXIV Nr. 69.

Tydzień. Jeżeli termin weksłu na tygodnie oznaczono, płatność weksłu na ten dzień tygodnia wypłaty przypada, któren przez swą nazwę dniowi wystawienia lub przedstawienia weksłu na pewny czas po okazaniu brzmiącego odpowiada, ob. wykonanie Art. 32.

Dzień przedstawienia jest tylko w wekslach za okazaniem wystawionych szczególnie obowiązującym, ob. Art. 19, 31, 32.

Tyrol, przepis względem zakresu działania i właściwości sądów w sporach wekslowych i przy umorzeniu weksłów, ob. sąd.

Tytoniu hurtowni trafikanci wolni są od przymusu osobistego za długi wekslowe. Dekret nadworny z dnia 18 stycznia 1805 Nr. 709.

Ugoda (Bergleich); ob. sądowa ugoda.

Układ (Übereinfunft) od obustronnego układu zależy sposób zabezpieczenia i miejsce, w którym rzecz na bezpieczeństwo dana złożoną być ma, (ob. posz. zwrotne Art. 25) tudzież oznaczenie miejsca czynności przedsięwziąć się mających z osobą wekslowo zobowiązaną, oprócz jój miejsca do sprawowania interesów lub jój zamieszkania, ob. miejsce i czas &c. Art. 91.

Umiejscowione weksle są takie weksle przekazowe lub własne, w których wystawca do wypłaty wyznacza miejsce, w wekslach przekazowych, różne od miejsca zamieszkania przekazanego (Art. 24), a w wekslach własnych, różne od miejsca zamieszkania wystawcy, (Art. 4 Nr. 8 i Art. 99). W przekazowych wekslach może tak wystawca jako i przekazany czyli przyjmujący, weksel do wypłaty umiejscowić, w wekslach zaś własnych wskazuje miejsce wypłaty sam tylko wystawca gdyż on jest oraz przyjmującym. Wystawca czyli przyjmujący którego weksel umiejscowia, to jest wskazuje miejsce wypłaty oprócz miejsca zamieszkania wekslowo-obowiązanego, zowie się umiejscowiający (domiciliant) ten zaś u którego weksel się umiej-

scowia, to jest przez którego, lub w którego zamieszkaniu wypłata nastąpić ma, zowie się wskazany w umiejscowieniu (domicyliat).

Umiejscowienie używane równie z wyłączeniem, wielopismem weksłów, jako środek ułatwienia obrotu wekslowego, przedsięwzięcie się nie tylko między wystawcą i przekazanym w przekazowych, tudzież wystawcą i remittentem w wekslach własnych, lecz do tego używana bywa albo trzecia osoba, wskazany w umiejscowieniu, którego weksel za przyjmującego wykupić winien, albo też przyjmujący sam obowiązany jest w oznaczonym terminie i miejscu tudzież w oznaczonym zamieszkaniu stawić się i wypłatę uskutecznić.

W przekazowych wekslach wypłata winna być przez przekazanego podczas przyjęcia wzmiankowana, jeżeli w wekslu samym nie wymieniono kto ją uskutecznić ma; gdyż inaczej uważałoby należało, że przekazany sam na miejscu wskazanym wypłacić chce. Na takim wekslu wystawca także i przedstawienie do przyjęcia przepisać może, ob. przyjęcie Art. 24.

Umiejscowienie wypłaty jest niezawisłe od umiejscowienia zamieszkania, gdyż weksel może być tylko w miejscu zamieszkania do przyjęcia, (jeżeli przyjęcie według artykułu 24 nie jest inaczej zastrzeżonym), a w miejscu wypłaty do wykupienia przedstawionym, następnie zaś w razie nieuzyskania przyjęcia lub wypłaty zaprotestowanym, ażeby zachować prawo zwrotnego poszukiwania, ob. posz. zwrot. Art. 41, 43 tu-

dzień miejsce i czas &c. Art. 91 i własne weksle Art. 99.

Przedstawienie tak przekazowych jako i własnych weksłów umiejscowionych do wypłaty, winno nastąpić u wskazanego w umiejscowieniu, lub jeżeli tego nie wymieniono, weksłów przekazowych przekazanemu (Art. 43) weksłów własnych wystawcy (Art. 99), zawsze jednak na tém miejscu dokąd weksel umiejscowiony został. Przez zaniedbanie założenia protestu niewypłaty u wskazanego w umiejscowieniu w czasie właściwym, to jest u jakiej trzeciej osoby lub u przekazanego czyli wystawcy w miejscu wypłaty, traci się prawo poszukiwania wekslowego przeciw wystawcy, indossantom, a z weksłu przekazowego także i przeciw przyjmującemu, na zawsze; ob. posz. zwrot. Art. 43.

Według Art. 24 tylko wystawca i przekazany mają prawo do umiejscowienia weksłu. Wystawca może sam oznaczyć umiejscowienie wypłaty i wskazanego w umiejscowieniu wymienić, lub przy wystawieniu tylko samo umiejscowienie wymienić, a na wskazanie umiejscowionego próżne miejsce zostawić, które przekazany podczas przyjęcia wypełnić ma. Jeżeli tego nie uczyni, natenczas sam na miejscu wypłaty weksel wykupić winien.

Gdyby przekazany do weksłu przez niego przyjętego umiejscowienie samowolnie dodał, natenczas jako przyjmujący sam z weksłu przekazowego czyni weksel umiejscowiony, z obowiązkiem przedstawienia weksłu do wypłaty w miejscu umiejscowienia i umiejscowionego; zawsze jednak z przyjęcia zostaje we-

kslowo obowiązany wedle art. 22, ponieważ weksel początkowo niebył wekslem umiejscowionym, i przekazany go przyjął nie jako weksel tego rodzaju, lecz jako zwyczajny weksel przekazowy.

Indossanci nie mają prawa do umiejscowienia weksłów, ponieważ nie mogą zmieniać treści weksłu ani jego przyjęcia.

Różnica między wekslem własnym umiejscowionym a wekslem przekazanym na siebie w artykułach 6 i 99 zachodząca, wyłuszczone jest pod słowem „weksel.“

Umiejscowiony, wskazany w umiejscowieniu, domicyliat; ob. umiejscowione weksle.

Umorzenie, amortyzacya; ob. zaginione weksle

Upadłość majątku; ob. konkurs.

Urząd policyjny; ob. policyjna władza.

Urząd zastawniczy w zakładach dobroczynności, przeciw jego urzędnikom przymus osobisty wyrobiony być nie może. Dekret nadworny z dnia 26 stycznia 1799 r. Nro 453; ob. areszt.

Urzednicy; ob. urząd zastawniczy.

Urzednicy państwa wolni są od przymusu osobistego. Dekret nadworny i patent z dnia 25 października 1798 r. Nro 436; ob. areszt, rozporządzenie dla Krakowa.

Urzednicy miejscy i stanowi, miejskich i stanowych funduszów, równie są od aresztu wekslowego uwolnieni. Dekret nadworny z dnia 26 stycznia 1799 r. i z dnia 3 kwietnia 1838, do L. 6,842, tudzież

Urzednicy teatru nadwornego. Dekret najwyższego trybunału z dnia 28 lutego 1828 roku do L. 2,528, i

Urzednicy zakładów dla chorych i zakładów zaopatrzenia (Kranken- und Versorgungsanstalten). Dekret nadworny z dnia 26 stycznia 1799 roku Nro 453; ob. areszt.

Uso-weksle z terminem wypłaty oddawna przyjętym i używanym, lecz niejednakowym, tylko w różnych krajach i miastach na rozmaite przeciągi czasu ograniczonym, a w wekslu tylko słowami uso, lub $\frac{1}{2}$ uso, $\frac{3}{4}$ uso, albo uso doppio oznaczonym, — są nieważne, ponieważ im niedostaje głównego, w artykułach 4 Nro 4 i 96 Nro 4 ustawy wekslowej wymienionego wymogu wekslu, to jest dokładnego oznaczenia czasu w którym wypłata nastąpić ma.

Weksle te dla tego tu się wymieniają, ponieważ ważnemi są nie tylko za granicą, ale także i w tych krajach niemieckich, w których tę samą ustawę wekslową zaprowadzono, gdy wszakże w krajach cesarsko-austriackich, dla kraju tutejszego wystawiać ich nie można.

O ile weksle te za granicą wystawione a na kraj tutejszy ciągnięte za ważne uchodzić mogą, okazuje się z postanowień prawodawstwa zagranicznego dotyczących; ob. Art. 84, 85, 86.

Ustanie zobowiązania wekslowego; ob. poszukiwanie wekslowe Art. 19, 20, 31, 43, 45, 60, 77, 99 i 100, tudzież posz. zwrot. zabezpieczenia, Art. 28.

Przez zaniechanie protestu niewypłaty w czasie oznaczonym, ustaje prawo zwrotnego poszukiwania przeciw wszystkim aż do przyjmującego weksel przekazowy i wystawcy własnego wekslu; ob. posz. zwrot. Art. 44.

Zwrotne poszukiwanie ustaje także przeciw przekazującemu (adressantowi) lub wyręczonemu i ich następcom, po zaniechaniu przedłożeniu wekslu do wypłaty, przekazanym na wypadek, i przyjmującemu przez wyręczenie, najpóźniej drugiego dnia powszedniego po terminie wekslu, — tudzież okaziciela przeciw następcom wyręzonego, jeżeli okaziciel ofiarowaną przez innego wyręczyciela wypłatę nie przyjmuje; ob. wyręczenie Art. 62.

Nakoniec przez przedawnienie; ob. przedawnienie Art. 78, 79, tudzież od 1 do 8.

Ustawa wekslowa. Cesarski patent z dnia 25 stycznia 1850 roku.

Najjaśniejszy Pan chcąc naglądając potrzebie jednolitego i w całej monarchii równo-obowiązującego prawa wekslowego na korzyść obrotu handlowego zadość uczynić, a przytém zaprowadzić w téj ważnej gałęzi prawodawstwa jak największą zgodność prawa austriackiego z powszechną niemiecką ustawą wekslową, w związkowych państwach niemieckich moc mającą, — raczył wydać powszechną ustawę wekslową dla całej objętości cesarstwa austriackiego, i postanawia co następuje:

§. 1.

„Powszechna ustawa wekslowa dla całego cesarstwa austriackiego, wstępuje w działanie we

wszystkich krajach koronnych od dnia 1 maja 1850 roku.“

§§. 2, 3, 4 w całej osnowie znajdują się pod słowem: „jarmarkowe lub targowe weksle“ których się dotyczą.

§. 5.

„Począwszy od dnia 1 maja 1850 r., ustaje w tych krajach koronnych w których powszechna księga ustaw cywilnych obowiązuje, działanie dotychczasowych praw i ustaw wekslowych, a mianowicie ustaw wekslowych z dnia 10 września 1717 r., 1 października 1763 r., 22 lipca 1775 r. i 10 października 1797 r., tudzież jarmarkowych statutów miasta Botzen z dnia 13 stycznia 1787 r. i 13 marca 1792 r., jako i osmego tytułu pierwszej księgi codice di commercio, o ile te ustawy do wekslowo-prawnych czynności, ich działań i skutków się odnoszą.

§. 6.

Patent z dnia 14 maja 1772 r. dla Czech wydany, względem utraty prawa wekslowego przez intabulację lub prenotację weksłu niniejszém znosi się.

§. 7.

Od tego samego dnia w owych krajach koronnych w których węgierskie prawo wekslowe z roku 1840 wykonuje się, moc swą traci prawo wekslowe w pierwszej części artykułu XV ustawy węgierskiej z roku 1840 zawarte, jako téż odnoszące się do téj pierwszej części postano-

wienia artykułu VI ustawy węgierskiej z roku 1844, wyjąwszy przepisy w §§. 39, 40, 54, 55, 56, 57, 97, 109, 112, 135 i 193 do 200, pierwszej części artykułu XV prawa z roku 1840 i w §§. 2 i 28 artykułu VI ustawy z r. 1844 zawarte, które niniejszém wyraźnie utrzymują się.

§. 8.

Minister sprawiedliwości otrzymał polecenie wykonania niniejszego patentu.“

Rozporządzeniem cesarskiem z dnia 12 kwietnia 1850 r. dozwolono dla weksłów przed 1 maja 1850 wystawionych dni względności (*Respecttage*) przeszłóm prawodawstwem przyznanych, nawet i wtenczas, jak dopiero 1 maja 1850 r. lub też po nim stały się płatnemi, i oraz orzeczono, iż do spraw i czynności prawnych, które co do weksłu wcześniój wystawionego dopiero od 1 maja tego roku się rozpoczynają, postanowienia powszechnój ustawy wekslowej z dnia 25 stycznia 1850 r., zupełnie zastosowane być winny.

Z paragrafów pierwszej części XV artykułu prawa z roku 1840 i VI artykułu prawa z roku 1844, przytoczone są §§. 39 i 40 z r. 1840, tudzież §. 28 z roku 1844 pod słowem: „fałszywe weksle“ §. 54, 55, 56 z roku 1840 i 2 z roku 1844 pod słowem: „żydzi,“ §. 57 z roku 1840 pod słowem: „termin,“ §. 97 i 109 pod słowem: „jarmarkowe lub targowe weksle,“ §. 112 pod słowem: „monety gatunek,“ §. 135 z roku 1840 pod słowem: „protest,“ nakoniec §§. 193—200 z roku 1840 pod słowem: „prawo zastawu“ jako wszystkie §. 7. powyższego patentu w mocy swój utrzymane.

Waluta rachunkowa, na którą brzmi weksel, co do summy wekslem objętej, może być na terminie wypłaconą w monecie krajowej; ob. wykonanie etc. Art. 37.

Waluta czyli moneta rachunkowa, znaczy zaprowadzoną w niektórych miejscach tak nazwaną bankową monetę powszechnie przyjętą, która przy porachowaniu kwot pieniężnych i porównaniu rozmaitych monet za podstawę służyć ma, i do łatwiejszego ocenienia gatunków monet, w różnych krajach, przez rządy, a po części i przez stan kupiecki ustanowioną została. Jeżeli tę walutę rachunkową, np. sto złotych ryńskich, markę kolońską, według jakiej zagranicznej monety np. louisdorów, funtów szterlingów, na targ tutejszo-krajowy za pomocą weksłu przekazano, czyli zaasynowano, ta będąc więcej znaną jak inne gatunki monety, porównywa się natenczas z monetą srebrną konwencyjną na stopę 20 Złr. wybitą, jako monetą krajową, i oceniona według swjej wartości w stopie menniczo-konwencyjnej dwudziestu Złr., to jest według ceny monety bankowej na miejscu wypłaty istniejącej, wypłaca się w monecie krajowej; jeżeli wypłata w monecie pomienionej nie została wyraźnie przez wyraz „rzeczywiście“ (effectiv) nakazaną. Sama zaś waluta rachunkowa, jako to: marka kolońska lub funty szterlingi bez wymienienia gatunku monety, zawsze w monecie krajowej wypłaconą być może; ob. monety gatunek.

Węgry. Zaprowadzenie nowego postępowania w sprawach wekslowych (ob. postępowanie) i prze-

pis względem zakresu działania i właściwości sądów; ob. sąd.

O ile w Węgrzech i w krajach przyległych dawne prawa wekslowe obowiązują; ob. ustawa wekslowa §. 7.

Weksel jest pisemną assygnacją w formie prawnej sporządzoną, mocą której wystawca, trassant, obowiązuje się, biorącemu weksel czyli remittentowi summe pieniężną dokładnie oznaczoną w pewnym czasie i na pewnym miejscu, — albo przez trzecią osobę, to jest przekazanego wypłacić lub wypłacić kazać, w którym razie assygnacja ta zowie się *weksem przekazowym* czyli ciągnionym (*gezogener*), lub téż sam ją wykupić, w którym razie weksel jest własnym czyli osobistym (*eigener*), suchym (*trodfener Wechsel*).

Weksle przekazowe są także: *weksle na własne zlecenie* (*Wechsel an eigene Ordre*), jeżeli wystawca sam siebie jako biorącego weksel, i *weksle przekazane na siebie* (*traffirt eigene Wechsel*), jeżeli wystawca sam siebie jako przekazanego na miejscu wypłaty niebędącym miejscem wystawienia, w którym jego komandyta lub handel podwładny być może, oznacza Art. 6. Ostatnie weksle zowią się także *wekslami rachunkowymi* (*contirte Wechsel*), jeżeli je trassant dla remittenta na miejsce przekazanego, w celu wyrównania lub zaspokojenia długu jakiego ciągnie, lub téż są jako *tratty komissyjne* (*Commissionstratten*), które na zlecenie komissanta jakiego obcego placu, przez jego sprawnika czyli komissyonera na niego

samego lub na kogo innego po kursie już załatwionym czyli wyrachowanym przekazywane bywają.

Z powodu zachodzącej potrzeby wystawienia jednego lub więcej egzemplarzy weksłu, nazywają się weksle według liczby ich egzemplarzy, pierwszy, drugi, trzeci etc., (prima, secunda, tertia etc.), albo sola (jedyny) weksel (Sola-Wechsel), Art. 66.

Własne weksle są zawsze w jednym egzemplarzu jako sola-weksle wystawione, i nie rozmnażają się, jak to pod artykułem „własne weksle“ wyłuszczone, dla tego też postanowienia ustawy wekslowej względem wtoropisów weksłu, nie uchodzą dla weksłów własnych, Art. 98 Nro 8. Zresztą wyobrażają drugie i trzecie etc. egzemplarze weksłu, tylko jeden i ten sam weksel, i tylko wtenczas przestają być uważanemi jako wtoropisy weksłu, jeżeli im oznaczenia téj liczby w egzemplarzu niedostaje (Art. 66). *Weksłami niezmiennemi (Recta-Wechsel), zowią się te weksle, których przeniesienia czyli indossamentu sam już wystawca według Art. 9 zabronił.*

Co do czasu wypłaty czyli terminu weksłu: jeżeli weksle brzmią na dzień pewny, są weksłami dziennymi (Präcise oder Tag-Wechsel) za okazaniem, płatne po okazaniu; między weksłami na pewny czas po okazaniu brzmiącemi, są krótkiego terminu, w niewielu dniach po okazaniu płatne (kurzfällig), a płatne w dłuższym czasie po okazaniu, dłuższego terminu (langfällige-Wechsel); na pewnym dniu po dniu wypłaty płatne, a dato, po dacie, weksle daty, Art. 4 na jaki jarmark lub targ ciągnione, weksle jarmarkowe lub targowe.

Wypłata na raty w wekslu umówioną być nie może; ob. weksle na raty.

Weksle *uso* zwane, z rozmaitemi w wekslu samym nie wyrażonemi terminami, nie są ważne. Weksle na raty nie mogą być porównane z dopuszczeniem wypłaty częściowej w Art. 38 wymienionej, ponieważ przy częściowej wypłacie może być założony protest ku zabezpieczeniu niewypłaconej summy, co by z wypłat na raty nastąpić nie mogło, ponieważ częściowe wypłaty dozwolone są tylko jako wyjątek od ogólnej zasady, jedynie dla poparcia rzeczy wekslowej, nie dopuszczając jednak żadnej różnicy w formie wystawienia, gdy weksle na raty z powtórniemi terminami i zastrzeżonemi następstwami niedotrzymania ich, naruszyłyby pojedynczość formy wekslu, a zatem okazałyby się przeciwnemi istocie ich wystawienia. Dalej zowią się weksle *tygodniowe* i *miesięczne* od terminu oznaczonego po ich okazaniu lub wystawieniu, i *weksle zwrotne*, które winny być wystawione z terminem płatności za okazaniem i bezpośrednio, a drittura, Art. 53.

Co do miejsca wypłaty, za które uchodzi miejsce przy nazwisku lub firmie przekazanego (Art. 4) a w wekslach własnych, wystawcy (Art. 97) wymienione, jeżeli osobnego miejsca wypłaty nie podano, równie jak i za miejsce zamieszkania,—weksle są: z wyznaczeniem osobnego miejsca wypłaty, *weksle umiejscowione* (*Domicil-Wechsel*), Art. 24, 99, weksle *jarmarkowe lub targowe*, Art. 18, 35; weksle *przekazane na siebie* (*traffirt eigene Wechsel*), Art. 6; nakoniec

weksle za granicą na miejsce jakie tutejszo - krajowe wystawione i oświadczenia wekslowe, któremi się krajowiec innemu krajowcowi za granicą obowiązuje, Art. 84, 85.

Między wekslami własnymi umiejscowionymi, a wekslami przekazanymi na siebie, różnica najwięcej w formie zachodzi, gdyż własny weksel umiejscowiony zawiera w sobie pojedynczą obietnicę wypłaty przez wystawcę, weksel zaś przekazany na siebie, formę ma tratty czyli wekslu przekazowego, mocą której wystawca sam na siebie wkłada obowiązek wypłacenia na trzeciem miejscu; dalej może być na wekslach własnych umiejscowionych, przez wystawcę do wypłaty w terminie obowiązanego, wymienioném miejsce wypłaty różne od miejsca jego zamieszkania, w tém samém jednak mieście i tylko w zamieszkanu innego, i więcej tam chodzi o miejsce wypłaty niż o zmianę miasta targowego, gdy w wekslach przekazanych na siebie wypłata w zupełnie inném miejscu jak w miejscu wystawienia, zatém w inném mieście, na innym placu targowym lub wekslowym nastąpić winna. Weksle te różnią się od siebie w swoich następstwach ztąd pochodzących, że pierwsze jako weksle własne według rozporządzeń o takich wekslach, ostatnie zaś jak to z art. 6 wypływa, według zasad o wekslach przekazowych oceniają i osądzają się.

Według Art. 4 winien być każdy list wekslowy oznaczony słowem „weksel“ lub w innym języku, wyrazem temu znaczeniu odpowiednim, gdyżby inaczej jako weksel uważanym być niemógł.

Ponieważ weksel wszystkie wymogi zawierający, jako dokument prawomocny, według swjej treści, służy za podstawę wszystkich stosunków prawnych z nięj wyprowadzić się dających, przeto każde na nim znajdujące się cświadczenie, zastrzeżenie, każda poręka i każdy indossament, uważa i ocenia się jako osobne zobowiązanie i uprawnienie, z kąd wypływa, że według Art. 84 ustawy wekslowej, dokument wekslowy tyle w sobie weksłów jednoczy, ile osób na nim z ważnemi swemi podpisami znajduje się, że zatém okazicielowi weksłu powództwo przeciw każdęj takięj osobie z prawa przysłuża, o ile powód terminów dotrzymał, protest w czasie właściwym założył, i inne prawnie przepisane czynności (kroki pilności, solenności) należyte wykonał.

Weksel oryginalny, ob. pierwopis weksłu.

- **umiejscowiony**, ob. umiejscowione weksle.
- **w zastępstwie wypłaty**, o. rimessa.
- **zwrotny**, ob. zwrotny weksel.

Weksle daty, ob. po dacie.

- **fałszywe, zfałszowane**, ob. fałszywe weksle.
- **jarmarkowe lub targowe**, ob. pod tém słowem.

Weksle na raty. Jego Ces. Król. Apostolska Mość, raczył na zapytanie o ważności tak nazwanych weksłów na raty, w których summa pieniężna mająca być wypłaconą, podziela się na częściowe kwoty, a dla każdęj z nich osobny termin

wyznaczony z postanowioną lub niezawarowaną utratą terminu, i z obowiązkiem wypłaty całej summy pieniężnej w razie niedotrzymania jednego dnia wypłaty,—najwyższą uchwałą z dnia 21 października 1852 roku następujące dać objaśnienie:

Gdy treść tak nazwanych weksłów na raty sprzeciwia się duchowi przepisów patentu wekslowego z dnia 25 stycznia 1850 roku co do terminu weksłu, przyjęcia, i co do założenia protestu, tudzież co do istoty weksłu, przeto się niniejszém oświadcza, iż weksle te za ważne uważane być nie mogą, i że zamieszczone na nich oświadczenia żadnej mocy wekslowej nie mają. Rozp. min. sprawiedliwości z dnia 29 października 1852 r. w dzienniku praw państwa części LXVI Nro 248.

Weksle nieważne, ob. nieważne.

- **po dacie**, ob. pod tém słowem
- **przekazane na siebie**, ob. weksel.
- **przekazowe**, ob. weksel.
- **targowe**, ob. jarmarkowe.
- **uso** zwane, ob. uso.

Weksle własne, osobiste. *Rozdział III ustawy wekslowej.*

„Art. 96. Istotne wymogi własnego (suchego) weksłu są:

1) zamieszczenie w samymże weksłu nazwy „weksel“ lub gdyby weksel w obcym języku był wystawiony, wyrazu nazwie téj w obcym języku odpowiedniego;

2) wymienienie summy mającej być wypłaconą;

3) nazwisko osoby lub firma, której, lub na której zlecenie, wystawca obowiązkuje się wypłacić;

4) oznaczenie czasu w którym wypłata nastąpić ma (Art. 4, Nro 4);

5) podpis wystawcy z nazwiska lub firmy;

6) miejsce, dzień, miesiąc i rok wystawienia.

Art. 97. Jeżeli w wekslu własnym osobne miejsce wypłaty wskazaném nie zostało, miejsce wystawienia uważaném będzie za miejsce, tak wypłaty jako i zamieszkania wystawcy.

Art. 98. Następujące, zawarte w niniejszej ustawie przepisy o wekslach przekazowych (ciągnionych) stósują się i do weksli własnych:

1) Artykuły 5 i 7 o formie wekslu;

2) Art. 9 do 17 o indossamencie (przeniesieniu);

3) Art. 19 i 20 o przedstawieniu wekslu wystawionego na czas po okazaniu, z tą odmianą, że weksel własny przedstawić należy wystawcy;

4) Art. 29 o zwrotném poszukiwaniu zabezpieczenia z tą odmianą, że poszukiwanie to w przypadku niepewnej wypłacności wystawcy następuje;

5) Art. 30 do 40 o wypłacie i upoważnieniu do złożenia summy wekslem objętej, i już płatnej z tą odmianą, że złożenia jej dopełnić może wystawca;

6) Art. 41 i 42, tudzież 45 do 55 o zwrotném poszukiwaniu na indossantach z powodu niewypłaty;

7) Art. 62 do 65 o wypłacie przez wyłączenie;

8) Art. 70 do 72 o kopijach;

9) Art. 73 do 76 o wekslach zaginionych i fałszywych z tą odmianą, że w przypadku Art. 73, wypłatę wystawca skutecznie winien;

10) Art. 78 do 96 o ogólnych zasadach przedawnienia wekslowego; o przedawnieniu prawa zwrotnego poszukiwania na indossantach, o powództwie wierzyciela wekslowego, o zagranicznym prawodawstwie wekslowém, o proteście, o miejscu i czasie przedstawienia i innych w rzeczy wekslowej zachodzących czynności, tudzież o podpisach niedostatecznych.

Art. 99. Własne weksle umiejscowione, przedstawione będą do wypłaty wskazanemu w umiejscowieniu, lub gdy nikt taki wskazanym nie został, będą przedstawione samemu wystawcy w miejscu umiejscowienia, i tam winny być zaprotestowane w razie niewypłaty. Jeżeli założenie protestu u wskazanego w umiejscowieniu na czas dopełnione nie zostało, traci się poszukiwanie wekslowe na wystawcy i indossantach.

Art. 100. Poszukiwanie wekslowe na wystawcy własnego weksłu, przedawnia się we trzy lata od terminu weksłu.“

Co jest własny weksel, powiedziano już pod słowem: „weksel“ i dalej pod słowem: „wystawca“ objaśnia się.

Wystawieniem własnego weksłu, obowiązuje się wystawca summe nim objętą znowu odpłacić. Wystawca odpowiada tak jak w przekazowych wekslach za wypłatę z tą tylko różnicą, że w przekazowym wekslu kto inny, w wekslu zaś własnym on sam wypłatę uskutecznić przyrzeka. Wystawca własnego weksłu sam jest przyjmującym i winien być po zatwierdzeniu własnej wypłaty w samymże wekslu, tak uważany jakoby weksel wraz z wystawieniem przyjął.

Własne czyli osobiste weksle najczęściej używane są przez osoby niebędące kupcami, a gdy z tego powodu rzadko kiedy w obieg (giro) się dostają, zatem właściwie martwe leżą, dlatego nazywają się także martwe a przytém i suche weksle, gdyż nie są przeznaczonemi do wędrowki tak jak weksle przekazowe, zatem się ich nie przesyła przez rzeki, jeziora i morza, tylko w suchém jakimś miejscu do terminu pozostają. Własnych weksłów tylko kopije sporządzają dla indossantów, wtoropisów ich zaś nie-masz, jak to się z artykułu 66 i 98, Nro 8 okazuje, w którym przepisy o wtoropisach do własnych weksłów zastosowania nie mają.

Przedawnienie własnych weksłów Art. 100 orzeczone o ile zmianie podlega; ob. okazanie powtórne, i Art. 99.

Weksle zaginione. *XI ustęp drugiego rozdziału.*

„Art. 73. Właściciel weksłu zaginionego żądać może umorzenia go od sądu miejsca wypłaty.

Sąd, do którego żądanie umorzenia weksłu wniesioném zostanie, wezwie przez obwieszczenie okaziciela, aby mu weksel złożył, zakreślając

na to czas 45-dniowy i oznaczając bieg tego czasu, jeżeli weksel nie stał się jeszcze płatnym, od pierwszego dnia po dniu płatności.

Po rozpoczęciu postępowania w przedmiocie umorzenia, i gdy weksel stał się już płatnym, właściciel żądać może wypłaty od przyjmującego, dając zabezpieczenie aż do umorzenia weksłu. Jeżeli takiego bezpieczeństwa nie daje, mocen jest tylko żądać złożenia w sądzie summy z przyjęcia dłużnej.

Art. 74. Posiadacz weksłu prawo swoje wedle rozporządzeń Art. 36 wykazujący, wtedy tylko może być do wydania go zmuszonym, gdy weksel w złej wierze nabył, lub przy tém nabyciu grubiej dopuścił się opieszałości.“

Według patentów cesarskich z dnia 20 listopada 1852 r. w dzienniku praw państwa części LXXIII Nro 251, LXXVI Nro 259 i LXXVIII Nro 264, tudzież z dnia 16 lutego 1853 r. części XI Nro 30 i 3 lipca 1853 r. części XLI Nro 129, dotyczących się zakresu działania i właściwości sądów w sprawach prywatno-prawnych, należy umorzenie weksłów w królestwie Lombardzko-Weneckiem, do sądu czyli senatu handlowego, w Dalmacyi i Siedmiogrodzie do sądu w wykonaniu sądownictwa handlowego, sądy handlowe zastępującego, we wszystkich zaś innych krajach koronnych do tego sądu handlowego, czyli sądu do wykonywania sądownictwa handlowego wyznaczonego pierwszej instancyi, w którego powiecie lub okręgu znajduje się miejsce wypłaty weksłu; ob. sąd.

Postanowienia te uchodzą także i dla własnych weksłów z tą odmianą, że w razie Art. 73 wypłata przez wystawcę nastąpić winna, Art. 98 Nro 9; ob. własne weksle.

Zła wiara w Art. 74 wzmiankowana wtenczasby się okazała, gdyby *np.* posiadaczowi weksłu dowiedzioném być mogło, że wiedział o zaginieniu weksłu a nabył go przez podrobiony lub zfałszowany indossament, lub że weksel na niego w sposób nierzetelny przeniesionym został.

Równie, wzmiankowana w tym art opieszałość złądby wynikła, gdyby posiadacz weksłu przy zwykłej ostrożności, powinien był się przekonać, iż ten od którego weksel nabył przez indossament, do wystawienia ostatniego żadnego nie miał prawa; ob indossament Art. 9 i 15 §. 326, pow. ks ustaw cyw. i zaprzeczenie.

Wekslowa odpowiedzialność, ob. odpowiedzialność.

Wekslowa prawomocność, ob. pod tém słowem.

Wekslowa skarga, ob. równie pod tém słowem

— **summa**, ob. summa pieniężna.

— **ustawa**, ob. ustawa.

Wekslowe oświadczenie, ob. pod tém słowem.

— **postępowanie**, ob. tamże.

— **prawo**, ob. tamże.

Wekslowe zobowiązanie, za te ręczy dłużnik wekslowy swoją osobą i swoim majątkiem; ob. zdolność do działań wekslowych, Art 2.

Zamieszczone na wekslu podpisy osób niemogących albo wcale, albo z pełnym skutkiem zaciągać zobowiązań wekslowych, nie mają żadnego wpływu na odpowiedzialność innych wekslowo zobowiązanych; ob. tamże Art. 3.

Zobowiązanie te nie wynika z pisma któremu jednego z głównych wymogów wekslu niedostaje; ob. wymogi wekslu Art. 7 i odpowiedzialność.

Od zobowiązania wekslowego wolny jest indossant, jeżeli w swoim indossamencie zamieścił zastrzeżenie „bez rękojmi“ „bez obligo“ lub też w innych równoznaczających wyrazach; ob. indossament Art. 14

Jakim sposobem zobowiązanie wekslowe wykonaném być ma; ob. wykonanie etc. Art. 30—40.

Do wykonania tego każdy jest obowiązany który weksel, kopiję wekslu, przyjęcie lub indossament podpisał; ob. powództwo etc. Art. 81.

Zarządzenie przymusu osobistego w celu wykonania obowiązku wypłaty, nadaje prawo do zwrotnego poszukiwania zabezpieczenia; ob. posz. zwrot. Art. 29.

Do wykonania zobowiązania wekslowego należy w wyroku skazującym zaskarżonego na to wykonanie, termin dni trzech wyznaczyć; ob. postępowanie §. 12 b. i obowiązek.

Wekslowo zobowiązany, ob. obowiązek.

Wekslowy areszt, ob. areszt.

— **dług**, ob. dług.

— **dłużnik**, ob. pod tém słowem.

— **plac**, ob. dni kasowe.

Wekslowy poręczyciel, ob. pod tém słowem.

Wekslowy spór, ob. tamże.

— **wierzyciel**, ob. tamże.

Wekslowych działań zdolność, o. zdolność.

Weksłu forma, ob. forma.

— **kopija**, ob. kopija.

— **okaziciel**, ob. pod tém słowem

— **pierwopis**, ob. tamże.

— **płatność**, ob. czas.

— **przedawnienie**, ob. przedawnienie

— **przyjęcie**, ob. pod tém słowem.

— **wielopismo**, ob. p. t. s.

— **właściciel**, ob. p. t. s.

— **własność**, ob. p. t. s.

— **wtoropisy**, ob. p. t. s.

— **wydanie**, ob. p. t. s.

— **wymogi**, ob. p. t. s.

— **wystawienie**, ob. pod tém słowem.

Wieloletni na których dalsza władza ojcowska czyli opieka przez sąd przedłużoną i publicznie ohwieszczoną została, nie są zdolni do działań wekslowych; ob. zdolność etc. Nro 3.

Wielopismo weklu. *X ustęp drugiego rozdziału.*

1. Wtoropisy (duplikaty) wekslowe.

„Art. 66. Wystawca weksłu przekazowego obowiązany jest wydać biorącemu weksel (remitentowi) na jego żądanie więcej jednobrzmiących egzemplarzy weksłu.

Te w osnowie swój winny mieć nazwę pierwszy, drugi, trzeci, (prima, secunda, tertia) itd. W przeciwnym razie każdy egzemplarz będzie uważany za osobny weksel (solaweks⁴¹).

Indossat może równie żądać wtoropisu wekslu. W tym celu zgłosi się do bezpośredniego swego poprzednika, który znowu swego poprzednika pociągnie, aż żądanie dojdzie do wystawcy. Każdy indossat może żądać od swego poprzednika, ażeby wcześniejsze przeniesienia powtórzone zostały na wtoropisie.

Art. 67. Jeżeli z kilku sporządzonych egzemplarzy jeden został wypłaconym, inne tém samém tracą moc swoją. Wszakże odpowiedzialni są z innych egzemplarzy:

1) Indossant który mając kilka egzemplarzy tego samego wekslu przeniósł je na różne osoby, i wszyscy późniejsi indossanci których podpisy zamieszczone są na egzemplarzach niezwróconych przy wypłacie, za swoje przeniesienia,

2) przyjmujący który przyjął kilka egzemplarzy tego samego wekslu za przyjęcia na egzemplarzach przy wypłacie niezwróconych.

Art. 68. Kto posłał do przyjęcia jeden z kilku egzemplarzy wekslu, winien na reszcie egzemplarzy uczynić wzmiankę u kogo znajduje się egzemplarz do przyjęcia przesłany. Nieuczynienie téj wzmianki nie odejmuje przecież wekslowi mocy wekslowej.

Zachowujący u siebie egzemplarz przesłany

do przyjęcia, zostaje w obowiązku wydania go temu, kto się z prawa do odebrania jako indossat, (Art. 36) lub w inny sposób wywiedzie

Art. 69. Okaziciel wtoropisu na którym jest zapisane u kogo znajduje się egzemplarz przesłany do przyjęcia, nie może zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia w razie nieprzyjęcia, a wypłaty w razie niewypłaty, aż gdy protestem ztwierdzi:

1) że egzemplarz przysłany do przyjęcia nie został mu wydanym przez tego, u kogo był w zachowaniu;

2) że i na wtoropis, przyjęcia lub wypłaty otrzymać nie można było.

2. Kopije wekslu.

Art. 70. Kopije wekslu zawierać winny odpis wekslu i zamieszczonych na nim przeniesień i zastrzeżeń, i będą opatrzone wzmianką „aż dotąd odpis“ lub inną podobnego znaczenia.

W kopij należy wymienić u kogo się znajduje przesłany do przyjęcia pierwopis (oryginał) wekslu. Nieuczynienie téj wzmianki nie odejmuje przecież kopij indossowanej mocy wekslowej.

Art. 71. Każde pierwotne (oryginalne) przeniesienie zamieszczone na kopij, obowiązuje indossanta tak, jak gdyby stało na pierwopisie wekslu.

Art. 72. Zachowujący u siebie pierwopis we-

kslu zostaje w obowiązku wydania go okazicielowi kopij opatrzonéj jedném lub więcéj przeniesieniami pierwotnemi, o ile tenże prawa swoje do odebrania jako indossat lub w inny sposób wykaże.

Jeżeli pierwopisu wekslu, zachowujący go u siebie nie wyda, okaziciel kopij może na indossantach, których pierwotne przeniesienia znajdują się na kopij, zwrótnie poszukiwać zabezpieczenia dopiero po sporządzeniu wzmiankowanego w Art. 69 Nr. 1 protestu, wypłaty zaś dopiero po dniu płatności wymienionym na kopij.“

Artykuły 70, 71 i 72 także i dla właścicieli własnych weksłów mają moc obowiązującą, ob. Art. 98, Nr. 8, ob. kopije, wtoropisy.

O ile weksle przez indossanta pomnożonemi bywają, ob. indossament, indossant.

Wierzyciel wekslowy; ob. okaziciel wekslu.

Powództwo służy jemu przeciw wystawcy, przyjmującemu i indossantowi wekslu, jako i przeciw każdemu któren weksel, kopiję, przyjęcie lub przeniesienie podpisał, ob. powództwo wierzyciela wekslowego Art. 81, 82, 83.

Prawo jego do prowadzenia egzekucyi czyli przymusu na osobie lub majątku dłużnika wekslowego; dokładnie wyłuszczone zostało w postępowaniu w sprawach wekslowych i przepisach dotyczących się aresztu; ob. postępowanie, areszt.

Wierzycielowi wekslowemu przysługuje prawo zastawu do rzeczy na bezpieczeństwo danéj, nawet gdy-

by mu to prawo nie było wyraźnie dozwoloné; ob. posz. zwr. Art. 25, ob. prawo zastawu.

Właściciel, jako właściciel weksłu indossowanego wykazuje się okaziciel przez nieprzerwany aż do niego dochodzący szereg indossamentów, czyli przeniesień weksłu; ob. wykonanie &c. Art. 36.

Prawa i obowiązki właściciela weksłu zaginionego, ob. weksle zaginione Art. 73 i okaziciel.

Własność weksłu nabywa się tylko przez wystawienie weksłu na osobę remittenta, któren jako właściciel może go przenieść w znaczeniu indossanta na kogo innego, a ten z własności swojej według postanowień artykułu 36 wywieść się ma, jeżeli z weksłu żąda wypłaty. Spadkobiercy właściciela weksłu także stają się jego właścicielami, ob. wypłata, blanco-indossament.

Przez zamieszczenie w indossamencie wyrazu „do odebrania“ „w zastępstwie“ (in procura) własność weksłu nie przechodzi na indossata, gdyż te wyrazy oznaczają tylko umocowanie do podniesienia długu wekslowego, zaprotestowania weksłu i tym podobnych czynności, ob. indossament Art. 17.

Włochy; ob. Lombardzko-Weneckie królestwo.

Wojskowe osoby. Dla zapobieżenia szkodliwym skutkom jakieby przez nieograniczone rozciągnięcie zdolności do działań wekslowych na wszystkie osoby stanu wojskowego, dla wierzycieli i dłużników wyniknąć mogły, uznałem za potrzebne, odnośnie do artykułu 1 ustawy wekslowej, patentem z dnia 25 stycznia 1850 roku (Części XXIII dziennika p.

p. Nr. 54) ogłoszonej, po wysłuchaniu zdania moich ministrów i rady państwa postanowić co następuje:

Rzeczywiści tak w służbie czynnej będący jako i pensjonowani officerowie, tudzież żołnierze stanu bitnego nie sę zdolni do działań wekslowych.

Rozporządzenie te obowiązuje w dni ośm po ogłoszeniu jego w dzienniku praw państwa, nie ma wszakże zastósowania do spraw wekslowych pierwiej rozpoczętych.

Ministrowie Moi wojny i sprawiedliwości odebrali rozkaz wykonania tego rozporządzenia.

Cesarski reskrypt z dnia 3 lipca 1852 w dzienniku praw państwa Części XLII Nr. 138.

Wojskowe osoby z weksłów mają być przed właściwe sądy wojskowe zapożyczane, ob. postępowanie §. 3 i rozporządzenie ministerstwa wojny z dnia 1 września 1852 pod słowem „postępowanie“.

Wszystkie do sądownictwa wojskowego należące osoby wolne są od przymusu osobistego, wyjąwszy kupców i rzemieślników z pogranicza wojskowego, tudzież mieszkańców gmin wojskowych, ob. w postępowaniu §. 18 powyższego rozporządzenia i areszt dla Krakowa.

Wojskowe sądy, ob. sąd.

Wskazany w umiejscowieniu (domiciliat)
ob. umiejscowione weksle.

Współki akcyonaryuszów, przeciw ich zastępcom którzy ich imieniem oświadczenia wekslowe czynili przymus osobisty w sprawach weksło-

wych miejsca mieć nie może, ob. zdolność do działań wekslowych, Art. 2 Nr. 2.

Wtoropisy (duplikaty) weksłów; ob. wielopismo wekslu Art. 66 — 69. Te tylko w wekslach przekazowych wystawiają się, ob. Art. 66 i 98 Nr. 8 w którym tylko przepisy co do kopij a nie o wtoropisach do własnych weksłów zastosowano.

Różnica między wtoropisami a kopijami weksłów, ob. kopije.

Wtoropisu wekslu żądać należy w miejscu sprawowania interessów (biórze komptoarze) a w niedostatku tegoż w mieszkaniu obowiązanego, ob. miejsce &c. Art. 91.

Wychodźcy uznani za winnych w nieprawném wyniesieniu się z kraju, nie są zdolni do działań wekslowych. Patent z dnia 24 marca 1832 §. 10 ob. zdolność do działań &c.

Wydanie (Herausgabe, Auslieferung) *Wekslu* przy wypłacie, ob. wykonanie zobowiązania wekslowego Art. 39 i poszukiwanie zwrotne Art. 48.

Egzemplarza wekslu do przyjęcia przesłanego; zachowujący go wydać ma temu co się z prawa do odebrania go wywiedzie, ob. wielopismo wekslu Art. 68.

Równie i zachowujący pierwopis wekslu wyda go posiadaczowi kopij jednym lub kilkoma pierwotnemi indossamentami zaopatrzonój, ob. tamże Art. 72.

Wydanie sądowi wekslu zaginionego; ob. weksle zaginione Art. 73.

Do wydania wekslu przekazowego lub własnego

może być posiadacz prawo swoje wedle rozporządzeń Art. 36 wykazujący, wtenczas tylko zmuszonym, gdy weksel w złyj wierze nabył lub przy tém nabyciu grubiej dopuścił się opieszałości, ob. tamże Art. 74.

Wydanie wtoropisu weksłu tylko na dniu powszednim żądane być może, ob. miejsce &c. Art. 92.

Wydanie *Protestu* następuje przy zwrotném poszukiwaniu zabezpieczenia z powodu nieotrzymanego przyjęcia (Art. 25) i niepewnej wypłatności przyjmującego (Art. 29) obowiązany do dania tego zabezpieczeństwa, tudzież protestu nieprzyjęcia przyjmującemu przez wyręczenie, a przez to wyręczonemu, którego oraz o nastąpieniem wyręczeniu zawiadomić ma; ob. wyręczenie Art. 58, także i protest z powodu niewypłacenia summy wekslowej wydaje się płacącemu przez wyręczenie; ob. tamże Art. 63.

Weksel i protest wydaje się w zwrotném poszukiwaniu z powodu niewypłaty, dłużnikowi wekslowemu dług wypłacającemu Art. 48, tudzież przy wyręczeniu, płacącemu przez wyręczenie Art. 63 nakoniec

Weksel, protest i zakwitowany rachunek powrotny wydaje się płacącemu zwrotnie obowiązany; ob. posz. zwrot. Art. 54.

Wykazanie; zwrotnie poszukujący nie potrzebuje dowodzić że sam wystawił zabezpieczeństwo dla swoich następców, ob. posz. zwrot. Art. 26.

Wykazanie praw własności weksłu ze strony okaziciela; ob. wykonanie Art. 36, okaziciel Art. 68, 72.

Wykazanie, jako weksel był przedstawiony do

wypłaty, i że tak przedstawienie do wypłaty, jako i jój nieotrzymanie przez protest ztwierdżoném zostało, potrzebném jest do wykonania zwrotnego poszukiwania z powodu niewypłaty, ob. posz. zwr. Art. 41.

Weksłowo obowiązany od którego wyszło zastrzeżenie niezakładania protestu, stawić ma dowód nieuczynionego przedstawienia do wypłaty w czasie właściwym, jeżeli przy zwrotném poszukiwaniu z powodu niewypłaty, przedstawienia tego zaprzecza; ob. posz. zwrotn. Art. 42.

Przy wykazaniu zawiadomienia wczesnego poprzednika na piśmie, o niewypłacie weksłu, dostateczném jest świadectwo pocztowe, że list od zawiadamiającego do zawiadomionego w dniu wymienionym na pocztę oddanym został; ob. tamże Art. 46.

Wykazanie biegu zmiany monet (kursu) dzieje się kartą kursu sporządzoną pod powagą urzędową, albo świadectwem przysięgłego stręczyciela (meklera) albo w niedostatku tych środków poświadczeniem dwóch kupców; ob. tamże Art. 50.

Wykazanie niemożności wynalezienia miejsca do sprawowania interesów lub zamieszkania weksłowo obowiązanego; ob. notaryusz, tudzież miejsce &c. Art. 91.

Jakie wykazy lub załączenia w proteście znajdować się mają; ob. protest Art. 88.

Wykazy lub załączenia skargi weksłowej zależą od jój treści; o ile jednak dowody w téj skardze są potrzebnymi, wypada je załączyć, a między temi najczęściej pierwopis weksłu, pierwopis protestu, pier-

wopis rachunku powrotnego z kartą kursu i t. d. ob postępowanie §. 5.

Wykonanie zobowiązania wekslowego

VII ustęp drugiego rozdziału.

1. Dzień wypłaty.

„Art. 30. Jeżeli w wekslu dzień pewny wskazany został jako dzień wypłaty, weksel w tym dniu staje się płatnym.

Jeżeli za czas wypłaty podany jest środek miesiąca, weksel staje się płatnym dnia piętnastego tego miesiąca.

Art. 31. Weksel na okazanie wystawiony jest płatny przy okazaniu.

Przedstawienie do wypłaty takiego wekslu nastąpić powinno stósownie do zawartego w nim szczególnego zastrzeżenia, a jeżeli go nie ma, w ciągu lat dwóch od daty wystawienia, pod utratą poszukiwania wekslowego na indossantach i wystawcy.

Obowiązek wekslowy indossanta, przenoszącego weksel tego rodzaju z zakreśleniem w przeniesieniu terminu do przedstawienia, ustaje, jeżeli w ciągu tego czasu weksel przedstawionym nie był.

Art. 32. Termin weksłów płatnych na czas oznaczony po okazaniu lub po dacie, przypada:

1) jeżeli termin oznaczony jest na dnie, w dniu ostatnim terminu, przyczém nie liczą się: ani

dzień w którym weksel płatny po dacie został wystawionym, ani dzień, w którym weksel płatny po okazaniu został przedstawiony do przyjęcia;

2) jeżeli termin oznaczony jest na tygodnie, miesiące lub przeciąg kilkomiesięczny, (rok, pół roku, kwartał), w dniu tygodnia lub miesiąca wskazanych do wypłaty, odpowiadającym swą nazwą, lub liczbą dniom wystawienia lub przedstawienia, jeżeli takich dni nie ma w miesiącu wypłaty, termin jej przypada w ostatnim dniu tego miesiąca.

Wyrażenie „pół miesiąca“ znaczy przeciąg dni piętnastu. Jeżeli weksel jest wystawiony na jeden lub więcej miesięcy i pół miesiąca, dni piętnaście doliczają się na ostatku.

Art. 33. Dni względności miejsca nie mają. (Respecttage).

Art. 34. Jeżeli weksel w tutejszym kraju po dacie płatny, wystawiony został w kraju, gdzie liczą według starego stylu czyli kalendarza, bez zastrzeżenia, że data wekslu położona jest według stylu nowego, lub jeżeli weksel ma datę podwójną obu stylów, dzień wypłaty oblicza się dniem nowego stylu, który odpowiada dniowi wystawienia według stylu starego.

Art. 35. Weksle jarmarkowe czyli targowe stają się płatnymi w dniu, prawem w miejscu jarmarku lub targu obowiązującym na wypłatę wyznaczonym, jeżeli zaś takiego oznaczenia nie

ma w dniu poprzedzającym prawne zakończenie jarmarku lub targu.

Jeżeli jarmark lub targ trwa tylko dzień jeden, czas wypłaty w tym dniu przypada.

2. Wypłata.

Art. 36 Okaziciel weksłu przeniesionego wywodzi się z własności weksłu nieprzerwanym i aż do niego dochodzącym szeregiem przeniesień (indossamentów). Na pierwszym przeniesieniu zatem winien być z nazwiska podpisany, biorący weksel; na każdym z następnych przeniesień ten, którego bezpośrednio poprzedzające przeniesienie podaje za indossata. Jeżeli po przeniesieniu in blanco następuje dalszy indossament, natenczas utrzymuje się, że wystawca ostatniego nabył weksel przez przeniesienie in blanco.

Przeniesienia wykręślane uważają się przy sprawdzeniu wyvodu (legitymacyi) za nieistniejące.

Płacący nie jest obowiązany do dochodzenia prawdziwości przeniesień (indossamentów).

Art. 37. Jeżeli weksel wystawiony jest na gatunek monety nie będącej w obiegu w miejscu wypłaty, lub na walutę rachunkową, summa wekslem objęta może być wypłaconą w terminie według swjej wartości w monecie krajowej, chyba wystawca wyraźnie zastrzegł wypłatę w gatunku monety w wekslu wymienionej, przez uży-

cie słowa „rzeczywiście“ (effectiv) lub innego podobnego wyrażenia.

Art. 38. Okaziciel nie może odmawiać ofiarowanej mu wypłaty częściowej, chociażby nawet przyjęcie nastąpiło na całą summę wekslem objętą.

Art. 39. Dłużnik wekslowy tylko za wydaniem mu zakwitowanego weksłu, płacić jest obowiązany. W razie częściowej upłaty może tylko żądać odpisania jej na wekslu i wydania mu kwitu na kopij weksłu.

Art. 40. Jeżeli wypłata weksłu nie jest na terminie żadaną, przyjmujący ma prawo po upływie czasu na założenie protestu niewypłaty zakreślonego, summę wekslem objętą na koszt i niebezpieczeństwo okaziciela w sądzie złożyć.

Niepotrzeba przytém zapożywać okaziciela.“

Te 11 artykułów obowiązują i w sprawach z własnych weksłów pochodzących, z tą odmianą, że wzmiankowane w Art. 40, złożenie zapadłej summy wekslowej przez wystawcę wykonane być może. Art. 98 Nr. 5.

Według powyższych postanowień łączy się obowiązki przyjmującego co do uskutecznienia wypłaty, z uprawnieniem okaziciela weksłu co do żądania tej wypłaty, na terminie weksłu. Płatność zatem weksłu czyli czas lub dzień wypłaty jako jej termin, przed wszystkimi innymi datami i krokami pilności, na największą zasługuje uwagę przy wykonaniu zobowiązań wekslowych; ob. czas, przedstawienie, termin, tudzież jarmarkowe lub targowe weksle.

Wywód okaziciela wekslu jako właściciela wekslu według Art. 36 żadnej nie podlega trudności, jeżeli indossamenta są wypełnione, podpis ostatniego indossanta jest prawdziwy, a względem tożsamości osoby indossata w ostatniem przeniesieniu wymienionego żadna wątpliwość nie zachodzi. Inaczej wszakże rzecz się ma z wekslami, przeniesieniami in blanco zaopatrzonemi. Gdy z takich przeniesień, ostatniego indossata wyczytać nie można, przeto za takiego przyjmuje się ostatni okaziciel wekslu, dlaczego wypłatnik tylko prawo ma dochodzenia prawdziwości indossamentów, lecz ściśle do tego nie jest obowiązany, i w tym razie przestać tylko może na sprawdzeniu prawdziwości podpisu ostatniego właściciela wekslu, jako zatwierdzającego przesłanie czyli odebranie summy wekslem objętej, dla swego bezpieczeństwa.

Ztąd wynika, że jeżeli indossamenta in blanco dostatecznemi są do wykazania prawa okaziciela wekslu, okoliczność ta, że między temi indossamentami także i fałszywe się znajdują, lub przez osoby niezdolne do działań wekslowych wystawione były, wypłatnikowi bynajmniej nie przeszkadza, jeżeli tylko weksel jest należycie wystawiony, na nim wystawca i biorący weksel wymieniony, a ostatni jako pierwszy indossant podpisany.

Jeżeli więc nieznamy jaki przedstawia weksel do wypłaty, zawierający w sobie szereg indossamentów in blanco, wypłatnik najpierw dochodzić będzie prawdziwości swego przyjęcia, a jeżeli go nie ma, podpisu wystawcy; uznawszy te podpisy za prawdzi-

we, wypłatnik któren jako przyjmujący weksel wykupuje, gdyby nawet fałszywemu okazicielowi weksłu summę nim objętą zapłacił, niemógłby być zniewolonym do powtórnej wypłaty, ponieważ on tylko swemu obowiązkowi przyjmującego zadość uczynił, a forma powierzchowna szeregu powyższych indossamentów o którą tu najwięcej chodzi, w niczem nadwreżoną nie została, mając na uwadze to postanowienie, że wypłatnik nie jest obowiązany dochodzić prawdziwości indossamentów, że zatem okaziciela weksłu, mógł mieć za prawdziwego jego właściciela.

Dla ułatwienia wywodu własności weksłu przez okaziciela, artykułem 13 dozwoloném zostało wypełnienie indossamentu in blanco, po którym jemu przez przyjmującego lub wskazanego w umiejscowieniu (domicyliata) uznających prawdziwość podpisów trassanta (wystawcy) i przyjmującego, żaden zarzut więcej uczyniony być nie może. Gdyby jednak któren z indossamentów był wykréslony, a zatem w dochodzeniu wywodu za nieistniejący uważany, przezcoiby ten wywód okaziciela stał się niedostatecznym, wtedy wypłatnikowi tylko złożenie summy wekslowej w sądzie według artykułu 40 zaleciłoby wypadało.

Do artykułu 37; ob. waluta rachunkowa.

Za wykonanie zobowiązań wekslowych odpowiada dłużnik wekslowy swoją osobą i majątkiem, (ob. zdolność i t. d. Art. 2) nawet i w tenczas, jeżeli się znajdują na wekslu podpisy osób do działań wekslowych niezdolnych, ob. tamże Art. 3, ob. odpowiedzialność.

Jeżeli względem wykonania jakiego pieniężnego zobowiązania, zarządzoném zostało wykonanie przymusu osobistego na przyjmującym, zwrotnie poszukujący żądać może zwrotnego poszukiwania bezpieczeństwa, z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego, ob. posz. zwrotn. Art. 29.

W wyroku skazującym zaskarżonego na dopełnienie obowiązku wekslowego, termin do wykonania tego obowiązku na trzy dni pod egzekucyą wekslową oznaczony być ma, ob. postępowanie §. 12 *b*.

Wykréslenie. Kaźden indossant który zaspokoili jednego ze swoich poprzedników moze wykréslić indossament swój i swoich poprzedników, ob. poszukiwanie zwrotne, Art. 55.

Wykrésłone indossamenta uważają się za nie istniejące przy wywodzie własności wekslu; ob. wykonanie &c. Art. 56.

To jednak nie uchodzi co do przyjęcia wekslu, które według Art. 21, cofniętém być nie moze, zatem jako nieodwołalne trwa aż do ustania zobowiązania jego.

Wymogi wekslu przekazowego, I ustęp drugiego rozdziału.

„Art. 4. Istotne wymogi wekslu przekazowego (ciągnionego) są:

1) zamieszczenie w samymże wekslu nazwy: weksel, lub wyrażenia nazwie téj odpowiedniego w obcym języku, jeżeli weksel w takim języku jest wystawiony;

2) wymienienie summy mającej być wypłaconą;

3) nazwisko lub firma osoby której, lub na zlecenie której wypłata uiszczoną być ma (remittent biorący weksel);

4) czas, w którym wypłata nastąpić ma; czas wypłaty ustanowionym być może:

na dzień pewny;

za okazaniem (a vista a piacere, auf Sicht) lub na czas oznaczony po okazaniu;

na czas oznaczony, po wystawieniu (po dacie);

na czas jarmarku lub targu (weksel jarmarkowy lub targowy);

5) podpis wystawcy (trassanta) z nazwiska lub firmy;

6) miejsce, dzień, miesiąc i rok wystawienia;

7) nazwisko osoby lub firma przekazanego do wypłaty, to jest płaćć mającego (trassat, przekazany);

8) miejsce w którym wypłata nastąpić ma.

Jeżeli miejsce wypłaty wskazaném nie zostało, będzie uważaném za miejsce wypłaty weksłu, a oraz i za miejsce zamieszkania przekazanego, miejsce położone obok jego nazwiska lub firmy.

Art. 55. Jeżeli co do summy mającej być wypłaconą (Art. 4 Nr. 2) zachodzi różnica między wyrażeniem jój liczbami, a wypisaniem głoskami, trzymać się należy wypisania głoskami. Jeżeli różnica zachodzi w kilkakrotném wyrażeniu summy liczbami lub w kilkakrotném wypisaniu jój głoskami, natenczas ważność ma summa mniejsza.

Art. 6. Wystawca może samego siebie po-

dać za biorącego weksel (weksel na własne zlecenie). Również wystawca może samego siebie podać za przekazanego, jeżeli wypłata ma nastąpić w inném miejscu, niż miejsce wystawienia (weksle przekazane na siebie).

Art. 7. Z pisma któremu schodzi na jakim z istotnych wymogów weksłu, nie wynika odpowiedzialność wekslowa. Oświadczenia na takim piśmie zamieszczone (indossament, przyjęcie, poręczenie aval), nie mają również mocy wekslowej.“

Artykuły 5 i 7 służą także i dla własnych weksłów Art. 98 Nr. 1.

Wymogi weksłu własnego, ob. weksle własne Art. 96.

Z powodu zaszłej wątpliwości, czyli przyjęcie które wcześniej jak podpis wystawcy na wekslu zamieszczone zostało, ma moc wekslową lub nie, Ministerstwo sprawiedliwości postanowiło objaśnić artykuły 7 i 82, powszechnej ustawy wekslowej w następujący sposób: Zarzut jakoby w czasie zamieszczenia na wekslu przyjęcia lub innego obowiązującego oświadczenia (indossamentu, poręczenia), podpisu wystawcy, lub innego z wymienionych w Art. 4 wymogów weksłu niedostawało, i że ten dopiero później wypełnionym został, w żadnym razie przeciw trzeciemu rzetelnemu okazicielowi weksłu ważnym być nie może; przeciw zaś tym którzy udział mieli w dodatkowému wypełnieniu, wtenczas tylko uchodzi, jeżeliby udowodniono, że z pisma wekslowego jeszcze niezapelnionego, przez niesłuszne lub zawartój umowie

przeciwnie wypełnienie, użytek prawu przeciwny uczyniony został.

Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 6 października 1853 dla wszystkich krajów koronnych w dzienniku p. p. Części LXVI Nr. 200.

Wymogi weksłu za granicą wystawionego, ob. prawodawstwo zagraniczne.

Wypłata, (Zahlung). Wypłatą czyli wykupieniem weksłu za przedstawieniem go przez okaziciela, wykonuje przyjmujący przez wyłączenie, wskazany w umiejscowieniu, jako i poręczyciel, obowiązek przez oświadczenie wekslowe zaciągniony. Wypłatę może także obca z weksłu niewymieniona osoba jako płaćcy przez wyłączenie (Ehrenzahler), lub w drodze ekspromissy skutecznić, (ob. przedawnienie Nr. 5) którą okaziciel weksłu przyjąć ma pod utratą zwrotnego poszukiwania; ob. wyłączenie Art. 62.

Gdzie wypłata ma być żądaną i skuteczną; ob. miejsce i czas.

Nastąpić winna w monecie krajowej chociażby wymienioną była summa w innej monecie na miejscu wypłaty w obiegu będącej, o ile wypłata w tej monecie nie była wyraźnie zastrzeżoną przez użycie słowa „rzeczywiście“ (effectiv) lub innego podobnego wyrażenia, ob. wykonanie Art. 37.

Wypłata częściowa odmówioną być nie może, ob. tamże Art. 38.

Kiedy wypłata nastąpić winna, ob. czas.

Jeżeli wypłata weksłu nie jest na terminie żądaną, summa wekslowa może być po upływie ter-

minu do zaprotestowania niewypłaty oznaczonego, złożoną w sądzie, a to z weksłu przekazowego przez przyjmującego (Art. 40) a z weksłu własnego przez wystawcę; Art. 98 Nr. 5

Przy wypłacie całej summy wekslowej wydaje się dłużnikowi weksel zakwitowany; na częściową wypłatę odpisuje się weksel, a na tym odpisie otrzymuje płaćcy zakwitowanie kwoty zapłaconej; ob. wykonanie Art. 39.

Wypłatę żądać ma właściwie biorący weksel (remittent); jeżeli weksel komu odstąpił, okaziciel weksłu przeniesionego powinien wywieść się z własności weksłu nie przerwany aż do niego dochodzącym szeregiem indossamentów, (ob. tamże Art 36) albo też jako pełnomocnik w formie indossata w zastępstwie (procura); ob. indossament Art. 17, ob. zastępstwo.

O ile okaziciel weksłu prawo ma żądania wypłaty z indossamentów in blanco, ob. blanco-indossament.

Kto wystąpić może jako okaziciel weksłu; ob. okaziciel.

Co wypłatnik przy płaceniu weksłu zachowywać winien; ob. wykonanie zobowiązania wekslowego i protest.

Wystawca weksłu ręczy wekslowo za jego wypłatę Art. 8.

Kiedy za wypłatę weksłu bezpieczeństwa żądać i dać go należy, i kiedy po nieotrzymanej wypłacie zwrotne poszukiwanie żądane i w tym celu protest założony być ma; ob. zwrotne poszukiwanie nieprzyjęcia i niewypłaty.

Każdy dłużnik wekslowy ma prawo po wypłacie sumy wekslowej z procentami i kosztami, żądać wydania zakwitowanego weksłu, i protestu niewypłaty od okaziciela, (Art. 48) a zwrotnie obowiązany tylko za wydaniem weksłu, protestu i pokwitowanego rachunku powrotnego wypłatę uiścić winien; ob. poszukiwanie zwrotne Art. 54.

Przyjmujący przez wyłączenie uwolniony jest od wypłaty, jeżeli mu weksel nie będzie przedstawiony do wypłaty najpóźniej w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty; ob. wyłączenie Art. 60.

Wypłatą przez wyłączenie nabywa wyřęczyciel praw okaziciela weksłu przeciw wyřęczonemu, jego poprzednikom i przyjmującemu Art. 63.

Okaziciel weksłu traci zwrotne poszukiwanie przeciw następcom wyřęczonego, jeżeli odmawia wypłaty przez wyřęcenie, Art. 62; dalsze skutki wypłaty przez wyřęcenie wykazane są w artykułach 64 i 65, ob. wyřęcenie.

Kiedy zwrotne poszukiwanie wypłaty przez okaziciela wtoropisu weksłu lub kopij weksłu nastąpić może, ob. wielopismo weksłu Art. 68, 72 tudzież własne weksle Art. 98, Nr. 8.

Po wypłacie jednego z kilku egzemplarzy weksłu może być zażądaną jeszcze wypłata, jeżeli na egzemplarzach przy wypłacie niezwróconych znajdują się osobne akcepty (przyjęcia), albo jeżeli indossanci kilka egzemplarzy weksłu tego samego na różne osoby przenosili, ob. wielopismo weksłu Art. 67.

Po rozpoczęciu postępowania celem umorzenia zaginionego weksłu, i po jego terminie, może okaziciel weksłu żądać wypłaty od przyjmującego, jeżeli do umorzenia dał zabezpieczenie, ob. weksle zaginione Art. 73. z weksłu zaś własnego od wystawy, ob. własne weksle Art. 98 Nr. 9.

Na skargę wekslową wypłata zarządzoną być ma na dni trzy pod zagrożeniem egzekucyi wekslowej, jeżeli skarga za sprawiedliwą uznaną została, ob. postępowanie §. 5.

Przeciw nakazowi wypłaty rekurs nie ma miejsca; ob. tamże §. 7.

Skutki niewykonania tego rozkazu, ob. postępowanie i egzekucya.

Wypłata częściowa, ob. częściowa wypłata.

Wypłata, jej czas i miejsce, ob. czas, miejsce.

Wypłata przez wyłączenie, ob. wyłączenie.

Wyłączać, ob. wyłączenie.

Wyłączający honorant; ob. wyręczyciel.

Wyłączenie (interwencya). *IX ustęp drugiego rozdziału.*

1. Przyjęcie przez wyłączenie.

„Art. 56. Jeżeli na weksłu zaprotestowanym z powodu nieprzyjęcia, zamieszczony jest do miejsca wypłaty adres czyli przekaz na wypadek (Noth-Adresse), należy przyjęcia domagać się od przekazanych na wypadek, zanim żądać będzie można wystawienia bezpieczeństwa.

Pomiędzy kilku przekazanemi na wypadek, pierwszeństwo temu się należy, przez którego uskutecznioma wypłata największą liczbę zobowiązań uwalnia.

Art. 57. Okaziciel nie jest obowiązany dopuszczać przyjęcia przez wyręczenie, przez osobę na wekslu w przekazie na wypadek nie wymienioną.

Art. 58. Przyjmujący przez wyręczenie winien zażądać za zwrotem kosztów wydania sobie protestu nieprzyjęcia, a w dodatku do tegoż uczynić wzmiankę o przyjęciu przez wyręczenie.

Przeszle ten protest wyręczonemu, zawiadomi go przytém o nastąpióńm wyręczeniu, i odda zawiadomienie wraz z protestem na pocztę w ciągu dni dwóch po dniu założenia protestu, pod odpowiedzialnością za szkody z zaniedbania tego wynikłe.

Art. 59. Jeżeli przyjmujący przez wyręczenie nie zrobił w swoim przyjęciu wzmianki kogo przez nie wyręczyć zamierza, za wyręczonego uważa się wystawca

Art. 60. Przyjmujący przez wyręczenie, staje się przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym względem wszystkich następców wyręczonego. Zobowiązanie to ustaje, jeżeli weksel przyjmującemu przez wyręczenie nie będzie do wypłaty przedstawiony najpóźniej w drugim dniu powszednim po dniu wypłaty.

Art. 61. Jeżeli weksel zostanie przyjęty przez

przekazanego na wypadek lub innego wyręczy-
ciela, okaziciel i następcy wyręzonego nie mo-
gą zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia.

To zwrotne poszukiwanie służy przecież wy-
ręczonemu i jego poprzednikom.

2. Wypłata przez wyręczenie.

Art. 62. Jeżeli na wekslu przez przekazanego
nie uiszczonym lub kopij tegoż zamieszczone są
przekazy na wypadek, lub przyjęcie przez wy-
ręczenie, z oznaczeniem miejsca wypłaty, okazi-
ciel winien przedstawić weksel do wypłaty naj-
później w drugim dniu powszednim po dniu wy-
płaty wszystkim przekazanym na wypadek i
przyjmującemu przez wyręczenie, a skutek nad-
mienić w proteście niewypłaty lub dodatku do
tegoż.

Gdy tego zaniedba, traci zwrotne poszukiwa-
nie na przekazującym (adressancie) lub wyrę-
czonym i ich następach.

Okaziciel odmawiający przyjęcia wypłaty ofia-
rowanej mu przez innego wyręczyciela, traci
zwrotne poszukiwanie na następach wyręzonego.

Art. 63. Weksel i protest niewypłaty będą
oddane za zwrotem kosztów płaćącemu przez
wyręczenie.

W skutek wypłaty przez wyręczenie, wchodzi
on w prawo okaziciela (**Art. 50 i 52**) przeciw

wyręconemu (honoratowi), jego poprzednikom i przyjmującemu.

Art. 64. Pomiedzy kilku oświadczającemi gotowość wypłaty przez wyręczenie, pierwszeństwo temu należy, przez którego wypłatę największa liczba obowiązanych uwolnioną zostanie.

Wyręczyciel płaćący, pomimo że z wekslu lub protestu pokazuje się, iż kto inny pierwszeństwo przed nim mający, weksel wypłacić był gotów, niema zwrotnego poszukiwania na indossantach, którzy byliby zostali uwolnieni w skutek uiszczenia wypłaty przez tego innego.

Art. 65. Przyjmujący przez wyręczenie, który do wypłaty nie dojdzie z powodu uskutecznienia jój przez przekazanego lub innego wyręczyciela, ma prawo żądać od płaćącego prowizyi $\frac{1}{3}$ od sta.“

Z tych postanowień służą artykuły 56 do 61 względem przyjęcia przez wyręczenie tylko dla weksłów przekazowych, artykuły zaś 62 do 65 o wypłacie przez wyręczenie dla przekazowych i dla własnych weksłów.

Do przyjęcia przez wyręczenie może się według Art. 56 i 57 każdy zgłosić, który łączy w swój osobie przymioty przyjmującego ustawie wekslowej odpowiednie, to jest któren się obowiązywać może przez umowy, zatem zdolnym jest do działań wekslowych. Przyjęcie przez wyręczenie wykonywa się w téj samej formie jak przyjęcie przez przekazanego, z tą tylko różnicą, że przyjmujący przez wyręczenie dodać jest winien wzmiankę, kogo przez przyjęcie wyręczyć za-

myśla, i że po opuszczeniu téj wzmianki, wystawca uważa się za wyręzonego. Także i osoba w wekslu nie wymieniona jako przekazany na wypadek, oświadczyć może chęć przyjęcia przez wyręczenie, którą wszakże przyjąć okaziciel wekslu nie jest obowiązany.

Z przyjęcia przez wyręczenie okaziciel i następcy wyręzonego nie mają prawa zwrotnego poszukiwania zabezpieczenia, gdyż te (Art. 61) samém przyjęciem przez wyręczenie zapewnia się. Gdy jednak zabezpieczenie te służy tylko wyręczonemu, przez co tylko jego następcy za zaspokojonych uważanemi być mogą, przeto w tym razie nie są uwolnieni od odpowiedzialności poprzednicy wyręzonego aż do zakończenia sprawy wekslowej, i dla tego może według Art. 61 wyręczony ze swemi poprzednikami przewieść zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia, jeżeli mu według Art. 26 protest nieprzyjęcia doręczony zostanie.

Wypłata przez wyręczenie może nastąpić w skutek poprzedniego przyjęcia przez wyręczenie, lub przez kogo trzeciego na terminie wekslu zamiast przekazanego czyli przyjmującego, lub téż zamiast przekazanego na wypadek, na zlecenie i rachunek jednego z wekslowo obowiązanych. Jeżeli przy wypłacie ten wekslowo obowiązany wymienionym nie został, wystawca za wyręzonego uważa się, Art. 59.

Zawarta w Art. 57 dowolność dopuszczenia lub odrzucenia przyjęcia przez wyręczenie przez kogo obcego (trzeciego), niema miejsca w wypłacie przez wyręczenie, i owszem według Art. 62 staje się przyjęcie wypłaty obowiązkiem okaziciela, pod utratą zwro-

tnego poszukiwania na następcach wyřęczonego, kiedy według Art. 38 nawet częściowa upłata summy wekslowej odmówioną być nie może, a to z powodu, że przez tę upłatę ułatwia i przyspiesza się zwrotne poszukiwanie, gdyby po wypłacie jeszcze potrzebném było, i przechodzi po większej części na płaćącego przez wyřeczenie (Art. 63). Okaziciela weksłu nie tyleby już obchodziło wiedzieć, jakie prawa płaćący przez wyřeczenie po uwolnieniu niektórych, kilku lub więcej wekslowo obowiązanych, od niego przyjmuje, jeżeli sam zaspokojonym został; gdy przeciwnie nie może być obojętną dla niego wiadomość, wielu wekslowo obowiązanych przyjęciem przez wyřeczenie uwolnionych zostało, gdyż od tego zależy wykonanie jego prawa zwrotnego poszukiwania w razie niewypłaty

Wyřeczony (honorat) jest ten, na którego korzyść lub zlecenie weksel się przez przyjęcie lub wypłatę honoruje, to jest, przez kogo, co początkowo weksłu nie przyjmował, lecz jako przekazany na wypadek do tego powołany, albo dobrowolnie z własnego natchnienia wystąpił, na korzyść czyli wyřeczając przekazanego jako przyjmującego albo też indossanta, przyjętym (przyjmujący przez wyřeczenie), lub wypłaconym (płaćący przez wyřeczenie) zostaje. O tém wyřeczeniu winien być wyřeczony zawiadomionym a jeżeli w przyjęciu przez wyřeczenie, wyřęczonego (honorata) nie wymieniono, za takiego wystawca uważa się; ob. wyřeczenie Art. 58, 59.

Przyjmujący przez wyřeczenie staje się przez przyjęcie wekslowo zobowiązanym względem wszyst-

kich następców wyřęzonego, którzy tak jako i okaziciel w razie przyjęcia przez wyřęczenie zwrotnie poszukiwać zabezpieczenia nie mogą, gdy te tylko wyřęzonemu i jego poprzednikom przysłuŹa, Art. 60, 61.

Wyřęzony i jego następcy, uwolnieni sę od zwrotnego poszukiwania na nich okaziciela, jeŹeli ten weksłu nie przedstawi do wypłaty przekazany na wypadek i przyjmujęcemu przez wyřęczenie, najpóźniej drugiego dnia powszedniego po terminie weksłu, lub jeŹeli odmówi ofiarowanej wypłaty przez wyřęczenie przez którego z wyřęzcycieli, Art. 62.

W skutek wypłaty przez wyřęczenie wchodzi płacący w prawa okaziciela (Art. 50, 52) przeciw wyřęzonemu, jego poprzednikom i przyjmujęcemu, Art. 63.

Wyřęzciciel (interwenient); prawa i obowiązki jego skreślone sę pod słowem: „wyřęczenie“ w Art. 62, 64 i 65.

Kiedy weksel przez wystawcę w obieg (giro) puszczonym zostaje, lub się już w obiegu znajduje, dzieje się niekiedy, Źe wystawca, trassant, nim się weksłu pozbywa, lub też indossant, polecają komu innemu w miejscu przekazanego, trassata, aŹeby ten, w razie nieprzyjęcia lub niewypłaty na terminie weksłu przez przekazanego, jako zastępcę jego, a tém samym i wystawcy lub indossanta, którzy obadwa za przyjęcie i wypłatę według Art. 8 i 14 ust. weks. ręczą, weksel przyjął lub wypłacił. W tym więc razie potrzeby okazuje się drugi trassat czyli przyjmujący w zastępstwie, któren albo jako taki wymieniony

jest w wekslu, lub téż sam się dobrowolnie do tego zgłasza.

Czyn mocą którego ktoś trzeci zamiast przekazanego lub przyjmującego weksel, przyjmuje lub na terminie wypłaca, zowie się wyręczeniem (interwencya); sam ten czyn, te pośredniczenie wykonać, zowie się wyręczać (interweniować). Wyręczeniem (interwencya), zowie się także okazanie względów dla wyręzonego przez wspomżenie go czynem pośredniczącym, a te ma na celu skrócenie postępowania w zwrotném poszukiwaniu, tudzież ułatwienie tego poszukiwania, jako i processu wekslowego w ogólności.

Uczczenie wekslu odhywa się przyjęciem lub wypłatą wekslu przez wyręczenie, oba te czyny stać się mogą na cześć wystawcy lub indossanta. Kto wyręcza, to jest pragnie weksel uczcić przez przyjęcie lub wypłatę, zowie się wyręczycielem (interventionem honorantem), a ten na czyją cześć, tudzież na którego zlecenie lub rachunek wyręczenie następuje, zowie się wyręczonym (honoratem).

Wymienienie osoby lub jój firmy, na niższym brzegu przedniej strony wekslu, która zlecenie dania téj pomocy otrzymuje, zowie się przekaz na wypadek (Roth=Adresse).

W potrzebie téj pomocy znajduje się weksel po odmówieniu przyjęcia lub wypłaty przez przekazanego lub téż przyjmującego, summy wekslem objętój, a biorącemu weksel (remittentowi) lub indossatowi wekslem zapewnionój; przekazany więc na ten wypadek, jeżeli jedno lub drugie uczynił, dał pomoc wekslowi,

wsparł i uczcił go przez wyłączenie przekazanego lub przyjmującego.

Przekaz na wypadek jest ostrożnością użytą przez przekazującego na wypadek, ażeby weksel za którego jest odpowiedzialnym, został przyjęty i wypłacony. Wydaje się ten przekaz na miejsce wypłaty przekazanego, ażeby przez to ująć obawy zwrotnego poszukiwania lub też zabezpieczyć kredyt i ważność wekslu, i w tym celu wydane zostały postanowienia ustawy wekslowej pod słowem „wyłączenie“ oznajmione.

Wyrok którym zaskarżony winnym uznany został, zawierać ma w sobie termin trzech dni do wykonania jego zobowiązań; ob. postępowanie §. 12 b.

Kiedy powód przy założeniu apellacyi lub rewizyi od wyroku pierwszój lub drugiej instancyi ze strony zaskarżonego, żądać może bezpieczeństwa; ob. tamże §. 14 i 15.

Skutki niewykonania rozkazu, dłużnikowi wyrokiem lub rezolucją pod zagrożeniem wekslowej egzekucyi oznajmionego w oznaczonym terminie; ob. tamże §. 18.

Jednym i tym samym wyrokiem ma być połączoną i rozstrzygniętą rozprawa o przywrócenie do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów, z rozprawą o rzeczy głównój; ob. tamże §. 24.

Wyspy morza Śródziemnego należące do wybrzeży Azji i Afryki; jeżeli na nich weksel był płatny, natenczas zwrotne poszukiwanie okaziciela przeciw wystawcy i innym poprzednikom, a jeżeli zwrotnie

poszukujący na nich mieszkał, natenczas zwrotne poszukiwanie indossanta przeciw powyższym osobom przedawnia się w 6 miesięcy; ob. przedawnienie Art. 78, 79.

Wystawca weksłu, trassant, — obowiązując się: własnym wekslem, biorącemu weksel (remittentowi) summe pieniężną tym wekslem objętą w pewnym czasie i na pewnym miejscu sam wypłacić (ob. własne weksle Art 96, 98), albo też wekslem przekazowym biorącemu weksel summe pieniężną tym wekslem objętą w pewnym czasie i na pewnym miejscu przez trzecią osobę (przekazanego trassata) wypłacić lub wypłacić kazać.

Podpis jego z nazwiska lub firmy należy do głównych wymogów weksłu własnego i przekazowego; ob. wymogi weksłu Art. 4 Nro 5, Art. 96 Nro 8.

Jeżeli w czasie przyjęcia weksłu, lub zamieszczenia na nim oświadczenia obowiązującego (indossamentu poręki aval), podpisu wystawcy jeszcze nie było, a ten dopiero później nastąpił, zarzut względem tego zrobiony nigdy miejsca mieć nie może przeciw trzeciemu rzetelnemu posiadaczowi weksłu, przeciw zaś tym którzy udział mieli w dodatkowym wypełnieniu, wtenczas tylko uchodzi, jeżeliby udowodniono, że z pisma wekslowego jeszcze niezapełnionego, przez niesłuszne lub zawartej umowie przeciwne wypełnienie, użytek prawu przeciwny uczyniony został; ob. wymogi 1853 6 października d. p. p. Nro 200.

Wystawca sam się może wymienić jako biorącego weksel (remittenta) to jest osobę lub firmę której,

lub na zlecenie której wypłacić należy, albo téż jako przekazanego, *trassata*, to jest osobę lub firmę która wypłatę uiścić winna; ob. *wynogi* Art. 6.

Na wystawcę może być weksel ważnie przeniesiony i przez niego dalej *indossowany*; ob. *indossament* Art. 10.

Jeżeli wszakże wystawca przeniesienia weksłu słowami: „nie na zlecenie“ lub przez inne równoznaczające wyrażenie zabronił, *indossament* niema skutków wekslowych; ob. tamże Art. 9.

Wystawca uważa się za wyręzonego, jeżeli przyjmujący przez wyręczenie nie zrobił w swoim przyjęciu wzmianki, kogo przez nie wyręczyć zamierza, ob. *wyręczenie* Art. 59.

Jeżeli po *indossamencie in blanco* następuje dalsze przeniesienie, zachodzi inniemanie że wystawca ostatniego, nabył weksel przez *indossament in blanco*; ob. *wykonanie etc.* Art. 36.

Do jakiego zwrotnego poszukiwania na wystawcy, *indossant* ma prawo po wypłacie lub otrzymaniu weksłu w wypłacie (*rimesse*); ob. niżej pod 9.

Weksel własny za okazaniem brzmiący winien być wystawcy do wypłaty przedstawiony (Art. 98 Nro 3), równie jak i zwrotne poszukiwanie bezpieczeństwa według Art. 29 na wystawcy własnego weksłu, jako przyjmującego niepewnej wypłatności przewidzionym być ma; ob. *własne weksle* Art. 98 Nro 4.

Własne weksle umiejscowione przedstawione będą do wypłaty, wskazanemu w umiejscowieniu, lub

gdy nikt taki wskazanym nie został, samemu wystawcy w miejscu umiejscowienia i tam winny być zaprotestowane w razie niewypłaty, ob. tamże Art. 99.

Miejsce wystawienia uchodzi w wekslu własnym jeżeli osobne miejsce wypłaty w nim wyrażone nie zostało, za miejsce wypłaty i oraz miejsce zamieszkania wystawcy; ob. tamże Art. 97

Wystawcy odpowiedzialnym jest wekslowo, przekazany z przyjęcia; ob. przyjęcie Art. 23.

Odpowiedzialność wystawcy w następujących razach prawnie zachodzi:

1) przez wystawienie wekslu, za jego przyjęcie i wypłatę; ob. obowiązek Art. 8.

2) po nieotrzymaném, lub na mniejszą sumę nastąpieniem przyjęciu wekslu, ma za wypłatę summy całej wekslem objętej lub też części summy nieprzyjętej, równie jak za zwrot kosztów przez nieprzyjęcie zrządzonych dać zabezpieczenie. Do żądania tego bezpieczeństwa biorący weksel jako i każdy indossat, nabywa prawa przez samo posiadanie protestu z powodu nieprzyjęcia założonego; ob. posz. zwrot. Art. 25, 26.

3) z wekslu fałszywém lub zfałszowanym przyjęciem lub indossamentem opatrzonego, jeżeli podpis wystawcy jest prawdziwy; ob. fałszywe weksle Art. 76.

4) przez podpisanie wekslu za wszystko czego okaziciel ma prawo żądać z powodu niewykonania zobowiązania wekslowego; ob. powództwo etc. Art. 81.

5) nawet i po przedawnieniu lub ustaniu jego zobowiązania jeszcze o tyle, o ileby się przez to ze

szkodą okaziciela weksłu zubożać; ob. tamże Art. 83, ob. zubożony.

6) z własnych weksłów przewodzi się zwrotne poszukiwanie bezpieczeństwa z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego, na wystawcy (Art. 29); ob. własne weksle Art. 98 Nro 4, równie jak przez niego

7) uskutecznioną być ma wypłata pochodząca z własnych weksłów, a w artykułach 30—40 o wykonaniu zobowiązania wekslowego, tudzież w Art. 73 o zaginionych wekslach wzmiankowana, czyli złożenie summy dłużnej w sądzie; ob. tamże Art. 98 Nr. 5 i 9.

8) obowiązany jest wystawca wydać biorącemu weksel i indossatowi na ich żądanie, więcej wtoropisów weksłu, to jest egzemplarzy równobrzmiących z pierwopisem weksłu; ob. wielopismo weksłu, Art. 66 a wrazie

9) nieotrzymanej wypłaty, ma tak jako i indossanci zwrotnie poszukującemu summe niespłaconą z procentem po 6°/_o rocznie od terminu weksłu, indossantowi zaś który weksel kupił albo w wypłacie (rimesse) otrzymał, od dnia wypłaty, kosztu processu z innemi wydatkami zwrócić, jako i prowizję $\frac{1}{3}$ procentu od kapitału w drodze zwrotnego poszukiwania wypłaty; ob. posz. zwrot. Art. 41, 50, 51, nakoniec

10) odpowiedzialnym jest wystawca nawet i z weksłu na którym znajdują się podpisy osób niezdolnych do działań wekslowych, jeżeli on sam do nich zdolnym jest; ob. zdolność etc. Art. 3.

Przeciwnie wolnym jest wystawca od odpowiedzialności:

1) z indossamentu którego zabronił zamieszczeniem słów; „nie na zlecenie“ lub téż inném równoznaczącém wyrażeniem; ob. indossamet Art. 9.

2) z indossamentu nastąpionego po upływie terminu, na założenie protestu niewypłaty oznaczonego; ob. indossament Art. 16.

3) jeżeli weksel na pewny czas po okazaniu brzmiący nie był przedstawiony do przyjęcia wedle rozporządzenia w nim zawartego, a w braku takowego w ciągu lat dwóch po wystawieniu; ob. przedstawienie Art. 19.

4) jeżeli okaziciel takiego weksłu, po odmówieniu przyjęcia lub jego datowania, omieszkiał założyć w terminie Art. 19 oznaczonym protest nieprzyjęcia, w dowód przedstawienia weksłu w czasie właściwym; ob. przedstawienie Art. 20 i własne weksle Art. 98 Nr. 3

5) jeżeli weksel na okazanie wystawiony, nie był przedstawiony do wypłaty w terminie pod liczbą 3 wymienionym; ob. wykonanie etc. Art. 31.

6) przeciw przekazanemu, któremu nie służy prawo wekslowe przeciw wystawcy; ob. przyjęcie Art. 23.

7) jeżeli założenie protestu w czasie właściwym z powodu niewypłaty weksłu umiejscowionego zaniedbaném zostało; ob. posz. zwrot. Art. 43 i własne weksle Art. 99.

8) przez przedawnienie; ob. przedawnienie Art. 78, 79 i własne weksle Art. 100.

Wystawienie weksłu; przez wystawienie weksłu sam się wystawca obowiązuje summe wekslem objętą zapłacić, gdyby ta przez przekazanego, przez jego zastępcę czyli przekazanego na wypadek (Notar-)

Adresse), czyli przez innego jakiego wyręczyciela nie miała być uiszczoną Wystawca zatem pierwszą jest osobą wekslowo zobowiązaną. Więcej jeszcze jest obowiązany z weksłu własnego, na którym również jako przyjmujący okazuje się.

Ciągnięcie czyli trassowanie lub przekazywanie weksłu przekazowego (ciągniętego), to jest wystawienie tego weksłu, zawiera w sobie polecenie, mocą którego trassant czyli wystawca nakazuje przekazanemu lub trassatowi wykupienie weksłu, czyli wypłatę summy w wekslu dokładnie wymienionej, w oznaczonej wartości pieniężnej w czasie dokładnie wyrażonym i na miejscu wyraźnie wymienioném.

Wymogi i forma wystawienia weksłu skrócone są pod słowami „wymogi“ „forma.“ Egzekucya na majątek przyjmującego, po wystawieniu weksłu bez skutku pozostała, lub wykonanie na nim przymusu osobistego w przedmiocie jakiego pieniężnego zobowiązania zarządzone, nadaje okazicielowi prawo do zwrotnego poszukiwania bezpieczeństwa, Art. 29 Nr. 2.

Z weksłu wystawionego w kraju w którym liczą według starego stylu, a w kraju tutejszym płatnego, i albo według obu stylów, podwójną datą opatrzonego, albo na którym niema zastrzeżenia że data weksłu położona jest według stylu nowego, liczy się termin weksłu od tego dnia nowego stylu, który odpowiada dniowi wystawienia według stylu starego, ob. wykonanie etc. Art. 34.

Miejsce wystawienia własnego weksłu uchodzi tam, gdzie nie podano osobnego miejsca wypłaty, za

miejsce wypłaty i oraz miejsce zamieszkania wystawcy, ob. własne weksle Art 96 Nro 6, Art. 97.

Zabezpieczający, czyli dłużnik wekslowy dający zabezpieczenie; (Besteller).

Wykonane przez niego zabezpieczenie służy nie tylko dla zwrotnie poszukującego, lecz i dla innych następców zabezpieczającego, o ile na nim zwrotnie poszukują zabezpieczenia, ob. posz zwrot. Art. 27

Kiedy mu dane bezpieczeństwo zwrócić należy, ob tamże Art. 28.

Jeżeli wierzyciel wekslowy daném zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być nie może, wolno mu jest prowadzić egzekucyę wekslową na dłużniku i w drodze przymusu osobistego, nie zrzekając się wprzód zabezpieczenia, ob. postępowanie §. 20.

Zabezpieczającym winien być także okaziciel do czasu umorzenia weksłu zaginionego, jeżeli po rozpoczęciu postępowania w przedmiocie umorzenia, żąda wypłaty od przyjmującego weksel przekazowy, (ob. weksle zaginione Art. 73) z weksłu własnego od wystawcy, ob. własne weksle Art. 98, Nr. 9.

Zabezpieczenie; ob. poszukiwanie zwrotne zabezpieczenia.

Zanim żądać można bezpieczeństwa od przekazanego na wypadek (Noth-Adresse) zamieszczonego w wekslu zaprotestowanym z powodu nieprzyjęcia, i wymienionego w miejscu wypłaty, domagać się pierwój należy przyjęcia od przekazanego na wypadek; ob. wyręczenie Art. 56

Kiedy okaziciel sam winien dać zabezpieczenie; ob. zabezpieczający Art. 75.

Powodowi jeżeli o to prosi, należy dać egzekucję w celu zabezpieczenia, niezważając na zarządzoną rozprawę w przedmiocie skargi wekslowej, ob. egzekucya.

Utraca się bezpieczeństwo przez zaniedbanie kroków pilności, dla otrzymania jego Artykułami 25, 28, Nr. 2 i 29, ust. weks. przepisanych; ob. zaniedbanie Nr. 8 *c. d.*

Powód może o nie prosić z powodu przedłużenia terminu sądowego do rozprawy wekslowej, lub też po doręczeniu rezolucyi względem nakazanego wysłuchania świadków, albo naocznego obejrzenia, — wyjąwszy jednak gdyby przedłużenie tego terminu z jego winy nastąpiło, lub jeżeli dokumentów do wsparcia skargi jego potrzebnych na terminie w pierwopisie nie złożył; ob. postępowanie §. 13.

Żądanie bezpieczeństwa może także mieć miejsce jeżeli zaskarżony przeciw wyrokowi nakazującemu bezwarunkowe wykonanie obowiązku lub też przysięgę spór kończącą, założył apellacyę lub rewizyę; ob. tamże §. 14.

Zabezpieczenie zaś dane przed doręzeniem wyroku sądu apellacyjnego, w którym zaskarżony w pierwszej instancyi osądzony, warunkowo lub bezwarunkowo uwolnionym został, tak długo się utrzymuje, dopokąd wyrok sądu apellacyjnego nie stanie się prawomocnym, lub rozstrzygnięcie najwyższego trybunału nie nastąpi; (ob. tamże §. 15) a jeżeli wierzyciel wekslowy daném zabezpieczeniem sądownie nakazanego

zaspokojenia natychmiast otrzymać nie może, prawo ma przewidzenia względem wypłaty przymus osobisty na dłużniku, nie zrzekając się wprzód zabezpieczenia, ob. tamże §. 20

Zachowujący egzemplarz weksłu do przyjęcia przesłany, tudzież pierwopis weksłu, komu je wydać powinien, ob. wielopismo weksłu Art. 68, 69, 62 i obowiązek pod Art. zachowujący.

Zaginione weksle; ob. weksle zaginione.

Zagraniczne prawodawstwo; ob. prawodawstwo.

Zakład zaopatrzenia	}	ob. urzędnicy.
Zakłady dla chorych		

Zakonnicy nie są zdolni do działań wekslowych, ponieważ złożwszy ślub ubóstwa nie własnego posiadać nie mogą, ponieważ wszystko cokolwiek zakonnik do swego użytku posiada lub cokolwiek zarobi, do całego zgromadzenia zakonu należy, i żaden z nich bez wyraźnego zezwolenia przełożonego zakonu którego całe zgromadzenie przedstawia, niczem rozrządzać nie może; nakoniec ponieważ dekretem nadwornym z dnia 30 marca 1772 roku w skutek najwyższej uchwały zakonem i klasztorom wszystkie interesa i sprawy wekslowe zabezpieczone zostały

Zakonnicy sekularyzowani czyli w świeckich księżach przeistoczeni. i do opieki dusz użyć, uważają się za świeckich księży i są zdolni do działań wekslowych, ponieważ już na zawsze wystąpili z bractwa zakonnego, a zatem i z reguły ich do zakonu wią-

żącój. Jeżeli zaś opiekę dusz objęli tylko w jakiej parafii do zakonu lub klasztoru należącej, natenczas rozrządzać swoim majątkiem a zatém i wydawać oświadczeń wekslowych nie mogą Dekret nadworny z dnia 23 i 25 października 1784.

Zamieszczenie w wekslu nazwy „weksel“ (Bezeichnang) lub jeżeli weksel w obcym języku jest wystawiony, wyrażenia nazwie téj odpowiedniego; jak n. p. po francuzku „lettre de change“ po angielsku „bill of exchange“ po włosku „lettera di cambio“ po hiszpańsku „letra de cambio“ po holendersku „wissel“ po duńsku „Vekselbrew“ po czesku „směnka“ należy do głównych wymogów wekslu przekazowego i własnego; ob. wymogi Art. 1 Nr. 1, Art. 96 Nr. 1.

Zamieszkanie ob. mieszkanie i miejsce zamieszkania.

Zaniedbanie (Versäumniß) czynności czyli kroków pilności prawnie przepisanych w obrocie wekslowym, pociąga za sobą w stósunku do ich ważności rozmaite następstwa które tu w następujący sposób się wymieniają: .

1) Weksle w których jeden z przepisanych w artykule 4 wymogów głównych opuszczonym został, są całkiem nieważne. Art. 7.

2) Niezachowanie zgodności w dokładném wymienieniu summy pieniężnej z wekslu wypłacić się mającej, nadaje w zachodzącój różnicy pierwszeństwo summie głoskami wyrażonój, albo w zachodzącój ró-

żnicy między summa kilkakrotnie głoskami i kilkakrotnie liczbami wypisaną summie mniejszej. Art. 5

3) Zaniedbane przedstawienie do przyjęcia weksłu zwyczajnego, nie brzmiącego na czas pewny, po okazaniu, opóźni przyjęcie i potrzebne kroki pilności ku zabezpieczeniu okaziciela weksłu z powodu nieotrzymanego przyjęcia (18). Po terminie weksłu, czyli by ten był wekslem jarmarkowym lub targowym, wekslem po okazaniu lub wekslem daty, po dacie, przedstawienie weksłu do przyjęcia stałoby się bezskuteczném, ponieważ przyjmujący niemógłby już zadość uczynić zawartemu w Art. 23 obowiązкови wypłacenia summy na terminie, któren już upłynął. Skutki zaniedbanego przedstawienia do przyjęcia innych weksłów są pod liczbą 8 i 9 wykazane.

4) Zaniedbanie przedstawienia zapadłego weksłu przekazowego lub własnego, jednak nie umiejscowionego do wypłaty na terminie, pociąga za sobą uprawnienie przyjmującego do złożenia summy wekslowej w sądzie po upływie czasu do protestu przeznaczanego, na koszt i niebezpieczeństwo okaziciela (Art. 40). Przez te zaniedbanie utracą okaziciel prawo zwrotnego poszukiwania, i zostawałoby mu tylko prawo wekslowe przeciw przyjmującemu do którego zachowania przedstawienie te weksłu nie umiejscowionego na terminie, potrzebném nie jest, (Art 44) ponieważ prawo poszukiwania wekslowego na przyjmującym dopiero w lat trzy od terminu weksłu przekazanego przedawnia się (Art. 77). Z tegoż samego powodu nie traci okaziciel weksłu własnego prawa wekslowego

przeciw wystawcy takiego weksłu, nie przedstawivszy go na terminie do wypłaty Art 100, ob. dalej pod liczbą 8 i 9.

5) Jeżeli przyjmujący odmówił zamieszczenia daty obok przyjęcia weksłu na czas oznaczony po okazaniu wystawionego, dzień protestu z tego powodu założonego uważa się za dzień przedstawienia, a jeżeli protest założonym nie został, termin wypłaty liczy się względem takiego przyjmującego, od ostatniego dnia czasu na przedstawienie zakreślonego (Art. 20). Jeżeli zaś weksel po dacie w kraju płatny, za granicą, gdzie według starego stylu liczą, wystawiony, ma datę podwójną obu stylów, lub jeżeli nie zamieszczono uwagi, że data weksłu położona jest według stylu nowego, termin weksłu oblicza się dniem nowego stylu, odpowiadającym dniowi wystawienia według stylu starego. Art. 34.

6) Niezamieszczenie miejsca z którego indossant przeniósł weksel na swego następcę ten wywiera skutek, że okaziciel weksłu nie jest obowiązany zawiadomić takiego indossanta o niewypłacie weksłu, tylko jego poprzednika Art. 47. Indossant nie wymieniający miejsca swego zamieszkania, sam sobie przypisałby szkodę z nieotrzymanego zawiadomienia wynikłą, którąby mu w innym razie zwrócić musiał okaziciel, zawiadomienia swego poprzednika omieszkujący. Opuśzczenie zawiadomienia o niewypłacie weksłu, naraziłoby okaziciela na zwrot szkody ztąd wynikłej obok utraty procentów i kosztów, a okaziciel nieby więcéj nad summę wekslem objętą zażądać i odebrać nie mógł. Art. 45.

7) Mocy wekslowej nie odejmuje: według Art. 44 zaniebane przedstawienie w dniu wypłaty, i założenie protestu w stosunku okaziciela do przyjmującego weksel; według Art. 68 niezamieszczenie wzmianki na więcej egzemplarzach weksłu pozostałych, u kogo się egzemplarz do przyjęcia przesłany znajduje, nakoniec według Art. 70 niezamieszczenie wzmianki na każdej indossowanej kopij weksłu, kto zachowuje pierwopis weksłu do przyjęcia przysłany. Opuszczenia te jednak pozbawiają okaziciela niezachowującego się według Art. 68 i 70 możliwości założenia protestu nieprzyjęcia i niewypłaty artykułami 69 i 72 przepisanego, a tém samém i zwrotnego poszukiwania bezpieczeństwa i wypłaty na swoich poprzednikach.

8) Przeciwnie utracą się prawo zwrotnego poszukiwania, w razach zaniebana pod słowem „poszukiwanie zwrotne“ od 1 do 12 wymienionych.

9) jakoteż niedopilnowanie niektórych czynności utratę całego poszukiwania wekslowego za sobą pociąga, co się z wyjaśnienia słowa „poszukiwanie wekslowe“ w razach od 1 do 12 wymienionych okazuje.

10) Opieszałość w żądaniu zabezpieczenia, pociąga za sobą, według Art. 25 złożenie summy mającej być zabezpieczoną w sądzie, jeżeli się strony co do sposobu zabezpieczenia i o miejsce złożenia rzeczy na bezpieczeństwo danéj nie zgodziły; według Art. 26 bezskuteczność tego żądania, jeżeli biorący weksel lub indossat, skargi wekslowej dla poparcia tego nieusłuszanego żądania, nie wytoczył, według Art. 27, nieotrzymanie bezpieczeństwa dla następców zabezpieczającego, jeżeli ci go na nim zwrotnie nie po-

szukiwali, według Art. 28, zwrot bezpieczeństwa, jeżeli w ciągu roku licząc od terminu weksłu nie zostanie o wypłatę z weksłu wytoczona skarga przeciw zwrotnie obowiązanyemu który dał zabezpieczenie; na koniec według Art. 29, znaczną stratę jeżeli z powodu niepewnej wypłatności przyjmującego okaziciel weksłu i każdy indossat bezpieczeństwa od swoich poprzedników nie zażąda.

11) W sprzeczności ze stratami z zaniedbania wynikłymi otrzymuje wtóropis weksłu moc weksłu samostnego (Solaweksel) jeżeli ten w swęj osnowie nie został wymieniony jako piérwszy, drugi, trzeci &c Art. 66, przeciwnie zaś kopija weksłu nie mogłaby udowodnić mocy wekslowęj pierwotnego indossamentu, gdyby na nięj nie znajdowało się oznajmienie, dopokąd ona jest prostym odpisem weksłu, Art. 70, 71

12) Zaniedbanie postępowania w przedmocie umorzenia zaginionego weksłu, zrzędziłoby utratę wszystkich praw okazicielowi weksłu z rozpoczęcia tego postępowania według Art. 73 dozwolonych, a zaniedbanie uwierzytelnienia niedostatecznych podpisów weksłu odejmuje moc wekslową zamieszczonym na nim oświadczeniom wekslowym; Art. 94.

13) Jeżeli zaniedbano założenia protestu niewypłaty, niemoże być liczone przedawnienie przeciw okazicielowi (Art. 78) a jeżeli indossantowi nieplacącemu niedoręczono skargi, powodowi nie może być liczone przedawnienie przeciw pierwszemu; Art. 79.

14) Niezłożenie raty alimentacyjnej dla aresztowanego dłużnika pociąga za sobą wypuszczenie dłużnika z aresztu i utratę prawa do nowego przymusu

osobistego z téj saméj należytości; ob. areszt dla Krakowa §. 10.

15) Nakoniec wspomnieć tu i o tém należy, iż we wszystkich tu wymienionych sprawach wekslowych dotrzymanie terminów prawem przepisanych szczególnie na uwadze mieć trzeba (ob. termin); i że co do skutków niewykonania czynności tu nie wymienionych w przepisanych terminach, odnieść się wypada do słów „egzekucya, postępowanie i areszt“.

Zapadłość wekslu; ob. pod słowem „czas“ płatność wekslu.

Zapowiedzenie apellacyi jako i pisma do niego się odnoszące tudzież rekursa przeciw nakazom sądowym piérwszój i drugiej instancyi we trzy dni po doręczeniu wyroku lub nakazu wniesione być winny; ob. postępowanie §. 12.

Po założeniu apellacyi może powód domagać się od sądu zabezpieczenia żądania wekslowego, ob. tamże §. 14.

Zapowiedzenie rewizyi z pismami do niego się odnoszącemi równie w dniach trzech po doręczeniu wyroku lub nakazu podane być ma, ob. tamże §. 12, 14.

Zapowiedzenie sporu ze strony zapozwanego, zastępuje w policzeniu przedawnienia wydanie skargi, i przerywa przedawnienie; ob. przedawnienie, Art. 80.

Zapowiedzeniem sporu (litis denuntiatio) (Streitverfündigung) domaga się według §. 49 ustawy sądowej dla Galicyi zachodniej, udział w sporze mający, od kogo trzeciego wynagrodzenia za swoje żądanie, w razie gdy-

by mu te przyznaném nie zostało, i sądownie o tém zawiadamia przeciwnika, ob. przedawnienie.

Zapozwanie; ob. skarga.

Zapozwany; ob. zaskarżony.

Zarzut, zaprzeczenie. Dłużnik wekslowy tylko takie zarzuty przeciw powodowi przywozić może, jakie lub z samego prawa wekslowego wypływają, lub służą mu bezpośrednio przeciw każdorazowemu powodowi; ob. powództwo Art. 82.

Zarzuty te mogą się odnieść do formy wekslu, do zaniedbania czyli niedotrzymania jakiego terminu lub też jakich, do zachowania prawa wekslowego, prawa poszukiwania wekslowego i poszukiwania zwrotnego prawnie przepisanych czynności, czyli kroków pilności, którymi są:

1) niedostatek wymogów wekslu przekazowego lub ciągniętego artykułami 4 i 96 przepisanych, a zatem i mocy wekslowej według Art. 7;

2) podrobienie lub zfałszowanie wekslu, Art. 75, 76. Prawdziwości indossamentów dochodzić według Art. 36; przynajmniej nie jest obowiązany;

4) przedawnienie Art. 77, 78, 79;

4) zaniedbane przedstawienie do przyjęcia wekslu na czas pewny po okazaniu brzmiącego, Art. 19, 20;

5) zaniedbane przedstawienie do wypłaty weksłów umiejscowionych, tudzież

6) omieszkane założenie protestu niewypłaty u wskazanego w umiejscowieniu Art. 43.

7) późniejsze, dodatkowe przyjęcie wekslu, lub dodatkowe wypełnienie jednego z głównych jego wymogów

któren zarzut jednak w tenczas tylko ma miejsce, jeżeliby udowodniono, że z pisma wekslowego, jeszcze niezapełnionego, przez niesłuszne lub zawartej umowie przeciwne wypełnienie, użytek prawu przeciwny uczyniony został; ob. wymogi rozp. min. spraw. z dnia 6 października 1853.

8) wypłata weksłu;

9) ustanie mocy wekslowej weksłu; ob. ustanie, prawomocność weksłu;

10) niewykonanie przedstawienia do przyjęcia weksłu umiejscowionego, przez wystawcę tegoż weksłu wyraźnie zastrzeżonego, Art. 24;

11) niezaskarżenie niewypłaty weksłu w ciągu roku od terminu wypłaty, przeciw zwrotnie obowiązannemu dającemu bezpieczeństwo; Art. 28;

12) omieszkane przedstawienie do przyjęcia, weksłu jarmarkowego lub targowego Art. 18, do wypłaty zaś weksłu za okazaniem wystawionego, Art. 31;

13) odmówienie przyjęcia częściowej wypłaty, Art. 38.

14) zaniedbane przedstawienie do wypłaty i za-protestowanie niewypłaty w celu wykonania zwrotnego poszukiwania z powodu niewypłaty, Art. 41;

15) niezdolność wystawcy, przyjmującego lub indossanta do działań wekslowych, Art. 1, 3;

16) niepodleganie dłużnika wekslowego przymusow osobistemu; Art. 2;

17) przedłużenie terminu weksłu;

18) zarzut: iż weksel był indossowany, pomimo że przez wystawcę z zastrzeżeniem w Art. 9 wymienioném „nie na zlecenie“ wystawionym został;

19) że indossant przeniósł weksel z zastrzeżeniem „bez rękojmi“ „bez obligo“ lub zabronił dalszego przeniesienia wyrazem „nie na zlecenie“ Art. 14, 15;

20) że przekazany na wypadek, do wypłaty nie był wezwany, albo

21) że okaziciel weksłu ofiarowanój wypłaty przez wyręczenie nie przyjął; Art. 62;

22) że o niewypłacie weksłu i kosztów protestu, nie nastąpiło nakazane artykułem 45 zawiadomienie; dalej

23) że skardze ważny jaki dokument dołączony nie został, lub że załączony nie jest dowodem; postępowanie §. 13.

24) że przeciw powodowi zachodzi równe żądanie uznane i niezaprzeczone;

25) zarzut według Art. 27 przeciw wysokości lub sposobowi wystawionego bezpieczeństwa; czyli

26) według Art. 74 względem nabycia weksłu w złej wierze, lub dopuszczenia się grubój opieszałości w nabyciu tegoż i t. d.; ob. poszukiwanie zwrotne.

Dłużnicy weksłowi którym wypłata summy wekslowój w trzech dniach nakazaną została, mają w tym samym czasie wszystkie podobne zarzuty do sądu podać; ob. postępowanie §. 7.

Zaskarżony; każdemu zaskarżonemu należy doręczyć zupełny egzemplarz skargi wekslowój z załączeniami; ob. postępowanie §. 6.

Dzień rozprawy o skardze wekslowój tak ma być wyznaczony, aby każdy zaskarżony stawić się mógł na nim albo osobiście lub też przez pełnomocnika; ob. tamże §. 9.

Powód może się domagać od zaskarżonego w sądzie zabezpieczenia swego żądania, chociażby ostatni zapowiedział apellacyę lub rewizyę; ob. tamże §. 14.

Jeżeli zaś zaskarżony przed doręczeniem wyroku sądu wyższego dał zabezpieczenie, to trwa tak długo, dopokąd wyrok ten nie stał się prawomocnym, lub też nienastąpił wyrok najwyższego trybunału; obacz tamże §. 15 i dłużnik wekslowy.

Zastawu prawo; ob. prawo zastawu.

Zastępcy osób moralnych (jurydycznych) i innych osób niezdolnych do działań wekslowych; przeciw nim przymus osobisty nie jest dopuszczalny; ob. zdolność etc. Art. 2 Nro 2.

Odpowiedzialnemi są za oświadczenia wekslowe bez lub z przekroczeniem pełnomocnictwa wystawione; ob. podpisy niedostateczne Art. 95.

Zastępcy massy. Przeciw nim równie przymus osobisty niema miejsca, z oświadczeń wekslowych za osoby moralne wydanych; ob. zdolność etc. Art. 2 Nro 2.

Ich odpowiedzialność za oświadczenia wekslowe bez, lub z przekroczeniem pełnomocnictwa wydane; ob. podpisy niedostateczne Art. 95.

W razach upadłości majątku, winien jest wierzyciel wekslowy wnieść prośbę o egzekucyą przeciw zastępcy massy; ob. postępowanie §. 22.

Zastępstwo (prokura) zowie się w obrocie wekslowym każde pełnomocnictwo. Dający umocowanie (mandant), ręczy swoim majątkiem i swoją osobą za wszystko, do czego się jego pełnomocnik

(prokurysta) przez oświadczenie weksłowe obowiązuje, lub téż za przyjęcie pewnych oznaczonych zobowiązań w obrębie granic pełnomocnictwa, w których się zastępca jako pełnomocnik zachowywac ma, i tych pod własną odpowiedzialnością przekroczyć nie może.

Z indossamentu zastępstwa, wykonywać ma indossat w zastępstwie w imieniu swego indossanta te czynności, któreby indossantowi względem jego poprzedników wypadały, gdyby weksłu w zastępstwie nie ustąpił. Dla tego:

Jeżeli w indossamencie zawiera się zastrzeżenie „do odebrania“ (zainkasowania), „dla zastępstwa“ (in procura), lub inne oznaczające pełnomocnictwo, indossament nie przelęwa własności weksłu, lecz upoważnia indossata do odbioru należności wekslowej, do założenia protestu, zawiadomienia poprzednika swego indossanta o niewypłacie, jak również do wytoczenia skargi w razie niewypłaty długu weksłowego, i do podniesienia go z depozytu. Taki jednak indossat, weksel nie inaczej jak tylko w zastępstwie dalej przemieść może; ob. indossament Art. 17.

Za wydanie oświadczenia weksłowego bez lub z przekroczeniem pełnomocnictwa, odpowiedzialnym jest indossat w zastępstwie tak jak każdy pełnomocnik, opiekun, zastępca, osobiście; ob. podpisy niedostateczne Art. 95.

W indossamencie zastępstwa winno być wymienione nazwisko osoby, której się tego pełnomocnictwa udziela; a gdy te nazwisko w indossamencie in blanco

zawarte być nie może, przeto ostatni (indossament in blanco) nie jest dopuszczalnym w pierwszym przez mocodawcę wystawionym indossamencie, jako i w dal- szym obrocie prokury ze strony indossata w zastępstwie.

Zastrzeżenia (Bemerkungen). Wszystkie na we- kslu lub jego kopij zamieszczone zastrzeżenia, winny być z odpisem wekslu do protestu załączone; ob. protest Art. 88 Nro 2.

Zawezwanie okaziciela wekslu do obecności jego przy złożeniu w sądzie summy wekslowej, przez niego na terminie nie zażądanej, nie jest potrze- bném; ob. wykonanie etc. Art. 40.

Równie świadkowie lub trzymający pióro (pro- tokółista) nie są potrzebni do sporządzenia protestu; ob. protest Art. 87.

Zawiadamiający (adressant) zawiadamia swoich poprzedników o niewypłacie wekslu; ob. posz. zwrot Art. 45, 46.

Przeciw niemu traci okaziciel wekslu prawo po- szukiwania zwrotnego, jeżeli mu wekslu na miejsce wypłaty brzmiącego, najpóźniej drugiego dnia powsze- dniego po dniu wypłaty czyli terminie wekslu do wypłaty nie przedstawi i o skutku w proteście nie- wypłaty wzmianki nie uczyni; ob. wyręczenie Art. 62.

Zawiadomienie (Benachrichtigung) o niewypłacie wekslu ze strony okaziciela wekslu z powodu nie- wypłaty zaprotestowanego, winno być przesłaném na piśmie do bezpośredniego poprzednika w ciągu dwóch dni po dniu założenia protestu. Pismo za- wiadamiające także w tym czasie ma być na pocztę

oddane. Skutki nieprzesłania tego zawiadomienia, są w Art. 45 zawarte; ob. posz. zwrotne.

Przez zawiadomienie poprzednika o niewypłacie weksłu, daje się sposobność każdemu wekslowo zobowiązanemu, w zachodzącem niebezpieczeństwie zawczasu domagać się zwrotu należności od swego poprzednika, a wrazie odmówienia przeciw niemu wytoczyć skargę zwrotnego poszukiwania, przytém zaś samemu się przygotować do podobnego zwrotu, co by się stać nie mogło, gdyby o tém nie był zawiadomionym, i bez czego by łatwo w przykrém położeniu się znajdował, szczególnie przy znaczniejszych summach wekslowych.

Dostatecznym dowodem dopełnionego ^{na czas} pismennego zawiadomienia jest świadectwo ^{pocztowe} wekslowe, że list od zawiadamiającego do zawiadomionego w dniu wymienionym na pocztę oddany został. Równie i dzień odbioru zawiadomienia na piśmie może być zaświadczeniem pocztowém udowodniony; ob. posz. zwrot. Art. 46.

Oddający list zawiadamiający ma na adresie wypisać, iż się list rekomenduje w okoliczności protestu wekslowego; tudzież ma według §. 15 ustawy pocztowej na stronie listu tego pieczęcią opatrzoną całe swoje nazwisko lub firmę wypisać. Jak przytém urzęda i władze pocztowe postępować mają; ob. poczta rozp. min. handlu i przemysłu z dnia 25 sierpnia 1850 roku.

Jeżeli indossant zbył weksel bez oznaczenia miej-

sca, należy o niewypłacie zawiadomić jego poprzednika, ob. posz. zwrot. Art. 47.

Także i przyjmujący przez wyřczenie winien zawiadomić wyręzonego o nastąpiónem wyręczeniu (interwencyi) przesyłając mu protest, a te zawiadomienie z protestem przesłać w ciągu dwóch dni po dniu założenia protestu; ob. wyręczenie Art. 58.

Zawiadomiony (adressat) o niewypłacie weksłu, winien uwiadomić o tém swego najbliższego poprzednika, ob. posz. zwrotne Art. 45. Jakim sposobem przekonany bywa o otrzymaném zawiadomieniu, ob. posz. zwrot. Art. 46; jak ma być wymienionym na świadectwie pocztowém, obacz poczta rozp. min. handlu etc. z dnia 25 sierpnia 1850 roku.

Żądanie wystósowane do osoby, przeciw której protest się zakłada, winno być wymienioném w protestcie; ob. protest Art. 88 Nro 3.

Żądanie przywrócenia do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów, winno być połączone z główną skargą; ob. postępowanie §. 24.

Zbiegi wojskowe nie są zdolni do działań wekslowych. Dekret nadworny z dnia 4 marca 1842 roku §. 8.

Zbogacony (Bereicherter) jest ten wystawca lub przyjmujący, którego zobowiązanie wekslowe ustało przez przedawnienie lub też przez zaniedbanie której z czynności do zachowania prawa wekslowego prawnie przepisanych ze strony okaziciela weksłu, i któremu szkoda okaziciela ztąd wynikła, na ko-

rzyść, to jest *np.* na zatrzymanie jego własności wypadła. Tę korzyść wystawca i przyjmujący winni są zwrócić okazicielowi; ob. powództwo etc. Art. 83.

Zbrodniarze skazani na śmierć lub na ciężkie więzienie, nie są zdolni do działań wekslowych. Ustawa karna §. 23 litt. *a.* Nowy kodeks karny z dnia 27 maja 1852 r. §. 27 *b.*

Zdolność do działań wekslowych (*Wechsel-fähigkeit*). *Rozdział pierwszy ustawy wekslowej.*

„Art. 1. Zdolnym do działań wekslowych jest każdy, kto może zobowiązywać się przez umowy.

Art. 2. Za dopełnienie zaciągniętego zobowiązania wekslowego, dłużnik wekslowy odpowiada osobą i majątkiem.

Przymus osobisty nie jest dopuszczalnym, jednakże:

1) przeciwko spadkobiercom dłużnika wekslowego;

2) za oświadczenia wekslowe w imieniu korporacji lub innych osób moralnych (jurydycznych) wspódek akcyonaryuszów, lub w sprawach osób niezdolnych do zarządzenia własnym majątkiem, przez ich zastępców uczynione;

3) przeciwko tym wszystkim osobom, które według właściwych, w szczególnych krajach kornych istniejących praw, przymusowi osobistemu nie ulegają.

Art. 3. Zamieszczone na wekslu podpisy osób niemogących albo wcale, albo z pełnym

skutkiem zaciągać zobowiązań wekslowych, nie mają żadnego wpływu na odpowiedzialność innych do weksłu obowiązanych.“

Odnosnie do Art. 1 następujące osoby są według praw istniejących niezdolnymi do działań wekslowych:

1) osoby wojskowe to jest rzeczywiście tak w służbie czynnej zostający jako i pensjonowani officerowie, tudzież żołnierze stanu bitnego; ob wojskowe osoby;

2) małoletni z wyjątkami w księdze ustaw cywilnych zawartemi, ob. małoletni;

3) wieloletni nad którymi trwa jeszcze z dozwoleńia sądowego władza ojcowska lub opieka, publicznie obwieszczona §. 24, 164 i 251 ks. u. c.

4) osoby sądownie uznane za obłąkanych lub niedołącznych, tudzież za marnotrawców, i z tego powodu pod kuratelą zostające, ob. obłąkani;

5) głuchoniemi nie upośledzeni na umyśle lub niedołączni, którzy zaczawszy rok życia 25 na własne żądanie kuratora otrzymali. §. 275 ks u. c.

6) zbrodniarze na śmierć lub ciężkie więzienie skazani od czasu oznajmionego im wyroku i tak długo jak kary czas jest wymierzony, i kara potrwa, ob. zbrodniarze.

7) krydataryusze, upadli na majątku, o ile chodzi o majątek składający część massy krydalnej, ob. krydataryusze;

8) wychodźcy uznani za winnych w nieprawnym wyniesieniu się z kraju, ob. wychodźcy;

- 9) Zbiegi wojskowe, ob. zbiegi;
- 10) zakonnicy, ob. zakonnicy;
- 11) towarzystwa zakazane, ob. towarzystwa.

Odnosnie do Art. 2 Nr. 2 mogą za niezdolnych do zarządu własnym majątkiem, i za osoby tu od 2 do 5 wymienione, przez ich zastępców wydane być ważne oświadczenia wekslowe, tudzież przez ich opiekunów i kuratorów, stosownie do osnowy ich pełnomocnictwa Art. 95.

Gdy zdolność do działań wekslowych jakiej osoby tak długo trwa, dopokąd nienależy z czasem do klasy osób niezdolnych do działań wekslowych w punkcie 1, tudzież od 6 do 11 wymienionych, przeto niezdolność do wystawienia weksłu tylko od czasu tego ocenioną być może w którym weksel wystawionym został; a jeżeli kto niezdolny za zdolnego uchodził, lub zdolnym się być mienił, oświadczenia jego wekslowe, przyjęcie, indossament, poręka, (aval) nie mają mocy wekslowej, wszakże mógłby być według §. 866 ks. ustaw cywilnych w drodze prawa zniewolonym do wypłaty, jeżeli wierzycielowi opieszałości w odkryciu lub dochodzeniu jego niezdolności do działań wekslowych zarzucić nie można. Art. 74.

Cudzoziemiec w kraju tutejszym zdolny do działań wekslowych może tu zaciągnąć zobowiązania wekslowe, chociażby w swojej ojczyźnie za niezdolnego do tych działań uważanym był; ob. prawodawstwo zagraniczne Art. 84.

Niezdolność do działań wekslowych osoby na weksłu podpisaną sprawia tylko częściową nieważność

weksłu, a nie zupełną, tak, jak niedostatek jednego z głównych wymogów weksłu, według Art. 7. W pierwszym razie dotyka nieważność weksłu tylko zobowiązania osoby niezdolnej nie wywierając żadnego wpływu na innych wekslowo zobowiązanych, gdy przeciwnie w niedostatku którego z wymogów wszystkie oświadczenia wekslowe tracą moc wekslową.

Przeciw osobom niezdolnym do działań wekslowych, prawo wekslowe miejsca niema, lecz tylko przeciw osobom zdolnym, które z pierwszemi, weksel, wszystkiemi wymogami zaopatrzony, podpisały. Według artykułu 84, odpowiada zdolny indossant indossatowi czyli okazicielowi weksłu nawet i w ten czas jeżeli weksel przez niezdolnego trassanta na niezdolnego przekazanego ciągniony, a przez tego na zdolnego indossanta przeniesiony został, któremu wszakże prawo wekslowe przeciw wystawcy i przekazanemu nie przysłuży; także i poręczyciel zdolny płacić winien, jeżeli zaręczył za osobę niezdolną do działań wekslowych.

Też same rozpoznanie i osądzenie względem niezdolności osób do działań wekslowych miejsce ma w sprawach z weksłów podrobionych lub zfałszowanych wynikłych, Art. 75, 76; ob. nieważne weksle.

Zfałszowane weksle; ob. fałszywe weksle.

Zlecenie (Ordre) jest rozporządzeniem tyczącem się wykupienia weksłu, przez tego uczynioném, dla kogo weksel wystawionym został. Pierwszą osobą mającą prawo do takiego rozporządzenia, jest biorący weksel, remittent. Dla tego zawsze zawartém być musi nazwisko osoby lub firma, której, lub

na zlecenie której wypłata nastąpić ma, to jest biorącego weksel, tak w przekazowym jako i we własnym wekslu; ob. wymogi Art. 4, Nr. 3 i własne weksle Art. 96, Nr. 3.

Wyraz zlecenie nie jest koniecznie potrzebnym przy wystawieniu wekslu; albowiem czyli jest w nim zawarty lub nie, zawsze biorącemu weksel przysłuży prawo przeniesienia wekslu na kogo innego (ob. indossament Art. 9), jeżeli indossament przez wystawcę wyrazem „nie na zlecenie“ (nicht an Ordre) wzbronionym nie został.

Jeżeli indossant tym samym wyrazem w indossamencie zawartym dalszego przeniesienia wekslu zabronił, późniejsi indossaci niemogą wykonać zwrotnego poszukiwania na zabraniającym indossancie; ob. indossament, Art. 15.

Wyraz „nie na zlecenie“ zamieszczony przez wystawcę, pozbawia indossament skuteczności wekslowej, przez indossanta zaś dodany wywiera następstwa pod słowem „rękojmia“ wzmiankowane.

Jeżeli wystawca podaje samego siebie za biorącego weksel, ten w ówczas przybiera nazwę wekslu na własne zlecenie; (Wechsel an eigene Ordre) ob. wymogi Art. 6.

Indossat w zastępstwie (Procura = Indossatar); nie jest mocen puścić wekslu w dalszy obieg przez przeniesienie właściwe, chociażby w przeniesieniu zastępstwa dodatek „lub na zlecenie“ był zamieszczony; ob. indossament Art. 17.

Zła wiara; ob. weksle zaginione Art. 74.

Złożenie w sądzie rzeczy na bezpieczeństwo danej,

lub w inném jakim miejscu, nastąpić może, jeżeli się strony o sposób zabezpieczenia i o miejsce w którym ta rzecz zachowana być ma, z sobą porozumiały, w razie niezgodności między niemi kwota o której zabezpieczenie idzie, winna być w sądzie pieniędzmi złożoną; ob. posz. zwrotne Art. 25.

W tym wypadku złożenie pieniędzy w sądzie odbywa się kosztem zwrotnie obowiązanego, a zwrotnie poszukujący ma otrzymać z weksłu z którego poszukiwanie prowadzi, albo wartość swego żądania ze zwrotem kosztów do terminu weksłu zastosowaną, lub też może sobie wyrobić prawo zastawu do rzeczy na bezpieczeństwo złożonej i z niego domagać się zaspokojenia; ob. tamże Art. 25.

Kiedy złożony przedmiot zabezpieczenia zwróconym być ma; ob. tamże Art. 28.

Przeciwnie summa wekslowa może być przez przyjmującego w sądzie złożoną na koszt i niebezpieczeństwo okaziciela dla uchronienia się od egzekucyi, jeżeli ten nie zażądał na terminie wypłaty weksłu; ob. wykonanie &c. Art. 40.

Złożenie summy wekslowej w sądzie przez przyjmującego, może po zaginieniu weksłu w ten czas nastąpić zamiast wypłaty jej właścicielowi weksłu, jeżeli ten żądając ostatniej po terminie weksłu, nie dał zabezpieczenia aż do umorzenia weksłu; ob. weksle zaginione, Art. 73.

Gdy w tym razie zabezpieczenie daje właściciel którego weksel przyjęty zgubił, dla bezpieczeństwa przyjmującego, aby go zasłonić od roszczeń trzeciego,

mianowicie jakiego obcego okaziciela, lub znaleźcy, przeto tracący weksel winien jest na żądanie przyjmującego, wykazać mu się z rozpoczętego postępowania sądowego w przedmiocie umorzenia weksłu, tudzież z danego powyższego zabezpieczenia.

Zobowiązanie wekslowe, ob. wekslowe zobowiązanie.

Zobowiązany wekslowo, ob. obowiązek.

Zwrot szkody (Schadenersaß) za ten odpowiada okaziciel weksłu, który swego bezpośredniego poprzednika o niewypłacie weksłu, a przyjmujący przez wyręczenie, który wyręczonego o nastąpieniu wyręczeniu nie zawiadomił; ob. posz. zwr. Art. 45 i wyręczenie Art. 58.

Za szkodę poniesioną przez okaziciela weksłu nawet i po ustaniu obowiązku wekslowego odpowiedzialni są wystawca i przyjmujący, jeżeli się sami tą szkodą zbogačili; ob. powództwo Art. 83 i zbogacony.

Zwrotne poszukiwanie zabezpieczenia, ob. poszukiwanie zwrotne.

Zwrotne poszukiwanie z powodu niewypłaty, ob. poszukiwanie zwrotne.

Zwrotnego poszukiwania pozew, ob. pozew.

Zwrotnej wymiany rachunek, ob. rachunek powrotny.

Zwrotnie poszukujący, (Regreßnehmer) regredient; nim jest biorący weksel lub indossat, lub też właściciel weksłu, okaziciel prawo do odbioru według Art. 36 wykazujący, tudzież indossant, przeciw swoim poprzednikom i wystawcy. Prawa jego

wyluszczone są postanowieniami o poszukiwaniu zwrotném, mianowicie zaś artykułami 26 i 49, a żądania prawne z tego poszukiwania wynikłe, w artykułach 50 i 51 wymieniono.

Zwrotnie obowiązany (Regreßpflichtige) regressat, nim zwykle jest poprzednik zwrotnie poszukującego, tudzież przyjmujący i wystawca. Obowiązki jego wymienione są w Art. 25 i 29, tudzież 53, 54 i 55 o poszukiwaniu zwrotném z powodu zabezpieczenia i niewypłaty.

Zwrotny weksel (ricambio, Retour=Gegen=Wechsel) jest wekslem przekazowym, ciągnionym przez zwrotnie poszukującego na zwrotnie obowiązanego, i tyczącym się summy wekslowej z kosztami, w drodze zwrotnego poszukiwania żądać się mającej i zaprotestowanej. Przeznaczeniem jego jest, prędkiej a często i łatwiej doprowadzić do otrzymania summy zwrotnie poszukiwanój, jak gdyby to po zawiadomieniu o niewypłacie, przez obowiązanego w drodze zwrotnego poszukiwania nastąpić mogło, na której poszukujący nierazby długo czekać musiał.

Zwrotnie poszukujący, którego weksel zwrotny wystawia, zowie się retrassantem czyli wystawcą zwrotnym, wystawienie zowie się retrassowaniem, a przekazany retrassatem, zwrotnie przekazany. Sposób wystawienia takiego weksłu przepisany jest w Art. 53, o poszukiwaniu zwrotném z powodu niewypłaty. Według tego artykułu może każdy zwrotnie poszukujący tak ten co z początku założył protest, jako i ten co już innego zwrotnie wypłacił, wystawić weksel

zwrotny na sumę w zwrotném poszukiwaniu wyliczoną przez zwrotnie obowiązane wypłacić się mającą, do której summy także i należitości stręczycieli (meklerów) za pośredniczenie w wystawieniu weksłu zwrotnego, jako i należitości stęplowe dołączają się.

Zwrotny weksel winien być z terminem płatności za okazaniem i bezpośrednio (a drittura) wystawiony. Może być w formie zwykłych weksłów przekazowych, lecz się zazwyczaj wtenczas tylko ciągnie, jeżeli zwrotnie obowiązany w inném miejscu mieszka jak zwrotnie poszukujący. Wolno jest okazicielowi weksłu zwrotnego dalej go przenieść, jeżeli retrassant indossamentu wyraźnie nie zabronił, zawsze jednak winien być o wystawieniu zwrotnego weksłu, czyli retrassowaniu zawiadomionym zwrotnie przekazany czyli retrassat, przez zwrotny weksel wystawiającego, retrassanta, któren mu obok zaprotestowanego weksłu wraz z protestem, także i rachunek powrotny, weksłu zwrotnego tyżący się, przesłać ma.

Bezpośrednie ciągnięcie weksłu zwrotnego (a drittura) wykonywa się po prostu na miejsce zamieszkania zwrotnie obowiązane, a w tym razie retrassata, ażeby uniknąć zawikłania z powodu biegu zmiany pieniędzy (kursu) okazać się mogącego, i uprościć obliczenie zwrotnej należitości.

Żydzi. Dekretem kancelaryi nadwornój z dnia 22 października 1814 roku do liczby 4,106, zniesione zostało używanie pisma i mowy hebrajskiej, i tak nazwanój żydowskiój, we wszystkich czynnościach publicznych tak sądowych jako i innych, a każdy

dokument w języku hebrajskim, albo tylko hebrajskimi i żydowskiemi głoskami napisany, ogłoszony został za nieważny. Weksle zatem w tym języku i tém pismem wystawione, według uchwały gabinetowej z dnia 20 sierpnia 1851 r. równie żadnej ważności nie mają.

Do oznajmionych w Art. 94 podpisów niedostatecznych, należy także pismo hebrajskie i tak zwane żydowskie, któréniby oświadczenia wekslowe napisane były; dlatego te sądownie lub notaryalnie uwierzytelnionemi być winny. Dekret najwyższego trybunału z dnia 20 grudnia 1842 r. do liczby 5,211 i dekret kancelaryi nadwornéj z dnia 4 marca 1846 r. do liczby 7,135.

Przeciw przełożonym gmin żydowskich którzy co do włożonych na nich obowiązków i powierzónéj im władzy urzędowéj, winni być uważani jako urzędnicy, przymus osobisty nakazanym być nie może Dekret nadworny z dnia 22 lutego 1822 r. do l. 2,330.

Gdy według §. 25 rozporządzenia ministerstwa sprawiedliwości z dnia 25 stycznia 1850 r. względem postępowania w sprawach wekslowych, żadna strona obowiązana nie jest do stawania w sądzie w dni świąteczne jéj religii, przeto i żydzi uwolnieni są od wymienionych w artykule 92 czynności wekslowych w ich dniach świątecznych, a to tém bardziej, ile że według dekretu nadwornego z dnia 11 stycznia 1818 rozporządzeniem rządu krajowego galicyjskiego z dnia 20 kwietnia 1818 r. do l. 22,673 ogłoszonego, żydzi na dni świąteczne w których im wszelka praca

do utrzymania ich życia potrzebna jest zabronioną, przez żaden sąd rządowy, miejski, ani wiejski, zawezwanymi być nie mogą.

Tym samym dekretem nadwornym następujące 13 dni świąteczne oprócz zwyczajnych sabbatów, jako dni świąteczne i feryalne uznanemi zostały:

2 dni 15. i 16., tudzież:

2 dni 21. i 22. miesiąca Nisan zwykle w kwietniu pod nazwą Paschy czyli wielkiej nocy, właściwie jednak święto chleba niekwaszonego, którego przez 8 dni pożywać nakazano; 4 dni pośrednie, to jest 17 do 21 są tylko mniejszemi świętami w których prace do utrzymania życia potrzebne wykonywać można.

2 dni, jako to 6. i 7. miesiąca Siwan zwykle w miesiącu maju pod nazwą zielonych świątek, a właściwie święta pierwiastek i objawienia.

2 dni jako święto nowego roku, to jest 1. i 2. Tisri, zwykle w miesiącu wrześniu; w dziesięć dni potem:

1 dzień, to jest sądny dzień, a w pięć dni po nim:

2 dni, kuczki dnia 15. i 16. Tisri. Na dniu 22 października wypada nakoniec:

1 dzień, koniec kuczek, a 23 października:

1 dzień, święto radości.

Rozporządzenie względem żydowskich dni świątecznych najwyższą uchwałą z dnia 16 listopada 1817 (dekret nadworny z dnia 17 stycznia 1818 r. do 1 1,405) wydane, nie rozciąga się na dni pokutne żydów, a zatem w zawezwaniach sądowych żydów do złożenia przysięgi, na dni pokutne żydów uważać nie

należy. Dekret nadworny z dnia 11 stycznia 1833 do l. 2,586 do sądu apellacyjnego galicyjskiego.

Temi postanowieniami objaśnia się dokładniej wykonanie artykułu 92 ustawy wekslowej względem przedsiębrania czynności wekslowych w dniu jakim powszednim; a gdy toż samo utrzymanym w swój mocy §. 2 pierwój obowiązującego VI artykułu prawa z r. 1844 (ob. ustawa wekslowa §. 7) dla królestwa Węgierskiego nakazane zostało, przeto tu jeszcze te paragrafy węgierskiej ustawy wekslowej z roku 1840 przytaczają się, których moc obowiązująca §. 7 patentu z dnia 25 stycznia 1850 r. zaprowadzenie nowój ustawy wekslowej ogłaszającym, utrzymana została, i które dla izraelitów następujące przepisy zawierają:

„§. 54. Dla chrześcian niéma miejsca obowiązek przedstawienia i oświadczenia się względem przyjęcia weksłu, w niedzielę lub téż w świętach nakazanych; dla izraelitów zaś w sobotę i w dniach świątecznych, w następującym paragrafie wymienionych. Jeżeli więc ostatni dzień terminów w poprzedzającym §. wymienionych na jeden z tych dni przypada, natenczas może być przedstawienie lub oświadczenie względem przyjęcia weksłu odłożoném na następujący dzień powszedni.

§. 55. Święta żydowskie oprócz zwyczajnych sobót są następujące:

a. Pascha, święto wielkiej nocy czyli niekwaszonego chleba, dnia 15, 16, 21 i 22 miesiąca Nison (zwykle w kwietniu); dni pośrednie 17,

18, 19 i 20 są dniami na pół świątecznymi w których przedstawienie lub oświadczenie względem przyjęcia weksłu nastąpić może, i nastąpić musi.—*b.* Schebuos, zielone świątki, święto świąteczne czyli święto pierwiastek 6 i 7 miesiąca Siwon.—*c.* Rosz-haszana święto nowego roku, 1 i 2 miesiąca Tiszri, zwykle w miesiącu wrześniu.—*d.* Jomkipur, święto pojednania czyli sądny dzień, w 10 dni po święcie nowego roku.—*e.* Sukes, kuczki 15 i 16 miesiąca Tiszri w październiku.—*f.* Szmini-Aceres, święto dziesięciu przykazań 22 Tis-chri. — *g.* Simchas-Tora, święto radości 23 tego samego miesiąca.

§. 56. W dniach które przed sobotą lub przed wymienionymi w poprzedzającym paragrafie świętami przypadają, izraelita tylko do trzeciej godziny z południa winien jest dać oświadczenie względem przyjęcia weksłu.“

§. 57 pod słowem: „termin“ przytoczony.

Końiec.

DODATEK

objaśniający

**FORMĘ I SPOSÓB ZAPEŁNIANIA WEKSLÓW
PRZEKAZOWYCH I WŁASNYCH**

stósownie

**do wymogów tychże weksłów w artykułach
4 i 96 ustawy wekslowej wymienionych.**

Forma wekslu pokazowego.

Strona pierwsza		Strona odwrotna wekslu.	
1	2	3	
..... dnia	18	Na	
4		5	
..... zapłacisz WPan na ten	6	Weksel	
6		 Summę	
..... na zlecenie	8		
10		11	
wartość	10	 i wystawisz ją na rachunek	za-
9		 wiadomienia	
Panu			
9 w			
12		13	
Nro			

Weksel przekazowy zapełnia się następującym sposobem :

1) na miejscu próżném liczbą **1** oznaczoném, wypisuje się miejsce wystawy, a na miejscu pod liczbą **2** dzień miesiąca i roku wystawienia, stosownie do artykułu 4 Nro 6 ustawy wekslowej ;

2) na dwóch miejscach próżnych liczbą **3** oznaczonych wypisuje się summa wypłacić się mająca według artykułu 4 Nro 2, wyżej liczbami, niżej głoskami ;

3) na miejscu liczbą **4** oznaczoném wypisuje się termin weksłu czyli czas w którym wypłata nastąpić winna, a to według artykułu 4 Nro 4:

na dniu pewnym, *np.* dnia 1 marca 1857;

za okazaniem, a vista, a piacere ;

na czas pewny po okazaniu, *np.* w czternaście dni po okazaniu ;

na czas oznaczony po wystawieniu *np.* we trzy tygodnie po dniu dzisiejszym, albo w cztery i pół miesiąca po wystawieniu (a dato) albo téż w wekslach jarmarkowych, *np.*:

na jarmarku Krakowskim Ś^{ro} Michała 1857;

4) przed zamieszczeniem nazwy „wexsel“ według artykułu 4 Nro 1 wypisuje się na miejscu liczbą **5** oznaczoném, własność weksłu *np.* po słowach „na ten“ dalej „mój“ z dodatkiem Sola, albo téż: pierwszy, drugi, trzeci etc.;

5) na miejscach liczbą **6** oznaczonych wypisuje się nazwisko osoby lub firma, której, lub na zlecenie

której wypłata uiszczoną być ma, (remittenta), stosownie do art. 4 Nro 3;

6) na miejscu pod liczbą 7 zamieszcza się według art. 4 Nro 5 podpis wystawcy weksłu czyli jego firma;

7) pod liczbą 8 wypisuje się według art. 4 Nro 7 nazwisko lub firma przekazanego, to jest osoby płacić mającej, a pod liczbą 9 miejsce w którym wypłata nastąpić ma, art. 4 Nro 8;

8) pod liczbą 10 potwierdza się odebranie wartości, a pod liczbą 11 wskazuje się sposób zapisania summy wypłaconej stosownie do przesłanego przekazanemu zawiadomienia, w jego księgach handlowych lub rachunkowych;

9) pod liczbą 12 wypisuje wystawca liczbę weksłu przez niego wydanego, którego opis w księgach jego handlowych pozostaje; na koniec:

10) pod liczbą 13 zamieszcza przekazany swoje przyjęcie, a pod liczbą 14 wystawca trudniący się znacznym obrotem weksłów, nazwisko lub firmę swoją zamieszcza.

Na stronie odwrotniej weksłu zamieszczają się indossamenta, a marki stęplowe przed zapełnieniem weksłu na miejscu pod liczbą 1 lub téż 7 i 13 oznaczoném, przylepiają i zapisują się.

Forma wekslu przekazowego zapłaconego.

1

Kraków dnia 1 Września 1856

2

4

Dnia 4 Stycznia 1857

6

Weksel na zlecenie Wgo Kazimierza Skawińskiego Summę

6

Tysiąc Pięćset Pięćdziesiąt Zł. Ryńskich Mon. Konw.

3

i wystawisz ją WPan na rachunek według za-

10

Wartość odebrano;

9

Panu Michałowi Wielickiemu

9 w Tarnowie

12 Nro 193.

3

Na 1,550 ZR. Mon. Konw.

5

zapłacić WPan na ten mój pierwszy

11

wiadomienia

Łukasz Gdowski

13

Za Tysiąc pięćset pięćdziesiąt ZłR. M K.

Michał Wielicki.

Łukasz Gdowski

Strona pierwsza.

Strona odwrotna.

Za mnie Panu Adamowi
Lwowskiemu

Tarnow. Kazimierz Ska-
wiński.

Panu Piotrowi Mogilskiemu
Gdow. Adam Lwowski

Panu Andrzejowi Węc-
kiemu bez rękojmi
Piotr Mogilski.

Andrzej Węcki

Panu Pawłowi Szarakowi
z tém zastrzeżeniem, iż on
lub jego następcy weksel
ten najdalej do ostatniego
Grudnia 1856 Panu prze-
kazanemu Michałowi Wie-
lickiemu przedstawić mają
do przyjęcia.

Lwów 25 Września 1856

Antoni Goral.

Przedłuża się weksel na
3 miesiące.

4 Stycznia 1857

Łukasz Gdowski.

Zgadzam się na to
Michał Wielicki.

Forma wekslu własnego i oraz umiejscowionego, zapewnionego.

Lwów dnia 4 Października 1856

W czternastcie dni po okazaniu
na zlecenie Wgo Andrzeja Tar

Dwa Tysiące Trzysta Dwadzieścia ZR. Mon Konw.

Wartość otrzymaniśmy;

**Sola nam samym
płatny w Wiedniu**

Nro 350.

Na 2,320 ZR. M. Kon.

zapłaćmy na ten nasz Sola-Weksel

Summe

Trzysta Dwadzieścia ZR. Mon Konw.

i wypłatę uskuteczniemy na terminie według prawa wekslowego.

Reczy za Dwa Tysiące Trzysta Dwadzieścia Zł. M. K.
płatne w zamieszkaniu P. F. N. Fogla w Wiedniu.

Władysław Wiśliński i Karol Morel.

WISINSKI & Morel.

Strona pierwsza

Strona odwrotna.

Za mnie panu Janowi
Kizeszowskiemu.

Kraków 10 Listopada 1856

Andrzej Tarnopolski.

P. Władysławowi Wi-
ślińskiemu

Wieliczka $^{25}_{11}$ 1856

Jan Krzeszowski.

Władysław Wiśliński.

Krzysztof Krawicki

Panu Jeremiaszowi Mi-
cheles nie na zlecenie

Marcin Skatecki.

Jeremiasz Micheles.

Panu Józefowi Szorn-
stein.

Gdów 3 Stycznia 1857

Aron Mentzel.

Uwagi objaśniające dopełnienie weksłu przekazowego, mają równie zastosowanie do weksłu własnego, wyjąwszy miejsca dotyczące przekazanego, pod liczbami **8**, **11** i **13** wskazanych, a w uwagach **7**, **8** i **10** wymienionych.

Jeżeli odwrotna strona weksłu przeniesieniami i innemi zastrzeżeniami jest dopełniona, do dalszego zapisywania ich przykleja się papier wielkości weksłu, na którym dalszy ciąg indossamentów etc. następuje. Na odwrotnej stronie tego papieru zwykło się pisać: „Dodatek (Alonge) do pierwszego Weksłu na Dwa Tysiące Trzysta Dwadzieścia ZR. M. K. we Lwowie d^{to} 4 Października 1856 do rozrządzenia Pana Andrzeja Tarnopolskiego na Panów Trassatów czyli przyjmujących Władysława Wiślińskiego i Karola Moręla w Wiedniu.“

ERRATA.

<i>str.</i>	<i>wiersz</i>	<i>zamiast</i>	<i>czytaj.</i>
13	10	z góry związk	związku
18	15	„ miejsc	miejsce
24	10	„ przekazany	przekazany
70	1	z dołu rząd	rząd
71	9	„ pokury	prokury
79	11	z góry tym	tém
87	19	„ przekazanym	przekazanym
87	24	„ indossantu	indossanta
111	20	„ ciągnionego za,	ciągnionego na
160	3	„ wytacza	wytaczania
164	3	„ zawiadomienia.	zawiadomienia
180	1	„ weślowego	wekslowego
182	21	„ wykonywuje	wykonuje
201	1	„ Art. 33.	Art. 32.
218	3	z dołu przekazanych	przekazowych
229	4	z góry przypis	przepis
231	3	z dołu sądu	sądów
232	13	z góry zostawione	zestawione
237	12	„ na końcu	nakoniec
266	5	„ sę	są
277	8	z dołu Art. 55.	Art. 5.
279	10	z góry przyjmujący przez	przyjmujący, przekazany na wypadek czyli przyjmujący przez wyłączenie.
282	5	„ wystawy	wystawcy
299	8	„ 62	72
307	6	z dołu przymusow	przymusowi
314	16	z góry dopuszczalnym,	dopuszczalnym
